

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

แนวทางการสร้างสัมพันธภาพ ระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-
มาเลย์ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริเวณด่านชายแดนไทย-
มาเลเซีย ตำบลตากใบ อำเภอตากใบ
จังหวัดนราธิวาส

1. นายเจ๊ะมุขอ เจ๊ะไช๊ะ	ประธานชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลย์	หัวหน้าโครงการวิจัย
2. นายมุฮัมมัดสากรี อาแซ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลย์	การเงินโครงการวิจัย
3. นายคามารุดิง บูละ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลย์	ทีมวิจัย
4. นายเจ๊ะอิซอ เจ๊ะแว	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลย์	ทีมวิจัย
5. นายซัมรี มะซอเหาะ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลย์	ทีมวิจัย
6. นายอาซิ มุขอ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลย์	ทีมวิจัย
7. นายแวรูกมา อาแด	ประธานกลุ่มเยาวชนบ้านตาบา	เลขานุการ

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริเวณด้านชายแดนไทย-มาเลเซีย ตำบลตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส” มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชายแดนอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายที่มีองค์ประกอบใกล้เคียงกับด้านอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส 2) เพื่อศึกษาแนวทางการร่วมมือระหว่างหน่วยงานของมาเลเซียและไทยผ่านกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ การประชุมร่วมกัน และการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวบนพื้นที่ร่วมกันของทั้งสองประเทศ

กระบวนการวิจัย ได้เริ่มต้นด้วยดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาการบริหารจัดการเรือข้ามฝั่งชายแดนไทย-มาเลเซียเป็นการเร่งด่วน เมื่อคลี่คลายแล้วจึงได้ฟื้นฟูความสัมพันธ์ไปพร้อมๆ กับหาวิธีการบริหารจัดการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย แสวงหาความรู้ด้วยการศึกษาดูงานด้านชายแดนไทย-ลาว-พม่า จังหวัดเชียงราย นำประสบการณ์ที่ได้มาจัดกิจกรรมสัมพันธ์เพื่อเชื่อมโยงมิตรกับภาครัฐและเอกชนฝ่ายไทยและมาเลเซีย ติดตามสถานการณ์โครงการพัฒนาชายแดนที่จะเกิดสะพานข้ามแดนเพื่อแสวงหาแนวทางสร้างอาชีพและรายได้ให้กับผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย สำหรับตั้งรับและปรับตัวในอนาคต

ผลการวิจัย ได้ค้นพบกรอบการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะของด้านชายแดนที่ควรนำไปพิจารณาก่อนกำหนดแผนพัฒนาด้านชายแดน 16 ประเด็น ได้แก่ 1) การแข่งขันแดน 2) ท่าเรือที่ให้บริการกับผู้โดยสาร 3) สัญชาติของเรือที่สัญจรข้ามแดน 4) การจดทะเบียนเรือ 5) การแสดงสัญลักษณ์สัญชาติของเรือข้ามฝั่งชายแดน 6) ประเภทการให้บริการเรือข้ามฝั่ง 7) จำนวนเรือที่มีทั้งหมดและการจัดระเบียบเพื่อให้บริการ 8) ระเบียบข้อบังคับของผู้ประกอบการเดินเรือ 9) สวัสดิการของสมาชิกผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งฯ 10) ข้อกำหนดการขนส่งผู้โดยสาร 11) การเข้า-ออกจุดผ่านแดนของผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่ง 12) ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่ง 13) สินค้านำเข้า-สินค้าส่งออก 14) ปัญหาการกระทำผิดกฎหมาย 15) การใช้ประโยชน์อื่นๆ จากแม่น้ำ นอกเหนือจากการเดินเรือ และ 16) แนวโน้มการพัฒนา

แนวทางการร่วมมือระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย กับหน่วยงานของประเทศมาเลเซียและประเทศไทย พบว่ามี 2 ลักษณะ 1) ความร่วมมือเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 2) ความร่วมมือผ่านกิจกรรมสัมพันธ์ด้วยกลไกในระดับต่างๆ ผันแปรได้เป็นสามระดับ คือ กิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งด้วยกัน กิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งกับหน่วยงานภาครัฐของประเทศที่ต้นถือสัญชาติอยู่ และกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐของทั้งสองประเทศ

ขณะที่กำลังจะมีโครงการสร้างสะพานข้ามแดนซึ่งจะส่งผลให้เรือรับจ้างโดยสารมีความสำคัญน้อยลง ผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งได้ตั้งรับปรับตัวด้วยการนำเรือมาให้บริการนักท่องเที่ยวเพื่อล่องเรือชมทัศนียภาพและวิถีของคนชายแดน บริการเช่าเรือเพื่อออกไปตกปลาตามแนวชายฝั่งทะเล และหากจะกำหนดเส้นทางเดินเรือท่องเที่ยวเชื่อมโยงทั้งสองประเทศจะต้องมีการหารือกับหน่วยงานของมาเลเซียในโอกาสต่อไป

คณะผู้วิจัย
มีนาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
คำถามวิจัย	4
วัตถุประสงค์	4
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	5
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
ทีมวิจัย	5
ที่ปรึกษาโครงการ	5
พื้นที่ดำเนินการ	6
ระยะเวลา	6
บทที่ 2 บริบทชุมชน	7
บริบทอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส	7
ประวัติความเป็นมา	7
สภาพทั่วไป	8
การปกครอง	10
ประชากร	11
การประกอบอาชีพ	12
โครงสร้างพื้นฐานและสถานที่สำคัญ	12
ความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม	13
สถานที่สำคัญ	14
การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	18
ด้านศุลกากรตากใบ	28
บริบทอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	28
ด้านศุลกากรเชียงของ	32
บริบทอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	32
ด้านศุลกากรเชียงแสน	37
ข้อมูลอำเภอชายแดนรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย	37
โครงสร้างกรมที่สำคัญของมาเลเซีย	43
บทที่ 3 ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง	47
ความหมายของพรมแดน	47
เกณฑ์การแบ่งแนวพรมแดน	47
แนวพรมแดนของประเทศไทย	47
แนวพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 กระบวนการวิจัย	56
ช่วงพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย	56
การบริหารจัดการโครงการวิจัย	57
ดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาการบริหารจัดการเรือข้ามฝั่งชายแดนไทย -	
มาเลเซีย	57
การบริหารจัดการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย	58
ศึกษาดูงานด้านชายแดนไทย-ลาว-พม่า จังหวัดเชียงราย	59
กิจกรรมสัมพันธ์เพื่อเชื่อมโยงมิตรกับภาครัฐและเอกชนฝ่ายไทยและมาเลเซีย	62
การแสวงหาแนวทางสร้างอาชีพและรายได้ให้กับผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งไทย-	
มาเลเซีย	67
บทที่ 5 ผลการวิจัย	70
การบริหารจัดการชายแดนเชียงแสน-เชียงของ เปรียบเทียบกับชายแดนตาบ -	
เปองกาน์บูร์	70
แนวทางความร่วมมือระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งฯ กับหน่วยงานของมาเลเซียและไทย..	76
1. ความร่วมมือเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	76
2. ความร่วมมือผ่านกิจกรรมสัมพันธ์ด้วยกลไกในระดับต่างๆ	76
การปรับตัวของชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซียจากโครงการพัฒนาเพื่อแสวงหา	
ทางเลือกอาชีพ	77
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก 1 ภาพกิจกรรม	81
ภาคผนวก 2 บันทึกการรับฟังบรรยายสรุปสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 1	
สาขาเชียงราย (ด้านเชียงแสน)	96
ภาคผนวก 3 บันทึกการรับฟังบรรยายสรุปสถานีตำรวจน้ำเชียงของ	
จังหวัดเชียงราย	97
ภาคผนวก 4 บันทึกการสัมภาษณ์สมาชิกชมรมชาวเรือท่าเรือบัก อำเภอยางของ	
จังหวัดเชียงราย	99
ภาคผนวก 5 บันทึกการเดินทางแห่งความทรงจำ “เจ้านกขมิ้น คำไหน นอนนั้น” ...	101
ภาคผนวก 6 รวมข่าวและบทความที่เกี่ยวข้อง	107
ภาคผนวก 7 ประวัติทีมวิจัย	126

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและสภาพปัญหา

อำเภอตากใบตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดนราธิวาส อยู่ห่างจากอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 33 กิโลเมตร อยู่ห่างจาก กรุงเทพมหานคร 1,182 กิโลเมตร เป็นอำเภอที่มีชายแดน ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย มีเนื้อที่ประมาณ 253.45 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 158,125 ไร่ ทิศเหนือ ติดต่อกับ อ่าวไทยและอำเภอเมืองนราธิวาส ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอสุโงโกะ-ลก อำเภอสู่ไห ปาตี และอำเภอตุมปัต รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอตุมปัต รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเมืองนราธิวาส และอำเภอเจาะไอร้อง

อำเภอตากใบได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอ เมื่อปี พ.ศ.2452 แต่ประวัติศาสตร์ของบริเวณ ที่ตั้งอำเภอตากใบ มีประวัติศาสตร์นับย้อนไปได้ถึงพุทธศตวรรษที่ 13-15 จากการศึกษาพบว่า ร่องรอยของชุมชนโบราณที่เก่าแก่ที่สุด ของอำเภอตากใบ อยู่ที่บ้านโคกอิฐ ตำบลพร่อน ซึ่งเป็น บริเวณพื้นที่ “โคก” อยู่ชายป่าพรุ มีลำคลองโคกอิฐไหลจากป่าพรุไปลงคลองปยูที่เป็นลำน้ำสาขาของ แม่น้ำบางนรา แหล่งชุมชนโคกอิฐมีพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ แต่ยังไม่มีการอธิบายความเป็นมาได้ เพียงแต่นับฐานว่าสถานที่นี้อาจเป็นสถานที่พำนักของผู้มีอำนาจทางการเมือง หรือเป็นเมืองท่า เล็กๆ ชายทะเลในสมัยศรีวิชัย หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่สำคัญที่ค้นพบในบริเวณนี้ เช่น ซาก เติร์ด ที่ปัจจุบันเหลือแต่เพียงฐานเจดีย์เท่านั้น นักโบราณคดี มีความเห็นว่าเป็นเจดีย์ที่ได้รับ อิทธิพล ศิลปะปาล เช่นเดียวกับพระบรมธาตุไชยา สันนิษฐานว่า สร้างขึ้นสมัยพุทธศตวรรษที่ 13-15 นอกจากนี้ยังมีเครื่องถ้วยชาม หม้อ ไห สมัยราชวงศ์ถังในพุทธศตวรรษที่ 11-14 และราชวงศ์หมิง ใน พุทธศตวรรษที่ 19-20 แต่การเก็บรวบรวมหลักฐานมิได้กระทำอย่างเป็นระบบ มีเพียงบางส่วนที่ได้ เก็บรวบรวมไว้ที่วัดพระพุทธ ตำบลพร่อน จากหลักฐานที่ ค้นพบดังกล่าว สันนิษฐานต่อไปอีกว่า บริเวณนี้ น่าจะเป็นชุมชน ที่นับถือพุทธศาสนา เพราะนอกจากซากเจดีย์ ที่บ้านโคกอิฐแล้ว ยังมีวัด เก่า เช่น วัดพระพุทธ และชุมชนชาวพุทธ อยู่รายรอบบริเวณนี้อีกหลายแห่ง เช่น บ้านโคกไผ่ บ้านโคก มะม่วง บ้านโคกมะเฟือง เป็นต้น

ชื่อ “ตากใบ” ซึ่งเป็นชื่ออำเภอในปัจจุบันนั้น มีข้อสันนิษฐาน ถึงที่มาหลายประการ แต่ที่ ค่อนข้างจะได้รับการยอมรับมีสองประการ คือ 1) ในอดีต ประชาชนบริเวณนี้ เรียกปากแม่น้ำตากใบ ว่า “ปากน้ำตะใบ” ชุมชนในบริเวณนี้จึงมีชื่อเรียกว่า “บ้านตะใบ” และประชาชนชาวมุสลิมเรียก ปากน้ำตะใบว่า “กัวลาตาบาร์” (แปลว่า ปากอ่าวตาบาร์) ดังหลักฐาน ในสนธิสัญญาสยามกับอังกฤษ ที่ลงนามร่วมกันเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2542 คำว่า “ตะใบ” หรือ “ตาบาร์” จึงน่าจะเป็นคำเดียวกัน แต่ออกเสียงผิดเพี้ยน แตกต่างกันไป และต่อมาภายหลัง ได้มีการเรียกผิดเพี้ยนเป็น “ตากใบ” เช่น ปัจจุบัน 2) สันนิษฐานว่า มาจากแขกคนหนึ่งชื่อ “ตาบา” ซึ่งเป็นบุคคลแรก ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในตาก ใบ ต่อมา มีประชาชนจากที่ต่างๆ ได้อพยพเข้ามาอาศัยอยู่กับ “ตาบา” เพิ่มขึ้นจนกลายเป็นชุมชน ใหญ่ จึงเรียกชุมชนดังกล่าวว่า “บ้านตาบา” และต่อมาภายหลัง จึงมีการเรียกผิดเพี้ยนเป็น “ตากใบ” เช่นปัจจุบัน ชุมชน “บ้านตะใบ” หรือ “บ้านตาบา” มีฐานะเป็นแขวงในตำบลเจ๊ะเห เมืองกลันตัน ซึ่ง ในขณะนั้นยังเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินไทย ต่อมาเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2452 รัฐบาลไทยโดยพระเจ้า ราชวรวงศ์เธอกรมหลวงเทพรังสรรค์โปรดเกล้าฯ เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ และรับบาลอังกฤษโดย

มิสเตอร์ ราล์ฟ แพชยิต ผู้แทนรัฐบาลอังกฤษ เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ ผลของสัญญา ทำให้ประเทศไทย ต้องยกดินแดนมลายู ซึ่งประกอบด้วย ไทรบุรี กลันตัน ตรังกานุ เปอร์ลิส รามันเขตใต้ และเกาะลังกาวิ ให้แก่รัฐบาลอังกฤษ แต่ “บ้านตะโป” หรือ “บ้านตาบา” เมืองกลันตันนั้น ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินไทย มูลเหตุสำคัญที่ทำให้ “บ้านตะโป” หรือ “บ้านตาบา” ยังคงเป็นแผ่นดินไทย เพราะรัฐบาลไทยได้ยกเอา “วัดชลธาราสิงเห” ซึ่งเป็นวัดสำคัญเก่าแก่ ของชุมชน (สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2403) เป็นข้อต่อรองในการเจรจา โดยได้แสดงให้เห็นว่า วัดดังกล่าว มีสิ่งก่อสร้าง ที่มีศิลปะแบบไทยอยู่มากมาย อีกทั้งชุมชน รอบๆ บริเวณวัดก็เป็นชุมชนชาวไทยพุทธ ที่อาศัยกันมาเป็นเวลาต่อเนื่องยาวนาน พื้นที่นี้จึงควรเป็น แผ่นดินของประเทศไทย ซึ่งอังกฤษ ก็ยอมจำนนกับเหตุผลของฝ่ายไทย จึงระบุในสนธิสัญญาว่า ให้ถือเอาสันปันน้ำ ของเทือกเขาสันกาลาศีรี และร่องน้ำลึกแม่น้ำโก-ลก เป็นเส้นเขตแดน แผ่นดินบริเวณนี้ จึงเป็นของประเทศไทยมาจนปัจจุบัน “วัดชลธาราสิงเห” จึงมีส่วนสำคัญ ในการพิทักษ์รักษาแผ่นดินไทย จึงมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “วัดพิทักษ์แผ่นดินไทย” ซึ่งนับว่า เป็นศาสนสถาน ที่มีความสำคัญต่อ ประวัติศาสตร์ชาติไทยเป็นอย่างยิ่ง

ภายหลังจากบริเวณ “บ้านตะโป” หรือ “บ้านตาบา” ตำบลเจ๊ะเห ตกเป็นดินแดนของไทยอย่างแน่นอนแล้ว ในวันที่ 12 สิงหาคม 2452 จึงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งตำบลเจ๊ะเห ขึ้นเป็น “อำเภอตากใบ” ตามชื่อบ้านตะโป หรือตาบา เป็นอำเภอหนึ่งในเมืองบางนรา โดยมี “ขุนสมานธาดวิสุทธ์ (เปลี่ยน กาญจนรัตน์)” เป็นนายอำเภอคนแรก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2458 รัชสมัย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมืองบางนราเป็น “เมืองนราธิวาส” (ภายหลังในปี พ.ศ. 2476 ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม เมืองนราธิวาส จึงได้รับการจัดตั้งเป็นนราธิวาส) และเปลี่ยนชื่ออำเภอ ให้ตรงกับตำบลที่ตั้งที่ว่าอำเภอว่า “อำเภอเจ๊ะเห” ดังนั้น ระหว่างปี พ.ศ. 2458-2481 อำเภอตากใบจึงมีชื่อว่าอำเภอเจ๊ะเห ก่อนที่จะเปลี่ยนกลับมาใช้ชื่ออำเภอตากใบดังเดิมจนถึงปัจจุบัน

พื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นที่ราบไม่มีภูเขา บางแห่งเป็น “พรุ” ซึ่งเป็นที่ลุ่มมีน้ำขังตลอดปี แม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่แม่น้ำตากใบ เป็นแม่น้ำ ที่เกิดจากการเปลี่ยนกระแสน้ำในทะเล ประกอบกับคลื่นได้ซัดทรายเข้าหาฝั่งให้เกิดเป็นสันทราย ส่วนภายในลิกเป็นแนวยาว จึงเกิดเป็นแม่น้ำ มีความยาวประมาณ 9 กิโลเมตร และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำโก-ลก ที่บ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ แม่น้ำโก-ลกเป็นแม่น้ำกั้นพรมแดน ระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย ต้นน้ำอยู่ที่อำเภอแว้ง และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ 103 กิโลเมตร แต่ช่วงที่ไหลผ่านอำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ 18 กิโลเมตร แม่น้ำบางนรา ต้นน้ำอยู่ที่อำเภอสุไหงปาดี และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีความยาวประมาณ 60 กิโลเมตร แต่ช่วงที่ไหลผ่านอำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ 22 กิโลเมตร

อำเภอตากใบ มีประชากรทั้งสิ้น 63,682 คน เป็นชาย 31,530 คน หญิง 32,152 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2544) ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม แต่ก็ไม่ปรากฏว่ามีความขัดแย้งระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาต่างกันแต่อย่างใด ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยเฉพาะการทำนา อีกทั้งยังเป็นอำเภอที่มีการทำนามากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส สมกับคำขวัญของอำเภอที่ว่า “อู่นาข้าวปลาอาหาร” พื้นที่การทำนาในอำเภอตากใบนั้นมี 2 ส่วน คือ พื้นที่ทำนาในเขตชลประทาน มีเนื้อประมาณ 30,184 ไร่ และพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีเนื้อประมาณ 16,200 ไร่ จำนวนเกษตรกรทั้งสิ้น 4,475 ครอบครัว ผลิตข้าวประมาณ 16,628 ตัน ผลิตเฉลี่ย 435 กิโลกรัม/ไร่ ผลิต

ส่วนใหญ่เก็บไว้บริโภคในครัวเรือน นอกจากการทำนาแล้ว ยังมีการเพาะปลูกพืชชนิดอื่นๆ เช่น มะพร้าว ยางพารา ผักและ ผลไม้ชนิดต่างๆ รวมไปถึงการทำประมง โดยเฉพาะชาวประมงพื้นบ้านที่มีเรือเป็นของตนเอง เรือส่วนใหญ่ที่ใช้คือ “เรือกอและ” ตามแบบที่บรรพชนใช้กันมาแต่ดั้งเดิม จนปัจจุบันเรือกอและ ได้กลายเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของอำเภอตากใบไปแล้ว นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ สุกร เป็ด แพะ แกะ เป็นต้น ในส่วนของอาชีพนอกภาคเกษตรนั้น มีการอพยพแรงงานไปทำงานรับจ้างในพื้นที่ต่างอำเภอและในประเทศมาเลเซีย

อำเภอตากใบมีแนวเขตด้านทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอตุมปัต รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย โดยมีแม่น้ำโก-ลก เป็นเส้นกั้นพรมแดน แนวเขตแดนมีความยาวประมาณ 18 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบล 8 หมู่บ้าน การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะความสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่น ดังนี้ 1) ถวายการรับเสด็จฯ และถวายการรักษาความปลอดภัยแด่องค์สุลต่าน พระชายา และพระบรมวงศานุวงศ์ แห่งรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ทุกครั้งที่เสด็จผ่านเข้าออกทางด่านอำเภอตากใบ 2) จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ขึ้นทุกปี ต่อเนื่องกันมาเป็นเวลา 3 ปีแล้ว โดยหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ ประเภทกีฬาที่แข่งขัน ได้แก่ ฟุตบอล แบดมินตัน ตะกร้อ กอล์ฟ และกีฬาพื้นบ้าน ในการแข่งขันนักกีฬา ของแต่ละประเทศ ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการ พ่อค้า ประชาชนในพื้นที่ และภายหลังจากการแข่งขันก็จะมีการรับประทานอาหารร่วมกัน 3) อำเภอตากใบและเทศบาลตำบลตากใบ ได้ร่วมกันดำเนินโครงการ “ตลาดประชิตชายแดน” เพื่อสนับสนุนให้มีการติดต่อค้าขาย ระหว่างราษฎรของทั้ง 2 ประเทศ 4) การลดระเบียบกฎเกณฑ์ การเดินทางข้ามแดน เป็นการอำนวยความสะดวก แก่ประชาชนและข้าราชการในพื้นที่ ด้วยการออกใบเบิกทางผ่านแดน (Border Pass) อำเภอออกให้ โดยอาศัยอำนาจ ตามความตกลง ว่าด้วยการเจรจาข้ามแดน ระหว่างมาเลเซียอังกฤษ กับประเทศไทย พ.ศ. 2483 และหนังสือสั่งการ ของกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ผู้ที่อยู่ตามชายแดน ระหว่างสองประเทศสามารถข้ามเขตแดน เพื่อการเยี่ยมเยียน ในระยะเวลาอันสั้นได้โดยสะดวก สำหรับอำเภอตากใบ มีอำนาจออกให้แก่ประชาชน 3 กรณี ได้แก่ ประชาชนในอำเภอตากใบ ประชาชนทุกอำเภอในจังหวัดปัตตานี และประชาชนอื่นๆ เฉพาะในจังหวัดนราธิวาส หากผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส มอบอำนาจ โดยใบเบิกทางแต่ละฉบับ ที่อำเภอออกให้ ปัจจุบันอำเภอกำหนดอายุ 3 เดือน ส่วนทางประเทศมาเลเซีย ดิตรอนุญาตให้ประชาชนไทย ใช้ใบเบิกทางเข้าไปภายในรัฐกลันตันได้ ครั้งละไม่เกิน 1 เดือน การออกหนังสืออำนวยความสะดวก Letter of Facility (FL) เพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ข้าราชการในพื้นที่อำเภอชายแดน ที่มีความจำเป็น ต้องเดินทางไปติดต่อประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้าน

ชมรมเรือข้ามฝั่งไทย – มาเลย์ เป็นองค์กรเครือข่ายหนึ่งขององค์กรเยาวชนชุมชนตาบาปาละ กิจกรรมของชมรมเรือข้ามฝั่งฯ คือการให้บริการเรือหางยาวรับ-ส่งผู้โดยสารระหว่างฝั่งไทยและฝั่งมาเลเซีย เมื่อถึงวันสำคัญหรือเทศกาลของอำเภอตากใบจะนำเรือหางยาวมาจัดแข่งขัน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชมรมเรือข้ามฝั่งฯ ที่ผ่านมา คือ การกำหนดเขตแดนทางน้ำระหว่างไทยและมาเลเซียไม่มีความชัดเจน ส่งผลให้เรือข้ามฝั่งฯ ถูกจับกุมบ่อยครั้ง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของมาเลเซียดำเนินการตรวจจับและลงโทษที่รุนแรง หลังจากเรือข้ามฝั่งฯ ถูกจับกุมไปแล้ว ไม่มีกลไกการเจรจาทำความเข้าใจเพื่อช่วยเหลือทางกฎหมาย ชมรมเรือข้ามฝั่งฯ ประชุมพิจารณาร่วมกันว่าการช่วยเหลือหลังถูกเจ้าหน้าที่มาเลเซียจับกุมเป็นการแก้ปัญหาปลายเหตุ ไม่ได้ทำให้ปัญหาบรรเทาเบาบางลงไป จึงได้กำหนดแนวทางการแสวงหาความรู้การจัดการชายแดนทางน้ำในจุดอื่นๆ จนได้ข้อสรุปว่าชายแดนจังหวัดเชียงราย มีองค์ประกอบใกล้เคียงกับชายแดนอำเภอตากใบมากที่สุด

จุดผ่านแดนจังหวัดเชียงรายมีด่านชายแดนทางน้ำ 2 จุด คือ 1) ด่านอำเภอเชียงแสน ผังตรงข้ามคือด่านเมืองตันผิง แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย 60 กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่บริเวณท่าเรือหน้าที่ว่าด่านอำเภอเชียงแสนเป็นจุดเดินทางท่องเที่ยวตามลำน้ำโขงโดยทางเรือไปถึงเชียงรุ่ง สิบสองปันนาจีนตอนใต้ และ 2) ด่านอำเภอเชียงของ ผังตรงข้ามคือด่านเมืองห้วยทราย สาธารณรัฐประชาธิปไตย ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย 114 กิโลเมตร ตั้งอยู่บริเวณท่าเรืออีก เป็นจุดข้ามไปท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย และเดินทางตามลำน้ำโขงโดยทางเรือไปถึงหลวงพระบางและเวียงจันทน์

ประเด็นที่ชมรมเรือข้ามฝั่งฯ จะศึกษาการบริหารจัดการด่านอำเภอเชียงแสน อำเภอ เชียงของ จังหวัดเชียงราย คือ การอยู่ร่วมกันของวัฒนธรรมที่หลากหลาย ได้แก่ พม่า ลาว จีน และไทย มาตรการบังคับใช้กฎหมายบริเวณชายแดนมีการผ่อนปรนหรือไม่ อย่างไร เศรษฐกิจ การค้าชายแดน ร้านค้าปลอดภาษี และตลาดชายแดนเป็นอย่างไร มีการรวมกลุ่มเป็นชมรมเพื่อบริหารจัดการเรือข้ามฝั่งชายแดนหรือไม่ อย่างไร มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่บริเวณชายแดนอย่างไร มีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานร่วมทั้งพม่า ลาว จีน และไทยอย่างไร

นอกจากจะนำประสบการณ์บริหารชายแดนจังหวัดเชียงรายมาใช้กับจังหวัดนราธิวาสแล้ว ชมรมเรือข้ามฝั่งฯ ยังได้คิดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานของไทยและมาเลเซีย เช่น จัดแข่งขันกีฬาแข่งเรือ พุดชอล และเซปักตะกร้อ จัดการประชุมหมุนเวียนกับหน่วยงานของไทยและมาเลเซียเพื่อให้เกิดข้อตกลงการผ่อนปรนมาตรการบางอย่าง โดยเฉพาะการสร้างบรรยากาศความร่วมมือด้วยการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ร่วมกันระหว่างไทยและมาเลเซีย ผลจากการวิเคราะห์ผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ทำให้ได้ข้อมูลหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องฝั่งประเทศไทย คือ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนราธิวาส, สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนราธิวาส, สำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4, ตำรวจน้ำ, ประมงอำเภอ ตากใบ, ด่านตรวจคนเข้าเมือง, ด้านศุลกากร, เทศบาลเมืองตากใบ, ที่ว่าการอำเภอตากใบ, กำนัน ผู้ใหญ่บ้านบริเวณชายแดน และโรงเรียนในบริเวณชายแดน ฯลฯ เป็นต้น ส่วนกลุ่มเป้าหมายฝั่งมาเลเซียมีผู้เกี่ยวข้อง คือ ตำรวจน้ำมาเลเซีย, ด่านตรวจคนเข้าเมือง, ด้านศุลกากร, กำนัน ผู้ใหญ่บ้านอำเภอตุ้มปัด, สมาคมธุรกิจการค้าของมาเลเซีย ฯลฯ เป็นต้น

กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรมจะช่วยให้เกิดรายได้ให้เรือข้ามฝั่งฯ อีกทั้งได้นำศักยภาพของพื้นที่ด้านวิถีชีวิตการประกอบอาชีพดั้งเดิม วัฒนธรรม ศาสนา ทรัพยากรป่าชายเลน ป่าจาก อาหารพื้นเมือง ความเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาในด้านต่างๆ ฯลฯ จะช่วยให้หลายกำแพงเขตแดนและมาตรการที่เข้มงวดลง อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในด้านอื่นๆ ในอนาคต จึงเป็นที่มาของการเสนอโครงการวิจัยนี้

คำถามวิจัย

มีแนวทางการสร้างสัมพันธภาพระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลย์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริเวณด่านชายแดนไทย - มาเลเซีย ด้านอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาสได้อย่างไร?

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชายแดนอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายที่มีองค์ประกอบใกล้เคียงกับด่านอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

2. เพื่อศึกษาแนวทางการร่วมมือระหว่างหน่วยงานของมาเลเซียและไทยผ่านกิจกรรมกีฬา สัมพันธ์ การประชุมร่วมกัน และการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวบนพื้นที่ร่วมกันของทั้งสองประเทศ

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. เตรียมความพร้อมทีมวิจัยในการบริหารจัดการโครงการ
2. ประชุมทีมวิจัยเพื่อวางแผน สรุปผล แก้ไขปัญหาอุปสรรคระหว่างดำเนินโครงการวิจัยเดือนละ 1 ครั้ง
3. ศึกษาดูงานการบริหารจัดการด้านชายแดนอำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
4. จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันระหว่างไทย และมาเลเซีย
5. กำหนดรูปแบบกิจกรรมสัมพันธ์ด้านการกีฬา การประชุม การกำหนดพื้นที่ท่องเที่ยวร่วมกัน
6. จัดทำรายงานความก้าวหน้า
7. ดำเนินการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างไทยและมาเลเซีย
8. สรุปผลและถอดบทเรียนการดำเนินโครงการวิจัย
9. จัดเวทีนำเสนอผลการวิจัย และขยายผลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและมาเลเซีย
10. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซียสามารถนำแนวทางการบริหารจัดการชายแดนอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายมาปรับใช้กับด่านอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาสได้
2. กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ การประชุมร่วมกัน และการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวบนพื้นที่ร่วมกันของทั้งสองประเทศจะช่วยผ่อนปรนมาตรการข้ามฝั่งชายแดนที่เข้มงวดลงได้ และสร้างบรรยากาศความร่วมมือในด้านอื่นๆ ในอนาคตได้

ทีมวิจัย

1. นายเจ๊ะมุซอ เจ๊ะโซ๊ะ	ประธานชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซีย	หัวหน้าโครงการวิจัย
2. นายมุฮัมมัดสากรี อาแซ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซีย	การเงินโครงการวิจัย
3. นายกามารุดิง บูละ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซีย	ทีมวิจัย
4. นายเจ๊ะอิซฮอ เจ๊ะแฉ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซีย	ทีมวิจัย
5. นายซัมรี มะซอเหาะ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซีย	ทีมวิจัย
6. นายอาซิ มุซอ	สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซีย	ทีมวิจัย
7. นายแวรูกมา อาแด	ประธานกลุ่มเยาวชนบ้านตาบา	เลขานุการโครงการวิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ

1. นายสันธนะ จันทร	หัวหน้าสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขานราธิวาส
2. นายรอนิง อุมูดี	อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1 บ้านตาบา

พื้นที่ดำเนินการ

1. ด้านชายแดนตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
2. ด้านอำเภอเชียงแสน และด้านอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
3. อำเภอตุมปัต รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย

ระยะเวลา

12 เดือน (1 มีนาคม 2552 – 28 กุมภาพันธ์ 2553)

บทที่ 2

บริบทชุมชน

บริบทอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส (กระทรวงมหาดไทย, 2542 : 259-272 และเว็บไซต์
สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ <http://takbai.narathiwat.doe.go.th>)

ประวัติความเป็นมา

พื้นที่ในอำเภอตากใบส่วนใหญ่เป็นเขตพรุ คือ ที่มีน้ำขัง ร่องลงมากเป็นที่ราบลุ่มน้ำ ซึ่งเกิดจากการทับถมของลำน้ำโก-ลก และลำน้ำบางนรา และพื้นที่หาดทรายชายทะเลที่เกิดจากการที่คลื่นลมได้พัดพาเอาทรายเข้าหาฝั่งและปิดพื้นที่พรุและลุ่มน้ำไว้ ในบรรดาพื้นที่ทั้งสามลักษณะนี้ พื้นที่ลุ่มน้ำเป็นแหล่งที่เหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐานชุมชนของมนุษย์มากที่สุด เพราะนอกจากจะสามารถสร้างบริเวณที่อยู่อาศัยได้แล้ว ยังมีพื้นที่ที่สามารถทำการเพาะปลูกได้อีกด้วย ซึ่งได้เปรียบพื้นที่ตามชายฝั่งที่นอกจากจะเป็นบริเวณที่เกิดใหม่แล้ว ยังไม่มีพื้นที่เหมาะที่จะทำการเพาะปลูกเลี้ยงคนเป็นจำนวนมากได้ ยิ่งกว่านั้น ยังมีปัญหาในเรื่องน้ำจืดไม่พอเพียงกับการขยายตัวของชุมชน

ร่องรอยของชุมชนโบราณที่เก่าแก่ที่สุดของบริเวณอำเภอนี้ พบที่บ้านโคกอิฐ ตำบล พร่อน เป็นพื้นที่โคกดอนอยู่ชายป่าพรุ และห่างจากที่ว่าการอำเภอตากใบประมาณ 10 กิโลเมตร บริเวณนี้มีลำคลองโคกอิฐไหลออกจากป่าพรุไปออกคลองปุย ซึ่งเป็นลำน้ำสาขา สายหนึ่งของลำน้ำบางนรา บริเวณราว 20 ไร่ มีซากพระเจดีย์เหลือแต่ฐาน ขุดพบเครื่องถ้วย หม้อ ไห เป็นจำนวนมาก เช่น เครื่องถ้วยสมัยราชวงศ์ถัง พุทธศตวรรษที่ 11-14 ลงมาถึง เครื่องถ้วยสมัยราชวงศ์หมิง พุทธศตวรรษที่ 19-20 ซากเจดีย์ที่พบ นักโบราณคดีสำรวจแล้วสรุปความเห็นว่าเป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นในพุทธศตวรรษที่ 13-15 เป็นอิทธิพลประปาละ เช่นเดียวกับพระธาตุไชยา นักโบราณคดีลงความเห็นเพิ่มเติมว่าบริเวณโคกอิฐนี้เป็นชุมชนนับถือพุทธศาสนาอันเก่าแก่สืบเนื่องมาจากอดีต เพราะปัจจุบันยังมีวัดเก่าและชุมชนชาวพุทธอยู่รอบบริเวณโคกอิฐอีกมาก เช่น วัดพระพุทธหรือวัดโพธารามสมุทฐาน มีหมู่บ้านล้อมรอบ โคกอิฐอยู่ เช่น บ้านโคกไผ่ โคกมะม่วง โคกมะเฟือง ซึ่งเป็นชื่อไทยแท้ที่หายากในถิ่นนี้ เพราะส่วนใหญ่ชื่อตำบลหมู่บ้าน จะใช้ชื่อภาษามลายูเซียท้องถิ่นเป็นอันมาก

ส่วนชื่อ “ตากใบ” มีการสันนิษฐานกันว่ามาจากชื่อแขกคนหนึ่งชื่อว่า “ตาบา” ซึ่งเป็น คนแรกที่เข้าไปตั้งถิ่นฐานในตากใบ ต่อมา มีประชาชนจากที่ต่างๆ ได้อพยพเข้าไปอาศัยอยู่กับตาบาเพิ่มขึ้น รวมทั้งคนไทยพุทธจากภาคกลางด้วย จนกลายเป็นชุมชนใหญ่ขึ้น จึงเรียกหมู่บ้านดังกล่าวว่า บ้านตาบา แต่เดิมบ้านตาบาเป็นแขวงขึ้นเมืองกลันตัน อยู่ในเขตตำบลเจ๊ะเห ชาวกลันตันโดยทั่วไปจึงเรียกอำเภอตากใบว่า อำเภอเจ๊ะเห

เมื่อวันที่ 10 มีนาคม ร.ศ.127 (พ.ศ.2452) รัฐบาลไทยและรัฐบาลอังกฤษได้ลงนามร่วมกันในสนธิสัญญา มีใจความว่ารัฐบาลไทยยอมยกดินแดนมลายู ซึ่งประกอบด้วย ไทรบุรี กลันตัน ตรังกานู เปอร์ลิส รามันเขตใต้ และเกาะลังกาวิ ให้แก่รัฐบาลอังกฤษ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการที่อังกฤษยินยอมให้คนในบังคับอังกฤษในประเทศไทย ทั้งที่เป็นชาวยุโรปและเอเชีย ขึ้นตรงต่อศาลไทยในกรณีที่ทำ ความผิด นอกจากนั้นรัฐบาลอังกฤษได้ออกเงินกู้จำนวนหนึ่งให้รัฐบาลไทยสร้างทางรถไฟสายใต้จาก จังหวัดเพชรบุรีลงไปยังสุดเขตแดนไทยทางปลายแหลมมลายู ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี ในการแบ่งเขตกันครั้งนั้นได้ถือเอาสันเขาและร่องน้ำเป็นหลัก เป็นผลทำให้ไทยต้องยกดินแดนรามันและ

ระแงะเขตใต้เป็นเนื้อที่จำนวนประมาณ 3,864 ตารางกิโลเมตรให้แก่อังกฤษ และอังกฤษยอมยก ตำบลเจ๊ะเหซึ่งเป็นดินแดนทางตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐกลันตันซึ่งมีเนื้อที่เพียง 256 ตารางกิโลเมตรให้แก่ไทย

ในการเจรจาเพื่อแบ่งเขตแดนระหว่างไทยกับอังกฤษในปี พ.ศ.2452 ในการปกป้องรักษา ดินแดนเจ๊ะเหให้รอดพ้นจากเงื้อมมืออังกฤษครั้งนั้น ทางฝ่ายรัฐบาลไทยได้ใช้พระรัตนนาถภาพเข้าช่วย ปกป้องคุ้มครอง กล่าวคือ ในบริเวณตำบลเจ๊ะเห มีวัดสำคัญและเก่าแก่อยู่ คือ “วัดชลธาราสিংเห” ทางฝ่ายไทยได้อาศัยวัดนี้เป็นสิ่งต่อรองในการเจรจาเพื่อรักษาดินแดนเจ๊ะเหให้คงอยู่ในราชอาณาจักร ไทยสืบมากระทั่งถึงปัจจุบัน วัดดังกล่าวจึงมีชื่อเรียกว่า “วัดพิทักษ์แผ่นดินไทย” หรือ “วัดพิทักษ์เจ๊ะเห”

หลังจากตากใบตกเป็นดินแดนไทยอย่างแน่นอนแล้ว ในวันที่ 22 สิงหาคม ร.ศ.128 (พ.ศ. 2452) รัฐบาลไทยได้ประกาศตั้งตำบลเจ๊ะเหขึ้นเป็นอำเภอตากใบ ตามชื่อหมู่บ้านตาบา เป็นอำเภอหนึ่งของเมืองบางนราหรือจังหวัดนราธิวาสในปัจจุบัน โดยมีขุนสมานธาดวิสุทธิ์ (เปลี่ยน กาญจนวันย์) เป็นนายอำเภอคนแรก

ในปี พ.ศ.2458 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อเมือง บางนราเป็นเมืองนราธิวาส และอีก 3 ปีต่อมา ให้เปลี่ยนเป็นจังหวัด ส่วนอำเภอนั้น โปรดเกล้าฯ ให้ เปลี่ยนชื่อตรงกับตำบลที่ตั้งที่ว่ากำการอำเภอ ทำให้ในระหว่างปี พ.ศ.2458-2481 อำเภอตากใบมีชื่อ ใหม่ว่า “อำเภอเจ๊ะเห” ตามชื่อตำบลบ้านที่ตั้งตัวที่ว่ากำการอำเภอ แต่หลังจากนั้นกลับมาเรียกว่าอำเภอ ตากใบตามเดิมจนถึงปัจจุบัน

ที่ว่ากำการของอำเภอตากใบตั้งอยู่ที่หมู่ 2 ตำบลเจ๊ะเห แต่เดิมเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว ต่อมา ภายหลังได้สร้างใหม่เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น ตามแบบแปลนของกรมการปกครองอย่างที่ใช้อยู่ใน ปัจจุบัน

สภาพทั่วไป

ตำแหน่งที่ตั้ง

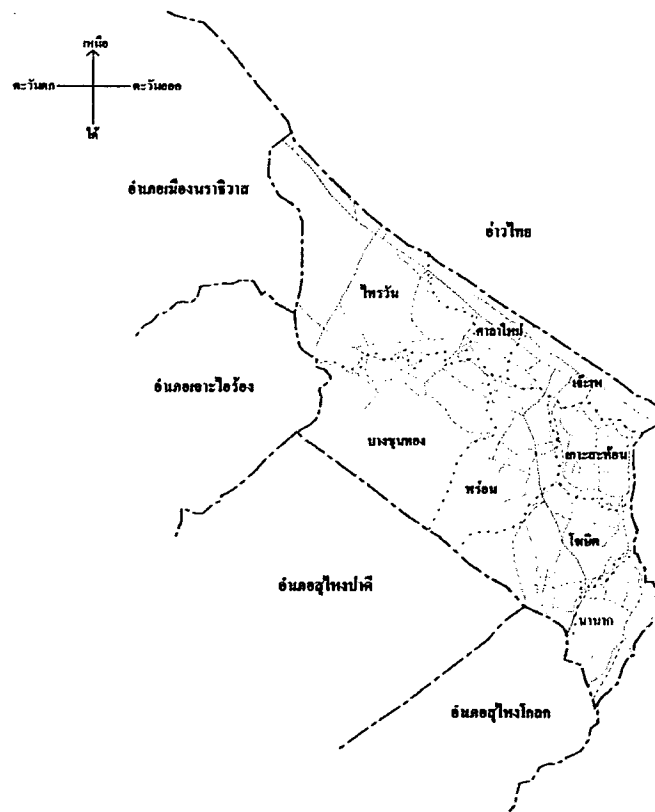
อำเภอตากใบตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดนราธิวาส อำเภอตากใบ เป็นอำเภอ ชายแดน ห่างจากตัวจังหวัดนราธิวาส ตามถนนทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4084 ประมาณ 33 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 1,182 กิโลเมตรมีพื้นที่ติดกับทะเล และพื้นที่ ส่วน ใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีป่าละเมาะอยู่โดยทั่วไป

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอไทยและอำเภอเมืองนราธิวาส

ทิศใต้ ติดกับอำเภอสุไหงโก-ลก และ อำเภอสุไหงปาดี
จังหวัดนราธิวาส และอำเภอตุมปัต รัฐกลันตัน
ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอตุมปัต ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาส และอำเภอเจาะไอร้อง
จังหวัดนราธิวาส

ภาพแผนที่แสดงอาณาเขตของอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

สภาพพื้นที่

อำเภอตากใบมีเนื้อที่ 253.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 158,125 ไร่ พื้นที่ของอำเภอตากใบ คิดเป็นร้อยละ 5.66 ของพื้นที่จังหวัดนราธิวาส โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นรายตำบลดังนี้

ตำบล	พื้นที่		ร้อยละ
	ตารางกิโลเมตร	ไร่	
1 .ตำบลเจ๊ะเห	11.410	7,131.250	4.50
2 .ตำบลไพรวัน	70.890	44,306.250	27.97
3 .ตำบลบางขุนทอง	57.549	35,968.125	22.71
4 .ตำบลพร่อน	51.595	32,246.875	20.36
5 .ตำบลเกาะสะท้อน	11.410	7,131.250	4.50
6 .ตำบลศาลาใหม่	15.875	9,921.875	6.26
7 .ตำบลโมะชิต	19.844	12,402.500	7.83
8 .ตำบลบางนาค	14.884	9,302.500	5.87
รวมทั้งอำเภอ	253.457	158,410.625	100.00

ตารางแสดงพื้นที่ของอำเภอตากใบ จำแนกเป็นตำบล

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอตากใบ

ลักษณะทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม ริมฝั่งทะเล แบบที่ราบลูกคลื่น เนื่องจากการทับถมของน้ำทะเล ทำให้มีสันทรายเป็นแนวยาวสลับกับที่ลุ่มน้ำซึ่งอยู่ตลอดปี เรียกว่า “พรุโต๊ะแดง” ซึ่งเป็นที่ลุ่มมีน้ำขังตลอดปี และมีแม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่

- แม่น้ำตาโบ เป็นแม่น้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนของกระแสน้ำในทะเล ประกอบกับคลื่นได้ซัดทรายเข้าหาฝั่งทำให้เป็นสันทราย ส่วนภายในลุ่มเป็นแนวยาว จึงเกิดเป็นแม่น้ำที่มีความยาวประมาณ 9 กิโลเมตร และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำโก-ลกที่บ้านตาบา อำเภอเจ๊ะเห อำเภอดากใบ

- แม่น้ำโก-ลก เป็นแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย ต้นน้ำอยู่ที่ อำเภอแว้ง และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอดากใบ มีความยาวประมาณ 103 กิโลเมตร แต่ช่วงที่ไหลผ่านอำเภอดากใบจะมีความยาวประมาณ 18 กิโลเมตร

- แม่น้ำบางนรา ต้นน้ำอยู่ที่อำเภอสู่ไหงปาดิ และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีความยาวประมาณ 60 กิโลเมตร ช่วงที่ไหลผ่านอำเภอดากใบจะมีความยาวประมาณ 22 กิโลเมตร

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้น 2 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน ระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน

- ฤดูฝน ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดไป ฝนตกมากที่สุดคือระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคมของทุกปี

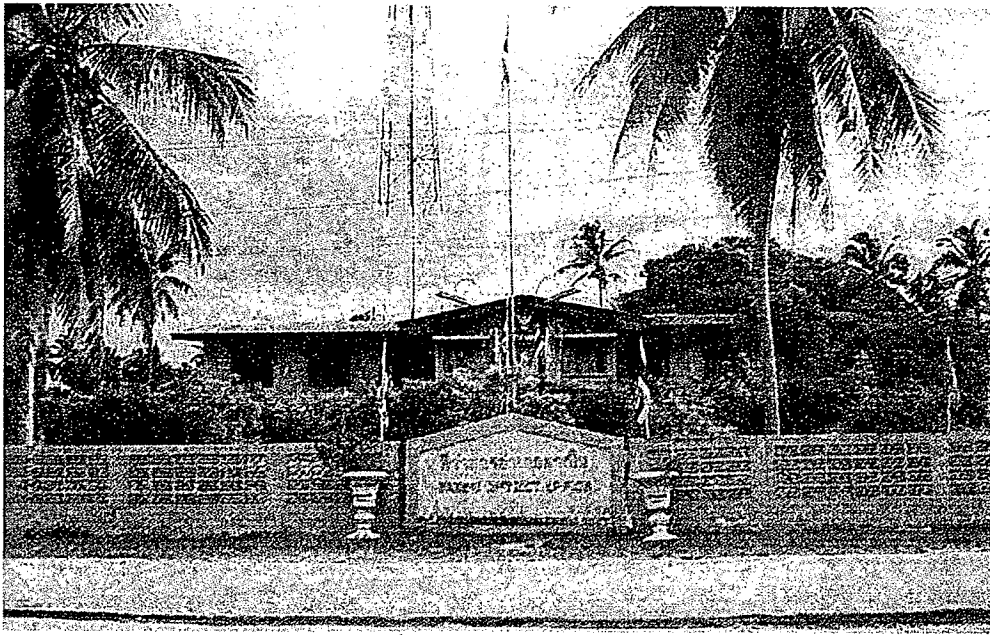
การปกครอง

การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

อำเภอดากใบมีหน่วยงานราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในพื้นที่ ทั้งหมด 24 แห่ง ประกอบด้วยหน่วยงานราชการ 18 แห่งและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ 6 แห่ง

อำเภอดากใบ แบ่งการปกครองออกเป็น 8 ตำบล 53 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลเจ๊ะเห มี 5 หมู่บ้าน
2. ตำบลไพรวัน มี 10 หมู่บ้าน
3. ตำบลบางขุนทอง มี 6 หมู่บ้าน
4. ตำบลพร่อน มี 6 หมู่บ้าน
5. ตำบลเกาะสะท้อน มี 9 หมู่บ้าน
6. ตำบลศาลาใหม่ มี 8 หมู่บ้าน
7. ตำบลโฆจิต มี 5 หมู่บ้าน
8. ตำบลน่านาค มี 4 หมู่บ้าน

ที่ว่าการอำเภอตากใบ

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

อำเภอตากใบมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย

1. เทศบาลเมืองตากใบ ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลเจ๊ะเห
2. องค์การบริหารส่วนตำบลศาลาใหม่
3. องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน
4. องค์การบริหารส่วนตำบลนาค
5. องค์การบริหารส่วนตำบลโฆสิต
6. องค์การบริหารส่วนตำบลไพรวัน
7. องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสะท้อน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง

ประชากร

ในปี พ.ศ.2552 อำเภอตากใบ มีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 66,158 คน โดยแบ่งเป็น ประชากรชาย 32,595 คน คิดเป็นร้อยละ 49.26 ประชากรหญิง 33,563 คน คิดเป็นร้อยละ 50.74

ในเขตอำเภอตากใบ แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 8 ตำบล มีประชากร รวมทั้งอำเภอ ประมาณ 65,78 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 14,007 ครัวเรือนมีพื้นที่ประมาณ 253.457 ตาราง กิโลเมตร และมีความหนาแน่นประชากรเฉลี่ย 259.53 ต่อตารางกิโลเมตร ในด้านศาสนา และเชื้อสายประชากรในอำเภอพบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทย-มุสลิม นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 80 และมีผู้นับถือศาสนาอื่นๆ เช่น ศาสนาพุทธ ร้อยละ 20

การประกอบอาชีพ

ประชากรอำเภอตากใบ มีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การทำนาทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ และมีการเลี้ยงสัตว์ เพื่อการจำหน่ายควบคู่กันไปด้วย สัตว์ที่นิยมเลี้ยงกันมาก ได้แก่ โคเนื้อ กระบือสุกร เป็ด ไก่ ฯลฯ ส่วนอาชีพรองลงมาคือการรับจ้าง ค้าขาย และการทำประมง ซึ่งจะเป็นการทำประมงขนาดเล็กชายฝั่ง

ก. ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพเพียงอย่างเดียว มีประมาณร้อยละ 35.63 ของจำนวนครั้วเรือนทั้งอำเภอ โดยแบ่งออกเป็น

1. อาชีพรับจ้างอย่างเดียว มีประมาณร้อยละ 35.63 ของจำนวนครั้วเรือนทั้งอำเภอ โดยแบ่งออกเป็น

1.1 งานอุตสาหกรรมในโรงงาน ประมาณร้อยละ 22.74

1.2 งานเกษตรกรรม (เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน เป็นต้น) ประมาณ ร้อยละ

13.22

1.3 ทำการประมงรับจ้าง ประมาณร้อยละ 4.11

1.4 งานบริการ (ขับรถรับจ้าง) ประมาณร้อยละ 0.91

1.5 งานช่างฝีมือ (ช่างไม้ ช่างปูน ช่างฟิต) ประมาณร้อยละ 3.70

2. อาชีพทำประมงเกษตรกรรม มีประมาณร้อยละ 5.17

ทำนาประมาณ ร้อยละ 5.17

3. อาชีพประมงชายฝั่งมีประมาณร้อยละ 5.04

4. อาชีพค้าขาย มีประมาณร้อยละ 2.68

ข.ครั้วเรือนที่ประกอบอาชีพมากกว่า 1 อาชีพขึ้นไปมีประมาณร้อยละ 64.37 ของครั้วเรือนทั้งอำเภอ โดยแบ่งออกเป็น

1. รับจ้างและเกษตรกรรม มีประมาณร้อยละ 43.42

2. รับจ้างและค้าขาย มีประมาณร้อยละ 9.62

3. เกษตรกรรมและค้าขาย มีประมาณร้อยละ 10.70

4. ค้าขายและประกอบอุตสาหกรรม มีประมาณร้อยละ 0.63

โครงสร้างพื้นฐานและสถานที่สำคัญ

อำเภอตากใบมีทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4084 ตัดผ่านตำบลไพรวัน ตำบลศาลาใหม่และตำบลเจ๊ะเห ทางหลวงหมายเลขจังหวัดหมายเลข 4057 ตัดผ่านตำบลเจ๊ะเห ตำบลพร่อน ตำบลโมซิด และตำบลนาค

1. มัสยิด มีจำนวน 35 แห่ง

2. มัสยิด มีจำนวน 67 แห่ง

3. วัด มีจำนวน 21 แห่ง

4. โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 1 แห่ง

5. โรงเรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวน 30 แห่ง

6. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา มีจำนวน 4 แห่ง

7. โรงเรียนตาดีกา มีจำนวน 35 แห่ง

8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีจำนวน 13 แห่ง
 9. สถาบันปอเนาะ มีจำนวน 7 แห่ง
 10. ธนาคาร มีจำนวน 4 แห่ง
 11. โรงแรม มีจำนวน 3 แห่ง
 12. คลินิก มีจำนวน 1 แห่ง
 13. โรงพยาบาล มีจำนวน 1 แห่ง
 14. สถานีอนามัย มีจำนวน 12 แห่ง
 15. สถานีจำหน่ายน้ำมัน มีจำนวน 2 แห่ง
 16. ห้องสมุดประชาชน มีจำนวน 1 แห่ง
 17. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีจำนวน 23 แห่ง
 18. หอกระจายข่าว มีจำนวน 35 แห่ง
 19. คลองส่งน้ำ มีจำนวน 15 สาย
 20. คลองระบายน้ำ มีจำนวน 16 สาย
 21. ประปาหมู่บ้าน มีจำนวน 20 แห่ง
 22. บ่อน้ำตื้น มีจำนวน 15,214 บ่อ
 23. โทรศัพท์สาธารณะ มีจำนวน 66 ตู้
 24. ถนนคอนกรีต มีจำนวน 66 สาย
 25. ถนนลาดยาง มีจำนวน 38 สาย
 26. ถนนหินคลุก มีจำนวน 68 สาย
 27. ตลาดนัดชุมชน มีจำนวน 15 แห่ง
 28. สถานที่ท่องเที่ยว มีจำนวน 10 แห่ง
 29. โครงการพระราชดำริ มีจำนวน 21 โครงการ
- (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มกราคม 2552)

ความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม

สำหรับความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมของอำเภอตากใบมีประเพณีวัฒนธรรมมีลักษณะผสมผสานระหว่างศาสนาอิสลาม พุทธ และคตินิยมพื้นบ้านดั้งเดิม ที่สำคัญ ได้แก่

ประเพณีทำบุญวันสารท

ถือเป็นการทำบุญที่สำคัญมาก โดยเชื่อกันว่าปู่ย่าตายายที่วายชนม์ไปแล้ว ถ้าไม่มีกรรมติดตัว จะได้เกิดเป็นมนุษย์อีก แต่ถ้ามีบาปหนักจะตกนรกเป็นเปรตทุกข์ทรมานอยู่ในยมโลก ปีหนึ่งจะได้รับ การปลดปล่อยขึ้นมาในโลกมนุษย์ระหว่างเดือนสิบของทุกปี จะมาพบลูกหลานและรับเครื่องอุปโภค บริโภค ถ้าไม่พบก็จะเก็บใบไม้ใบหญ้ากลับไปด้วยความน้อยใจ และโรยใบหญ้าพาลงสาปแช่งไปพาลาง ด้วยเหตุนี้ชาวพื้นเมืองทุกครอบครัวจึงต้องไปทำบุญที่วัดในระหว่างเดือนสิบถึง 2 วัน เพื่อรับและส่ง ตายาย (บรรพบุรุษ) เพื่อไม่ให้ถูกสาปแช่ง วันสารทเดือนสิบมีอยู่ 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกในวันเพ็ญ กลางเดือน และวันแรม 15 ค่ำสิ้นเดือน ในครั้งแรกเป็นการต้อนรับเปรต ครั้งหลังเป็นการส่งเปรตซึ่ง ในระหว่างนี้ห้ามมิให้ฆ่าสัตว์ วันก่อนวันสารทจะมีการตระเตรียมทำขนมต่างๆ อาทิ ขนมลา ทำเป็น เส้นเพราะเปรตมีช่องปากเล็กเท่ารูเข็ม ขนมทอง (ข้าวพอง) ทำเพื่อญาติพี่น้องที่แก่เฒ่าไม่มีฟัน ขนม เจาะหู (ขนมเบ๊ซั่ม) ทำเพื่อเปรต ใช้ทำเป็นแหวน หรือร้อยเป็นพวงมาลัย กำไล ฯลฯ จากนั้นก็นำขนม

ไปให้ปู่ตายายที่นับถือ นอกจากนี้ในวันสารท ชาวบ้านจะนำอิฐของบรรพบุรุษไปวัดวางรวมๆ กัน แล้วนำอาหารคาวหวานและขนมสารท หมากพลู บุหรี่ และเงิน (นิยมใช้สตางค์ เงินสลึงหรือเหรียญ 5 บาท) การตั้งของเหล่านี้ เรียกว่า ตั้งเปรต เสร็จแล้วก็ไปฟังเทศน์รับศีลแปด แล้วถวายสังฆทานฟังพระให้พร ตอนนี้มีสายสัญญาณเชื่อมโยงจากร้านเปรตมาถึงพระพุทธรูป พอพระให้พรจบ ท่านจะดึงสายสัญญาณกลับทันที เด็กๆ ก็จะวิ่งขึ้นไปบนร้านเปรตเพื่อ ชิงเปรต คือ เก็บเงินแย่งขนม ซึ่งถือว่าเป็นของเหลือจากปู่ตายาย บางคนที่เจ็บป่วยก็จะบนบานขอให้หายป่วย เมื่อพระฉันเพลเสร็จแล้วก็จะมีบั้งสุกอธิษฐาน ลูกหลานจะรวมเงินกันถวายพระที่บั้งสุก เมื่อฟังเทศน์เป็นอันเสร็จพิธี

พิธีการละหมาด

การละหมาด คือ การแสดงความภักดีต่ออัลเลาะห์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มุสลิมจะต้องละหมาดตั้งแต่บรรลุนิติภาวะจนถึงวันสุดท้ายของชีวิต โดยปฏิบัติละหมาดวันละ 5 เวลา คือ

1. เวลารุ่งอรุณ เรียกว่า ละหมาดซุบห์
2. เวลาบ่าย เรียกว่า ละหมาดดูฮรี
3. เวลาเย็น เรียกว่า ละหมาดอัสนี
4. เวลาพลบค่ำ เรียกว่า ละหมาดมักริบ
5. เวลากลางคืน เรียกว่า ละหมาดอิชา

ความเชื่อในเรื่องมะตือรี

เป็นวิธีการอย่างหนึ่งของหมอไสยศาสตร์ ใช้ในการติดต่อสื่อสารกับเทพเจ้า วิญญาณศักดิ์สิทธิ์ เพื่อรักษาอาการป่วยไข้ บางครั้งก็มีการจัดหามาแสดงต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง จึงถือว่ามะตือรี เป็นมหรสพประเภทหนึ่งด้วย และถือกันว่าเป็นต้นกำเนิดของมโหรี

มะตือรี นิยมใช้เล่นเพื่อรักษาคนไข้ ที่เชื่อว่าต้นเหตุมาจากการถูกคุณไสยเวทมนตร์คาถา การฝังรูปฝังรอย เลขยันต์ ถูกเข็ม ถูกหนังอาคมเข้าท้อง เช่น การละเล่นเช่นไหว้ครูศิลป์โดยอาศัย โต๊ะมะตือรี เป็นผู้ติดต่อสื่อสารกับดวงวิญญาณ เพื่อแนะนำแนวทางกรรมวิธีรักษาคนไข้หรือถอดถอนอาถรรพณ์อย่างไร เช่น การเช่นไหว้ ไช้บน ทำพิธีปลีกรรมขอขมาลาโทษ ดังนั้น โอกาสที่จะหาดูการแสดงมะตือรีนั้น จึงค่อนข้างจะยาก อีกทั้งเจ้าของใช้ก็ไม่ประสงค์ที่จะให้บุคคลภายนอกเข้าไปมีส่วนรู้เห็นในพิธีกรรมนั้นด้วย นอกจากผู้ที่รู้จักมักคุ้นกันดีเท่านั้น

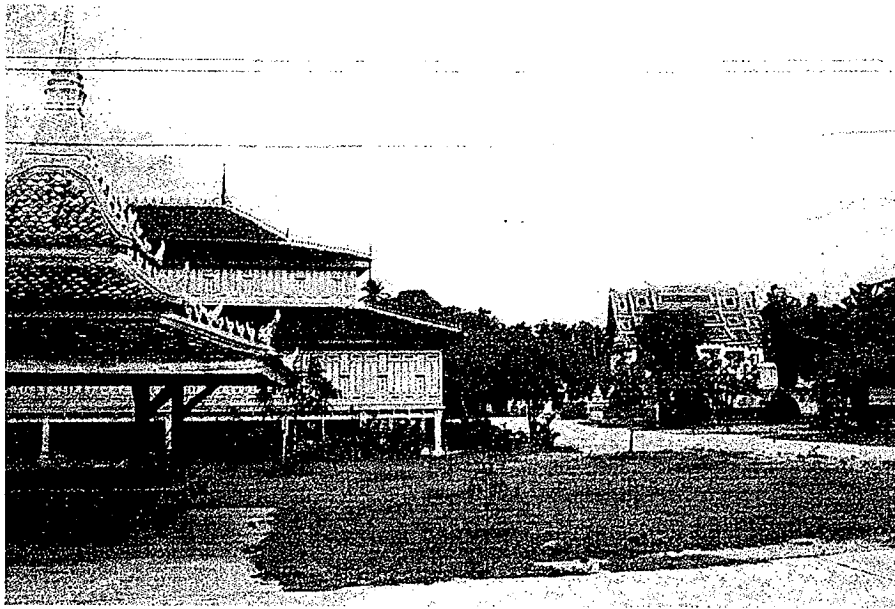
สถานที่สำคัญ

อำเภอตากใบมีสถานที่สำคัญๆ ดังนี้ คือ

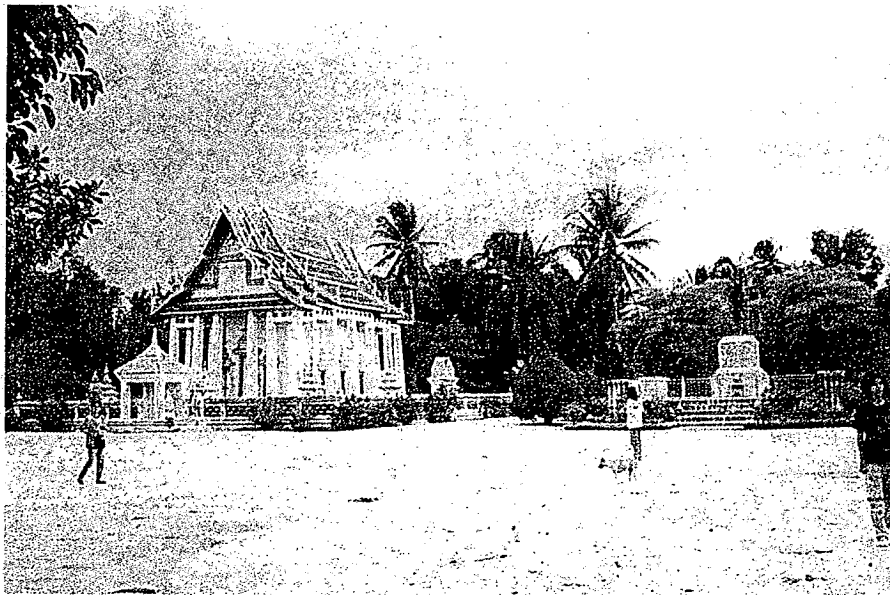
วัดชลธาราสিংเห

วัดชลธาราสিংเห มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวัดพิทักษ์แผ่นดินไทย ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำตากใบจากตัวเมืองออกไปตามเส้นทางสายอำเภอเมือง-ตากใบ (ทางหลวงหมายเลข 4084) ถึงสี่แยกอำเภอตากใบแล้วเลี้ยวซ้ายไปอีกประมาณ 100 เมตร จะถึงปากทางเข้าวัด ภายในวัดมีศิลปกรรมที่น่าสนใจมากมาย ทั้งกุฏิที่สร้างตามแบบศิลปะทางใต้ทั้งดงามแปลกตา หอพระนารายณ์ ภาพจิตรกรรมฝาผนังฝีมือช่างชาวสงขลาภายในอุโบสถ และศาลาริมน้ำที่สร้างด้วยไม้ทั้งหลังเป็นวัดที่เก่าแก่และสำคัญมากแห่งหนึ่งของอำเภอตากใบ ชาวพื้นเมืองเรียกว่า “วัดเจ๊ะเห” เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์เมื่อประมาณปี พ.ศ.2403 ภายในวัดมีโบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญหลายอย่าง เช่น อุโบสถ หอระฆัง พระพุทธรูปไสยาสน์ พระพุทธรูปโบราณ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ไทยต้องเสีย

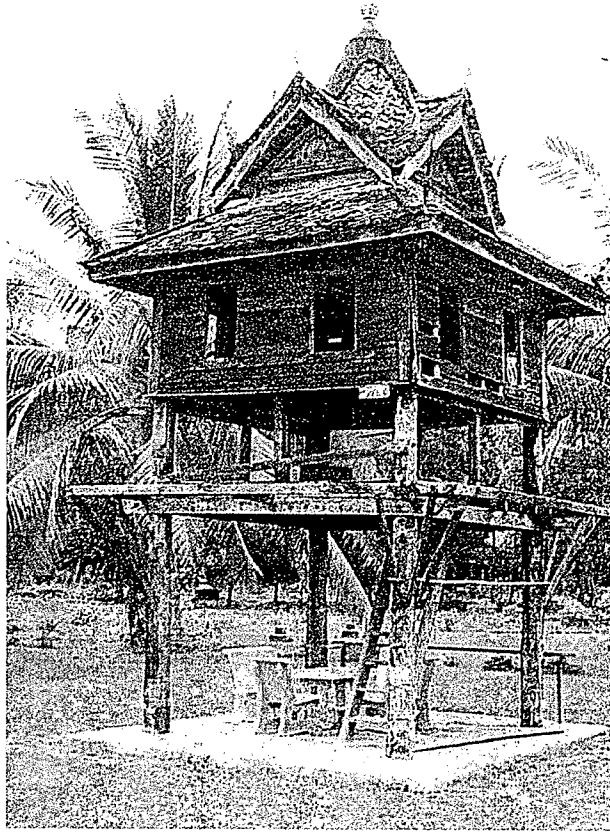
ดินแดนในแหลมมลายูทั้ง 4 รัฐ ได้แก่ รัฐกลันตัน ตรังกานู ไทรบุรี และเปอร์ลิส ให้แก่อังกฤษ ครั้นนั้น มีการปักปันเขตแดนอังกฤษ ต้องการขีดเส้นพรมแดนตามเขตปกครองของสุลต่านรัฐกลันตันแต่เดิม โดยรวมเอาพื้นที่อำเภอตากใบ สุโงโก-ลก และอำเภอแว้งเข้าไว้ด้วย ทางฝ่ายไทยจึงได้ยกวัดชลธาราสิงเหซึ่งเป็นวัดพุทธที่สำคัญและเก่าแก่ขึ้นมาแสดงให้ฝ่ายอังกฤษเห็นว่า บริเวณนี้เป็นถิ่นที่มีชาว ไทย พุทธอาศัยอยู่มาช้านาน อังกฤษจึงยินยอมยกให้ดินแดนส่วนนี้เป็นของไทย และตกลงให้แม่น้ำโก-ลก ตรงบริเวณที่ไหลผ่านเมืองตากใบ (แม่น้ำตากใบ) เป็นเส้นกั้นพรมแดน วัดชลธาราสิงเหจึงได้ชื่อว่าเป็น วัดพิทักษ์แผ่นดินไทยมานับแต่บัดนั้น

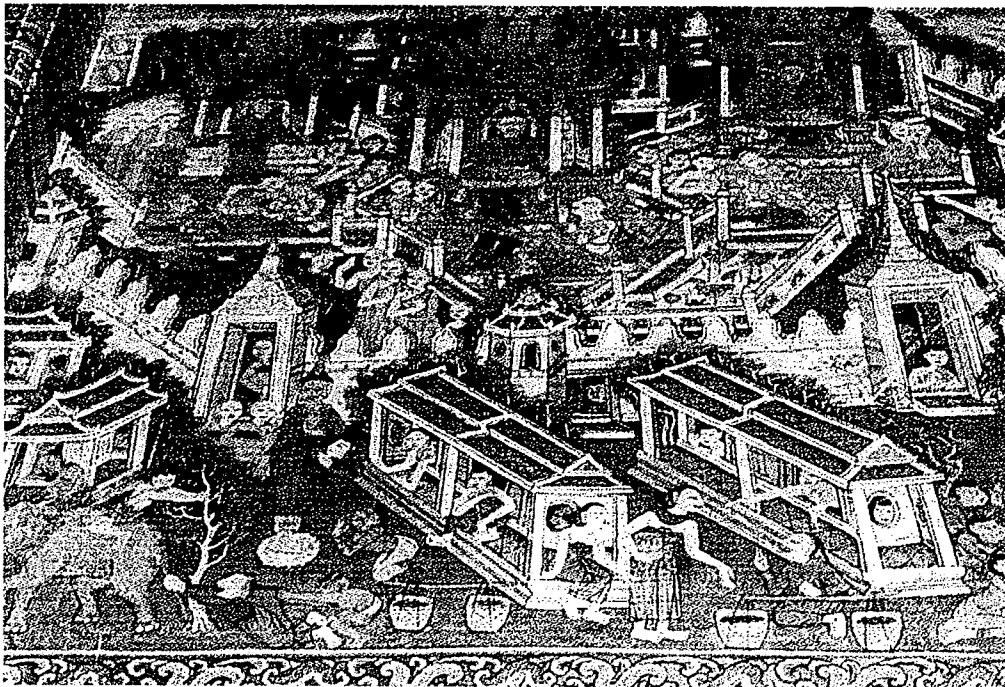
ภาพสภาพในบริเวณวัดชลธาราสิงเห อำเภอตากใบ

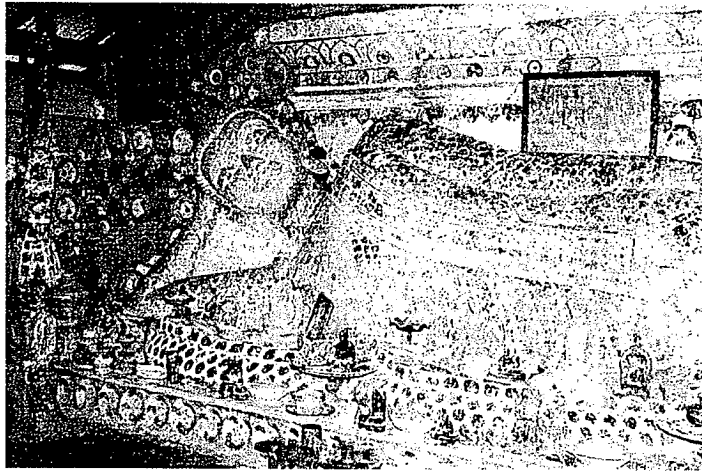
ภาพอุโบสถวัดชลธาราสิงเห หรือวัดพิทักษ์แผ่นดินไทย ริมแม่น้ำตากใบ

ภาพพระพุทธรูป ภายใต้วัดชลธาราสิ่งเห

ภาพจิตรกรรมภายในพระอุโบสถวัดชลธาราสิ่งเห

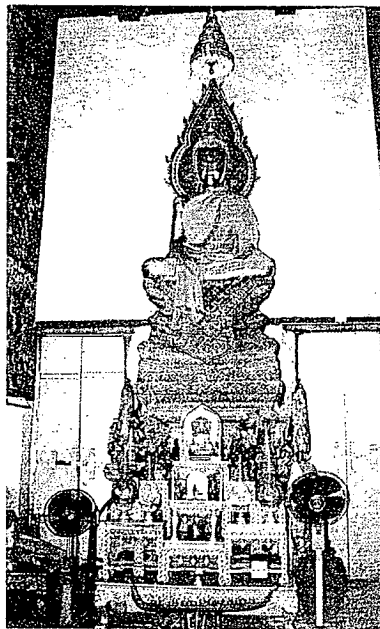

ภาพพระพุทธรูปไสยาสน์

วัดพระพุทธ

วัดพระพุทธเป็นวัดเก่าแก่ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลพร่อน อำเภอดงบัง จังหวัดสุพรรณบุรี วัดนี้แต่เดิมชาวบ้านเรียกว่า “วัดใต้ดิน” ซึ่งเป็นภาษาถิ่นที่มีความหมายว่าวัดทางทิศเหนือ เหตุที่เรียกว่า “วัดพระพุทธ” ก็เพราะเรียกตามชื่อของพระพุทธรูป ซึ่งถือว่ามีศักดิ์สิทธิ์และเป็นพระประธานในอุโบสถชื่อว่า “พระพุทธ” คนทั่วไปเชื่อว่าเริ่มสร้างครั้งแรกที่บริเวณ “วัดหัวนอน” แล้วย้ายมาที่บริเวณ “วัดกลาง” และ “วัดใต้ดิน” ตามลำดับ แต่ไม่มีหลักฐานยืนยันว่าเริ่มสร้างและเริ่มย้ายปีไหนและด้านเหตุผลอันใด

วัดพระพุทธจะมีวัตถุโบราณและสิ่งก่อสร้างที่สำคัญ ได้แก่ พระพุทธรูปชาวบ้านเรียกว่า “พ่อท่านพระพุทธ” เป็นพระพุทธรูปเก่าแก่สร้างด้วยไม้เนื้อแข็ง เชื่อว่าเป็นไม้ราชพฤกษ์ ขนาดหน้าตักกว้างประมาณ 2 ฟุตเศษ ลักษณะงดงามมาก ภายในวัดพระพุทธรูปยังมีพระบรมสารีริกธาตุ บรรจุอยู่ในผอบทำด้วยโลหะเป็นรูปเจดีย์ 4 ชั้น

พระพุทธรูปโบราณ ประดิษฐานภายในพระอุโบสถวัดพระพุทธ

เกาะยาว

ทางเข้าสู่เกาะยาวอยู่เยื้องไปทางด้านข้างของวัดชลธาราสিংเหมีสะพานขนาดเล็กครึ่งหนึ่งเป็นคอนกรีตอีกครึ่งเป็นไม้ ชื่อ “สะพานคอยร้อยปี” ยาว 345 เมตร ทอดข้ามแม่น้ำ ตากใบไปสู่เกาะยาว สะพานนี้รถยนต์ข้ามไม่ได้ ข้ามได้เฉพาะคน รถเข็น รถจักรยาน และรถจักรยานยนต์ ทางเดินไปสู่ชายหาด จะผ่านชุมชนประมง ออกไปสู่ชายฝั่งทะเลหน้าเกาะ ชายหาดเกาะยาวงดงามและสงบเงียบมาก

ด้านตาบา

อยู่ห่างจากตัวอำเภอตากใบราว 3 กิโลเมตร ตั้งอยู่ตรงปากแม่น้ำสุโงโก-ลก บริเวณด้านตาบาจะมีแพขนานยนต์สำหรับบรรทุกรถยนต์และผู้โดยสารเดินทางข้ามฝั่งระหว่างฝั่งมาเลเซียและฝั่งไทย ด้านตาบาเป็นด่านสำคัญอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาส ที่มีคนจาก สองประเทศข้ามฝั่งมาเที่ยวซื้อสินค้าอยู่เป็นประจำ สำหรับคนที่ต้องการข้ามไปฝั่งมาเลเซีย สามารถขอใบผ่านแดนชั่วคราวได้ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือด่านตรวจคนเข้าเมือง ใบผ่านแดนชั่วคราวนี้ ให้ข้ามแดนได้แบบเข้าไปเย็นกลับ ห้ามค้างคืน และเที่ยวได้เฉพาะบริเวณเขตด่านศุลกากรเพนกาลันกูโบของมาเลเซีย

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

อำเภอตากใบมีลักษณะทางกายภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบและที่ราบลุ่มน้ำขังตลอดปี หรือเรียกว่า “พรุ” ซึ่งต่างจากอำเภออื่นในจังหวัดนราธิวาส และเป็นอำเภอที่อยู่ติดชายแดนมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งครั้งหนึ่งในสมัยรัชกาลที่ 5 อำเภอนี้เกือบจะตกเป็นส่วนหนึ่งของประเทศมาเลเซียในขณะที่ถูกอังกฤษปกครองอยู่โดยได้มีการทำสัญญาตาบาเมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ.2451 ด้วยเหตุผลที่มีหลักฐานยืนยันว่ามีวัดชลธาราสিংเหมีตั้งอยู่ซึ่งเป็นวัดของชาวไทย และมีชาวไทยอาศัยอยู่มาก่อน จึงเป็นของไทยมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาจึงมีชาวไทยมุสลิมอพยพเข้ามาอยู่ในภายหลัง ซึ่งก็อยู่กันด้วยความสงบสุขเสมอมา

การคมนาคมในสมัยก่อนใช้การเดินทางเท้าเป็นส่วนใหญ่ ถ้าขนของด้วยก็จะใช้วัวเทียมเกวียน หรือใช้การหาบหรือคอนกันไป เช่น ผลผลิตข้าวเปลือกที่ได้จากที่นาจะถูกมัดเป็นกำๆ นำมาเรียงเพื่อหาบกลับไปใส่ยังข้าวที่บ้าน การเดินทาง ไปไหนไกลๆ แต่ละครึ่งต้องเตรียมเสบียงติดตัวไปด้วย เนื่องจากต้องไปค้างแรมตามที่ต่างๆ นอกจากนั้น ยังมีการเดินทางทางเรือตามลำน้ำโก-ลก และลำน้ำตากใบ ซึ่งเป็นเรือยนต์โดยสารตากใบไปนราธิวาสวันละเที่ยว แล้วต้องค้างคืนที่นราธิวาส และเดินทางกลับมาตากใบในวันรุ่งขึ้น ค่าโดยสารคนละ 10-15 บาท สำหรับที่ตำบลเกาะสะท้อนที่มีลักษณะเป็นเกาะมีแม่น้ำหลายสายวนมาพบแม่น้ำสุโงโก-ลก ได้แก่ แม่น้ำบางนรา ปูยู เข้ามาถึงตาบา ท่าแพรง ท่าเรือ ตำบลเจ๊ะเห บางอำเภอก็จะใช้เรือติดต่อเช่นกัน แต่ถ้าจะไปจังหวัดจากเกาะสะท้อน จะไปโดยใช้เรือเครื่องหลังมีก้นสานนอนได้ เมื่อประมาณปี พ.ศ.2513-2516 มีเรือมีเก้าอี้มาเป็นเรือโดยสาร หลังจากนั้นมียนต์ตัวถังไม่เป็นรถเซฟโรเลต แปลงรูปเป็นรถกระบะ 2 แถวมารับจ้างขนส่ง

ชาวตากใบประกอบอาชีพทำนาและประมงเป็นหลัก มีสวนมะพร้าวและสวนยางพาราเป็นอาชีพรอง เด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านหัวคลองมี 700 คน เป็นเด็กจากครอบครัวฐานะยากจน พ่อแม่เป็นชาวประมงขนาดเล็ก มีอาชีพเสริมรับจ้างแรงงานด้านช่าง หรือไปขายแรงงานประมง พวกที่มีเรือเองส่วนใหญ่เป็นประมงดั้งเดิม ใช้เรือก้อและจับปลาไส้ตัน กุ้งเคย และลงเบ็ดราว ส่วนเรือหางตดมีน้อย ต้องข้ามไปหาปลาในร่องน้ำของมาเลเซีย เรือที่ไปหาปลาในเขตมาเลเซีย ต้องจดทะเบียน

มาเลเซียได้ ในเรือหาปลา 1 ลำ ใช้คนงาน 5-10 คน รายได้ใช้วิธีการแบ่งส่วนเจ้าของเรือ เจ้าของอวน จะแบ่งค่าเรือ ค่าอวนก่อน ร้อยละ 50 หักค่าน้ำมันคนละครึ่งแล้วที่เหลือจึงแบ่งคนละส่วน ชาวประมง ส่วนใหญ่กู้เงินธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมาซื้ออวนและหากจะต้องซ่อมเรือ การ ซ่อมแซมแต่ละครั้ง คราวละประมาณหมื่นบาท ร้านซ่อมจะอยู่ที่บ้านทอน อำเภอเมือง จังหวัด นราธิวาส ถ้าได้เป็นกึ่งและเคย จะขายฝั่งไทย เพราะฝั่งไทยได้ราคาดี ส่วนปลาจะตักจะนำไปขายฝั่ง มาเลเซีย แล้วทำน้ำบูดูมาขายฝั่งไทย ในฝั่งไทยนำปลาไปขายที่ทำเรือใกล้ศาลากลาง ในคลองตากใบ- นรา มีแพรับซื้อปลาเป็นแพเอกชน เจ้าของแพเป็นคนจีนจากสมุทรปราการ มารับซื้อเฉพาะหน้าที่ทำ กุ้งเคยขึ้น เพื่อนำไปทำกะปิในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน ทุกปี

สำหรับการทำน่านั้น ทำนาได้ 2 ครั้ง แต่นิยมทำปีละครั้ง เพราะการทำนาปรังเก็บเกี่ยวยาก เนื่องจากฝนตกชุก สำหรับพันธุ์ข้าว ใช้พันธุ์ข้าวนาปรัง เพราะจะได้ผลเร็ว บางครั้งใช้พันธุ์มาเลเซียชื่อ “ซีอริบูกันตัง” ซึ่งแปลว่า “หนึ่งพันทะนาน” พันธุ์ “อาเนาะดาร์อ” ซึ่งแปลว่า “ลูกสาว” มีความหมายในเรื่องของการให้ข้าวมากและเป็นพันธุ์ดี คนชอบบริโภค การลงแขกมีให้พบเห็นบ้างแต่น้อย ต้องเป็นญาติกันเท่านั้น ค่าจ้างถอนและดำดิดำละ 3 บาท มีเครื่อง นวดข้าวเรียก “ตมมูโก” มี ยุ้งฉางซึ่งชาวบ้านเรียกตามภาษาถิ่นว่า “รูโมะห์ปาติ” ใช้เก็บข้าว การทำนาในสมัยนั้นเป็นการทำเพื่อ บริโภคในครัวเรือนเท่านั้น และจะเก็บข้าวไว้ให้พอกินในแต่ละปี หากมีเหลือจึงขาย เช่น ข้าว 1 ไร่ ถ้า ทำนาได้ดีจะได้ข้าว 50-60 ถัง ถ้าไม่ดีจะได้ข้าว 30-40 ถัง เขาจะคำนวณว่าข้าว 30 ทะนานเท่ากับ 8 ถัง จะบริโภคได้ 10 คนต่อเดือน นอกจากนั้นชาวตากใบยังมีการวิเคราะห์พันธุ์ข้าวด้วยว่าหากใช้ เมล็ดพันธุ์ที่หวานดี 1 ถัง จะได้กล้าดี 2 ไร่

อีกสาเหตุหนึ่งที่ชาวตากใบทำนาครั้งเดียว คือ หนูซึ่งชุกชุมมาก ชามแม่น้ำโก-ลก มากินข้าว ทั้งของฝั่งไทยและมาเลเซีย หากตากใบปลูกข้าว 2 ครั้ง หนูจะอพยพข้ามฟากจากมาเลเซียมากินข้าว ฝั่งไทย เพราะฝั่งมาเลเซียทำนาครั้งเดียว ฝั่งไทยจึงต้องทำนาในช่วงเวลาสอดคล้องกับมาเลเซีย เพื่อ แบ่งเบาความเสียหายของทั้ง 2 ฝั่ง ปัญหาการปลูกข้าวอีกประการหนึ่ง คือ ศัตรูพืชชนิดหนึ่งที่เรียกว่า “แมลงล่า” เป็นแมลงที่ปราบยาก ถ้าพ่นยาฆ่าแมลงก็จะหนีลงน้ำ ใส่ยาในน้ำก็จะขึ้นมาเกาะข้าว ลักษณะตัวต่างๆ เล็กๆ ภาษามาเลเซียเรียก “ตัวกะชิงกูรอ” มีกลิ่นเหม็นเขียว คนเคยจับไปกินห้องรวง ถ้ามาเกาะคนจะเป็นแผล ถ้าเกาะข้าวจะตายทั้งกอ ชาวบ้านให้ความเห็นว่าเพราะตัวแมลงล่าร้อน ที่ ดำปลานานและบางขุนทองมีแมลงล่ามาก บางคนสันนิษฐานว่าแมลงล่ามาจากมาเลเซียหรือมาจากพร

สำหรับการใช้ปุ๋ยข้าวนั้น ภาคราชการของมาเลเซียมักซื้อแจกปุ๋ยชาวบ้านตามจำนวนที่ดิน เกษตรกรมาเลเซียจะเอามาขายเกษตรกรไทยในราคาตัวเอง ฝั่งตากใบที่รู้จักกันข้ามไปมาขายกัน ระหว่างแม่น้ำโก-ลก เมื่อก่อนขาย 40 บาท เดียวนี้ขาย 80 บาท เป็นปุ๋ยยูเรียและปุ๋ยผสมสูงละ 20 กิโลกรัม หากเทียบกับปุ๋ยฝั่งไทยต้องซื้อสูงละ 50 กิโลกรัม ราคา 350-360 บาท ปัจจุบันเกษตรกร บางหมู่บ้านใช้ปุ๋ยมาเลเซียกันทั้งหมู่บ้านเพราะถูกกว่า หาง่าย เพราะรัฐบาลมาเลเซียแจกทุกปี มี แสตมป์แจกตามเนื้อที่ที่จะปลูก เจ้าของที่ดินต้องจ่ายค่าแสตมป์ 5 บาทไทยเท่ากับ 50 เซนริงกิตของ มาเลเซียต่อกระสอบ ไร่หนึ่งให้ 3-4 กระสอบ ชาวมาเลเซียที่มีนามากแต่ทำนายน้อยก็จะมีส่วนเหลือ เอามาขายฝั่งไทย

ชาวไทยพุทธและมุสลิมของอำเภอดากใบใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในชุมชนและสังคมอย่าง เป็นสุข การใช้ภาษาในการสื่อสารกันส่วนมากจะใช้ภาษายาวีหรือภาษามาเลเซีย และภาษากลางเป็นที่น่า สังเกตว่าจะไม่พูดสำเนียงได้เลย ภาคราชการ ได้เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมกิจกรรม เพื่อ เสริมสร้างความสามัคคีในชุมชนและสังคมของอำเภอดากใบ เช่น ให้มีการแข่งกีฬาเชื่อมความสามัคคี

มีการจัดเลี้ยงโดยการนำอาหารมารับประทานร่วมกัน ทั้งนี้ให้ทางชาวไทยมุสลิมเป็นผู้ปรุงอาหารเอง

การแต่งงานของชาวไทยมุสลิมเมื่อประมาณ 30 ปีก่อนที่อำเภอตากใบนี้ จะทำโดย ฝ่ายชาย จะจัดผู้ใหญ่หรือผู้เฒ่าผู้แก่ ไปทาบถามสู่ขอกับพ่อแม่ของฝ่ายหญิง ถ้าตกลงกันได้ฝ่ายหญิงจะเรียกเงินตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไป จะไม่มีการหมั้นหมยกัน พอถึงวันนัดหมาย ฝ่ายชายต้องพร้อมที่จะไปแต่งงาน มีการตกลงกันก่อนวันทำพิธีแต่งงานว่า ถ้าทั้ง 2 ฝ่ายแต่งงานกันแล้วอยู่ด้วยกันไม่เกิน 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี จะมีการแบ่งเงินแต่งงาน ที่ฝ่ายหญิงเรียกเอาตั้งแต่ต้นกันคนละครึ่ง

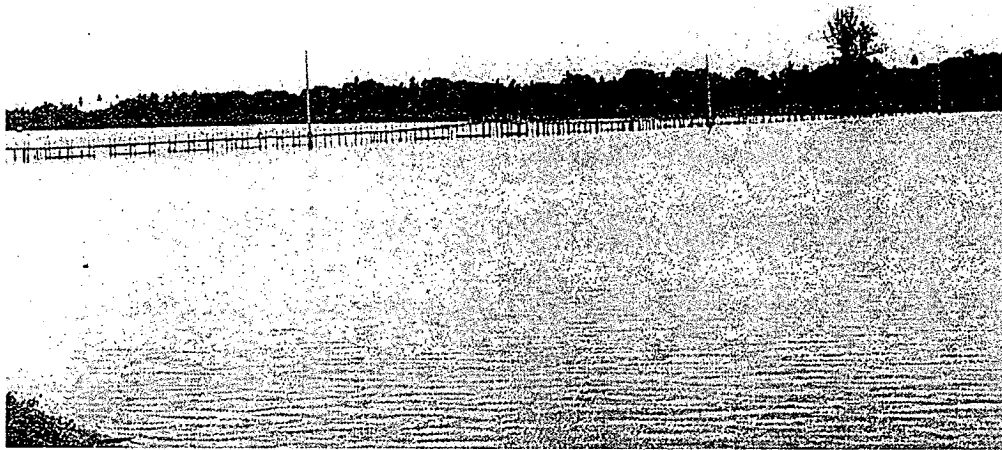
ก่อนที่จะเกิดไฟไหม้พรุในปี พ.ศ.2541 สภาพป่าพรุโต๊ะแดงมีความอุดมสมบูรณ์มาก มีผลไม้เรียกว่า “ส้มพลี” (หลุมพี) มีรสเปรี้ยว ปัจจุบันหายาก ชาวบ้านจะพานเรือไปหาส้มพลี กันนำมาดองขายหลังจากทำนา ส่วนราวเดือน 7 เดือน 8 ชาวบ้านจะไปทำสวนเผาถ่านและในป่าพรุ

สำหรับชุมชนที่ประกอบอาชีพการทำประมงชายฝั่งเป็นส่วนใหญ่ การออกหาปลา และกลับเข้าฝั่งจะอาศัยเสาธงซึ่งชาวบ้านเล่าว่าเมื่อก่อนเป็นธงช้างเผือก เป็นเสาที่สูงมากตั้งอยู่ที่เกาะยาว เรือเดินทะเลและเรือประมงชายฝั่งจะใช้เป็นเครื่องบอกตำแหน่งและทิศทางเพื่อให้ทราบถึงประเทศไทยแล้ว ปัจจุบันยังเหลือเค้าโครงพอให้เห็นอยู่บ้างโดยมีต้นไม้ขึ้นเกาะจนยากที่จะเห็นตัวเสา

ภาพเสาธงช้างเผือกในอดีต ตั้งอยู่บนเกาะยาว
มีต้นไม้ขึ้นเกาะที่เสาจนมองแทบไม่เห็นตัวเสา

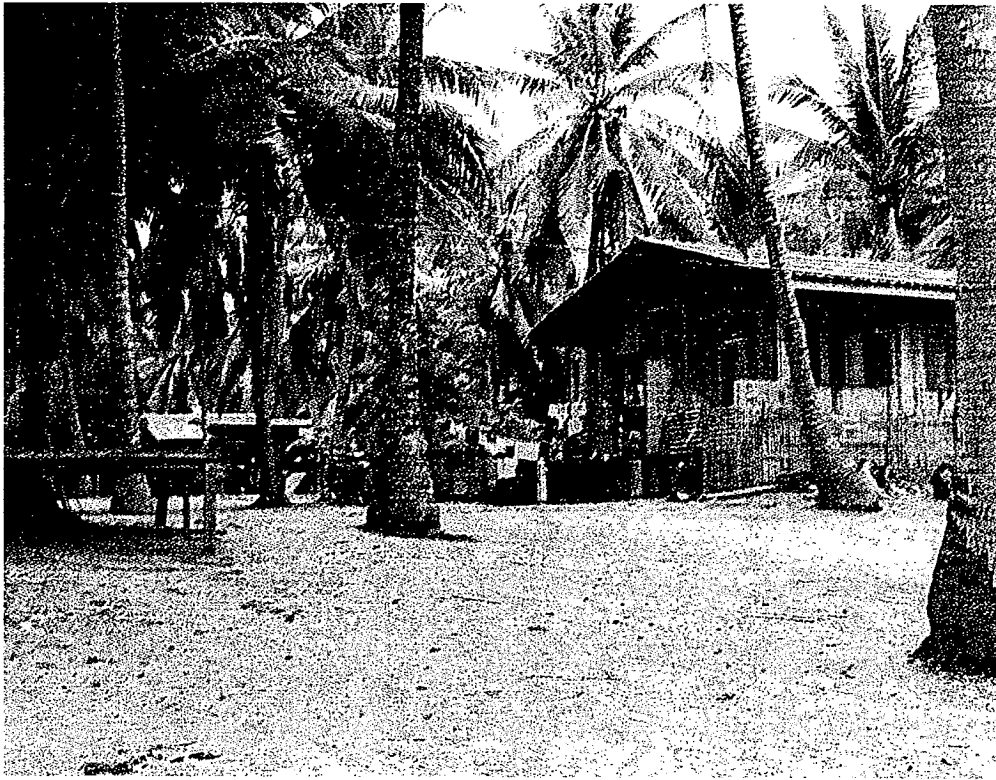
ภาพในยามเช้าของอำเภอดากใบ นับเป็นอำเภอที่สวยงามและยังมีความเป็นธรรมชาติ รวดราไม่มาก อำเภอดากใบยังเป็นอำเภอรูปแบบเก่าเรือนไม้ หันหน้าเข้าหาแม่น้ำสุโข-ลก ตรงข้ามเกาะยาว สภาพของชุมชนใกล้เคียงที่ว่าการอำเภอบริเวณตลาดค่อนข้างเงียบ ยานพาหนะมีน้อย เกาะยาว มีชาวบ้านอาศัยอยู่หลายหลังคาเรือนสามารถติดต่อกับแผ่นดินใหญ่ได้ 2 ทาง ด้านหน้าอำเภอซึ่งข้ามเข้าสู่ชุมชนดากใบเป็นสะพานไม้ (สะพานคอร้อยปี) สร้างด้วยเสาคอนกรีตครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งยังคงเป็นเสาไม้ปักลงไปในแม่น้ำยาวเหยียดเชื่อมต่อให้ชาวบ้านได้เดิน และใช้รถได้เพียงจักรยานหรือจักรยานยนต์ในการข้ามฝั่ง ยามเช้านักเรียนจากเกาะยาวจะเดินข้ามสะพานเพื่อมาโรงเรียนกันเป็นกลุ่มๆ บริเวณริมน้ำตรงข้ามอำเภอมีการเลี้ยงปลาในกระชังบ้าง แต่อีกด้านหนึ่งมองจากกลางสะพานย้อนกลับมาด้านขวาของอำเภอจะพบวัดชลธาราสিংเห หรือวัดพิทักษ์แผ่นดินไทย ส่วนทางด้านฝั่งอำเภอบริเวณ 2 ฝั่งถนนทางไปตลาดตาบาในตอนเช้าจะพบเห็นเด็กๆ ชาวไทยมุสลิม แต่งตัวแบบมุสลิมใส่หมวกสีขาว ถักเสื้อแขนยาวสีขาวและนุ่งโสร่ง ยืนรวมกลุ่มกันตามบ้านข้างๆ ถนน

ภาพสะพานคอร้อยปีที่เชื่อมระหว่างอำเภอดากใบกับเกาะยาว

ภาพสะพานคอร้อยปีข้ามแม่น้ำดากใบ
ทางซ้ายมือจะเห็นศาลาท่าน้ำ หน้าที่ว่าการอำเภอดากใบ

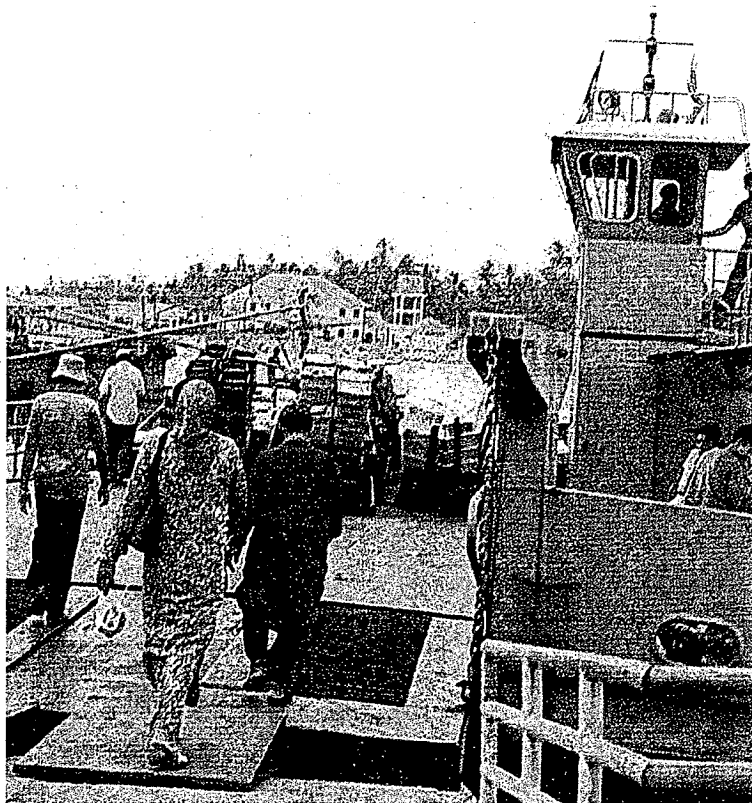
ภาพบ้านเรือนบนเกาะยาว

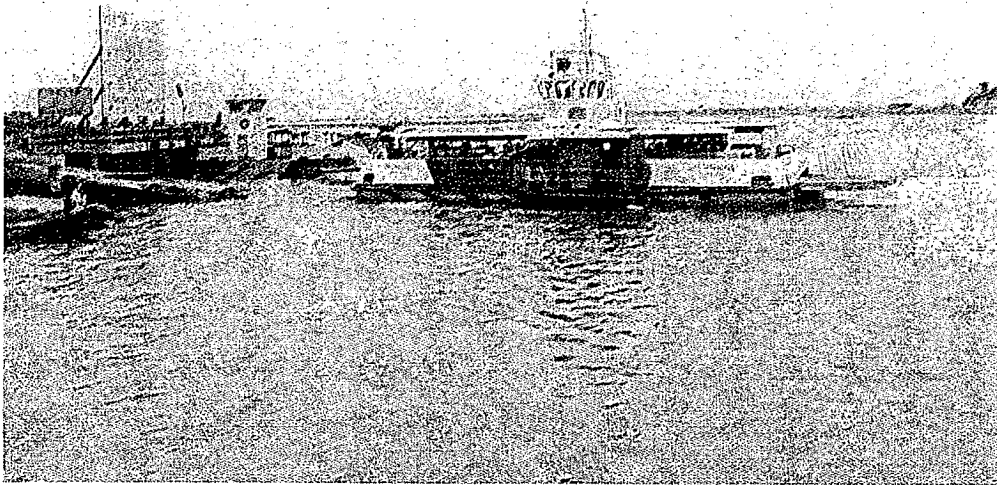
ภาพการเลี้ยงปลาในกระชังบริเวณเกาะยาว

ปัจจุบันบริเวณท่าน้ำตาบาเป็นตลาดอาหาร พืช ผัก ผลไม้ ปลาแห้ง ขนาดใหญ่ ซึ่งมีสินค้าจากที่ต่างๆ ของไทยไปขาย มีชาวมาเลเซียข้ามมาจับจ่ายซื้อของกินของใช้จำนวนมาก รวมทั้งมีการขนถ่ายสินค้าซึ่งเป็นการซื้อจำนวนมากคล้ายปากคลองตลาด ลงแพขนานยนต์ ข้ามฟากไปกลับยังมาเลเซีย โดยมีแพบริการของไทย และแพของมาเลเซียสลับกันให้บริการ ทั้งวัน ตั้งแต่ 7 โมงเช้าถึง 5 โมงเย็น นอกจากนั้นยังมีเรือยนต์รับจ้างเฉพาะผู้โดยสารข้ามฟากเช่นเดียวกัน ตลาดตาบามีเงินหมุนเวียนเป็นจำนวนมาก ทำให้ตากใบกลายเป็นอำเภอ ที่คนมาเลเซียรู้จักในด้านของการเป็นตลาดอาหาร ส่วนฝั่งมาเลเซียเอง ทางรัฐบาลมาเลเซียก็อนุญาตเปิดเป็นตลาดสินค้าคล้ายถนนย่านหาดใหญ่ของกรุงเทพฯ มีของขายทั้งขนมห่อ ขนมปัง ช็อกโกแลต และเสื้อผ้า ฯลฯ

ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดในปัจจุบันคือเมื่อ 4-5 ปีที่แล้วมา ตากใบมีการก่อสร้างโรงแรมพรเพชร โดยเจ้าของเป็นคนจีนที่มาจากสุโขทัย-ลก รวมทั้งมีสถานบริการประเภทต่างๆ ที่เป็นห้องแถวเกิดขึ้น บริเวณดังกล่าวเรียกว่า เมืองใหม่ตาบา แต่เดิมในชุมชนนี้ยังไม่มีไฟฟ้าใช้กันอย่างแพร่หลายดังในเช่นปัจจุบัน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงได้เข้ามาติดตั้งเสาไฟฟ้าให้เข้าไปตามหมู่บ้านหรือชุมชน ส่วนทางชาวบ้านต้องลงขันช่วยกันซื้อเครื่องปั่นไฟและสายไฟเอง หากชุมชนใดรวมกลุ่มกันได้ตั้งแต่ 5 หลังคาเรือนขึ้นไปก็สามารถไปยื่นขอให้ไปปักเสาพาดสายได้

ภาพแพขนานยนต์ไทยรับส่งผู้โดยสารและสินค้าข้ามไปมาเลเซีย

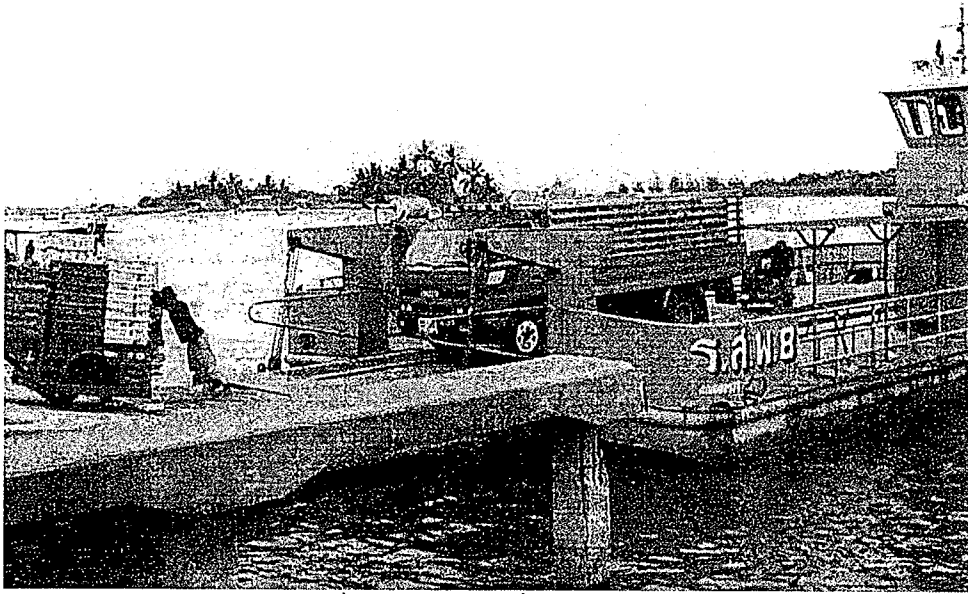

แพขนานยนต์ของมาเลเซียที่วิ่งสลับไปมากับแพขนานยนต์ของไทย

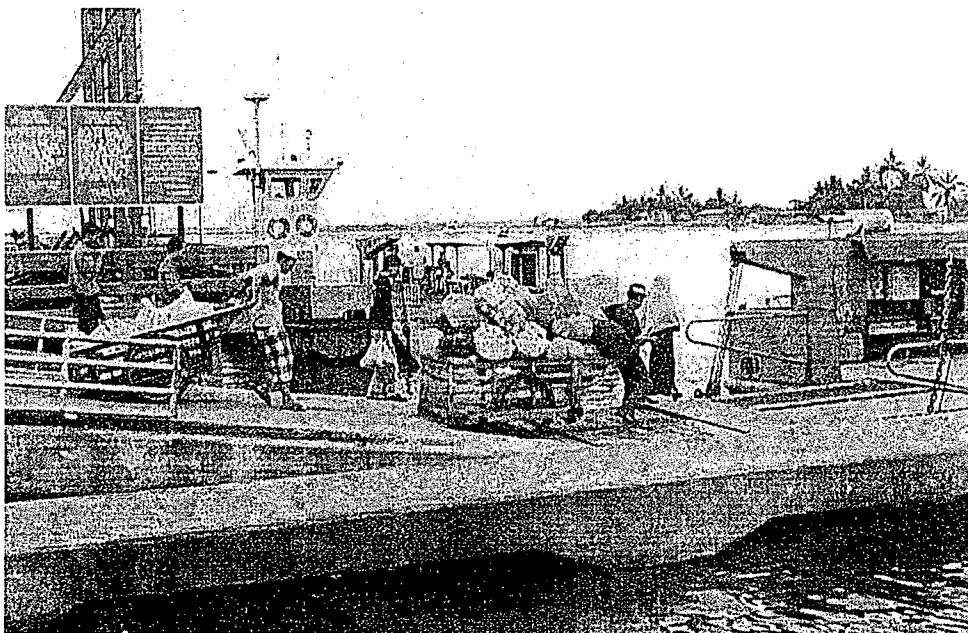
การติดต่อค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากอำเภอตากใบอยู่ติดชายแดนประเทศมาเลเซีย ทำให้เกิดความเจริญต่างๆ ที่เป็นผลมาจากการเชื่อมโยงกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคมระหว่างสองฝั่ง ปัจจุบันมีการเปิดตลาดตาบาเป็นตลาดการค้าระหว่างประเทศขนาดใหญ่เป็นหัวใจของตากใบ โดยเฉพาะสินค้าด้านการเกษตร จากฝั่งประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นผลไม้ อาทิ ทุเรียน เงาะ ลองกอง กระท้อน ส่วนทางมาเลเซียมีลองกองน้ำ มังคุด และมะพร้าว ฯลฯ มีการค้าขายกันตั้งแต่เช้าตรู่ถึงค่ำ ก่อนเปิดตลาดตาบานั้น คนมาเลเซียไม่รู้จักตากใบ รู้จักแต่โก-ลก แต่พอเปิดตลาดตาบาแล้ว คนมาเลเซียรู้จักตากใบดี เริ่มตั้งแต่เช้าตรู่จะมีการลากสินค้าขนส่งลงแพขนานยนต์โดนรถลากไม้ เหล็ก และมีกระบุงผลผลไม้วางกองรอขนส่ง โดยทั่วไปภายในตลาดค่อนข้างจอแจด้วยแม่ค้าชาวบ้านที่นำเอาของพื้นบ้าน เช่น กระท้อนดอง กล้วย ผักกูด ฯลฯ มาวางขายตามข้างทาง ในตัวตลาดใหญ่จะเป็นตลาดปลาแห่งที่ใหญ่มาก คล้ายตลาดขายส่ง แต่ละอาทิตย์จะมี 1 วัน คล้ายตลาดนัดแม่ค้าขายข้าวแกงจะอยู่ด้านริมถนนส่วนใหญ่เป็นพ่อค้า แม่ค้ามุสลิม บางร้านเป็นชาวกรุงเทพฯ ที่ไปเปิดร้านขายข้าวแกง

นอกจากนั้นที่ตากใบยังมีอาหารพื้นเมืองขึ้นชื่อและผลิตได้น้อยไม่ทันกับความต้องการ คือ ปลาเค็มตากใบ ที่ทำด้วยกรรมวิธีพื้นบ้าน สูตรแต่ละเจ้าถูกเก็บไว้เป็นความลับ โดยทำจากปลาสดที่จับได้ในแต่ละวัน ผู้ทำจะคัดเลือกขนาดและชนิดของปลา ทำให้จำนวนปลาที่นำมาทำในแต่ละวันมีไม่มากนัก การทำปลาเค็มนี้เป็นแบบครอบครัวซึ่งทำตามกำลังความสามารถที่มีอยู่ ไม่นิยมการทำการค้าเต็มรูปแบบ

เมื่อประมาณเดือนธันวาคม - เดือนมกราคม ปี พ.ศ.2510 เกิดฝนตกหนัก และน้ำท่วมใหญ่ประมาณ 1 สัปดาห์ กระแสน้ำหลากมาจากเขาลงบนเกาะสะทอน นาข้าวได้รับความเสียหาย วัวควายล้มตาย แต่ในปัจจุบันปัญหาดังกล่าวจะหมดไปเพราะมีโครงการชลประทาน โมโน๊ะ ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริ (เกษตรบ้านมูโน๊ะ) ที่จะสามารถป้องกันน้ำจากแม่น้ำโก-ลก ได้เป็นอย่างดี

แพขนานยนต์ที่มาจอดเทียบท่าที่ท่าเรือตาบา ประเทศไทย

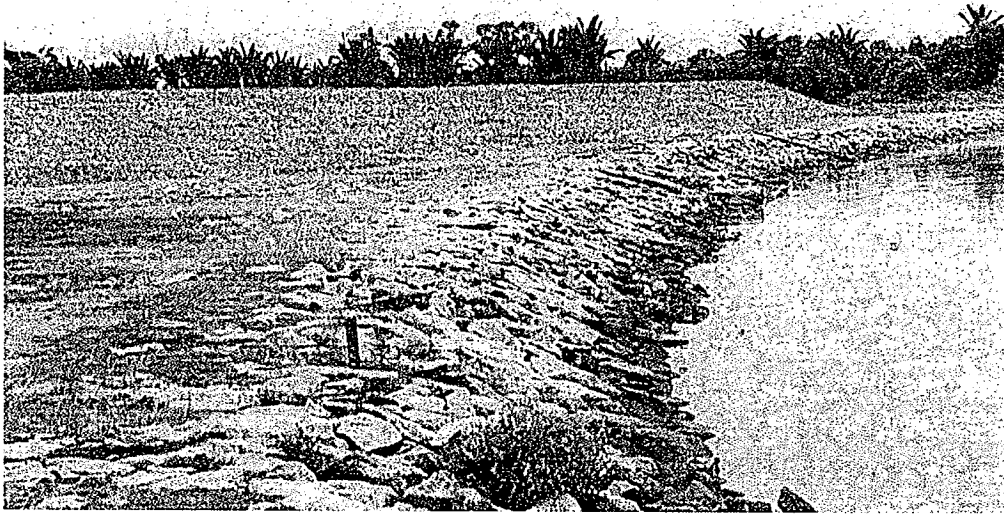
ภาพสินค้าบรรทุกในรถเข็นลงแพขนานยนต์ข้ามฝั่งไปมาเลเซีย

ภาพตลาดตาบในยามเช้า

ภาพภายในตลาดมีอาหารประเภทปลาแห้งขายเป็นจำนวนมาก

ภาพโครงการก่อสร้างถนนป้องกันน้ำท่วมที่บ้านตาเซะ ตำบลนาค

ด้านศุลกากรตากใบ (เว็บไซต์สำนักศุลกากรภาคที่ 4 http://customs4.org/index.php?option=com_content&view=article&id=52&Itemid=64)

ด้านศุลกากรตากใบตั้งขึ้นโดยกฎกระทรวง เมื่อปี พ.ศ.2479 (แก้ไขเพิ่มเติมตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 60 พ.ศ.2514) เดิมตั้งอยู่ที่ หมู่ 3 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ต่อมาย้ายมาอยู่หมู่ที่ 1 บ้านตาบา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ปัจจุบันย้ายมาตั้งเป็นการถาวร ตามนโยบายของแม่ทัพภาคที่ 4 เพื่อความมั่นคงของชาติ เพื่อรองรับการขยายตัวทางสังคมและเศรษฐกิจและเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

อาคารที่เห็นในปัจจุบันนี้ ใช้งบประมาณของกองบัญชาการทหารสูงสุด โดยกองอำนวยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (กรป.กลาง) เป็นผู้สร้าง มอบให้กรมธนารักษ์ และกรมธนารักษ์มอบให้ด้านศุลกากรตากใบเป็นผู้ใช้สอย โดยใช้เป็นที่ทำการของส่วนราชการ 3 หน่วยงาน คือ ด้านศุลกากรตากใบ ด้านตรวจคนเข้าเมืองอำเภอตากใบ และด้านตรวจพืช มีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 36 ไร่เศษ สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ.2530

ต่อมา ได้มีประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดและแบ่งส่วนราชการตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการ กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง พ.ศ.2545 ลงวันที่ 28 ตุลาคม 2545 ยุบด้านศุลกากรนราธิวาสรวมเข้ากับด้านศุลกากรตากใบ พร้อมทั้งพื้นที่ในเขตรับผิดชอบของด้านศุลกากรนราธิวาสให้อยู่ในความดูแลของด้านศุลกากรตากใบ

ด้านศุลกากรตากใบ เป็นสำนักงานในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นสำนักงานพื้นที่พิเศษประจำงบประมาณ 2549 และ 2550 ตามประกาศกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด กค.0409.5/ว.85 ลงวันที่ 29 กันยายน 2549

บริบทอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (เว็บไซต์เชียงรายโฟกัส

<http://www.chiangraifocus.com/2010/aumpher.php?aid=2> และเว็บไซต์เชียงของดอทเน็ต

http://www.chiangkhong.net/html/chaingkhong_city.html)

ประวัติความเป็นมา

อำเภอเชียงของ เคยรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา (เชียงแสน) เดิมชื่อ "เมืองขรราช" ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น "เชียงของ" ขึ้นการปกครองกับเมืองนันทบุรี (น่าน) โดยผู้ครองนครน่าน ได้แต่งตั้งให้เจ้าอริยวงค์เป็นเจ้าเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ.1805 และมีผู้ครองเมืองเชียงของสืบทอดกันมา จนถึงเจ้าเมืองคนสุดท้าย คือ พระยาจิตวงศ์วรยศรังษี ในปี พ.ศ.2453 (ร.ศ.129) และอำเภอเชียงของได้รับการยกฐานะ เป็นอำเภอหนึ่ง ขึ้นกับจังหวัดเชียงราย โดยแต่งตั้งพระยาจิตวงศ์วรยศรังษี เป็นนายอำเภอคนแรกของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ในปี พ.ศ.2457

ที่ตั้ง

อำเภอเชียงของ ป็นเมืองชายแดนเหนือสุดของประเทศไทย ติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นแบ่งเขตแดน ที่มีความยาวถึง 42 กิโลเมตร อยู่ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย 141 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 950 กิโลเมตร อยู่ห่างจากอำเภอเชียงแสน 53 กิโลเมตร ตามทางหลวง 1129 (จากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 114 กิโลเมตร) เป็นทางเลียบริมฝั่งแม่น้ำโขงที่มีทิวทัศน์สวยงาม

ทิศเหนือ	ติดต่อกับแขวงบ่อแก้ว (ประเทศลาว)
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับแขวงบ่อแก้ว (ประเทศลาว) และอำเภอเวียงแก่น
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเวียงแก่น อำเภอขุนตาล อำเภอพญาเม็งราย และอำเภอเวียงเชียงรุ้ง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอดอยหลวงและอำเภอเชียงแสน

แผนที่แสดงอาณาเขตอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

พื้นที่

อำเภอเชียงของมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 836.90 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 523,062.50 ไร่ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา โดยมีพื้นที่ราบลุ่มอยู่ตอนกลาง ความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 1,000 ฟุต พื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 61 ของพื้นที่ทั้งหมด หรือประมาณ 510 กิโลเมตร

ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอเชียงของมีพื้นที่ 837 ตารางกิโลเมตร สภาพภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อน มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อากาศค่อนข้างเย็นสบายตลอดปี ทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว ได้ชัดเจนและสวยงาม

การปกครอง

อำเภอเชียงของ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 ตำบล 117 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลเวียง	จำนวน 14 หมู่บ้าน
2. ตำบลสถาน	จำนวน 16 หมู่บ้าน
3. ตำบลศรี้ง	จำนวน 11 หมู่บ้าน
4. ตำบลบุญเรือง	จำนวน 10 หมู่บ้าน
5. ตำบลห้วยซ้อ	จำนวน 23 หมู่บ้าน
6. ตำบลศรีดอนชัย	จำนวน 18 หมู่บ้าน
7. ตำบลริมโขง	จำนวน 11 หมู่บ้าน

ประชากร

อำเภอเชียงของมีจำนวนประชากรรวม 26,588 คน ประกอบด้วยคนเชื้อชาติไทยพื้นเมืองไทยลื้อ และชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ อาทิเช่น ม้ง ลาหู่ (มุเซอ) ขมุ อาข่า เป็นต้น มี 117 หมู่บ้าน 7 ตำบล มีเทศบาล 2 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง

อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม (ผลผลิตทางการเกษตร ข้าว ลำไย ส้มเขียวหวาน ข้าวโพด ชิง) ค้าขาย อาชีพรองคือ ประมงน้ำจืด รับจ้าง การค้าขายชายแดน

การศึกษา

อำเภอเชียงของมีโรงเรียนประถม จำนวน 20 โรงเรียนมัธยม จำนวน 30 โรงเรียน

สถานที่ท่องเที่ยวในเชียงของ

หาดจับปลาบึก

ปลาบึก ปลาน้ำจืดยักษ์ลำน้ำโขง มีการกล่าวกันว่า "ใครได้ลิ้มชิมรสปลาบึกจะโชคติดตลอดกาล" แหล่งจับปลาบึกที่สำคัญของประเทศไทยที่บ้านหาดไคร้ หมู่ที่ 7 ตำบลเวียง ซึ่งเป็นแหล่งจับปลาน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด โดยมีฤดูกาลจับอยู่ในระหว่างกลางเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ในแต่ละปีมีการผสมพันธุ์ปลาบึก ที่สถานประมงเชียงของเพื่อนำพันธุ์ปลาบึกที่ผสมได้ แจกจ่ายปล่อยตาม แหล่งน้ำสาธารณะต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นช่วงที่ปลาบึกจะว่ายขึ้นเหนือเพื่อไปวางไข่ โดยก่อนการจับปลาบึกจะมีพิธีการสำคัญอีกหนึ่งต้องทำทุกปีก่อน การจับ นั่นคือพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก ทำพิธีในวันที่ 18 เมษายนของทุกปี ในพิธีการก็จะมีการเซ่นไหว้อาหาร เครื่องดื่ม เพื่อสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หลังจากนั้นก็จะเริ่มลงมือจับปลา โดยเครื่องมือจับปลาบึกของที่นี่เรียกว่า "มอญ" ซึ่งเป็นอวนขนาดใหญ่พิเศษ เฉพาะจับปลาบึกเท่านั้น

ปัจจุบันบริเวณท่าจับปลาบึกบ้านหาดไคร้ ได้ดำเนินการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ปลาบึกและพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงขึ้น ซึ่งจะเป็นศูนย์ศึกษาและให้ความรู้เกี่ยวกับการจับปลา การเพาะพันธุ์ปลาในแม่น้ำโขง นอกจากนี้บ้านหาดไคร้ ยังมีของฝากคือ "โก" ซึ่งเป็นสาหร่ายน้ำจืดที่มีชื่อในแม่น้ำโขงเท่านั้น กลุ่มแม่บ้านที่นําน้ำโกมาแปรรูปเป็นอาหารได้หลายอย่าง เช่น โกยี้ โกแผ่นทอด ข้าวเกรียบโก เป็นต้น

บ้านหาดบ้าย

อยู่ระหว่างเส้นทางเชียงแสน-เชียงของ ถนนเลียบบแม่น้ำโขง บ้านหาดบ้ายเป็นหมู่บ้านของชาวไทยลื้อที่มีชนบทธรรมนิยมประเพณีอันงดงามน่าสนใจ โดยเฉพาะฝีมือการทอผ้าพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงจากอำเภอเชียงของ นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือหางยาวไปได้ ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง และได้ชมทัศนียภาพสองฝั่งโขงอันสวยงามอีกด้วย

ชาวเขาเผ่าม้ง บ้านทุ่งน่าน้อย

บ้านทุ่งนาอยู่ห่างจากตัวอำเภอเชียงของเพียง 9.5 กิโลเมตร ไปทางทิศตะวันตก โดยเป็นหมู่บ้านที่ชาวม้งอาศัยอยู่ ซึ่ง "ม้ง" เป็นหนึ่งในหลายชนเผ่าที่กระจัดกระจายอาศัยอยู่ทั่วภาคเหนือตอนบน มีวิถีชีวิตดั้งเดิมที่น่าสนใจ และยังคงรักษาชนบทธรรมนิยมประเพณีของตนไว้ มีการประกอบอาชีพและพิธีกรรมต่างๆ ที่ผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ ห่างจากหมู่บ้านไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร ยังมีน้ำตกสวยตอง อีกหนึ่งน้ำตกที่สวยงามของอำเภอเชียงของ

ล่องเรือแม่น้ำโขง

แม่น้ำโขงเป็นแม่น้ำสายหลักที่หล่อเลี้ยงชีวิตของชาวไทยและลาว ที่มีถิ่นฐานอาศัยอยู่เลียบริมแม่น้ำมาเป็นระยะเวลาช้านาน และยังคงรักษาสภาพความเป็นธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นเกาะแก่งกลางลำน้ำและสองฝั่งโขง อีกทั้งการทำกรเกษตรบริเวณฝั่งโขง การประมงแบบง่ายๆ ตามวิถีชาวบ้าน ปัจจุบันชาวเรือมีเรือเหมาเที่ยวแม่น้ำโขงทุกวัน

ประตูหลวงพระบาง เมืองมรดกโลก (สปป.ลาว)

อำเภอเชียงของ เป็นด่านถาวรที่เปิดเข้า-ออก สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ต้องการไปเที่ยวที่สาธารณรัฐประชาชนลาว ปัจจุบันนักท่องเที่ยวนิยมนั่งเรือล่องแม่น้ำโขงไปสู่เมืองหลวงพระบาง โดยเริ่มขึ้นเรือข้ามฟากที่ด่านอำเภอเชียงของ ซึ่งปัจจุบันชมรมท่องเที่ยวเชียงของและบริษัททัวร์ของประเทศลาวได้จัดบริการเรือโดยสารล่องแม่น้ำโขงทุกวัน เวลา 10.00 น. จากท่าเรือบักซึ่งเป็นจุดผ่านแดนไทย-ลาว ริมแม่น้ำโขง ซึ่งนอกจากทำเรือบักจะเป็นท่าเทียบเรือระหว่างเพื่อนบ้านไทย-ลาวแล้ว ยังเป็นจุดชมทิวทัศน์ภาพสองฝั่งสองอันสวยงาม สามารถมองเห็นเมืองห้วยทรายของลาวได้อย่างชัดเจน ในช่วงเทศกาลสงกรานต์จะมีงานรื่นเริงและมีการตั้งร้านค้ารองรับการท่องเที่ยว ตามชายฝั่งโขง พี่น้องชาวไทย-ชาวลาวและนักท่องเที่ยวมักสนุกสนานกันที่นี่

ท่าเรือบัก

จุดผ่านแดนถาวรระหว่างไทย-ลาว ริมฝั่งแม่น้ำโขง มองเห็นทิวทัศน์ของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ นักท่องเที่ยวชาวไทยสามารถข้ามไปฝั่งลาวได้โดยติดต่อที่ว่าการอำเภอเชียงของ โดยเตรียมรูปถ่าย 1 นิ้ว 2 รูป และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน 1 ชุดพร้อมเงินค่าธรรมเนียม 30 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศต้องขอวีซ่าจากสถานทูต (ด่านเปิดทุกวัน เวลา 06.30-18.30 น.) จากจุดนี้สามารถเดินทางท่องเที่ยวโดยทางเรือไปถึงหลวงพระบาง-เวียงจันทน์ สปป.ลาว และกลับเข้าประเทศไทยที่จังหวัดหนองคายได้

ด่านศุลกากรเชียงของ (เว็บไซต์ด่านศุลกากรเชียงของ

[http://www.chiangkhongcustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&id=418026\)](http://www.chiangkhongcustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&id=418026)

ด่านศุลกากรเชียงของ เป็นด่านในสังกัดศุลกากรภาคที่ 3 กรมศุลกากร เริ่มก่อตั้งครั้งแรก ตามกฎกระทรวงการคลัง (ฉบับที่ 2) เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2451 โดยในชั้นแรก มีฐานะเป็นด่าน ฝากของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยมอบหมายให้นายอำเภอเชียงของ ทำหน้าที่นายด่าน ศุลกากรโดยตำแหน่ง จนกระทั่งปี พ.ศ.2503 กรมศุลกากรได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ศุลกากรมาปฏิบัติหน้าที่นายด่านศุลกากร แต่ก็ยังคงใช้ที่ว่ากรมอำเภอเชียงของเป็นที่ทำการชั่วคราว เนื่องจากไม่มีที่ทำการเป็นของตนเอง ต่อมาในปี พ.ศ.2504 กรมศุลกากรได้จัดสรรงบประมาณก่อสร้างที่ทำการด่าน ศุลกากรเชียงของขึ้นอย่างเป็นทางการ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และใช้ดำเนินการมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ด่านศุลกากรเชียงของ เป็นด่านศุลกากรที่สามารถนำข้าวของและส่งออกได้ทุกประเภท รวมทั้งสามารถส่งออกของที่ขอคืนอากรขาเข้า หรือของที่มีทัณฑ์บนทุกประเภท ตามกฎกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 100 (พ.ศ.2537) ลงวันที่ 5 เมษายน พ.ศ.2537

ด่านศุลกากรเชียงของ มีหน้าที่รับผิดชอบและกำกับดูแลพื้นที่ชายแดนที่ติดต่อกับประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (แขวงบ่อแก้ว และแขวงไชยะบุรี) มีพื้นที่รับผิดชอบในเขต อำเภอเชียงของ เวียงแก่น ขุนตาล และเทิง ของจังหวัดเชียงราย รวมทั้งอำเภอเชียงคำ และกิ่งอำเภอ ภูซาง จังหวัดพะเยา มีท่าหรือที่ที่เป็นทางอนุมัติสำหรับการนำเข้า-ส่งออก จำนวน 3 จุด คือ

1. ท่าด่านศุลกากร
2. ด่านพรมแดนเชียงของ (ท่าเรือบัก)
3. ท่าเรือเชียงของ (ท่าเรื่อน้ำลึก)

นอกจากนี้ ยังมีจุดผ่อนปรนอีก 2 จุด คือ จุดผ่อนปรนบ้านหาดบ้าย และจุดผ่อนปรนบ้าน ห้วยลึก

บริบทอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย (เว็บไซต์ด่านศุลกากรเชียงแสน

[http://www.chiangsaencustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539162799&Ntype=3\)](http://www.chiangsaencustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539162799&Ntype=3)

ประวัติอำเภอเชียงแสน

ชื่อเมืองเชียงแสนนั้น เป็นชื่อที่ถูกเรียกกันมาในช่วงระยะเวลาหนึ่งจนถึงปัจจุบัน แต่ในช่วงของการเริ่มก่อตั้งชุมชนนั้นตามที่ได้บันทึกไว้ในพงศาวดารหลายฉบับ จะมีเค้าโครงเรื่องในทาง เดียวกัน กล่าวไว้ว่าเมื่อครั้งสมัยต้นพุทธกาล พระเจ้าสิงหนวัติ-กุมาร อพยพมาจากนครไทยเทสลงลงมาตามลำน้ำโขง และตั้งบ้านแปลงเมืองโดยมีพญานาคช่วยขุดคูปราการเมือง ปรากฏชื่อเมืองว่า นาค พันธุ์สิงหนวัตินคร ต่อมาพระเจ้าสิงหนวัติ ได้รวบรวมดินแดนให้เป็นปึกแผ่น โดยรวมเอาชาวมลิกขุ และปราบปรามพวกขอมให้อยู่ได้อำนาจ หลังจากนั้น เมืองนาคพันธุ์สิงหนวัตินคร หรือเมืองโยนกนาค พันธุ์ ได้เจริญรุ่งเรืองและมีกษัตริย์ปกครองสืบต่อกันมาอีกหลายพระองค์ และแต่ละพระองค์ต่างก็ ทรงเน้นในเรื่องการทำการบำรุงพระศาสนาเป็นหลักเรื่อยมา

ต่อมาในรัชสมัยของพระเจ้าฟ้างคราช อำนาจของขอมแห่งเมืองอุโมงคเสลามิมากขึ้น สามารถ ครอบงำพระเจ้าฟ้างคราชและถูกขับไล่ไปอยู่ที่เวียงสืทอง ครั้นต่อมาพระเจ้าพรหม ผู้เป็นพระราชโอรส

ของพระเจ้าฟ้างคราช สามารถปราบปรามพวกขอมลงได้สำเร็จ จึงได้อัญเชิญพระเจ้าฟ้างคราชกลับมาครองราชสมบัติที่เมืองโยนกนาคนันท์ตามเดิม จากนั้น อาณาเขตของเมืองนาคนันท์ได้แผ่ขยายกว้างออกไปอีก โดยไปสร้างเวียงไชยปราการ และพระเจ้าพรหมได้ทรงครองราชย์อยู่ที่นั่น ต่อมาในรัชกาลของพระเจ้าไชยศิริ เวียงไชยปราการก็ถูกรุกรานโดยกษัตริย์จากเมืองสะเทิม พระเจ้าไชยศิริเห็นว่าสู้ไม่ได้ จึงอพยพไปอยู่ที่เวียงกำแพงเพชร ส่วนทางเมืองโยนกนาคนันท์นั้น ก็ยังคงมีกษัตริย์ปกครองต่อมา จนถึงรัชกาลของพระเจ้ามหาชัยชนะ ก็เกิดเหตุอาเพศ เมืองล่มจนกลายเป็นหนองน้ำไป

เรื่องราวของเมืองโยนกนาคนันท์ที่ได้กล่าวมานั้นเป็นเพียงพงศาวดาร แต่การถือกำเนิดขึ้นของเมืองเชียงแสนที่ชัดเจนนั้นน่าจะอยู่ในรัชสมัยของพญามังราย เพราะพระองค์ทรงเป็นกษัตริย์ที่มีตัวตนอยู่จริงในประวัติศาสตร์ คำว่า "เชียง" นั้นเป็นภาษาของชนเผ่าไตโบราณที่เรียกชื่อเมืองหรือมีขนาดใหญ่ระดับเมืองว่า "เวียง" หรือ "เชียง" เช่น เชียงขวาง, เชียงล้ง, เชียงตุง, เชียงม่วน เหล่านี้เป็นต้น ดังนั้นคำว่า "เชียงแสน" น่าจะมีความหมายว่า "เมืองของแสน" และคำว่า "แสน" นั้นน่าจะมาจากพระนามของพระเจ้าแสนภู ผู้เป็นพระราชนัดดาของ พญามังราย ซึ่งใน "พงศาวดารโยนก" ของพระยาประจักษ์จักร (แช่ม บุญาค) ฉบับพิมพ์เมื่อปี พ.ศ.2504 หน้า309 มีความว่า "ให้ขุดคูและก่อปราการพระนครสามด้าน แต่ด้านตะวันออกเว้นไว้ เอาแม่น้ำเป็นคูของปราการเวียงตั้งพิธิฝั่งหลักเมืองในวันศุกร์ เดือน 7 ขึ้น 2 ค่ำ ปีมะโรง จุลศักราช 690 ยามแตรคำ ไฉลคนราศีตุล วงปราการด้านหลัง 700วา ด้านยาวไปตามแม่น้ำของ (โขง) 1500 วา" ได้บันทึกไว้ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.1831 พญามังรายพระราชอัยกา, พญาไชยสงครามพระราชบิดา ของพระเจ้าแสนภู ทรงโปรดให้พระองค์เดินทางไปสำรวจทำเลที่จะสร้างเมืองขึ้นอีกเมืองหนึ่ง พร้อมด้วยข้าราชการบริพารและราษฎรเมืองเชียงใหม่ ลำพูน เสด็จลงเรือแพล่องไปตามลำน้ำกก 7 วัน 7 คืน จนถึง"สบกก" อันเป็นปากแม่น้ำไหลมาประจบกับแม่น้ำโขง จึงโปรดให้ตั้งค่ายพักแรมขึ้นชั่วคราว (ปัจจุบันตั้งอยู่บริเวณเชียงแสนน้อย) หลังจากสำรวจบริเวณนั้นอย่างถี่ถ้วนแล้ว ทรงเห็นว่าบริเวณหนึ่งห่างจากเวียงสาไปประมาณ 7 กิโลเมตรทางทิศเหนือ มีความเหมาะสมหลายอย่างที่น่าจะสร้างบ้านแปลงเมืองได้ ดังนั้น "เวียงเก่า" หรือ "เชียงแสน" จึงพินคินเป็นบ้านเป็นเมืองอีกครั้ง

ต่อมาพญาไชยสงครามพระราชบิดาของพระเจ้าแสนภูถึงทิวงคต ณ เมืองเชียงใหม่ แผ่นดินจึงว่างกษัตริย์ พระเจ้าแสนภูจำต้องเสด็จกลับไปปกครองเมืองเชียงใหม่อีก กาลต่อมา เมื่อพญาคำฟูพระราชโอรสเติบโตใหญ่ จึงทรงให้เสวยราชย์แทนพระองค์ พระเจ้าแสนภูทรงผูกพันกับเมืองเชียงแสนในฐานะที่พระองค์ทรงสร้างและทำนุบำรุงด้วยดีมาตลอด จึงทรงเสด็จกลับไปปกครองดูแล

เมืองเชียงแสนอีกครั้ง เมื่อปีพ.ศ.1875 จวบจนสิ้นพระชนม์เมื่อปี พ.ศ.1877 ขณะมีพระชนมายุได้ 60 พระชันษา จากนั้นพระเจ้าคำฟูทรงย้ายจากเชียงใหม่มาประทับที่เมืองเชียงแสนตลอดรัชกาล แต่หลังจากสมัยพระเจ้าคำฟูแล้ว เมืองเชียงแสนคงลดฐานะลงเป็นเมืองอุปราชเท่านั้น เพราะรัชกาลพระเจ้าผายู โปรดให้พระเจ้ากือนาราชโอรส มาปกครองเมืองเชียงแสนแทน หลังจากนั้นตั้งแต่รัชสมัยพระเจ้ากือนาเป็นต้นมา เมืองเชียงแสนก็ถูกลดฐานะลงไปอีก เพราะกษัตริย์ในรัชกาลต่อๆ มา ทรงแต่งตั้งเพียงพระราชวงศ์หรือขุนนางที่มีความดีความชอบ ขึ้นมาปกครองในฐานะเจ้าเมืองแทน ทำให้เมืองเชียงแสนคงอยู่ในฐานะหัวเมืองหนึ่งเท่านั้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเมืองเชียงแสนจะถูกลดฐานะเป็นเพียงหัวเมือง แต่ผู้ปกครองเมืองเชียงแสนต่างก็ทำนุบำรุงบ้านเมืองและศาสนา สร้างวัดวาอารามมากมาย ซึ่งในปัจจุบันยังคงปรากฏซากวัดร้างในกำแพงเมืองเก่ามากถึง 75 วัดและนอกกำแพงเมืองอีก 66 วัดซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของเมืองเชียงแสนเป็นอย่างสูงในอดีต

จนกระทั่งราวปี พ.ศ.2100 เมืองเชียงแสนก็ตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า พร้อมกับเมืองเชียงใหม่ และอีกหลายเมืองในอาณาจักรล้านนา ต่อมาราวปี พ.ศ.2143 ในรัชกาลของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เจ้าเมืองเชียงใหม่ มังหนาช่อ ยอมสวามิภักดิ์ต่อกรุงศรีอยุธยา พระนเรศวรโปรดฯ ให้จัดการปกครองเมืองเชียงใหม่และให้ ออกญารามเดโชไปครองเมืองเชียงแสน เมืองเชียงแสนอยู่ภายใต้ชั้นทสิมาของกรุงศรีอยุธยาได้ไม่นาน ก็ต้องยอมอ่อนน้อมต่อพม่าอีกครั้ง จากนั้นพม่าก็แต่งตั้งขุนนางมาปกครองโดยตลอด บางครั้งก็มีกระแสการพยายามจะปลดแอกอำนาจพม่าของชาวพื้นเมือง เช่นกรณีของเทพสิงห์ และน้อยวิสุทธิ์แห่งลำพูน ซึ่งสามารถตีเชียงแสนคืนได้ในราวปี พ.ศ.2300 แต่ไม่นานพม่าก็กลับเข้ามาปกครองเมืองเชียงแสนได้อีกจนกระทั่งราวปี พ.ศ.2347 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกโปรดฯ ให้เจ้าฟ้ากรมหลวงเทพหริรักษ์ เจ้าพระยายมราชยกทัพขึ้นไปสมทบกับทัพจากเวียงจันทน์ น่าน ลำปาง และเชียงใหม่ รวมกำลังกันขับไล่พม่าออกจากเชียงแสนเป็นผลสำเร็จ และกวาดต้อนผู้คนลงไปไว้ตามเมืองทั้งห้า การศึกครั้งนั้นเป็นผลให้เมืองเชียงแสนถูกเผาทำลายจนหมดความสำคัญลงไปมาก

ต่อมาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ราว พ.ศ.2413 มีชาวพม่า ลื้อ เชน จากเมืองเชียงตุง และชาวไทยใหญ่จากเมืองหมอกใหม่ ได้อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในเมืองเชียงแสน เจ้าอุปราชราชวงศ์เมืองเชียงใหม่จึงมีหนังสือแจ้งไปยังกรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดฯ ให้อุปราชเมืองเชียงใหม่ไปแจ้งคนเหล่านั้น ให้อยู่ภายใต้การปกครองของเชียงใหม่ถ้าต้องการอาศัยอยู่ต่อไป แต่ไม่มีผู้ใดปฏิบัติตาม ดังนั้นราว พ.ศ.2417 จึงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าอินทวิชยานนท์เมืองเชียงใหม่ และโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าอินต๊ะ นำราษฎรจากลำพูน ลำปาง และเชียงใหม่ ขึ้นไปตั้งถิ่นฐานที่เชียงแสนแทน แล้วยกเจ้าอินต๊ะ ให้เป็นพระยาราชเดชดำรงเจ้าเมืองเชียงแสนในปี พ.ศ.2472 ต่อมาถูกยุบฐานะกลับเป็นอำเภอเชียงแสน ภายใต้การปกครองของจังหวัดเชียงรายอีกครั้ง เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2500 ถึงปัจจุบัน

เมืองเชียงแสนที่มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างสูงในอดีต ปัจจุบันคงเหลือเพียงซากโบราณสถานมากมายซึ่งมีประชาชนเข้าไปรุกปล้นสร้างบ้านเรือนปะปน ทั้งยังถูกทำลายจากการขุดหาของมีค่าต่างๆ เป็นที่น่าเสียดายที่เมืองประวัติศาสตร์อันสมควรที่จะได้รับการดูแลปกป้องรักษา เมืองโบราณสำคัญที่ไม่ได้ยิ่งใหญ่ไปกว่าโบราณสถานอื่นๆ ของประเทศไทย ที่น่าจะเป็นมรดกโลกเหมือนสุโขทัย อยุธยา หรือกำแพงเพชร กลับยังไม่มีหน่วยงานใดๆ เข้าไปดูแลจัดการเท่าที่ควร วันนี้เมืองเชียงแสนยังเป็นเมืองท่องเที่ยวเล็กๆ อันเงียบสงบ วิถีชีวิตริมฝั่งโขงสามประเทศที่เรียบง่ายมนต์ขลังแห่งเมืองเก่า ที่มีเรื่องราวเล่าขานมากมาย อีกทั้งมรดกด้านศิลปะทรงคุณค่าที่บรรพบุรุษของเราได้ทิ้งไว้ให้ และธรรมชาติอันงดงาม วัตถุโบราณที่พบในอำเภอเชียงแสนนั้นเป็นสิ่งยืนยันถึงความรุ่งเรืองของเมืองเชียงแสนในครั้งอดีตทั้งในด้านศาสนาและงานศิลป์ ได้แก่ พระพุทธรูปที่ทำจากเนื้อสำริดที่มีอายุหลายร้อยปีหลากหลายศิลปะหลายสมัย ทั้งศิลปะลังกา สุโขทัย ตลอดจนสมัยอยุธยา ลวดลายชิ้นส่วนงานปูนปั้น ตลอดจนพระพิมพ์ต่างๆ มากมาย ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ เป็นข้อมูลด้านการศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์

ในปี พ.ศ.2413 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระเจ้าอินทวิชยานนท์ (พระเจ้านครเชียงใหม่) ได้ทรงส่งใบบอกขอราชการไปยังกรุงเทพมหานครว่า มีชาวพม่า ลื้อ และไท เชนจากเมืองเชียงตุงประมาณ 300 ครอบครัวได้อพยพลงมาอยู่เมืองเชียงแสนและตั้งตนเป็นอิสระไม่ยอมอยู่ใต้การปกครองของสยามและล้านนา จึงแต่งคนไปว่ากล่าวให้ถอยออกจากเมือง ถ้าอยากจะทำอยู่ให้อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของเมืองเชียงรายและนครเชียงใหม่ แต่ก็ไม่มีใครยอมออกไป

ในปี พ.ศ.2417 พระเจ้านครเชียงใหม่จึงทรงเกณฑ์กำลัง 4,500 คน จากเมืองต่างๆ ยกทัพจากนครเชียงใหม่มาเมืองเชียงรายและเมืองเชียงแสน ไล่ชนเหล่านั้นออกจากเมืองเชียงแสน จึงทำให้เชียงแสนกลายเป็นเมืองร้าง จนถึงปี พ.ศ.2423 ได้ทรงให้เจ้าอินต๊ะ ราชโอรสในพระเจ้าบุญมาเมืองพระเจ้าผู้ครองนครลำพูนมาเป็นเจ้าเมือง (ราชวงศ์ทิพย์จักราธิวงศ์) องค์แรก และให้พระเจ้าผู้ครองนครลำพูนทรงเกณฑ์ราษฎรจากหลายๆ เมืองประมาณ 1,500 ครอบครัว ขึ้นมาตั้งรกราก "ปักขังตั้งถิ่น" อยู่ที่เมืองเชียงแสนจวบจนถึงปัจจุบัน

ต่อมาในปี พ.ศ.2442 ทางราชการได้ย้ายศูนย์การปกครองเมืองไปอยู่ที่ตำบลกาสา เรียกชื่อว่า อำเภอเชียงแสน ส่วนบริเวณเมืองเชียงแสนเดิมถูกยุบลงเป็น กิ่งอำเภอเชียงแสนหลวง ขึ้นกับอำเภอเชียงแสน และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น กิ่งอำเภอเชียงแสน ในปี พ.ศ.2482 (โดยอำเภอเชียงแสนซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลกาสานั้นได้เปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอแม่จันทน์) จนกระทั่งได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอเชียงแสน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอเชียงแสน เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงราย ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ เนื้อที่ 422 ตารางกิโลเมตร มีซากโบราณสถานของเมืองเชียงแสนเก่าอยู่ในบริเวณตัวอำเภอ ปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวและท่าเรือขนส่งสินค้าที่สำคัญในภาคเหนือ นอกจากนี้เชียงแสนมีพื้นที่ซึ่งเรียกว่าสามเหลี่ยมทองคำ ในพื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านสบรวก ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย อันเป็นบริเวณที่บรรจบกันของชายแดนสามประเทศ คือ ไทย ลาว และพม่า

อำเภอเชียงแสนตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอแม่สาย รัฐฉาน (ประเทศเมียนมาร์) และแขวงบ่อแก้ว (ประเทศลาว)
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับแขวงบ่อแก้ว (ประเทศลาว) และอำเภอเชียงของ
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเชียงของ อำเภอดอยหลวง และอำเภอแม่จัน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอแม่จันและอำเภอแม่สาย

สภาพภูมิอากาศ

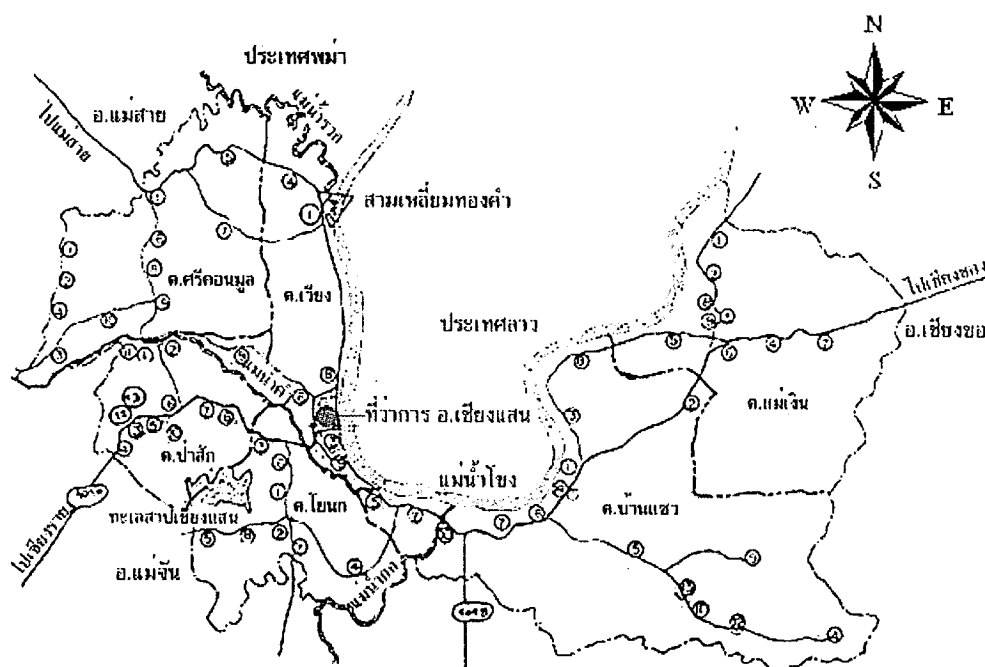
มีอากาศหนาวแบบมรสุมเมืองร้อน

การปกครอง

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอเชียงแสนแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 6 ตำบล 70 หมู่บ้าน ได้แก่

1. ตำบลเวียง	จำนวน 9 หมู่บ้าน
2. ตำบลป่าสัก	จำนวน 13 หมู่บ้าน
3. ตำบลบ้านแซว	จำนวน 15 หมู่บ้าน
4. ตำบลศรีดอนมูล	จำนวน 13 หมู่บ้าน
5. ตำบลแม่เงิน	จำนวน 12 หมู่บ้าน
6. ตำบลโยนก	จำนวน 8 หมู่บ้าน

แผนที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอเชียงแสนประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลเวียงเชียงแสน ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลเวียง
2. เทศบาลตำบลเวียง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเวียง (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบล เวียงเชียงแสน)
3. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลป่าสักทั้งตำบล
4. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแซว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านแซวทั้งตำบล
5. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนมูล ครอบคลุมพื้นที่ตำบลศรีดอนมูลทั้งตำบล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เงิน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแม่เงินทั้งตำบล
7. องค์การบริหารส่วนตำบลโยนก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโยนกทั้งตำบล

ประชากร

อำเภอเชียงแสนมีประชากรรวม 47,141 คน เป็นชาย 23,391 คน คิดเป็นร้อยละ เป็นหญิง 23,750 คน ความหนาแน่น 111.07 คนต่อตารางกิโลเมตร

อาชีพ

อาชีพหลัก การเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวนผัก ไร่ข้าวโพด ไร่ยาสูบ อาชีพรอง ทำสวนผลไม้ รับจ้างนอกฤดูกาล ค้าขายชายแดน

ศาสนา

มีวัด 65 แห่ง โบสถ์ 1 แห่ง

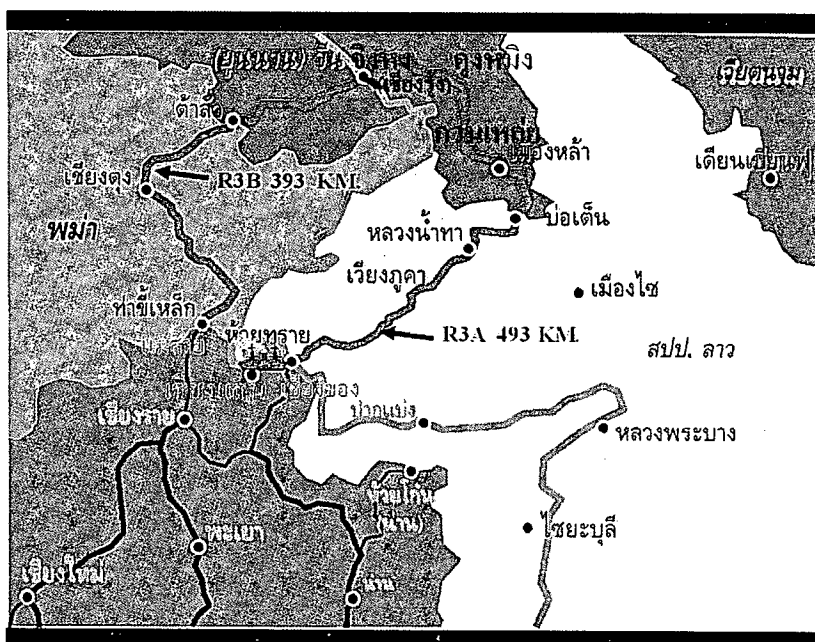
การศึกษา

มีโรงเรียนประถม 45 โรง โรงเรียนมัธยม 3 โรง วิทยาลัย / มหาวิทยาลัย 1 แห่ง

ด้านศุลกากรเชียงแสน

ด้านศุลกากรเชียงแสนอยู่ในสังกัดสำนักงานศุลกากรภาคที่ 3 กรมศุลกากร เป็นด้านศุลกากรทางบกและทางน้ำ ตั้งอยู่เลขที่ 185 ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 900 กิโลเมตร จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 12 ออกตามความในพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2480 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2487

ด้านศุลกากรเชียงแสนมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในเขตท้องที่ 5 อำเภอในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ อำเภอเชียงแสน อำเภอดอยหลวง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเวียงชัย

แผนที่แสดงเส้นทางการขนส่งของด้านศุลกากรเชียงแสน

ข้อมูลอำเภอชายแดน รัฐกลันตัน (KELANTAN) ประเทศมาเลเซีย (สามารถ วราดิศัย, 2545 : 82-86)

สภาพทั่วไป

พื้นที่

รัฐกลันตัน มีเนื้อที่ 14,992 ตารางกิโลเมตร ทางตอนเหนือเป็นที่ราบ ส่วนทางตอนใต้เป็นพื้นที่สูงและภูเขา ร้อยละ 24 เป็นพื้นที่ทางเกษตร

เมืองหลวง

เมืองโกตาบารู (Kota Baru)

ประชากร

จำนวน 1,289,199 (ปี 2000) แยกตามเชื้อชาติได้ดังนี้

มาเลย์	คิดเป็นร้อยละ	93.80
จีน	คิดเป็นร้อยละ	4.60
อินเดีย	คิดเป็นร้อยละ	0.70
อื่นๆ	คิดเป็นร้อยละ	0.90

ประชากรเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 43.77) อาศัยอยู่ในอำเภอโกตาบารู และปาเสมัสหรือร้อยละ 80 อาศัยอยู่ทางตอนเหนือของรัฐ

ศาสนสถาน

มัสยิด	522 แห่ง
วัด	19 แห่ง

สถานศึกษา

ปอเนาะ	26 แห่ง
โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม	94 แห่ง
โรงเรียนประถมและมัธยม	481 แห่ง
วิทยาลัยครู	1 แห่ง
มหาวิทยาลัย Sains Malaysia (คณะแพทยศาสตร์)	1 แห่ง
วิทยาลัยพยาบาล	1 แห่ง

ประวัติศาสตร์

ในอดีต เมืองกลันตันเป็นดินแดนที่อยู่ใต้อิทธิพลของอาณาจักรศรีวิชัย ในศตวรรษที่ 15 เจ้าเมืองกลันตัน ได้เข้านับถือศาสนาอิสลามหลังจากล่มสลายของอาณาจักรมะละกา เมืองกลันตันเป็นได้เป็นอิสระมาเป็นเวลานาน ต่อมาต้องยอมรับอำนาจฝ่ายไทยทางตอนเหนือ กลันตันจึงตกเป็นประเทศราชของไทย แต่ก็มีปัญหาการแย่งชิงความเป็นใหญ่กับเมืองตรังกานู ซึ่งก็เป็นเมืองขึ้นของไทยเช่นกัน เมื่อมีการลงนามในสนธิสัญญา 1909 ระหว่างสยามกับอังกฤษ ทำให้เมืองกลันตันตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ โดยอังกฤษได้แต่งตั้งที่ปรึกษา (British Adviser) เข้ากำกับดูแลการบริหารรัฐ ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นได้ยกพลขึ้นบกที่เมืองโกตาบารูและมีชัยต่อกองทหารอังกฤษ ญี่ปุ่นจึงส่งมอบรัฐกลันตันให้กับรัฐบาลไทยในฐานะเคยเป็นเมืองขึ้นของไทยมาก่อน เมื่อสงครามยุติลง กลันตันกลับมาเป็นของอังกฤษอีกครั้งหนึ่งและเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐมาลายาในปี 1948

การเมืองการปกครอง

เขตการเลือกตั้ง

แบ่งเป็น 2 ระดับ (ปี 1995) คือ

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 14 เขต สังกัดพรรครัฐบาล (BN) 8 คน สังกัดพรรค PAS 6 คน
- สมาชิกสภานิติบัญญัติรัฐ 43 เขต สังกัดพรรค PAS 25 คน สังกัดพรรค (BN) 18 คน

เขตการปกครอง

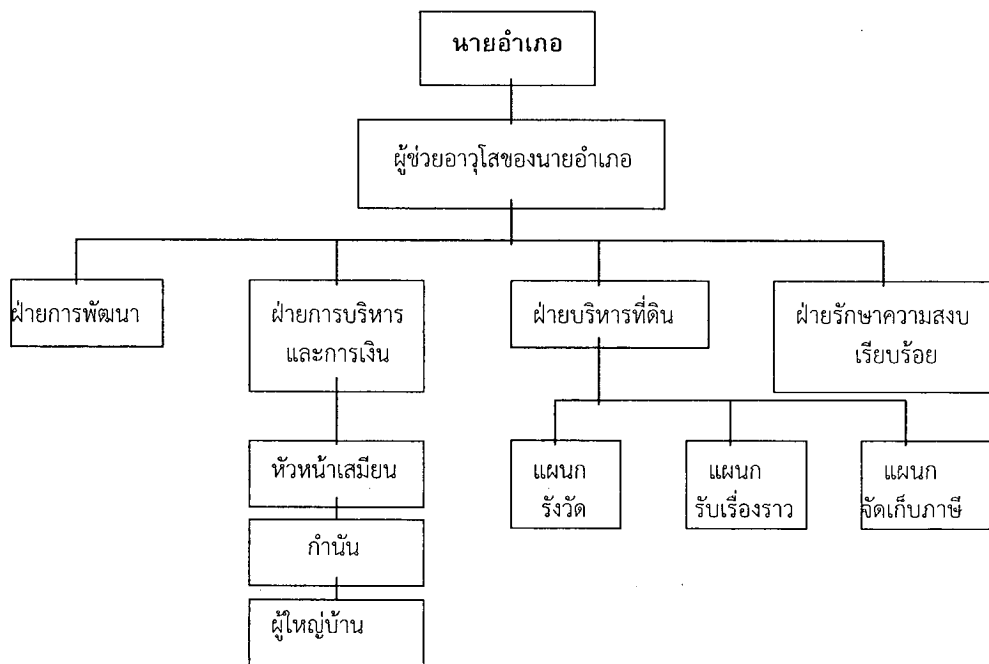
แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ ดังนี้

- Kota Bharu
- Pasir Mas
- Tumpat
- Pasir Puteh
- Bachok
- Kuala Krai
- Machang
- Jeli
- Gua Musang
- Tanah Merah

อำเภอชายแดนติดต่อกับประเทศไทยด้านจังหวัดนราธิวาสมี 4 อำเภอ ดังนี้

- อำเภอตุมปัต (Tumpat) ติดต่อกับอำเภอตากใบ
- อำเภอปาเสมัส (Pasir Mas) ติดต่อกับอำเภอสุไหงโก-ลก
- อำเภอตานะแมเราะห์ (Tanah Merah) ติดต่อกับอำเภอแว้ง
- อำเภอเยอลี (Jeli)

โครงสร้างของที่ว่าการอำเภอในรัฐกลันตัน

ที่มา : เอกสารบรรยายสรุปอำเภอ Tumpat และอำเภอ Kuala Krai รัฐกลันตัน ปี 1991 และ 1997 และ INTAN 1994

อำเภอปาเซมัส (Pasir Mas)

เนื้อที่

อำเภอปาเซมัส มีเนื้อที่ 577.51 ตารางกิโลเมตร

ประชากร

อำเภอปาเซมัสมีประชากร 141,167 คน เป็นคนมาเลเซียเชื้อสายไทยประมาณ 490 คน

อาชีพ

ร้อยละ 85 ประกอบอาชีพด้านการเกษตร

เขตการปกครอง

อำเภอปาเซมัส แบ่งการปกครองเป็น 10 ตำบล 80 หมู่บ้าน

ตำบลชายแดน (ติดต่อกับอำเภอสุไหงโก-ลก)

- Rantau Panjang
- Alor Pasir
- Kubang Gadong

เขตการเลือกตั้ง

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 คน (เขตปาเซมัส และรันตูป็นยัง)
- สมาชิกสภานิติบัญญัติรัฐ 6 คน

สาธารณสุข

- โรงพยาบาล จำนวน 1 แห่ง
- สถานีอนามัยชั้น 1 จำนวน 3 แห่ง
- สถานีอนามัยชั้น 2 จำนวน 4 แห่ง

สถานศึกษา

- ประถมศึกษา 77 แห่ง
- มัธยม 21 แห่ง
- อาชีวศึกษา 1 แห่ง

อำเภอตุมปัต (Tumpat)

เนื้อที่

อำเภอตุมปัต มีเนื้อที่ 169.5 ตารางกิโลเมตร

ประชากร

อำเภอตุมปัต มีประชากร 102,972 คน เป็นคนมาเลเซียเชื้อสายไทย 6,234 คน

อาชีพ

ทำนาและประมง

เขตการปกครอง

อำเภอตุมปัต แบ่งการปกครองเป็น 7 ตำบล 57 หมู่บ้าน

ตำบลชายแดน (ติดต่ออำเภอตากใบ)

Pengkalan Kubor

เขตการเลือกตั้ง

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 1 เขต
- สมาชิกสภานิติบัญญัติรัฐ 3 เขต

สาธารณสุข

- โรงพยาบาล จำนวน 1 แห่ง
- สถานีอนามัยชั้น 1 จำนวน 1 แห่ง
- สถานีอนามัยชั้น 2 จำนวน 4 แห่ง

สถานศึกษา

- ประถมศึกษา 29 แห่ง
- มัธยม 8 แห่ง

อำเภอตานะห์แมเราะห์ (Tanah Merah)เนื้อที่

อำเภอตานะห์แมเราะห์ มีเนื้อที่ 867.6 ตารางกิโลเมตร

ประชากร

อำเภอตานะห์แมเราะห์มีประชากร 86,648 คน เป็นคนมาเลเซียเชื้อสายไทย 479 คน

อาชีพ

การเกษตร

เขตการปกครอง

อำเภอตานะห์แมเราะห์ แบ่งการปกครองเป็น 3 ตำบล 40 หมู่บ้าน

ตำบลชายแดน (ติดต่ออำเภอแว้ง)

- Jedok

เขตการเลือกตั้ง

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 เขต
- สมาชิกสภานิติบัญญัติรัฐ 4 เขต

สาธารณสุข

- โรงพยาบาล จำนวน 1 แห่ง
- สถานีอนามัยชั้น 1 จำนวน 3 แห่ง
- สถานีอนามัยชั้น 2 จำนวน 13 แห่ง

สถานศึกษา

- ประถมศึกษา 31 แห่ง
- มัธยม 7 แห่ง

อำเภอเยลลี (Jeli)

เนื้อที่

อำเภอเยลลี มีเนื้อที่ 1,280.2 ตารางกิโลเมตร

ประชากร

อำเภอเยลลี มีประชากร 26,230 คน

อาชีพ

การเกษตร

เขตการปกครอง

อำเภอเยลลีแบ่งเขตการปกครองเป็น 3 ตำบล 16 หมู่บ้าน

ตำบลชายแดน (ติดต่ออำเภอสุคิริน)

- Jeli
- Belimbing

เขตการเลือกตั้ง

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 เขต
- สมาชิกสภานิติบัญญัติรัฐ 2 เขต

สาธารณสุข

- สถานีอนามัยชั้น 1 จำนวน 1 แห่ง
- สถานีอนามัยชั้น 2 จำนวน 3 แห่ง

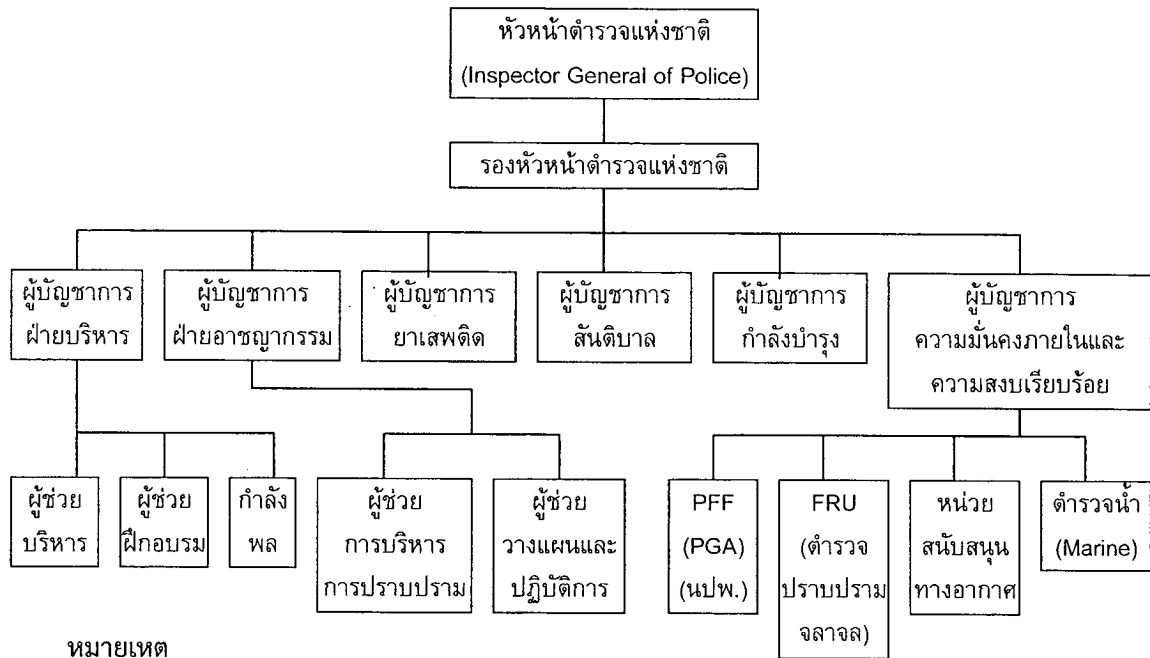
สถานศึกษา

- ประถมศึกษา จำนวน 13 แห่ง
- มัธยม จำนวน 4 แห่ง

ที่มา : Pejabat Tanah Dan Jajahan Pasir Mas.Kelantan . 1993

โครงสร้างกรมที่สำคัญของมาเลเซีย (สามารถ วราดิศัย, 2545 : 220-224)

โครงสร้างกรมตำรวจมาเลเซีย

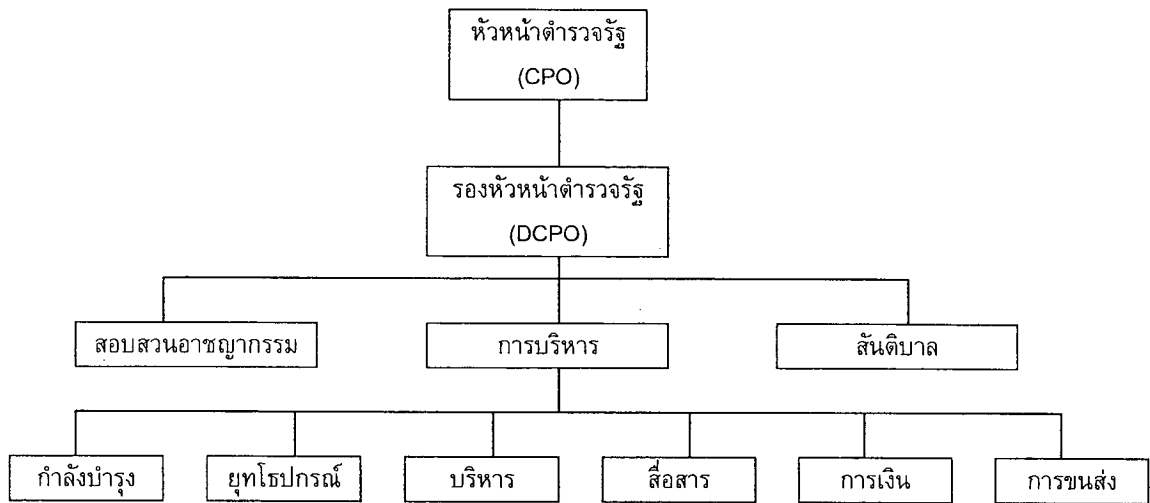
หมายเหตุ

Brigade Utara PGA ในรัฐชายแดนมี 1 Brigade ที่ Ulu Kinta รัฐเปรัก ซึ่งมี 4 Batalion

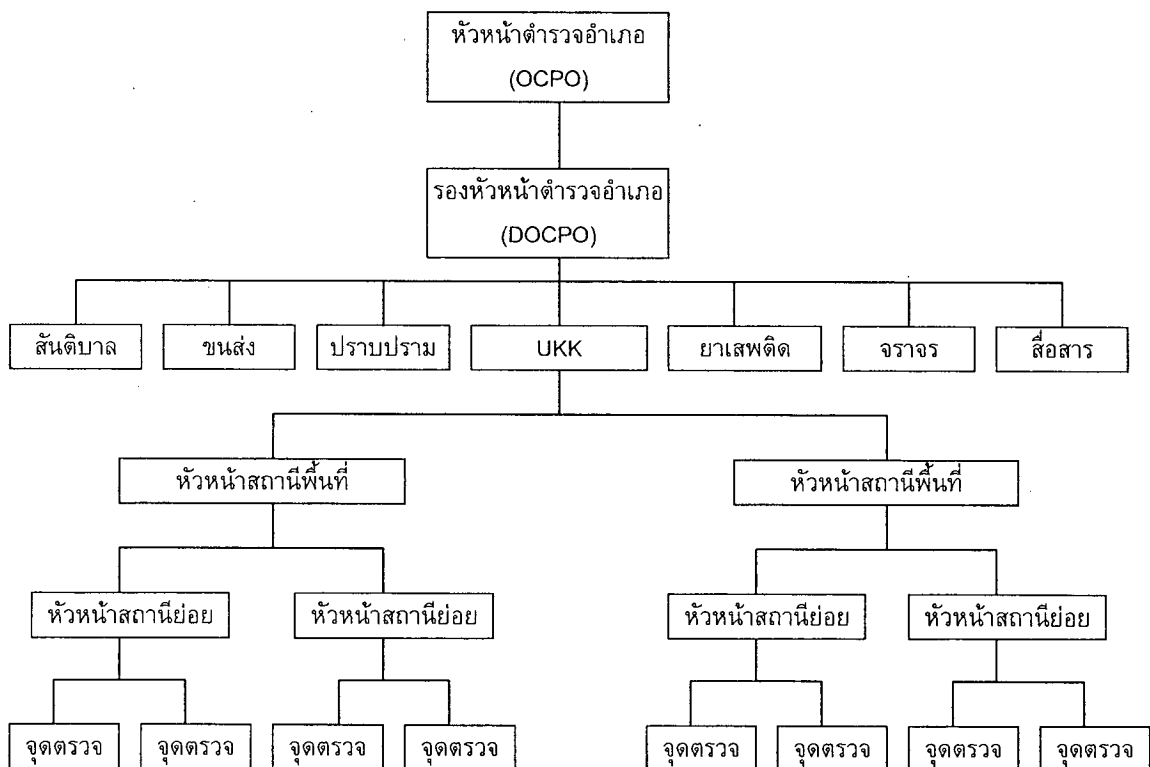
คือ

- Batalion 1 PGA Ulu Kinta - Batalion 3 Bindor , Perak
- Batalion 2 Kulim , Kedah - Batalion ๔ Pengkalan Chepa , Kelantan

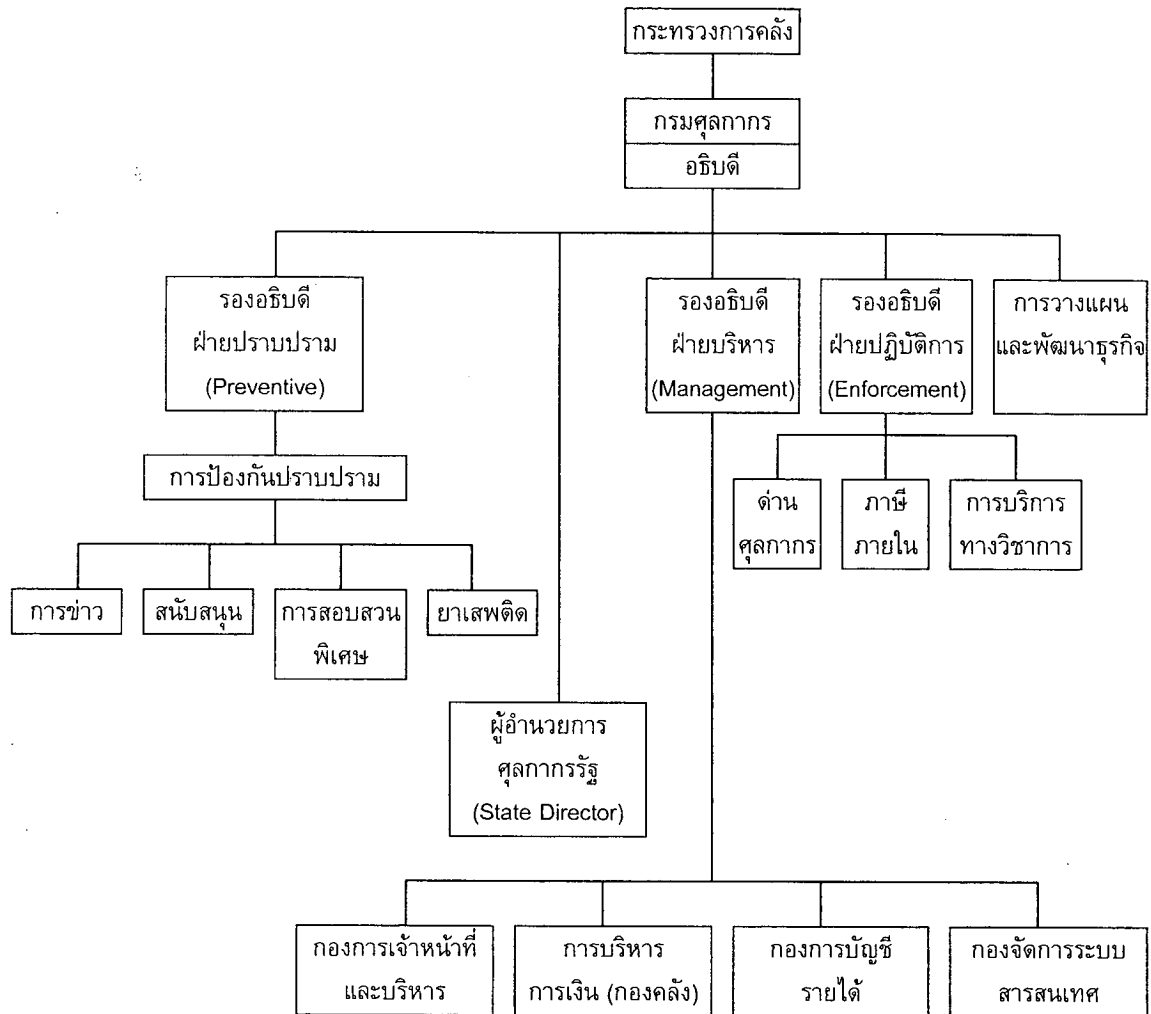
โครงสร้างกรมตำรวจระดับรัฐ

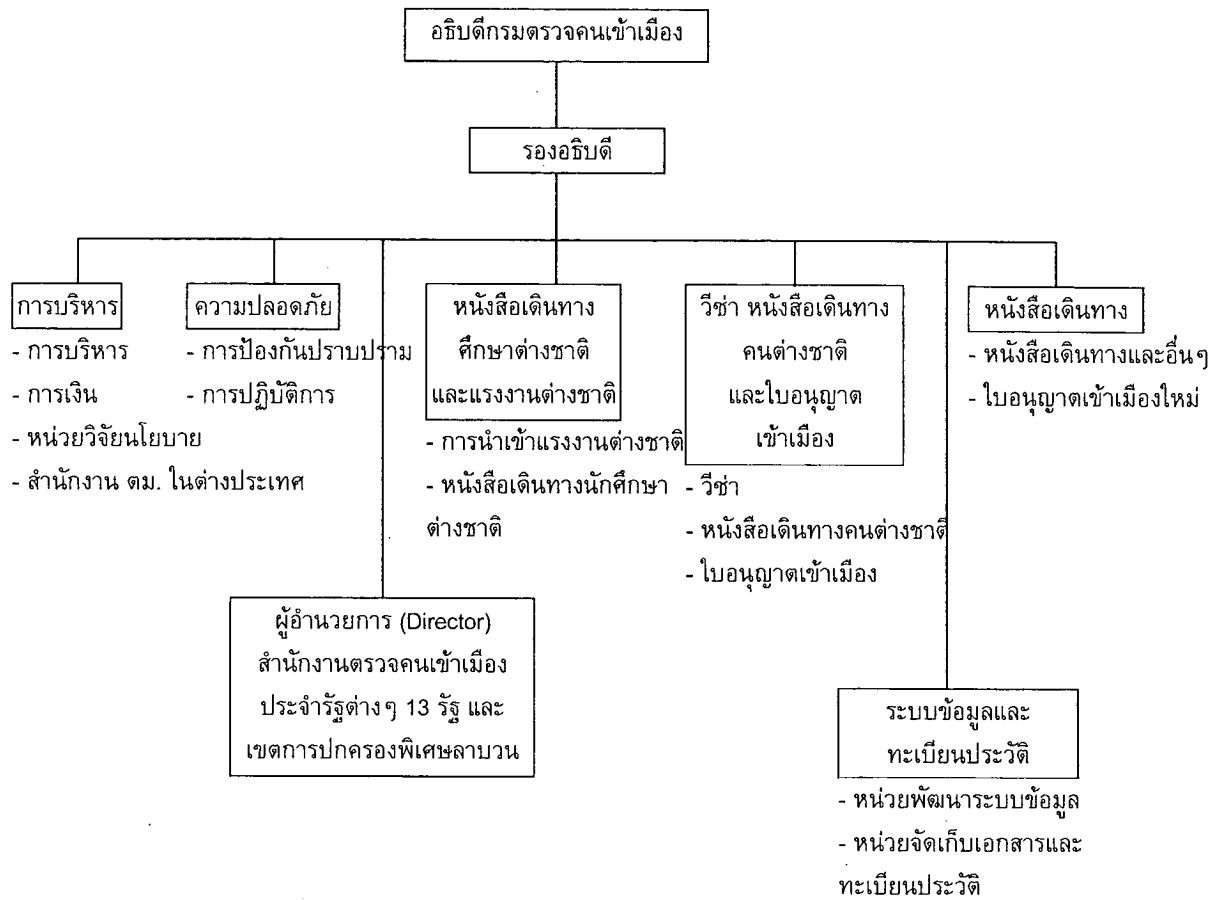
โครงสร้างสถานีตำรวจระดับอำเภอ

โครงสร้างกรมศุลกากรมาเลเซีย (Department of Customs)

โครงสร้างกรมตรวจคนเข้าเมืองมาเลเซีย

บทที่ 3

ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของพรมแดน

พรมแดน เป็นสิ่งที่กำหนดแบ่งพรมแดนของรัฐ ประเทศ ที่แสดงว่าประเทศนั้นมีสิทธิ์และอำนาจอธิปไตยเหนือพื้นที่บริเวณนั้นๆ

เกณฑ์การแบ่งแนวพรมแดน

โดยทั่วไปแบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. พรมแดนทางธรรมชาติ (Natural Boundary) เป็นพรมแดนที่กำหนดโดยพิจารณาจากลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏ เช่น เทือกเขา แม่น้ำ ฝั่งทะเล ที่ราบสูง เป็นต้น
2. พรมแดนทางวัฒนธรรม (Cultural Boundary) เป็นพรมแดนที่ได้จากการตกลง โดยอาศัยลักษณะทางวัฒนธรรม เช่น ภาษา ศาสนา เชื้อชาติ เป็นต้น
3. พรมแดนทางเรขาคณิต (Geometrical Boundary) เป็นพรมแดนที่พิจารณาตามข้อตกลงระหว่างประเทศโดยการลากเส้นพรมแดนลงบนแผนที่ อาจใช้เส้นละติจูด ลองจิจูด หรือการปักเสาหลักเขต
4. พรมแดนผสม (Mixed Boundary) เป็นพรมแดนที่อาศัยหลายวิธีร่วมกันกำหนดแนวพรมแดน

แนวพรมแดนของประเทศไทย

แนวพรมแดนของประเทศไทยมีความยาวทั้งสิ้น 5,326 กิโลเมตร เป็นแนวพรมแดนที่อาศัยสภาพธรรมชาติ ได้แก่ สันปันน้ำของเทือกภูเขาต่าง ๆ ยาวทั้งสิ้น 3,316 กิโลเมตร และร่องน้ำลึกของแม่น้ำสายต่างๆ ประมาณ 1,941 กิโลเมตร และตัดเป็นแนวเส้นตรงในพื้นที่ราบอีกประมาณ 69 กิโลเมตร นอกจากนั้นก็เป็นพรมแดนที่เป็นชายฝั่งทะเล 2,705 กิโลเมตร ซึ่งแบ่งเป็นพรมแดนด้านอ่าวไทยยาวทั้งสิ้น 1,840 กิโลเมตร และเป็นพรมแดนด้านทะเลอันดามันประมาณ 865 กิโลเมตร ดังนั้นประเทศไทยมีพรมแดนยาว รอบประเทศทั้งสิ้นประมาณ 83,301 กิโลเมตร

พรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งทางบกและทางทะเล 4 ประเทศด้วยกัน คือ พม่า ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย และมีพรมแดนทางทะเลเกี่ยวข้องกับประเทศเวียดนาม ซึ่งเป็นเขตติดต่อกันที่เรียกว่า "เขตเศรษฐกิจจำเพาะ" อีกประเทศ

พรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย เริ่มตั้งแต่ชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก บริเวณปากน้ำปะลิส ทอดไปตามสันปันน้ำเทือกภูเขาสันกาลาคีรี จนถึงต้นน้ำของแม่น้ำโก-ลก จากนั้นก็ใช้ร่องน้ำลึกของแม่น้ำโก-ลก จนถึงทะเลด้านตะวันออก บริเวณตำบลปากน้ำตาบา

จังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับมาเลเซีย มี 4 จังหวัด ได้แก่ สตูล สงขลา ยะลา และ นราธิวาส พรมแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียมีความยาวประมาณ 576 กิโลเมตร เป็นพรมพรมแดนที่อาศัยสันปันน้ำของเทือกภูเขาคีรีประมาณ 481 กิโลเมตร และอาศัยร่องน้ำลึกของแม่น้ำโก-ลก อีกประมาณ 95 กิโลเมตร

ปัญหาพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย

สภาพพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซียโดยทั่วไปถือว่าเรียบง่ายที่สุดในบรรดาพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังจะเห็นจากเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทยและมาเลเซียซ้อนกัน ก็มีการตกลงกันด้วยดี ให้เป็นพื้นที่ตกลงพัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย แต่ก็มีปัญหาเรื่องอื่น ๆ อยู่บ้าง เช่น ปัญหาการลักลอบสินค้าหนีภาษีผ่านแดน ปัญหาโจรก่อการร้ายที่เป็นปัญหาคู่ต่อรัฐบาลไทย และรัฐบาลมาเลเซีย คือกระบวนการโจรก่อการร้าย ที่เรียกว่า จคม. และ ขจก. ซึ่งรบกวนความสงบสุขของประชาชนอยู่บ้าง

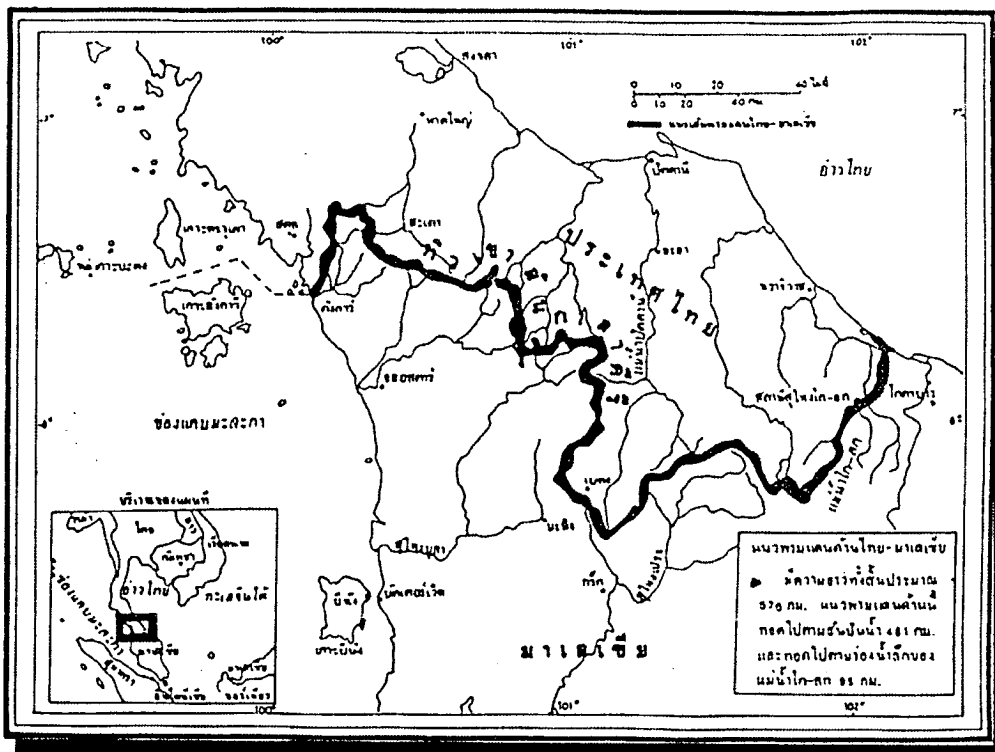
ลักษณะแนวพรมแดน

ลักษณะแนวพรมแดนประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ สันปันน้ำ ร่องน้ำลึก แนวพรมแดนที่ใช้หลักเขต

สันปันน้ำ ได้แก่ เทือกเขาสันกาลาศีรี เริ่มจากทางตอนใต้ของจังหวัดสตูล สงขลา ยะลา และนราธิวาส ความยาวประมาณ 428 กิโลเมตร

ร่องน้ำลึก ได้แก่ แม่น้ำโก-ลก เริ่มจากพื้นที่ของเขตเทือกเขาสันกาลาศีรี ในเขตอำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส ไหลผ่านไปทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอดากใบ และไหลลงสู่ทะเลอ่าวไทยที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ความยาวของแม่น้ำประมาณ 95 กิโลเมตร

แนวพรมแดนที่ใช้หลักเขต ความยาวประมาณ 53 กิโลเมตร โดยกระจายอยู่ในเขตที่ราบตามจังหวัดต่างๆ

แผนที่แสดงแนวพรมแดนด้านไทย-มาเลเซีย

สถานการณ์บริเวณแนวพรมแดนไทยกับมาเลเซีย

1. การประมง เกิดจากการเลื่อมทับของการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของมาเลเซียและไทย ประกอบกับมาเลเซียบังคับใช้กฎหมายเขตเศรษฐกิจจำเพาะและกฎหมายประมงซึ่งมีหลักเกณฑ์ค่อนข้างเข้มงวด ทำให้เรือประมงไทยที่ละเมิดเข้าไปจับปลาในเขตที่เป็นปัญหาเลื่อมทับกัน และที่ต้องเดินทางผ่านน่านน้ำมาเลเซียเพื่อไปและกลับจากการจับปลาในทะเลสาบมักถูกทางการมาเลเซียจับกุม ส่วนใหญ่จะถูกลงโทษโดยการยึดเรือ ปรับเจ้าของเรือ ปรับลูกเรือ หรือลงโทษจำคุก ซึ่งเป็นสาเหตุกระทบกระทั่งระหว่างกัน แม้ว่าทั้งสองประเทศพยายามแก้ไขปัญหาก็มีปัญหากันเสมอมา

2. การลักลอบค้า ไทยและมาเลเซียได้มีการร่วมมือกันในการปราบปรามการลักลอบค้าบริเวณชายแดน แต่จากการที่สินค้าหลายประเภทมีราคาที่แตกต่างกันระหว่างสองประเทศประกอบกับมาเลเซียมีการตั้งร้านค้าปลอดภาษีในพื้นที่ชายแดนหลายบริเวณ ทั้งด้านบริเวณชายแดนที่ติดกับสงขลา ยะลา นราธิวาส ส่งผลให้มีการลักลอบนำสินค้าเข้ามาในไทย

3. การก่อการร้าย โจรก่อการร้ายในประเทศไทยได้อาศัยพื้นที่ของมาเลเซียเป็นแหล่งหลบซ่อน รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกของพรรคปาส ได้รับการสนับสนุนด้านการฝึกอาวุธ ประเทศไทยได้ขอความร่วมมือกับมาเลเซียในการปราบปราม ซึ่งได้รับความร่วมมือ ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้เพราะนโยบายของมาเลเซียถือว่าโจรก่อการร้ายเป็นปัญหาภายในของประเทศไทย

4. บุคคลสองสัญชาติ เกิดจากชาวไทยมุสลิมเข้าไปทำบัตรประชาชนมาเลเซีย และถือสองสัญชาติ ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2515 เนื่องจากพรรคคอมมิวนิสต์และพรรคปาสต้องการคะแนนเสียงในรัฐกลันตัน ดังนั้น พรรคคอมมิวนิสต์จึงเปิดช่องทางให้คนไทยมุสลิมเดินทาง เข้าไปทำบัตรประจำตัวประชาชนมาเลเซียในรัฐกลันตันได้ ต่อมาปี พ.ศ. 2534 ทั้งสองประเทศได้มีการตกลงที่จะไม่ออกบัตรประจำตัวประชาชนให้คนของอีกประเทศหนึ่ง และแต่ละฝ่ายจะจัดทำรายชื่อบุคคลที่สงสัยว่าจะมีสองสัญชาติแลกเปลี่ยนกัน แต่ข้อตกลงดังกล่าวยังไม่ประสบผลเท่าที่ควร และโจรก่อการร้ายได้แสวงประโยชน์จากการมีสองสัญชาติเดินทางข้ามแนวพรมแดนเพื่อปฏิบัติการและหลบหนีการปราบปรามจากฝ่ายไทย

การแบ่งเขต (Delimitation) ไหล่ทวีประหว่างไทยกับมาเลเซีย (ดลยา เทียนทอง, 2545 : 62-67)

สืบเนื่องมาจากในราวต้นเดือนกันยายน 2514 มาเลเซียได้ทาบทามไทยให้มาเจรจาทำความตกลงร่วมสามฝ่าย คือ ไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ในปัญหาที่ยังค้างคั้งเมื่อครั้ง การเจรจาแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย บริเวณตอนเหนือของช่องแคบมะละกา ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ในระหว่างวันที่ 13-15 ตุลาคม 2513 ทั้งนี้ เพื่อจะได้ลงนามในความตกลงการแบ่งเขตไหล่ทวีปทางด้านตะวันตกหรือบริเวณช่องแคบมะละกาตอนเหนือให้เป็นที่ยอมรับ และในโอกาสเดียวกัน มาเลเซียก็จะขอเปิดการเจรจาทำความตกลงแบ่งเขตไหล่ทวีปทางด้านตะวันออกหรือบริเวณอ่าวไทย ระหว่างไทยกับมาเลเซียด้วย ดังนั้น กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติจึงได้ขออนุมัติจากรัฐบาลแต่งตั้งคณะผู้แทนไทยจำนวน 11 ท่าน เพื่อเดินทางไปเจรจาตามคำเชิญของรัฐบาลมาเลเซียที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในระหว่างวันที่ 19-23 กันยายน 2514

สำหรับกำหนดการในการเดินทางไปเจรจาดังนี้ แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เสร็จสองฝ่ายระหว่างไทยกับมาเลเซีย เพื่อกำหนดและปรับเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขตทางด้านตะวันตก

ระยะที่ 2 ประชุมสามฝ่ายระหว่างไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย เพื่อพิจารณาและลงนามในความตกลงแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างประเทศทั้งสามในตอนเหนือของช่องแคบมะละกา และระยะที่ 3 เสร็จสองฝ่ายระหว่างไทยกับมาเลเซีย เพื่อกำหนดเส้นแบ่งเขตทะเลอาณาเขตทางด้านตะวันออกหรือบริเวณอ่าวไทยต่อจากปากแม่น้ำโกลก

หลังจากเสร็จภารกิจสองระยะแรกแล้ว คณะผู้แทนของรัฐบาลไทยดังกล่าวก็ได้หารือกับคณะผู้แทนของรัฐบาลมาเลเซียเกี่ยวกับข้อเรียกร้องของไทยที่จะขอแก้ไขเส้นแบ่งเขตแดนบริเวณปากแม่น้ำโกลก โดยพยายามให้เหตุผลตามความเป็นจริงว่าสภาพภูมิศาสตร์ ได้เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ปากแม่น้ำโกลกได้เปลี่ยนเส้นทางตัดสันทรายแล้วออกมุ่งตรงสู่ทะเลทำให้ไทยถูกปิดทางออกสู่ทะเลก่อให้เกิดความเสียหายเปรียบต่อไทย ดังนั้น จึงควรร่นจุดสุดท้ายของเส้นเขตแดนลงมาอีกประมาณ 4 กิโลเมตร โดยให้มาอยู่กึ่งกลางแนวน้ำลึกที่ปากแม่น้ำโกลกบรรจบกับทะเลเปิด และจากนั้นไทยก็จะขอลากเส้นแบ่งทะเลอาณาเขตและไหล่ทวีปออกไปจากจุดที่กำหนดใหม่นี้ โดยอาศัยหลักการของเส้นมัธยະกับชายฝั่งทั่วไป ผลปรากฏว่าการหารือในขั้นของการทาบทามนี้ไม่บรรลุความสำเร็จ มาเลเซียไม่มีท่าทีจะผ่อนปรนหรือยอมรับข้อเรียกร้องของไทยเลย และยังคงยืนยันกรานที่จะให้เป็นไปตามการแบ่งเส้นเขตแดนของสนธิสัญญา ค.ศ.1909 เหมือนเดิม การไม่บรรลุความสำเร็จในข้อเรียกร้องดังกล่าว อาจเป็นเพราะมาเลเซียเกรงว่าจะเสียศักดิ์ศรีของการเป็นประเทศเจ้าภาพ รวมทั้งก็ดูจะเป็นการเสียเชิงจนเกินไป หากยอมไทย เพราะเป็นเพียงการเจรจาในขั้นทาบทาม ซึ่งอาจจะถูกมองได้ว่า “มาเลเซียอ่อนข้อต่อไทย” นอกจากนี้ อาจเป็นเพราะไทยเองก็เกรงว่าการที่จะตื้อตึงหรือแข็งกร้าวเพื่อให้มาเลเซียยอมตามก็อาจจะเป็นการกระทำที่บีบคั้นจนเกินไป ซึ่งย่อมจะส่งผลกระทบต่อสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างสองประเทศ

อย่างไรก็ตาม ไทยมิได้ลดละความพยายาม ยังคงยืนยันในข้อเรียกร้องเดิม โดยได้นำข้อเรียกร้องดังกล่าวกลับมาทบทวนอีกครั้งเพื่อรอการเจรจากับมาเลเซียในครั้งต่อไปอย่างเป็นทางการ ซึ่งในที่สุดการเจรจาอย่างเป็นทางการเต็มรูปแบบครั้งที่ 1 ก็ได้เกิดขึ้นในระหว่างวันที่ 4-6 กันยายน 2515 ซึ่งเป็นปีถัดมาที่กรุงเทพฯ

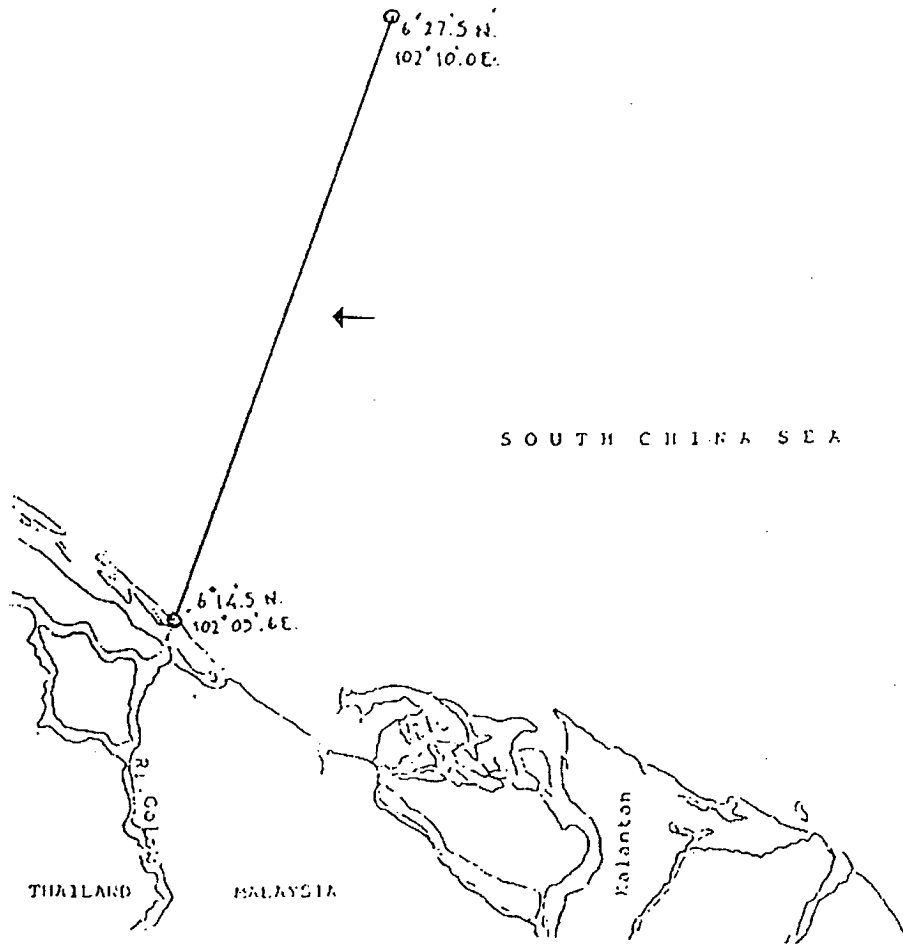
การเจรจาในครั้งที่ 1 นี้ คณะผู้แทนของรัฐบาลไทยมีจำนวน 15 ท่าน ส่วนคณะผู้แทนของรัฐบาลมาเลเซียมีจำนวน 9 ท่าน โดยฝ่ายมาเลเซียได้เสนอข้อผ่อนปรนตั้งแต่แรกเริ่มของการเจรจา คือ

- 1) มาเลเซียยินยอมเลื่อนจุดสุดท้ายของพรมแดนจากที่กำหนดไว้เดิมมาเป็นจุดกึ่งกลางแนวน้ำลึกตรงปากแม่น้ำสุโงโกลกบรรจบทะเลเปิด
- 2) เส้นแบ่งน่านน้ำอาณาเขตซึ่งกว้าง 12 ไมล์ทะเล จะเริ่ม ณ จุดสุดท้ายที่กำหนดใหม่นี้ โดยใช้ทฤษฎีเส้นมัธยະและใช้ขอบฝั่งทั่วไปเป็นฐาน
- 3) เส้นแบ่งไหล่ทวีปนอกทะเลอาณาเขต ให้ถือจุดพรมแดนเดิมเป็นฐานออกและมัธยະกับฝั่งทั่วไป

คณะผู้แทนไทยได้นำข้อผ่อนปรนของมาเลเซียดังกล่าวมาพิจารณาก็พบว่า เป็นไปตามข้อเรียกร้องของไทยเมื่อครั้งเจรจาขั้นทาบทามที่ผ่านมาเสียเป็นส่วนใหญ่ จะมีแตกต่างก็ในเรื่องเส้นแบ่งเขตไหล่ทวีปบ้าง (แต่เนื่องจากขอบฝั่งบริเวณนี้มีลักษณะโค้ง ผลที่ออกมาจึงไม่แตกต่างในเรื่องเนื้อที่มากนัก) ซึ่งตามข้อผ่อนปรนของมาเลเซียดังกล่าว จะทำให้ไทยได้ทะเลอาณาเขตเพิ่มขึ้นจากเดิม 96 ตารางกิโลเมตร โดยเริ่มต้นกำหนดจุดพิภักดิ์ที่ละติจูด 6 องศา 14.5 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 102 องศา 05.6 ลิปดาตะวันออก และจากจุดนี้ลากเป็นเส้นตรงไปยังที่พิภักดิ์ละติจูด 6 องศา 27.5 ลิปดา

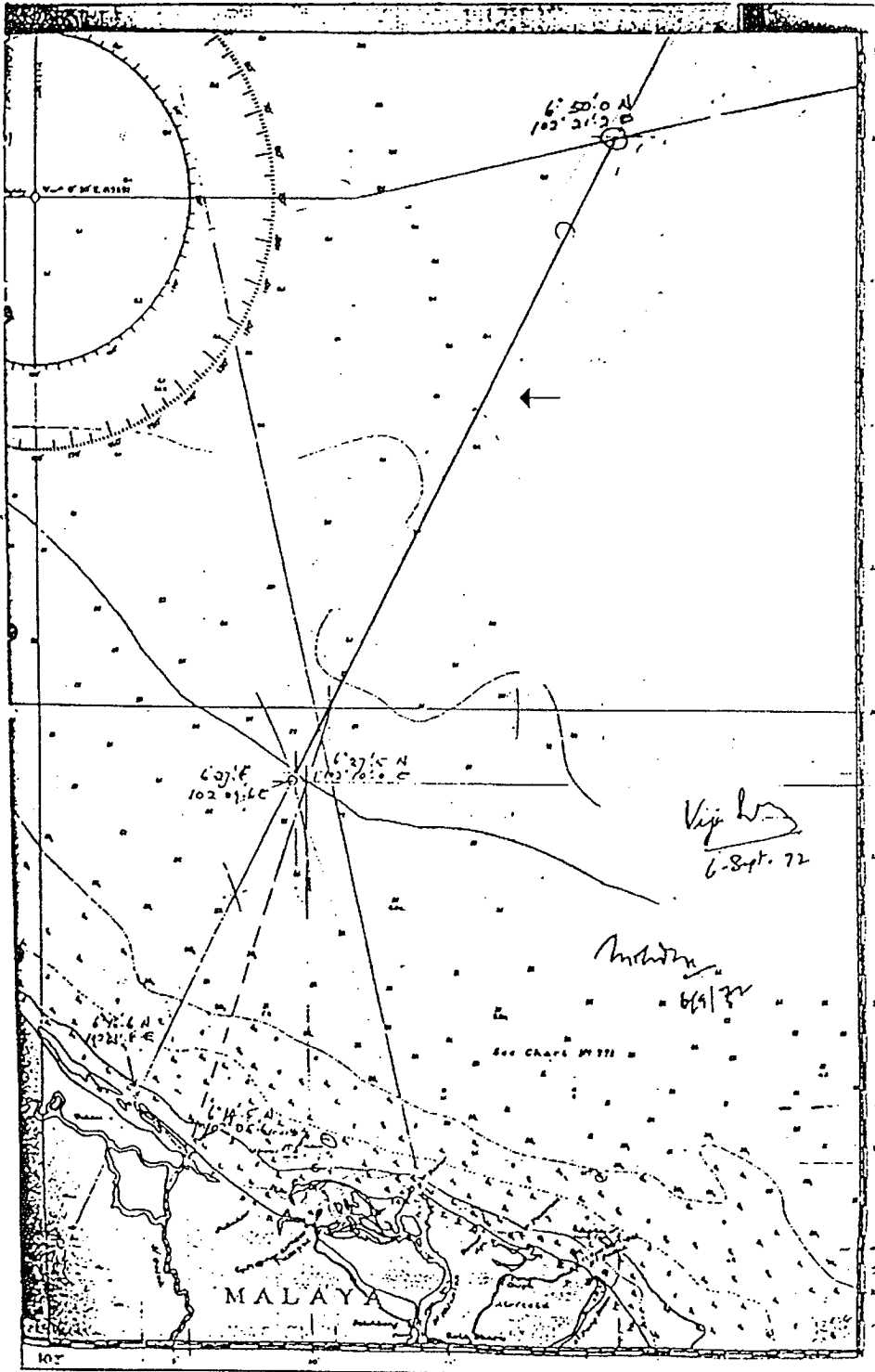
เหนือ และลองจิจูด 102 องศา 10.0 ลิปดาตะวันออก เส้นที่ลากทั้งหมดมีความยาว 13.5 ไมล์ทะเล ซึ่งทำให้เรือประมงไทยสามารถเดินเรือออกทะเลจากแม่น้ำสุโขทัยได้ ดังนั้น ไทยจึงยอมตามข้อผ่อนปรนของมาเลเซียดังกล่าว ผลของการเจรจาในครั้งนี้ จึงปรากฏออกมาด้วยการบรรลุความสำเร็จเป็นที่พอใจของทั้งสองประเทศ โดยสามารถแก้ไขปัญหาด้านเขตแดนทางทะเลทางด้านอ่าวไทยระหว่างไทยกับมาเลเซียด้วยการ ตกลงแบ่งเขตแดนทางทะเลให้เป็นที่ยอมรับร่วมกันอย่างเป็นทางการได้ และที่สำคัญ สามารถแก้ไขปัญหาด้านไหล่ทวีปทับซ้อนระหว่างกัน โดยสามารถแบ่งเขตไหล่ทวีประหว่างกัน ในบางส่วนได้สำเร็จอีกด้วย กล่าวคือ ได้มีการเส้นจากจุดสุดท้ายของเส้นแบ่งทะเลอาณาเขต ที่พิกัดละติจูด 6 องศา 27.5 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 102 องศา 10.0 ลิปดาตะวันออก ขึ้นไปอีกเป็นระยะทาง 0.5 ไมล์ จนถึงแนวเส้นที่ลากจากจุดกึ่งกลางปากแม่น้ำโขงเดิมตามที่เป็นอยู่ในอดีต และลากต่อออกไปตามหลักเส้นมัธยะทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นระยะทาง 25.5 ไมล์ ที่พิกัดละติจูด 6 องศา 50.0 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 102 องศา 21.2 ลิปดาตะวันออก รวมทั้ง ยังได้มีการขีดเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงขึ้นไปทางทิศเหนือเล็กน้อยทั้งข้างไว้ และมีการลงนามกำกับระหว่างหัวหน้าคณะผู้แทนเอาไว้ด้วย ซึ่งเส้นตรงนี้เป็นการอาศัยอิทธิพลของเกาะโลซิน ในการกำหนดเส้นแบ่งไหล่ทวีป การเจรจาตกลงแบ่งเขตแดนทางทะเล และเขตไหล่ทวีปบางส่วนระหว่างไทย-มาเลเซีย ด้านอ่าวไทยที่บรรลุความสำเร็จดังกล่าวนี้ ได้มีการจัดทำเป็นบันทึกความเข้าใจระหว่างกัน (Memorandum of Understanding on The Delimitation of The Continental Shelf Boundary in The Gulf of Thailand in The South China Sea between The Kingdom of Thailand and Malaysia) อย่างเป็นทางการ เป็นลายลักษณ์อักษร และแนบท้ายด้วยแผนที่ทะเล British Admiralty Chart No.3961 แล้วลงนามกำกับบนแผนที่ทะเลฉบับดังกล่าว โดยหัวหน้าคณะผู้แทนไทยและมาเลเซีย เมื่อวันที่ 6 กันยายน ค.ศ.1972 เพื่อเป็นหลักฐานในการยอมรับร่วมกัน

แผนที่แสดงการแบ่งเขตไหล่ทวีปบางส่วนด้านอ่าวไทย
ระหว่างไทยกับมาเลเซีย ค.ศ.1972

ที่มา : อ้อยทิพย์ วิสิทธิ์วงศ์, ปัญหาเขตแดนทางทะเลระหว่างไทยกับมาเลเซีย (ค.ศ.1970-1979):
วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529) หน้า 36.

แผนที่แสดงการแบ่งเขตไหล่ทวีปบางส่วนด้านอ่าวไทย
ระหว่างไทยกับมาเลเซีย ค.ศ.1972

ที่มา : ได้รับความอนุเคราะห์จาก คุณพิสุทธิ สุทัศน์ ณ อยุธยา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรุณ ไทยสนิท และคณะ (2546) สรุปไว้ในรายงานการวิจัยโครงการจัดตั้งตลาดนัดฟรีเดย์ ไทย-มาเลย์ (Thai-Malay Freeday Market) อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ไว้ว่า ทางเลือกในการจัดตั้งตลาด โดยการสนับสนุนของเทศบาลตำบลตากใบ คือ ตลาดเก่าแวมะแอ ซึ่งมีความพร้อมด้านโครงสร้างของอาคาร และเทศบาลตำบลตากใบสนใจพิจารณาเพื่อจัดซื้อเป็นของเทศบาล

แนวทางการพัฒนาช่องทางอนุญาตผ่านแดนไทย-มาเลเซีย เพื่อให้ผู้บริโภค ชาวมาเลเซียเข้ามาซื้อสินค้าฝั่งไทยในรัศมี 2 กิโลเมตรจากชายแดนโดยไม่ต้องมีหนังสือเดินทาง ต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ และผลประโยชน์ที่ยึดปฏิบัติเรื่อยๆ มาของหน่วยงานต่างๆ แนวทางพัฒนาตลาด แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเปิดอาทิตย์ ละครั้ง คือวันเสาร์ (ทดลองก่อน) ขั้นตอนที่ 2 สามวันต่อสัปดาห์ และขยายสินค้าให้หลากหลายขึ้น ส่วนขั้นตอนสุดท้ายก็จะพัฒนาเป็นเหมือนเขตปลอดภาษี สินค้าที่สำคัญ คือ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตร และสินค้าอุตสาหกรรม เป็นต้น

เกิดการมีส่วนร่วมในทุกระดับ ได้แก่ พ่อค้า แม่ค้า ผู้นำชุมชน ที่ต้องการให้มีการจัดตั้งตลาดนัดตาบาฟรีเดย์ไทย-มาเลเซียขึ้น เพราะจะได้แก้ปัญหาชายแดนที่มีมานาน และมีผลกระทบต่อชาวบ้านคือปัญหาปิดด่านศุลกากร (OPRASI) ของมาเลเซีย บางครั้งปิดแล้วไม่มีกำหนดว่าจะเปิดด่านเมื่อไหร่ ทำให้สินค้าต่างๆ เน่าเสีย ส่งผลการกระทบต่อการส่งออกสินค้าไทย องค์กรที่เกิดขึ้นในระหว่างการศึกษาวิจัยมีชื่อว่า Thai - Malaysia Freeday Market Organization (T.M.F.M.O.) และ Malaysia-Thai Freeday Market Organization(M.T.F.M.O.) เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ในเรื่องข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าที่ประเทศไทยมีและสินค้าที่ประเทศมาเลเซียต้องการ ข้อมูลเกี่ยวกับพิกัดศุลกากรเกี่ยวกับภาษีส่งออกและนำเข้า ข้อมูลสินค้าอนุญาตและห้ามนำเข้าหรือส่งออก เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การคมนาคมแนวทางใหม่ จากกรุงเทพมหานครผ่านทางด่านตากใบ ถึงกลันตัน ระยะทาง 27 กิโลเมตร เป็นทางเลือกที่ประหยัดทั้งเวลาและค่าขนส่ง สามารถที่จะพัฒนาด่านตากใบให้เป็นชายแดนสู่นานาชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ทีมวิจัยได้พัฒนาคำถามวิจัยต่อเนื่องรวม 3 ประเด็น คือ 1) แนวทางการพัฒนาองค์กร Thai - Malay Freeday Market (T.M.F.M.O.) เป็นกลไกถาวรระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นองค์กรทางการค้าชายแดนที่เข้มแข็งและยั่งยืน 2) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลสินค้าและระบบข้อมูลการค้าชายแดน รวมทั้งเป็นศูนย์บริการข้อมูลแก่หน่วยงานและประชาชนทั่วไปได้อย่างไร 3) การจัดระบบการติดต่อสื่อสารร่วมกันที่ต่อเนื่องและเป็นระบบระหว่างองค์กรระดับท้องถิ่นของไทยและมาเลเซีย

ผลจากการวิจัย ทีมวิจัยได้เรียนรู้ว่า การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย ต้องมีการเตรียมตัวเป็นอย่างดี ข้อมูลต้องมีความชัดเจน แม่นยำ และทันสถานการณ์ การประชุมเจรจากับทีมประเทศมาเลเซีย จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ ภาษามาเลเซีย และภาษาจีน การที่จะจัดตั้งตลาดนัดฟรีเดย์ไทย-มาเลเซียให้เกิดขึ้นจริงและมีความยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องดำเนินการวิจัยไปพร้อมๆ กับงานพัฒนา เพราะวิจัยจะเป็นเครื่องมือให้ทีมได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาบนฐานข้อมูลที่เป็นจริง ส่วนงานพัฒนาจะเป็นเครื่องมือให้เกิดทุนในการหล่อเลี้ยงให้ทีมวิจัยสามารถอยู่ได้ เมื่อคนอยู่ได้ องค์กรก็อยู่ได้ และมีความมั่นคง สามารถที่จะช่วยเหลือประชาชนได้อย่างเต็มที่ต่อไปในอนาคต

บทที่ 4

กระบวนการวิจัย

ช่วงพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

วันที่ 22 สิงหาคม 2551 ณ บ้านคุณแวรูกมา อาตม บ้านเลขที่ 138 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเยาวชน 22 คน วัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการสนับสนุนโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยเยาวชนมีประเด็นในการเสนอหลายเรื่อง เช่น กิจกรรมของชมรมเรือข้ามฝั่งชายแดนไทย-มาเลเซีย การเรียนการสอนก๊ออาตีย (วิธีการอ่าน คัมภีร์อัล-กุรอาน)

วันที่ 16 กันยายน 2551 ณ มัสยิดยาแมะตาบาฮูลู ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ผู้เข้าร่วมเป็นเยาวชนและครูตาดีการวม 7 คน วัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอประเด็นที่ชุมชนสนใจ โดยได้ข้อสรุปเป็น 2 ประเด็น คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทย-มาเลเซีย โดยชมรมเรือข้ามฝั่งชายแดน 2) แนวทางการเรียนการสอนก๊ออาตียในพื้นที่อำเภอตากใบ จากนั้นได้นัดหมายพัฒนาข้อเสนอโครงการ

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2551 ณ บ้านคุณแวรูกมา อาตม บ้านเลขที่ 138 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเยาวชนและผู้มีอาชีพเรือรับจ้างข้ามฝั่งชายแดน รวม 12 คน วัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นในการร่างข้อเสนอโครงการ ความสำคัญ ผลสุดท้ายที่ต้องการเห็น เพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์และกิจกรรมที่จำเป็นในการตอบวัตถุประสงค์ของโครงการ

วันที่ 15 มกราคม 2552 ณ ริมแม่น้ำตากใบ ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ร่วมงานการจัดกิจกรรมแข่งขันเรือประจำปี 2 ฝั่งไทย-มาเลเซีย โดยมีชมรมเยาวชนบ้านตาบาและชมรมเรือข้ามฝากเป็นเจ้าภาพในการจัดแข่งขัน ครั้งนี้เป็นปีที่ 2 โดยมีภาคร่วมทั้งฝั่งไทยและฝั่งมาเลเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเกตการณ์กิจกรรมของชมรมเรือข้ามฝาก สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเรือข้ามฝากทั้งสองฝั่งรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งสองฝั่ง

วันที่ 18 มีนาคม 2552 ณ บ้านคุณแวรูกมา อาตม บ้านเลขที่ 138 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการในการกำหนดกิจกรรมและงบประมาณของโครงการ เงื่อนไขการสนับสนุนทุน ของ สกว. วิธีการเขียนรายละเอียดกิจกรรมและงบประมาณ และนัดหมายมาร่วมพิจารณาร่างข้อเสนอโครงการอีกครั้งก่อนส่งให้ สกว. พิจารณา

วันที่ 15 เมษายน 2552 พิจารณาความถูกต้องของข้อเสนอโครงการ และส่งให้ สกว. พิจารณา

วันที่ 15 พฤษภาคม 2552 ณ ธนาคารกรุงไทย สาขาตากใบ ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ลงนามในสัญญาเงินทุนสนับสนุนโครงการวิจัย และเปิดบัญชีธนาคาร

การบริหารจัดการโครงการวิจัย

วันที่ 16 พฤษภาคม 2552 ณ บ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส กิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับทีมวิจัยได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ และการบริหารจัดการโครงการตามสัญญาโครงการเพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขได้ถูกต้อง แนะนำวิธีการใช้เอกสารการเงิน การเรียกเก็บหลักฐานการเงินจากร้านค้าได้อย่างถูกต้อง บันทึกรายละเอียดค่าใช้จ่ายงบประมาณ การจัดประชุมหรือจัดกิจกรรมแต่ละครั้งต้องมีการลงชื่อผู้เข้าร่วมประชุมหรือกิจกรรมพร้อมบันทึกรายละเอียดเนื้อหา

วันที่ 15 กันยายน 2552 ณ วิทยาลัยชุมชนจังหวัดนราธิวาส ทางคณะกรรมการและทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เข้าร่วมการนำเสนอแผนที่ทางสังคม (Social Mapping) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงแผนที่สังคมจังหวัดนราธิวาส จุดแข็ง จุดอ่อน งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจะมีส่วนแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับสังคมจังหวัดนราธิวาสได้อย่างไร รวมถึงได้รู้จักและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานวิจัยกับโครงการอื่นด้วย

วันที่ 22 กันยายน 2552 เวลา 09.00 น. ณ วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส ทางคณะกรรมการ ทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เข้าร่วมประชุมกับโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำวิจัย

วันที่ 10 ธันวาคม 2553 ณ บ้านกำปงตาบาฮิล ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ทีมวิจัยเขียนรายละเอียดการใช้จ่ายงบประมาณโครงการวิจัยลงในใบสำคัญรับเงินและใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงิน พร้อมเพิ่มเติมรายละเอียดให้สมบูรณ์

ดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาการบริหารจัดการเรือข้ามฝั่งชายแดนไทย-มาเลเซีย

วันที่ 16 พฤษภาคม 2552 ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาวชนบ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ประชุมคณะกรรมการและทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซีย ติดตามสถานการณ์การปิดด่านชายแดน ครั้งที่ 2 ในรอบปี จนไม่สามารถส่งของทางเรือได้ และปัญหาการจดทะเบียนเรือไม่ถูกต้อง ทำให้ทางการมาเลเซียจับกุมและมีข้อพิพาทระหว่างกัน จึงจะได้มีการรวบรวมข้อมูลของทางชมรมเรือข้ามฝั่งไทย - มาเลเซีย ในวันที่ 18 พฤษภาคม 2552 เพื่อนำเสนอข้อมูลปัญหาดังกล่าวกับนายอำเภอตากใบในวันที่ 20 พฤษภาคม 2552

วันที่ 18 พฤษภาคม 2552 ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาวชนบ้านตาบา ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ทีมวิจัย และคณะกรรมการชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดประชุมสรุปสถานการณ์การปิดด่านของมาเลเซียจนทำให้ไม่สามารถส่งสินค้าได้ และการที่เรือข้ามฝั่งบางส่วนไม่ได้จดทะเบียนอย่างถูกต้อง

วันที่ 19 พฤษภาคม 2552 เวลา 20.00 น. ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาวชนบ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะกรรมการเรือข้ามฝั่งฯ และทีมวิจัยทั้งหมด 150 คน เพื่อเตรียมการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยและมาเลเซีย ณ ที่ว่าการอำเภอตากใบ ในวันที่ 20 พฤษภาคม 2552 โดยกำหนดประเด็นการหารือไว้ 3 ประการ คือ 1) ปัญหาในแนวทางปฏิบัติของผู้บัญชาการตำรวจนำรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย 2) ปัญหาการประกอบอาชีพเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย 3) ปัญหาการปิดด่านของมาเลเซียที่มีผลกระทบต่อการประกอบอาชีพเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย

วันที่ 21 พฤษภาคม 2552 เวลา 08.00 น. ณ ที่ทำการอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ทีมวิจัยได้ส่งตัวแทนจำนวน 10 คน เข้าร่วมประชุมกับนายอำเภอและส่วนราชการระดับอำเภอตากใบ ที่ประชุมได้รับทราบผลการประสานงานกับทางการมาเลเซียว่าจะสามารถเปิดด่านท่าเรือแพขนานยนต์ได้ตามปกติในวันที่ 1 มิถุนายน 2552 และเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ จึงได้กำหนดให้มีกิจกรรมเยี่ยมเยียนเดือนละครึ่ง โดยผลัดกันเป็นเจ้าภาพ นอกจากนี้ยังได้จัดแข่งขันกีฬาเชื่อมสัมพันธ์ซึ่งวันและสถานที่จะได้กำหนดในภายหลัง

วันที่ 29 พฤษภาคม 2552 ทีมวิจัยจัดประชุมคณะกรรมการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เพื่อแจ้งให้ทราบผลการดำเนินงานอย่างเป็นทางการว่าผู้บัญชาการตำรวจน้ำของประเทศมาเลเซียยินยอมเปิดด่านเป็นปกติในวันที่ 30 พฤษภาคม 2552 และเห็นชอบที่จะให้มี กิจกรรมสัมพันธ์ผ่านการแข่งขันกีฬา และกิจกรรมการเยี่ยมเยียนเดือนละครึ่งโดยผลัดกันเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรม

วันที่ 7 สิงหาคม 2552 ณ สถานที่บ้านของ นายแวรูกมา อาแด ประธานชมรมเยาวชนบ้านตาบา เพื่อประชุม ด่วน คณะกรรมการและทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำไทยได้รับการประสานข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำมาเลเซียว่าของกองที่เป็นเรือที่กระทำผิดกฎหมายได้ถูกขโมยจากท่าเรือตำรวจน้ำมาเลเซีย เปองกาลังกูโบร์ รัฐกลันตัน ในเครือข่ายสมาชิกชมรมฯ ไม่มีรายใดที่รับรู้ข้อมูลว่าใครเป็นผู้ขโมย แต่ยินดีให้ความร่วมมือในการเฝ้าระวังปัญหาที่จะเกิดขึ้น

วันที่ 10 สิงหาคม 2552 ณ สำนักงานตำรวจน้ำมาเลเซีย เปองกาลังกูโบร์ รัฐกลันตัน คณะกรรมการและทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย พร้อม พ.ต.ต.ชัยสิทธิ์ ชารเจริญ สารวัตรสถานีตำรวจน้ำอำเภอตากใบหารือร่วมกับเจ้าหน้าที่สถานีตำรวจน้ำมาเลเซีย เพื่อคลี่คลายปัญหาการกล่าวหาว่ามีสมาชิกของชมรมเรือข้ามฝั่งฯ ขโมยเรือของกลางที่มาเลเซียจับกุมได้ ภายหลังทราบว่าผู้ขโมยเป็นชาวมาเลเซีย ชมรมฯ จึงพันข้อกล่าวหา และได้มีการทานอาหารร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจและให้อยู่ดีกัน

วันที่ 7 สิงหาคม 2552 ณ บ้านของนายแวรูกมา อาแด ประธานชมรมเยาวชนบ้านตาบา เป็นการจัดประชุมคณะกรรมการ ทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซียเป็นการลับ โดยมีจุดประสงค์เพื่อหาเบาะแสการกระทำความผิดของสมาชิกผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมายหากมีความผิดจริง ตามข้อตกลงที่ให้ไว้ในที่ประชุมร่วมกับหน่วยงานระดับอำเภอ

วันที่ 10 สิงหาคม 2552 ณ ที่ทำการตำรวจน้ำมาเลเซีย เปองกาลังกูโบร์ คณะกรรมการและทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย พร้อมด้วย พ.ต.ต.ชัยสิทธิ์ ชารเจริญ สารวัตรสถานีตำรวจน้ำอำเภอตากใบ เดินทางไปประชุมร่วมกับตำรวจน้ำมาเลเซีย เพื่อร่วมกับสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำมาเลเซียแจ้งว่าสมาชิกชมรมฯ กระทำความผิด ผลการหารือและพิจารณาจากข้อกฎหมายแล้ว พบว่า สมาชิกผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งฯ ของไทยไม่มีความผิดแต่อย่างใด และเป็นอีกครั้งที่รักษาเกียรติให้กับประเทศชาติและชมรมเรือข้ามฝั่งฯ

การบริหารจัดการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย

วันที่ 8 กรกฎาคม 2553 ณ สำนักงานตำรวจน้ำมาเลเซีย เปองกาลังกูโบร์ อำเภอตุมปัต รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ผู้เข้าร่วมประกอบด้วยตัวแทนจากมาเลเซีย ได้แก่ หน่วยงานด่านขนส่งทางน้ำ สถานีตำรวจน้ำ (Pasukan Garakan Marin - PGM), ศุลกากร (Kustom), ตรวจคนเข้าเมือง

มาเลเซีย, หน่วยงานผสม 3 ฝ่ายคือ ตม. ศุลกากร และตำรวจ (Unit Pencegah Penyeludupan - UPP), ตัวแทนจากเรือหางยาว ส่วนฝั่งไทยได้แก่ สำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขานราธิวาส, ตำรวจน้ำ, ตัวแทนเรือหางยาว, ทีมวิจัย และหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปสถานการณ์ปัญหาการกระทำความผิดของเรือประมงและเรือข้ามฝั่งระหว่างไทยมาเลเซีย โดยเฉพาะการจดทะเบียนเรือ การลักลอบขนสินค้าต้องห้าม ตลอดจนแนวทางการแก้ไข ปัญหาเพื่อให้ทั้งฝ่ายไทยและมาเลเซียกลับไปดำเนินการให้ถูกต้อง

วันที่ 20 สิงหาคม 2553 ณ บ้านทีมวิจัย ตำบลตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส หลังจากประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายไทยและมาเลเซียแล้ว ทีมวิจัยได้ประสานกับสมาชิกชมรมเรือฯ เพื่อนัดหมายให้มาจดทะเบียนเรือสำหรับเรือที่ยังไม่ขึ้นทะเบียน และมาต่อทะเบียนเรือกรณีที่มีทะเบียนแล้วแต่พ้นระยะเวลาการใช้ทะเบียน ทั้งนี้จะนัดหมายให้สำนักงานขนส่งทางน้ำ สาขานราธิวาส ออกหน่วยเคลื่อนที่มาบริการจดทะเบียนและต่อทะเบียนเรือถึงพื้นที่ ทั้งนี้ให้เรือที่จากเดิมจดทะเบียนกับประมงจังหวัด ตำรวจน้ำ ฯลฯ จากนั้นให้จดทะเบียนเรือจากสำนักงานขนส่งทางน้ำฯ เพียงหน่วยเดียว สำหรับข้อมูลที่ต้องใช้ คือ ความกว้าง ยาว และระดับการกินลึกของเรือ ภาพถ่ายของเรือพร้อมเจ้าของเรือ สรุปแล้ว มีการออกหน่วยเคลื่อนที่บริการจำนวน 2 ครั้ง ครั้งแรกในวันที่ 31 กรกฎาคม 2553 ณ ท่าเทียบเรือตากใบ มีผู้มาขึ้นทะเบียนใหม่และต่อทะเบียนจำนวน 46 ราย ครั้งที่สอง วันที่ 3 สิงหาคม 2553 เพื่อคนที่ไม่สะดวกมาจดทะเบียนในวันแรก อย่างไรก็ตาม บางคนที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจดทะเบียนหรือต่อทะเบียนเรือ ให้เหตุผลว่าไม่จำเป็นและคงไม่มีการกวาดค้นจากมาเลเซียอย่างจริงจัง แต่ทางการของมาเลเซียเริ่มเข้มงวดมาตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2553 แล้ว ทำให้ผู้ประกอบการที่ไม่มีทะเบียนเรือหรือทะเบียนหมดอายุ ไม่สามารถเดินเรือได้ จึงมาประสานกับทางชมรมฯ เพื่อยื่นจำนวนขอขึ้นทะเบียนและต่อทะเบียนใหม่อีก 31 ราย รวมทั้งสิ้นมีเรือที่จดทะเบียนอย่างถูกต้องแล้วจำนวน 77 ลำ

ศึกษาดูงานด้านชายแดนไทย-ลาว-พม่า จังหวัดเชียงราย

วันที่ 6 กันยายน 2552 คณะกรรมการ และทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ได้จัดส่งหนังสือเชิญหน่วยงานจากประเทศมาเลเซียเพื่อที่จะไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการด้านชายแดนไทย-พม่า-ลาว ที่จังหวัดเชียงราย โดยหน่วยงานราชการประเทศมาเลเซียจะให้คำตอบอีกครั้งในวันที่ 8 กันยายน 2552 ณ ที่หน่วยราชการประเทศมาเลเซีย เปองกาลันกูโบร์ รัฐกลันตัน เวลา 10.00 น.

วันที่ 8 กันยายน 2552 ส่งตัวแทนไปหาหน่วยราชการทางมาเลเซีย เพื่อเชิญไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการด้านชายแดนไทย-พม่า-ลาว ที่จังหวัดเชียงราย ตามที่นัดหมายไว้ โดยได้รับคำตอบว่า ทางชมรมฯ ต้องส่งหนังสือให้กับหน่วยงานราชการส่วนกลางของประเทศมาเลเซียที่กัวลาลัมเปอร์ด้วย จึงเป็นบทเรียนของชมรมฯ ในการประสานงาน

วันที่ 10 กันยายน 2552 ประชุมทีมงานคณะกรรมการและทีมวิจัยเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ประจำเดือนกันยายน 2552 เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และเตรียมความพร้อมในการศึกษาดูงานด้านชายแดนไทย-พม่า-ลาว ณ จังหวัดเชียงราย ประสานเจ้าหน้าที่ของรัฐของไทยและมาเลเซียร่วมเดินทางไปพร้อมกับทีมวิจัย เพื่อทดลองนำรูปแบบมาปรับใช้ในการบริหารจัดการชายแดนตากใบ

วันที่ 17 กันยายน 2552 ตัวแทนคณะกรรมการ และทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ได้ไปเยี่ยมเยียนเพื่อส่งหนังสือเชิญเดินทางไปศึกษาดูงานชายแดนไทย-พม่า-ลาว ณ จังหวัดเชียงราย

ให้นายอำเภอคุมปิด ด้านตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจน้ำ สำนักงานเจ้าท่า และผู้ใหญ่บ้าน จากประเทศมาเลเซียให้รับทราบ และจะมารับฟังคำตอบรับอีกครั้งหนึ่งในวันที่ 27 กันยายน 2552

วันที่ 22 กันยายน 2552 ทางชมรมฯ ได้ส่งตัวแทนเข้าพบผู้ใหญ่บ้านและผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งของประเทศมาเลเซียที่เปองกัลันกูโบร์ รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย เพื่อที่จะเชิญไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการด่านชายแดนไทย-พม่า-ลาว ที่จังหวัดเชียงราย ผลจากการประสานเชิญ พบว่าติดปัญหาที่ผู้จะร่วมเดินทางส่วนใหญ่ไม่มีหนังสือเดินทาง มีเพียงผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งของมาเลเซียเพียงรายเดียวเท่านั้นที่สามารถร่วมเดินทางได้

วันที่ 27 กันยายน 2552 ตัวแทนคณะกรรมการและทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เดินทางเข้าพบหน่วยงานที่ได้เคยประสานเชิญไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการชายแดนไทย-พม่า-ลาว ณ จังหวัดเชียงราย การตอบรับของหลายหน่วยงานไม่สามารถไปได้ อันเนื่องมาจากติดปัญหาหนังสือเดินทางของทางราชการ การขออนุมัติไปยังรัฐบาลส่วนกลางที่ยังไม่ได้ให้คำตอบกลับมา ขณะที่หน่วยงานระดับท้องถิ่นหรือระดับรัฐไม่สามารถตัดสินใจเองได้

วันที่ 2 ตุลาคม 2552 ทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เข้าพบกับหน่วยงานภาคีของชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เพื่อเรียนเชิญเข้าร่วมกิจกรรมศึกษาดูงานชายแดนไทย-พม่า-ลาว ที่จังหวัดเชียงราย ได้แก่ 1) นายอำเภอตากใบ 2) หัวหน้าสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขานราธิวาส 3) หัวหน้าสถานีตำรวจน้ำอำเภอตากใบ 4) หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอตากใบ 5) นายด่านชายแดนตากใบ 6) นายด่านปราบปรามทางทะเล โดยหน่วยงานดังกล่าวจะให้คำตอบในวันที่ 5 ตุลาคม 2552

วันที่ 5 ตุลาคม 2552 เดินทางเข้าพบหน่วยงานที่ได้ส่งหนังสือเชิญศึกษาดูงาน ผลการตอบรับ นายอำเภอตากใบ หัวหน้าสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขานราธิวาส ตำรวจภูธรอำเภอตากใบ สามารถเข้าร่วมได้ ส่วนตำรวจน้ำอำเภอตากใบ ด่านชายแดนตากใบ และด่านปราบปราม ไม่สามารถไปได้

วันที่ 7 ตุลาคม 2552 เวลา 21.00 น ประชุม ณ บ้านนายแวรกมา อาแด ประธานชมรมเยาวชนบ้านตาบา ทางคณะกรรมการ ทีมวิจัยได้จัดการประชุมเพื่อเตรียมการศึกษาดูงานด้านชายแดนไทย-ลาว-พม่า ที่จังหวัดเชียงรายระหว่างวันที่ 11-15 ตุลาคม 2552 นี้ มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ให้กับทีมวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลระหว่างการศึกษาดูงาน แจ้งกำหนดการให้ทีมวิจัยรับทราบ

วันที่ 13 ตุลาคม 2552 ประชุมรับฟังข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการคมนาคมทางน้ำและการทำงานของสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 1 สาขาเชียงราย รวมถึงการทำงานของตำรวจน้ำด่านชายแดนอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยมีเจ้าหน้าที่บรรยายการบริหารจัดการท่าเรือเชียงแสน

วันที่ 14 ตุลาคม 2552 ในช่วงเช้า ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนชุมชนมุสลิม ณ มัสยิดอิสลามบ้านเวียงหมอก หมู่ที่ 10 ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย และศูนย์อบรมจริยธรรมบ้านเวียงหมอก ภายในบริเวณมีอาคารเรียนสองชั้น มีห้องครัว และมีมัสยิดที่ประกอบศาสนธรรม เด็กๆ ที่มาเรียนอยู่ที่นี่ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่พ่อแม่มีฐานะยากจน มาฝากให้เรียนและอยู่ประจำ มีครูผู้สอนประจำศูนย์ฯ อยู่ 3 คน จำนวนเด็กในศูนย์ฯ ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายรวม 27 คน ชุมชนมุสลิมแห่งนี้รายล้อมด้วยชุมชนที่เป็นชนเผ่าต่างๆ รวม 9 ชนเผ่า มีความหลากหลายในการนับถือศาสนาถึง 4 ศาสนา ได้แก่ ศาสนาคริสต์ มีศูนย์คริสตจักร 4 แห่ง ศาสนาอิสลาม มีมัสยิด 1 แห่ง ศาสนาพุทธ และการนับถือบรรพบุรุษและเทพเจ้าตามคติของจีน เป็นความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติ

ค่าใช้จ่ายในการดูแลเด็กทั้ง 27 คน ได้รับการสนับสนุนโดยองค์กรสนับสนุนองค์สงเคราะห์มุสลิมนานาชาติเดือนละ 25,000 บาท ไม่ได้เรียกเก็บจากผู้ปกครองเพิ่มเติม เด็กที่ผู้ปกครองนำมาฝากให้ดูแลส่วนใหญ่ถือสัญชาติพม่า ภายในศูนย์ฯ จะจัดให้มีกิจกรรมหลัก คือ อ่านหนังสือ ละหมาดในวันเสาร์และวันอาทิตย์จะเปิดการเรียนการสอน (เช่นเดียวกับรูปแบบตาดิกาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้) กลางคืนจะมีการบรรยายธรรม หลังละหมาดมัฆริบ (ประมาณ 18.30 น.) อ่านคัมภีร์อัลกุรอาน

ผู้คนในชุมชนรอบมัสยิด นอกจากประกอบอาชีพเกษตรกรรมแล้ว แม่บ้านจะใช้เวลาว่างทำอาชีพเสริมด้วยการรับจ้างเย็บและปักผ้าผืนนวม โดยจะได้ค่าจ้างผืนละประมาณ 1,000 บาท การตั้งและก่อสร้างบ้านเรือนเป็นภูมิปัญญาของชาวอาข่า ขึ้นโครงกับไม้ไผ่แล้วใช้ดินเหนียวผสมกับฟางข้าวค่อยก่อรูปขึ้น ฝาบ้านทำจากไม้ไผ่สาน หลังคามุงด้วยหญ้าคา พื้นบ้านเป็นดิน เมื่อเดินเข้าไปในบ้านอากาศเย็นสบาย

เวลา 14.30 น. ประชุมรับฟังข้อมูลการทำงานของตำรวจน้ำ ณ สถานีตำรวจน้ำที่ 2 กองกำกับการ 11 กองบังคับการตำรวจน้ำ ด้านชายแดนอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

เวลา 15.30 น. พบปะพูดคุยกับสมาชิกชมรมชาวเรือท่าเรือบักที่ประกอบเรือโดยสารเพื่อการท่องเที่ยวชายแดนอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อข้ามไปยังฝั่งประเทศลาวและพม่า

เวลา 19.30 น. ประชุมสรุปการศึกษาดูงาน ณ โรงแรมบ้านริมน้ำ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยตั้งคำถามว่าได้รับรู้ข้อมูลมาอย่างไรบ้าง มีความแตกต่างจากชายแดนตาบอย่างไร ประการแรกคือ ตอนนี้มีท่าเรือ 2 แห่ง แต่ละแห่งก็มีผู้ประกอบการเรือรับจ้างโดยสารคนละกลุ่มกัน ต้องเริ่มเจรจาว่าใครสมควรใจที่จะเป็นสมาชิกอย่างเต็มที่ มีกี่คน ไม่ใช่ที่ผ่านมาเวลามีปัญหาขึ้นมาให้ชมรมฯ ช่วย แต่กิจกรรมของชมรมฯ ไม่ได้เข้าร่วม เมื่อถามความสมัครใจแล้วจึงจะทำบัตรให้กับสมาชิก กรณีที่ตั้งชมรมฯ ขึ้นมา ไม่ได้ตั้งเพื่องานประเพณี เพื่อความสนุกสนานอย่างเดียว เชื่อว่าที่มาในวันนี้ ทุกคนมีความตั้งใจกันทุกคนเพราะคลุกคลีกันชมรมฯ อยู่แล้ว การศึกษาดูงานในครั้งนี้ ต้องสามารถนำไปบูรณาการให้เหมาะกับของเรา สิ่งไหนที่นำไปปฏิบัติตามก็ทำ แต่สิ่งไหนที่ไม่สามารถทำได้ก็ไม่ต้อง เพราะเป็นกระบวนการที่ต้องเรียนรู้

วันที่ 15 ตุลาคม 2552 เวลา 10.30 น. เยี่ยมชมการทำงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่แต่ละคนได้แนะนำตนเองและตำแหน่งที่ทำอยู่ อธิบายความเป็นของ สกว. ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น โครงสร้างจะมีหัวหน้าสำนักงาน การบริหารจะแบ่งภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก-กลาง-ตะวันตก และภาคใต้ แต่ละภาคจะมีศูนย์ประสานงาน (Node) ทั่วประเทศ ขณะนี้ (ปี 2552) มี 56 จังหวัด สำหรับภาคใต้ที่ยังไม่มีศูนย์ประสานงาน คือ ชุมพร กระบี่ ภูเก็ต และพัทลุง

วันที่ 20 ตุลาคม 2552 ประชุมสรุปการไปศึกษาดูงานเปรียบเทียบกับชายแดนไทย-มาเลเซียกับชายแดนไทย-พม่า-ลาว สรุปแล้ว ผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งชายแดนไทย-พม่า-ลาว มีการตั้งเป็นชมรมเหมือนกัน ซึ่งก่อตั้งมายาวนานถึง 22 ปี ขณะที่ตากใบเพิ่งตั้งขึ้นเพียง 3 ปีเท่านั้น และได้แนะนำว่าการตั้งชมรม ต้องมีกฎระเบียบที่ชัดเจนก่อน เพื่อให้ใครก็ตามที่จะมาเป็นสมาชิกยอมรับเงื่อนไขให้ได้ก่อนเข้าร่วมชมรม

วันที่ 27 ตุลาคม 2552 ณ โรงเรียนบ้านปลักปลา ตำบลโฆสิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส จัดกิจกรรมถอดบทเรียนการศึกษาดูงานบริหารจัดการชายแดนอำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย 1) นายกามารุดิง บูละ รองประธานชมรมเรือข้าม

ฝั่งไทย-มาเลเซีย ทีมวิจัย 2) นายमुख เจ๊ะแว สมาชิกชมรมฯ ทีมวิจัย 3) นายอิสมาตี เจ๊ะแม รองประธานกลุ่มเยาวชนบ้านตาบา ทีมวิจัย 4) นายมาหามะ วาเตะ สมาชิกชมรมฯ ทีมวิจัย 5) นายแวรูกมา อาแด ประธานกลุ่มเยาวชนบ้านตาบา เลขานุการโครงการวิจัย 6) นายไบตุลมาล อาแด กลุ่มเยาวชนบ้านตาบา 7) นายมิง มูอัลลัฟ และ 8) เจ้าหน้าที่หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส จำนวน 3 คน

วันที่ 4 พฤศจิกายน 2552 เวลา 14.30 น. สรุปผลการศึกษาดูงานร่วมกับนายอำเภอตากใบ ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย 1) นายอำเภอตากใบ 2) นายอิสมาตี เจ๊ะแม 3) นายกามารุดิง บูละ 4) นางสาวนูนา 5) นายแวรูกมา อาแด ซึ่งนายอำเภอได้เสนอแนวคิดในการวางกฎระเบียบของชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซียให้แล้วเสร็จก่อน จากนั้นจึงรับสมัครสมาชิก แม้ว่าจะมีจำนวนผู้สมัครน้อยก็ไม่เป็นไร เนื่องจากเป้าหมายของชมรมฯ คือการสร้างความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของฝ่ายไทยและมาเลเซีย โดยทางนายอำเภอตากใบพร้อมที่จะเป็นพี่เลี้ยงให้กับชมรมฯ

กิจกรรมสัมพันธ์เพื่อเชื่อมไมตรีกับภาครัฐและเอกชนฝ่ายไทยและมาเลเซีย

วันที่ 12 มิถุนายน 2552 ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาวชนบ้านตาบา จัดการประชุมคณะกรรมการชมรมฯ และทีมวิจัย เพื่อเตรียมข้อมูลนำเสนอผลการดำเนินงานกิจกรรมสัมพันธ์เพื่อต้อนรับเจ้าหน้าที่ของมาเลเซียที่จะมาเยี่ยมชมเยียนประเทศไทยในครั้งที่ 2 ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ 20 มิถุนายน 2552 ณ ที่ทำการเทศบาลเมืองตากใบ

วันที่ 19 มิถุนายน 2552 ณ ตลาดเยาวชนบ้านตาบา ได้จัดการประชุมคณะกรรมการและสมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ร่วมกับทีมวิจัย เพื่อซักซ้อมการนำเสนอข้อมูลและการซักถามจากเจ้าหน้าที่มาเลเซีย ระหว่างกิจกรรมสัมพันธ์ครั้งที่ 2 โดยมีฝ่ายไทยเป็นเจ้าภาพ ณ เทศบาลเมืองตากใบ เบื้องต้นได้กำหนดแนวทางเจรจาไว้ 2 ประการ คือ 1) ให้คงภาษีการนำเข้าผ้าเพื่อใช้ผลิตผ้าคลุมผมสตรีมุสลิมไว้ในระดับเดิม เนื่องจากเป็นอาชีพของคนในพื้นที่อำเภอตากใบที่เกี่ยวข้องกับคนเป็นจำนวนมาก 2) ทดลองเปิดท่าเรือชั่วคราวตาหยง ในฝั่งประเทศมาเลเซียเพิ่มขึ้นอีกแห่งหนึ่ง

วันที่ 20 มิถุนายน 2552 ณ ที่ทำการด่านชายแดนตาบา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส สมาชิกชมรมฯ จำนวน 50 คน ทีมวิจัยจำนวน 10 คน เข้าร่วมประชุมและต้อนรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยและมาเลเซีย ครั้งที่ 2 ณ ห้องประชุมชลธารา เทศบาลเมืองตากใบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างสองประเทศ ซึ่งในการจัดงานดังกล่าว นอกจากจะรับประทานอาหารร่วมกันแล้ว ยังมีการส่งการแสดงทางวัฒนธรรมเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีอีกด้วย งานดังกล่าวมีตัวแทนจากมาเลเซียและไทยร่วมงานประมาณ 200 คน

วันที่ 22 มิถุนายน 2552 ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาวชนบ้านตาบา ได้จัดประชุมคณะกรรมการ สมาชิกเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย และทีมวิจัย รวมจำนวนผู้เข้าร่วมประมาณ 120 คน เพื่อแจ้งผลการเยี่ยมชมของฝ่ายมาเลเซีย โดยทางชมรมฯ ได้นำเสนอข้อมูลต่อรองผู้บัญชาการตำรวจน้ำรัฐกลันตัน ซึ่งจะได้นำเสนอต่อหน่วยงานในลำดับขั้นต่อไป

วันที่ 24 มิถุนายน 2552 ณ ที่ว่าการอำเภอตากใบ ทางคณะกรรมการและทีมวิจัยเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็น เรื่องจะจัดงานวันต่อต้านยาเสพติดโลก ซึ่งทางนายอำเภอตากใบได้เห็นความสำคัญของชมรมฯ เพราะเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยป้องกันการลำเลียงยาเสพติดข้ามแดน โดยมติในที่ประชุม กำหนดให้มีขบวนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ เส้นทาง

เคลื่อนขบวนเริ่มต้นที่สนามกีฬาเทศบาลเมืองตากใบ ผ่านตลาดขายแดนบ้านตาบา และไปสิ้นสุดตลาดเทศบาลเมืองตากใบ

วันที่ 25 มิถุนายน 2552 ณ ที่ว่าการอำเภอตากใบ ประชุมเตรียมงานรณรงค์วันต่อต้านยาเสพติดโลก ซึ่งจะมีขึ้นในวันที่ 26 มิถุนายน 2552 เวลา 08.30 น. ณ สนามกีฬาเทศบาลเมืองตากใบ ชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ตกลงเข้าร่วมขบวนจำนวน 50 คน โดยใช้จักรยานยนต์ 25 คัน

วันที่ 26 มิถุนายน 2552 กิจกรรมรณรงค์เดินขบวนวันต่อต้านยาเสพติดโลก คณะกรรมการผู้ประกอบการชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย และทีมวิจัย ได้ส่งตัวแทนเดินขบวน ณ ที่สนามกีฬาเทศบาลเมืองตากใบ ตั้งแต่เวลา 08.30 น. โดยมีหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เข้าร่วมเดินขบวนในครั้งนี้ด้วย

วันที่ 3 กรกฎาคม 2552 ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาชนบ้านตาบา ประชุมคณะกรรมการและทีมวิจัยเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เพื่อเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์แม่น้ำโก-ลก โดยใช้ก้อนจุลินทรีย์ (EM-Ball) ปรับสภาพน้ำ ที่ทำจากแกลบ รำข้าว น้ำหมักชีวภาพ ซึ่งช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่สภาพเดิม พื้่นฟูให้เกิดแหล่งต่อนที่เป็นอาหารพืชและสัตว์ในแม่น้ำ บำบัดน้ำเสียเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำได้ยั่งยืนไปจนถึงลูกหลาน ชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย สนับสนุนเรือจำนวน 100 ลำ เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ โดยจะได้เสนอแผนการจัดกิจกรรมร่วมกับนายอำเภอตากใบ ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2552 ต่อไป

วันที่ 9 กรกฎาคม 2552 ณ ที่ว่าการอำเภอตากใบ คณะกรรมการและทีมวิจัยเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ได้ส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุมจำนวน 10 คน เพื่อเสนอแผนการจัดกิจกรรมอนุรักษ์แม่น้ำโก-ลก ร่วมกับนายอำเภอตากใบ ได้ข้อสรุปว่าจะจัดกิจกรรมในวันที่ 25 กรกฎาคม 2552 นี้

วันที่ 20 กรกฎาคม 2552 เวลา 09.30 น. ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาชนบ้านตาบา จัดประชุมคณะกรรมการ สมาชิกผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย และทีมวิจัย เพื่อเตรียมความพร้อม และแบ่งหน้าที่ในกิจกรรมอนุรักษ์แม่น้ำโก-ลก ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2552

วันที่ 25 กรกฎาคม 2552 ดำเนินการโครงการอนุรักษ์แม่น้ำโดยใช้ก้อนจุลินทรีย์ (EM-Ball) ซึ่งมีหน่วยงานระดับอำเภอ และเอกชนเข้าร่วมงานในครั้งนี้ และมีหน่วยงานทหารเป็นเจ้าภาพในการจัดกิจกรรม หลังจากโยนก้อนจุลินทรีย์แล้ว

วันที่ 15 สิงหาคม 2552 คณะกรรมการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย และทีมวิจัย ได้ไปเยี่ยมเยียนหน่วยงานภาคีเพื่อส่งหนังสือเชิญเป็นหน่วยงานร่วมจัดงานการแข่งขันเรือประเพณีประจำปีของชมรมฯ ครั้งที่ 3 ที่จะขึ้นในวันที่ 26 สิงหาคม 2552 ณ ท่าเรือบ้านตาบา หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส โดยมีคณะที่ปรึกษาในการจัดงาน ดังนี้ 1) ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส 2) หัวหน้าสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขานราธิวาส 3) หัวหน้าสำนักงานขนส่งทางบก จังหวัดนราธิวาส 4) ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนราธิวาส 5) ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนราธิวาส 6) ประมงจังหวัดนราธิวาส

วันที่ 17 สิงหาคม 2552 ส่งหนังสือจัดการประชุมหน่วยงานภาคีในพื้นที่อำเภอตากใบ เพื่อเตรียมงานประเพณีการแข่งขันเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 3 รายชื่อหัวหน้าหน่วยงานในหนังสือเชิญ ประกอบด้วย 1) นายอำเภอตากใบ 2) นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองตากใบ 3) ประมงอำเภอตากใบ 4) หัวหน้าสถานีตำรวจน้ำอำเภอตากใบ 5) หัวหน้าด่านตรวจคนเข้าเมืองอำเภอตากใบ 6) หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอตากใบ 7) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตาบา 8) ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชลธาราสิงเห 9) ผู้อำนวยการโรงเรียนตากใบ 10) ผู้อำนวยการโรงเรียนนุรุดดิน

วันที่ 20 สิงหาคม 2552 ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาวชนบ้านตาบา ประชุมคณะกรรมการ และทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เพื่อเตรียมข้อมูลประชุมกับหน่วยงานภาคีและที่ปรึกษาของชมรมฯ ณ ที่ว่าการอำเภอตากใบ สำหรับจัดงานประเพณีแข่งเรือ ทบพทวนการจัดงานในครั้งนี้ ก่อนๆ ว่าปัญหาใดบ้าง เพื่อนำมาใช้เป็นบทเรียนในการจัดงานในครั้งนี้

วันที่ 21 สิงหาคม 2552 เวลา 10.00 น. ณ ที่ว่าการอำเภอตากใบ คณะกรรมการ และทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ประชุมเตรียมงานประเพณีงานการแข่งขันเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 3 โดยมีนายอำเภอตากใบเป็นประธานในที่ประชุม มีหน่วยงานภาคีและที่ปรึกษาเข้าร่วมประชุม ดังนี้ 1) นายอำเภอตากใบ 2) ผู้แทนเทศบาลเมืองตากใบ 3) หัวหน้าสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขาธาราธิวาส 4) ประมงจังหวัดนราธิวาส 5) ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสาขาธาราธิวาส 6) หัวหน้าสถานีตำรวจน้ำตากใบ 7) หัวหน้าด่านตรวจคนเข้าเมืองอำเภอตากใบ 8) หัวหน้าประมงอำเภอตากใบ 9) ผู้แทนจากฝ่ายทหารในเขตพื้นที่อำเภอตากใบ 10) หัวหน้าสำนักงานขนส่งทางบกจังหวัดนราธิวาส 11) ผู้อำนวยการโรงเรียนเรียนบ้านตาบา 12) ผู้อำนวยการโรงเรียนนุรุดดีน 13) ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชลธาราสิงเห 14) หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส

วันที่ 26 สิงหาคม 2552 เวลา 10.00-12.00 น. ณ ห้องประชุม ชั้น 3 ที่ว่าการอำเภอตากใบ และโรงเรียนบ้านโคกมือบา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย อำเภอตากใบ, สำนักขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขาธาราธิวาส, ประมงอำเภอตากใบ, สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด, สถานีตำรวจน้ำ, ด่านปราบปรามทางทะเล, เทศบาลเมืองตากใบ, สถานีตำรวจภูธร, สำนักงานขนส่งจังหวัด, โรงเรียนบ้านตาบา และหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์จัดประชุมเพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซียกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันนำไปสู่การส่งเสริมอาชีพ เสริมรายได้ 2) กิจกรรมสัมพันธ์การแข่งขันเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 3

วันที่ 5 กันยายน 2552 ตัวแทนคณะกรรมการ และทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ได้เข้าพบนายอำเภอคุมปิด รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความรู้จัก สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทั้งสองประเทศ บอกเล่าความเป็นมาและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย สถานการณ์ของผู้ประกอบการอาชีพเรือข้ามฝั่งฯ โดยจะมีการเยี่ยมเยียนอีกครั้งในวันที่ 4 ตุลาคม 2552 เวลา 10.00 น.

วันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ณ ที่ว่าการอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ทีมวิจัยพร้อมกับคณะทำงานของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส เข้าพบและหารือกับนายอำเภอตากใบในการดำเนินการโครงการวิจัย ตลอดจนการเดินทางร่วมประชุมกับหน่วยงานในเขตอำเภอคุมปิด รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย พร้อมเข้าเยี่ยมกงสุลใหญ่ไทยประจำรัฐกลันตัน ในวาระการบริหารจัดการชายแดนตากใบ-คุมปิด ระหว่างวันที่ 21-22 พฤศจิกายน 2552 ณ สถานกงสุลใหญ่เมืองโกตาบารู รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2552 ประชุมคณะกรรมการ สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ประจำเดือนพฤศจิกายน เพื่อสรุปสถานการณ์และปัญหาที่ผ่านมา และหารือเรื่องแนวทางการจัดทำกฎระเบียบอย่างเป็นทางการของชมรมฯ

วันที่ 5 ธันวาคม 2552 ทางคณะกรรมการ ทีมวิจัยชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ประชุมเตรียมข้อมูลสรุปจากการศึกษาฐานเพื่อเข้าพบหัวหน้าสถานีดำรงน้ำในวันพรุ่งนี้ และขอคำแนะนำในการดำเนินงานของชมรมในระยะต่อไป

วันที่ 26 ธันวาคม 2552 ประชุมคณะกรรมการ สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ประจำเดือนธันวาคม เพื่อสรุปสถานการณ์และปัญหาที่ผ่านมา และหารือเรื่องแนวทางการดำเนินงานต่อไป และได้เข้าไปเยี่ยมสมาชิกของชมรมฯ ที่ป่วยและนอนโรงพยาบาลมา 3 วันแล้ว เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

วันที่ 28 มกราคม 2553 ประชุมคณะกรรมการ สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ประจำเดือนมกราคม เพื่อสรุปสถานการณ์และปัญหาที่ผ่านมา สอบถามอาการป่วยของสมาชิกชมรมฯ ที่เข้าโรงพยาบาล ทราบว่าหายดีและสามารถทำงานได้แล้ว ในช่วงนี้ฝนตกหนัก ในที่ประชุมให้สมาชิกเฝ้าระวังป้องกันเรือที่จอดลอยลำอยู่ในตอนกลางคืนจะจมน้ำ เครื่องยนต์ดับ ไม้รองพื้นลอยน้ำ สูญหาย แนวยาเรืออาจปริแตก ให้ช่วยเตือนกันออกมาวิดน้ำออกจากเรือ จอดเรือในบริเวณน้ำตื้นไว้ก่อน เพื่อไม่ให้เรือจมและง่ายต่อการกู้เรือขึ้นมา

วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2553 ประชุมคณะกรรมการ สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย เพื่อเตรียมวางแผนการจัดงานแข่งขันเรือประเพณีของชมรมฯ ครั้งที่ 3 ประจำปี พ.ศ.2553 ซึ่งมีมติในที่ประชุมกำหนดให้ไปประสานและนัดหมายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเชิญเข้าร่วมหารือก่อนในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2553

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2553 คณะกรรมการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซียและทีมวิจัย ได้ไปปรึกษาหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมจัดงานการแข่งขันเรือประเพณีประจำปีของชมรมฯ ครั้งที่ 3 พ.ศ.2553 โดยมีภาคร่วมจัดงานดังต่อไปนี้ 1) นายอำเภอตากใบ 2) สำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขานราธิวาส 3) สำนักงานขนส่งทางบกจังหวัดนราธิวาส 4) สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขานราธิวาส 5) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนราธิวาส

วันที่ 2 มิถุนายน 2553 ณ ที่ทำการเยาชนบ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ทีมวิจัยนัดสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อรวบรวมทำรายงานความก้าวหน้าและส่งหลักฐานการเงิน แต่มีปัญหาเนื่องจากข้อมูลที่พิมพ์เกิดเสียหาย (แฮนดีไตร์แตกหัก) และไม่มีการสำรองข้อมูลในเครื่อง ทางทีมวิจัยขอเวลาในการรวบรวมและพิมพ์ใหม่

วันที่ 21 มิถุนายน 2553 ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาชนบ้านตาบา คณะกรรมการชมรมเรือข้ามฝั่งฯ และแกนนำชมรมเยาชนบ้านตาบา จัดการประชุมวางแผนการตกแต่งสถานที่จัดงาน และแบ่งหน้าที่เป็น 2 ทีม คือ ทีมที่จัดการกิจกรรมทางน้ำทั้งหมด และทีมที่จัดการกิจกรรมบนฝั่ง โดยในปีนีทางชมรมเรือข้ามฝั่งฯ ได้เปลี่ยนมาใช้เรือกลางในการแข่งขัน ชมรมเยาชนบ้านตาบารับหน้าที่ด้านพิธีการเป็นหลัก รวมถึงขบวนพาเหรด การแสดง การละเล่นในงาน โดยงานจะมีขึ้นในวันที่ 26 - 27 มิถุนายน 2553 ตรงกับวันต่อต้านยาเสพติดโลก โดยได้เชิญหน่วยงานต่างๆ เข้าร่วม ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐในอำเภอตากใบ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐของมาเลเซีย เบื้องต้นได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการจัดแข่งขันเรือในปีนี้มีทีมส่งเข้าแข่งขันมากถึง 50 ทีม ขบวนเรือจากผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งทั้งฝ่ายไทยและมาเลเซียกว่า 100 ลำ

วันที่ 22 มิถุนายน 2553 ทางชมรมเรือฯ และแกนนำชมรมเยาชนบ้านตาบาได้จัดการเตรียมงานในการจัดงานในวันที่ 26 - 27 มิถุนายนนี้ ประธานชมรมเรือและประธานชมรมเยาชนบ้านตาบาได้ตั้งเบ็กงบประมาณใช้จ่ายเพื่อจัดเตรียมงาน เช่น จัดซื้อธงชาติทั้งสองประเทศ โฟม เชือก

เพื่อทำเส้นทางในการแข่งเรือ จุดปล่อยเรือ จุดเส้นชัย ระยะทาง 300 เมตร อุปกรณ์ที่จำเป็นในพิธีการ เวทียกพื้นในพิธีเปิดงาน จุดตัดริบบิ้นในการเริ่มให้เรือออกตัวแข่งขัน เวทีการแสดงวัฒนธรรมทั้งสองประเทศ ชุมประตูดอนรับประธานและบุคคลสำคัญในงาน ที่นั่งพักระหว่างพิธีเปิด ชุมจัดแสดงสินค้าของบริษัทห้างร้านต่างๆ ชุมขายอาหาร ชุมการละเล่นของเด็ก ฯลฯ

วันที่ 23 มิถุนายน 2553 ประธานชมรมเรือฯ และประธานชมรมเยาชนบ้านตาบา ได้ไปคัดเลือกเรือกลาง 8 ลำเพื่อใช้ในการแข่งขันเรือ ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 26-27 มิถุนายน 2553 โดยในปีนี้ได้กำหนดให้ใช้เรือที่ทางคณะกรรมการจัดงานคัดเลือกไว้เท่านั้นเพื่อความยุติธรรม ผู้สมัครเข้าแข่งขัน จะต้องนำหลักฐานที่กำหนดไว้มาสมัคร ซึ่งในทีมหนึ่งๆ จะมีฝีพายได้ 8 คน และห้ามมีการเปลี่ยนตัวในระหว่างแข่งขัน กำหนดให้เงินสนับสนุนเบื้องต้นทีมละ 500 บาท มีผู้สนใจร่วมการแข่งขันในปีทั้งสิ้น 50 ทีม

วันที่ 24 มิถุนายน 2553 ประธานชมรมเรือฯ และประธานเยาชนบ้านตาบา รับสมัครผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งที่จะนำเรือเข้าร่วมกิจกรรมขบวนพาเหรดทางน้ำจำนวน 100 ลำ และได้รับความร่วมมือจากตำรวจน้ำ กองปราบปรามทางน้ำ สำนักงานขนส่งทางน้ำของไทย และหน่วยราชการของมาเลเซีย ส่งเรือเข้าร่วมขบวนในครั้งนี้ด้วย สำนักสถานที่ได้จัดเป็นสองเวทีสำหรับงานพิธีการและการแสดง

วันที่ 25 มิถุนายน 2553 แกนนำเยาชนบ้านตาบาและชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ลงพื้นที่จัดเตรียมงาน แบ่งเป็นหน่วยที่ 1 มีชมรมเยาชนบ้านตาบาเป็นผู้รับผิดชอบงานบนฝั่ง และหน่วยที่ 2 ชมรมเรือฯ เป็นผู้รับผิดชอบงานทางน้ำ

กิจกรรมบนฝั่ง ได้เตรียมเดินทการละเล่นสำหรับเด็กและผู้ปกครอง เดินทขายอาหารขนม และเดินทของบริษัทฮิซุซุ จัดทีขนาดใหญ่ใช้เป็นงานพิธีเปิดโครงการวันต่อต้านยาเสพติดโลก พิธีเปิดโครงการแข่งขันเรือกระซิบความสัมพันธ์ไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 3 ส่วนเวทีเล็ก ใช้เป็นเวทีในการตัดริบบิ้นเปิดงานและเริ่มปล่อยตัวเรือแข่งขันเที่ยวแรก ทีมทำงานได้ประดับไฟและธงชาติประเทศไทย และประเทศมาเลเซียตามแนวกำแพงริมแม่น้ำ ไวนิลประชาสัมพันธ์งานวันต่อต้านยาเสพติดโลกประดับด้วยกระถางดอกไม้ต้นไม้ จัดประดับผ้าระบายทุกเดินท นำโต๊ะและเก้าอี้มาจัดเรียงในเดินทสำหรับต้อนรับประธานเปิดพิธีและแขกผู้มีเกียรติ

ด้านกิจกรรมทางน้ำ ได้เตรียมงานโดยเช่าเดินท 10 หลัง และเก้าอี้ 1,000 ตัว และรับเสื้อทีมแข่งขันเรือ เสื้อคณะกรรมการเรือ คณะกรรมการชมรมเยาชนบ้านตาบาและทีมงานแกนนำชมรมเยาชนบ้านตาบา เพื่อนำมาแจกจ่ายต่อไป

วันที่ 26 มิถุนายน 2553 ณ ท่าเทียบเรือบ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส จัดกิจกรรมแข่งขันเรือกระซิบความสัมพันธ์ระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย พร้อมกับงานวันต่อต้านยาเสพติดโลก โดยที่ว่าการอำเภอตากใบและส่วนราชการในอำเภอตากใบร่วมเป็นเจ้าภาพ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นคือ กิจกรรมการแข่งขันเรือที่หัวหน้าตำรวจตรวจคนเข้าเมืองไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งของมาเลเซียเข้าร่วม เนื่องจากติดปัญหาเอกสารเดินทางข้ามแดน หากอนุญาต จะทำให้ส่วนราชการร่วมกระทำความผิดด้วย การแข่งขันเรือจึงมีเฉพาะฝ่ายไทยเท่านั้น จึงเป็นบทเรียนที่ต้องทบทวนว่าแผนที่จะจัดกีฬาสัมพันธ์อื่นๆ ที่กำหนดไว้ในแผนงานโครงการวิจัย เช่น ฟุตซอล เซปักตะกร้อ จะดำเนินการได้หรือไม่

การแสวงหาแนวทางสร้างอาชีพและรายได้ให้กับผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย

วันที่ 3 สิงหาคม 2552 เวลา 10.00 น. ณ ที่ทำการตลาดชมรมเยาวชนบ้านตาบา จัดประชุม ประจำเดือนสิงหาคม 2552 โดยมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยคณะกรรมการ สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย และทีมวิจัย ประมาณ 100 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลรายได้เฉลี่ยของผู้ประกอบการอาชีพเรือโดยสารข้ามฝั่งไทย-มาเลเซียในรอบปี 2552 ประเด็นในการใช้เก็บข้อมูล เช่น รายได้เฉลี่ย จำนวนสมาชิกในครอบครัวกี่คน กำลังศึกษากี่คน ทำงานกี่คน เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา เช่น การให้ทุนทางการศึกษาแก่นักเรียนของสมาชิกชมรมฯ ที่เรียนดีและมีคุณธรรม ส่งให้เรียนสูงๆ เพื่อมีอาชีพและรายได้ที่สามารถกลับมาเลี้ยงดูครอบครัวตนเองได้ 2) ศึกษาแนวทางการเพิ่มรายได้ให้กับผู้ประกอบการอาชีพเรือโดยสารข้ามฝั่งฯ และประสานความช่วยเหลือจากภาครัฐ ในการจัดให้มีโครงการสร้างอาชีพให้กับผู้ประกอบการอาชีพเรือโดยสารข้ามฝั่งฯ ได้มีรายได้ที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เวลาต่อมา ณ ที่ทำการตลาดเยาวชนบ้านตาบา คณะกรรมการ สมาชิกชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย และทีมวิจัย รวมแล้วประมาณ 120 คน ได้จัดการประชุมประจำเดือนเพื่อการประเมินผลประกอบการอาชีพเรือข้ามฝั่งของทางชมรม จำนวนรายได้ของผู้ประกอบการอาชีพของชมรมเรือข้ามฝั่งในรอบปี 2552 จากสมาชิกที่มีอยู่ประมาณ 150 คน และแนวโน้มรายได้ในอนาคต

วันที่ 26 สิงหาคม 2552 เวลา 10.00-12.00 น. ณ ห้องประชุม ชั้น 3 ที่ว่าการอำเภอตากใบ และโรงเรียนบ้านโคกมือบาฯ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส นายอำเภอตากใบได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับอำเภอตากใบ คือ ที่ดินทำกิน การจัดการน้ำ ประมงชายฝั่ง และเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน เรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซียเป็นปัจจัยสำคัญในเศรษฐกิจของไทย (บ้านตาบา) และมาเลเซีย (บ้านเปองกาลังกูโบร์) ในด้านการค้าและการขนส่งสินค้าด้านการเกษตรและประมง ธุรกิจขายอาหารให้กับผู้คนที่อยู่ตามแนวชายแดน เมื่อมีการปิดด่าน จะส่งผลกระทบทั้งทางเศรษฐกิจ และทางสังคมที่มีผู้ไม่พอใจออกมาประท้วง เกิดปัญหาระหว่างประเทศได้ เป็นต้น

ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนราธิวาส ได้เสนอแนวทางการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชมรมฯ ด้วยการจัดกิจกรรมแข่งเรือประเพณี บริการนำเรือออกไปตกปลา หรือกิจกรรมแข่งขันตกปลา และยินดีสนับสนุนโดยการประชาสัมพันธ์

ประมงอำเภอตากใบ เห็นพ้องกับท่องเที่ยวและกีฬา โดยอาศัยประสบการณ์จากการออกเรือบ่อยๆ จนรู้แหล่งตกปลา และสามารถให้นักท่องเที่ยวเช่าเหมาเรือเพื่อออกไปตกปลาได้ หรือในช่วงที่ไม่ได้รับจ้างเป็นเรือโดยสารก็ให้ผู้ประกอบการมีอาชีพทำประมงจับปลาจำหน่าย

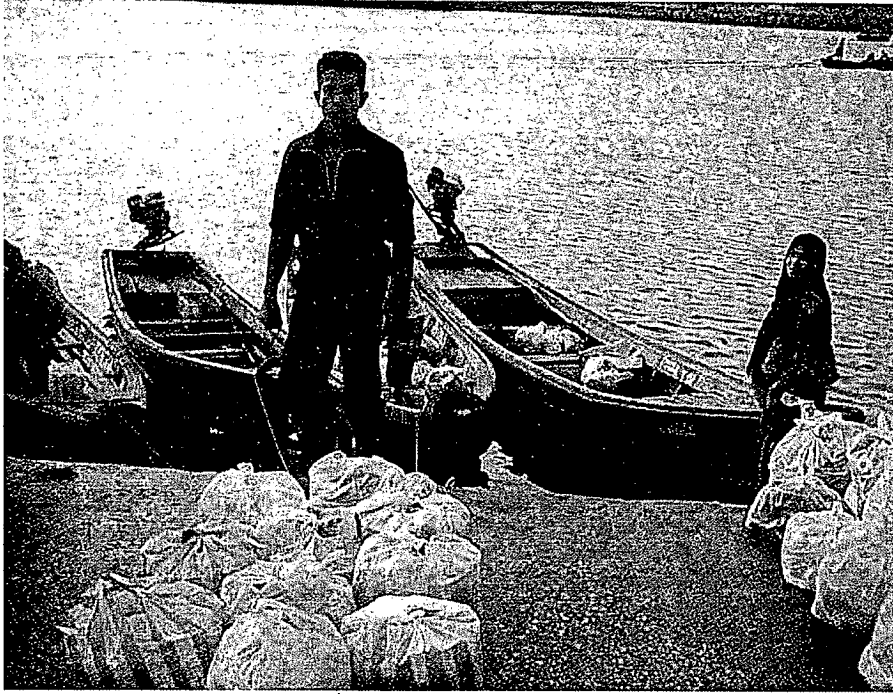
ตำรวจน้ำตากใบ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือชมรมฯ และได้ให้ข้อคิดเห็นว่าเมื่อเกิดปัญหาใดๆ ก็แล้วแต่ให้ประสานงานกับทางตำรวจน้ำก่อน

ตำรวจภูธรอำเภอตากใบ พร้อมให้ความร่วมมือและดูแลความเรียบร้อยระหว่างการจัดกิจกรรมกระชับสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ

ด้านปราบปรามทางทะเล ได้กล่าวถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมกระชับสัมพันธ์ ได้สนับสนุนเรือยางเพื่อดูแลความปลอดภัย และสนับสนุนการแสดงของเฮลิคอปเตอร์

โรงเรียนบ้านตาบา ขอแสดงความยินดีที่ชมรมได้เห็นถึงความสำคัญของโรงเรียน และพร้อมที่จะเพิ่มสาระการเรียนรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพเรือข้ามฝั่งเข้าไปอยู่ในส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เช่น เรือข้ามฝั่งชายแดนกับความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ ด้วยลักษณะที่เป็นด้านทางน้ำที่ยังไม่

มีการสร้างสะพานข้ามเป็นการถาวร "เรือ" จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการขนส่งสินค้าและการโดยสาร
เดินทางข้ามแดน

ภาพผู้ประกอบการอาชีพเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ปัจจัยสำคัญด้านเศรษฐกิจชายแดน

ภาพความกว้างของแม่น้ำโก-ลก ฝั่งตรงข้ามคือเปองกอลันกูโบร์ รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย

วันที่ 6 กันยายน 2552 จัดการประชุมกับผู้ประกอบอาชีพเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ประจำเดือนกันยายน 2552 ณ ที่บ้าน นายแวรูกมา อาแด ประธานคณะกรรมการชมรมเยาวชนบ้านตาบา เพื่อประเมินผลการประกอบการอาชีพ ข้อมูลที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ เช่น ข้อมูลรายได้ของผู้ประกอบการเรือเพิ่มขึ้นหรือลดลง สาเหตุมาจากอะไร การแบ่งบทบาทหน้าที่ของทีมวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลดังกล่าว

วันที่ 26 กันยายน 2552 ณ ห้องปาล์มเทอร์เรซ โรมแรมแกรนด์การ์เดน อำเภอสู่โขงโก-ลก ทางคณะกรรมการชมรมฯ และทีมวิจัยโครงการเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ได้ร่วมการประชุมในโครงการพัฒนาผู้นำชุมชนชายแดนไทย-มาเลเซีย ชมรม INDA-IMET จังหวัดนราธิวาส ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยหน่วยงานราชการและผู้ประกอบอาชีพต่างๆ ของจังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) แนวทางการแก้ปัญหาพื้นที่ชายแดนประเทศมาเลเซียในเขตจังหวัดนราธิวาส 2) ทำความรู้จักกับผู้นำชุมชน ชมรมต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่ชายแดนมาเลเซียของจังหวัดนราธิวาส 3) ได้รับความรู้ช่องทางการค้าระหว่างประเทศของจังหวัดนราธิวาส จากเครือข่ายผู้นำการค้าและบริการ ชายแดนไทย-มาเลเซีย

บทที่ 5 ผลการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการสร้างสัมพันธภาพระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลย์ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริเวณด้านชายแดนไทย-มาเลเซีย ตำบลตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส” มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชายแดนอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายที่มีองค์ประกอบใกล้เคียงกับด้านอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส 2) เพื่อศึกษาแนวทางการร่วมมือระหว่างหน่วยงานของมาเลเซียและไทยผ่านกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์ การประชุมร่วมกัน และการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวบนพื้นที่ร่วมกันของทั้งสองประเทศ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

การบริหารจัดการชายแดนเชียงแสน-เชียงของ เปรียบเทียบกับชายแดนตาบา-เปองกอลันกูโบร์

ลักษณะสภาพภูมิประเทศและภูมิรัฐศาสตร์ของด้านชายแดนเชียงแสน-เชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่มีสายน้ำเป็นเขตแบ่งดินแดน อันเป็นแนวบรรจบของสามประเทศ ได้แก่ ไทย ลาว และพม่า มีความคล้ายคลึงกับด้านชายแดนตาบา-เปองกอลันกูโบร์ จังหวัดนราธิวาส อันมีแม่น้ำโก-ลกเป็นเขตแบ่งดินแดนระหว่างสองประเทศ ได้แก่ ไทย และมาเลเซีย อยู่หลายประการ ซึ่งสามารถนำมาเปรียบเทียบตามตารางที่แสดงไว้ ดังต่อไปนี้

ประเด็นเปรียบเทียบ	เชียงแสน	เชียงของ	ตาบา
การแข่งเขตแดน	กึ่งกลางร่องน้ำที่ลึกที่สุดของแม่น้ำโขง	กึ่งกลางร่องน้ำที่ลึกที่สุดของแม่น้ำโขง	กึ่งกลางร่องน้ำที่ลึกที่สุดของแม่น้ำโก-ลก
ท่าเรือที่ให้บริการกับผู้โดยสาร	ท่าเรือเชียงแสนเป็นท่าเรือสำหรับการขนส่งสินค้าเป็นหลัก ขณะที่กิจการท่องเที่ยวดำเนินการโดยบริษัทแม่โขง เดลต้าทราเวลเอเจนซี	เดิมมีท่าเรือให้บริการ 4 แห่ง ภายหลังให้รวมเป็นจุดการให้บริการเพียงจุดเดียวคือท่าเรือบัก	ที่ทำเรือ 2 แห่ง สำหรับแพขนานยนต์/เรือเมล์ และท่าเรือทางยาวข้ามฝั่ง คือ ท่าเรือรัชฎา และท่าเรือตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ขณะที่ทางฝั่งมาเลเซีย มี 2 ท่าเรือเช่นกัน คือ ท่าเรือ Sg.Metuah และ Sg.Keting เวลาเปิด-ปิดด่าน คือ 5.00 น.-18.00 น. (ตามเวลาในประเทศไทย)
สัญชาติของเรือที่สัญจรข้ามแดน	ไทย จีน ลาว พม่า	ไทย ลาว	ไทย มาเลเซีย

ประเด็น เปรียบเทียบ	เชียงใหม่	เชียงใหม่	ตาก
การจดทะเบียนเรือ	จดทะเบียนเรืออย่างถูกต้องตามสัญชาติของเรือแต่ละประเทศ	มีการจดทะเบียนเรืออย่างถูกต้องทุกลำ	เรือที่มีอยู่ทั้งสิ้น 191 ลำ มีการจดทะเบียนและเสียภาษีอย่างต่อเนื่องเพียง 51 ลำ และบางลำมีการนำทะเบียนเรือลำอื่นมาสวม เมื่อนำข้อมูลจากสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขาธาราวาสมาเปรียบเทียบ พบว่าเรือข้ามฝั่งเฉพาะที่อำเภอตากใบ มีประมาณ 70 ลำ จดทะเบียนถูกต้องเพียง 20 ลำ เมื่อมีการขึ้นทะเบียนเรือแล้ว หากจะนำมาใช้เดินเรือข้ามพรมแดนจะต้องนำสำเนาเอกสารการขึ้นทะเบียนเรือให้อีกประเทศหนึ่งรับทราบด้วย โดยจะเริ่มมีการกวัดขันเรื่องทะเบียนเรืออย่างจริงจัง ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2553 นี้เป็นต้นไป และเมื่อจดทะเบียนเรือว่าใครเป็นเจ้าของแล้ว ห้ามมิให้คนอื่นบังคับเรือแทน
การแสดง สัญลักษณ์สัญชาติ ของเรือข้ามฝั่ง ชายแดน	ใช้ธงชาติและทำเครื่องหมายระบุหมายเลขทะเบียนเรือให้เห็นชัดเจน	ใช้ธงชาติและทำเครื่องหมายระบุหมายเลขทะเบียนเรือให้เห็นชัดเจน	เรือข้ามฝั่งทั้งไทยและมาเลเซียทาสีน้ำเงินเป็นพื้นทั้งลำ เรือฝั่งไทยใช้สีขาวทาสีเรือเข้าทาสีเรือให้มีความยาว 2 ฟุตทั้งสองข้าง ส่วนเรือฝั่งมาเลเซียใช้สีดำทาสีลักษณะเดียวกัน

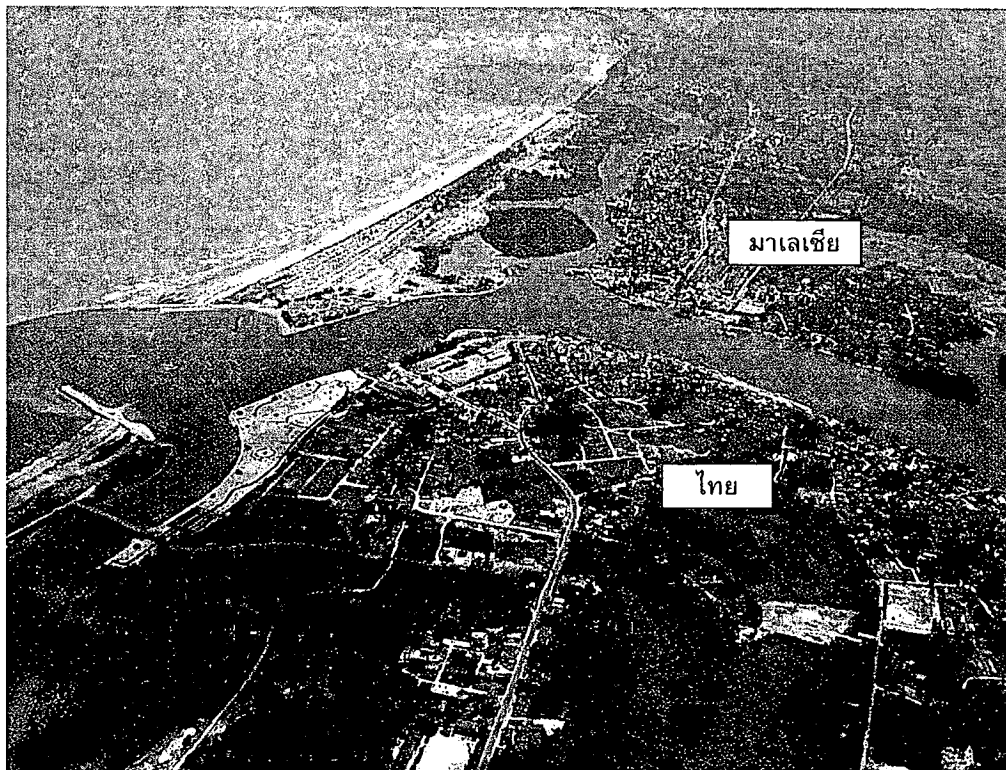
ประเด็น เปรียบเทียบ	เชียงใหม่	เชียงใหม่	ดาดู
			หมายเลขทะเบียนเรือให้ เป็นไปตามข้อกำหนด ของหน่วยงานที่เรือ สัญชาตินั้นๆ บังคับใช้ ตามกฎหมาย
ประเภทการ ให้บริการเรือข้าม ฝั่ง	ขนส่งผู้โดยสาร ขนส่ง สินค้า การท่องเที่ยว ทั้ง การข้ามฝั่งไปเล่นการ พนัน และเดินทางต่อไป ลาว พม่า และจีน	ขนส่งผู้โดยสารเพื่อการ ทำงานข้ามแดนและ เดินทางท่องเที่ยว โดยมี การจำหน่ายตั๋วโดยสาร เพื่อให้สามารถจัดระเบียบ ผู้ให้บริการ ป้องกันการนำ เรือจากภายนอกที่ไม่ได้รับ การรับรองมารับ-ส่ง ผู้โดยสาร	ขนส่งผู้โดยสารเพื่อ ทำงานข้ามแดน ท่องเที่ยว และขนส่ง สินค้า มีการจำหน่ายตั๋ว เฉพาะเรือเมล์ ส่วนเรือ หางยาวเก็บเป็นเงินสด จากผู้โดยสารโดยตรง ทำให้ควบคุมมาตรฐาน เรือไม่ได้ คำนวณรายได้ จากการประกอบการ ไม่ได้ วางแผนการเข้าคิว ให้บริการไม่ได้
จำนวนเรือที่มี ทั้งหมดและการจัด ระเบียบเพื่อ ให้บริการ	เป็นเรือสินค้าและเรื่อนำ เที่ยวขนาดใหญ่ ไม่ทราบ จำนวน	ชมรมฯ มีเรือทั้งสิ้น 72 ลำ ในวันหนึ่งๆ จะจัดเรือให้ เข้าคิว 18 ลำ เพื่อให้ทุกลำ ออกเรือให้บริการและมี รายได้ในวันนั้นๆ อย่าง แน่นอน	ปัจจุบันชมรมฯ มีเรือ ทั้งสิ้น 191 ลำ ยังไม่มี การจัดระบบจำนวนเรือ ที่เข้าคิวเพื่อให้บริการ
ระเบียบของชมรม ฯ	เนื่องจากเป็นด่าน ชายแดนที่ขนส่งสินค้า ข้ามพรมแดนหลาย ประเทศ และกิจการ เดินเรือท่องเที่ยวระหว่าง ประเทศ จึงใช้ข้อกำหนด ทางศุลกากร การตรวจ คนเข้าเมือง ฯลฯ บังคับ ใช้กับบริษัทเอกชน	ท่าเรือเชียงใหม่มีการร่าง ระเบียบข้อบังคับของชมรม ฯ อย่างชัดเจน เป็นลาย ลักษณ์อักษร ผ่านการ ประชุมให้ความเห็นของ สมาชิก	ยังไม่มีมีการร่างระเบียบ ของชมรมฯ ที่ชัดเจน ไม่ มีกติกาที่เป็นลายลักษณ์ อักษร อาศัยกลไกการ ประชุมแก้ไขปัญหา เฉพาะหน้า
สวัสดิการของ สมาชิก ผู้ประกอบการเรือ ข้ามฝั่งฯ	เป็นไปตามการ ประกันภัย ประกันชีวิต	มีการเก็บเงินออมทรัพย์ เอาไว้ใช้สำหรับมีปัญหา กรณีเรือ หรือไว้ทำประกัน ชีวิต นอกจากทำทะเบียน	ยังไม่มีการจัดสวัสดิการ

ประเด็น เปรียบเทียบ	เชียงใหม่	เชียงใหม่	ตาก
		เรือแล้ว ยังทำประกันเรือ ด้วย และประกัน นักท่องเที่ยว การเดินเรือ ค่อนข้างลำบาก เพราะมี หินเยอะ	
ข้อกำหนดการ ขนส่งผู้โดยสาร	รับส่งสินค้าข้ามแดนได้ ทั้งขาไปและกลับ	เรือข้ามฝั่งจากไทยนำ ผู้โดยสารจากฝั่งไทยไปส่ง ฝั่งลาว แต่ไม่สามารถรับ ผู้โดยสารจากฝั่งลาวมาได้ ต้องวิ่งเรือเปล่ากลับมา ส่วนฝั่งลาวก็กำหนดกติกา เดียวกัน	เรือข้ามฝั่งจากไทยนำ ผู้โดยสารจากฝั่งไทยไป ส่งฝั่งมาเลเซียแต่ไม่ สามารถรับผู้โดยสารจาก ฝั่งมาเลเซียมาได้ ต้องวิ่ง เรือเปล่ากลับมา ส่วนฝั่ง มาเลเซียก็กำหนดกติกา เดียวกัน โดยปกติแล้ว จะไม่อนุญาตให้นำเรือ หางยาวมาดักแปลง บรรทุกสินค้าหรือใช้เป็น เรือโดยสารได้ แต่เป็นที่ อนุโลมของหน่วย ราชการทั้งสองประเทศ โดยผู้บังคับเรือและ ผู้โดยสารต้องใส่เสื้อชูชีพ เพื่อความปลอดภัย
การเข้า-ออก จุด ผ่านแดนของ ผู้ประกอบการเรือ ข้ามฝั่ง	เป็นไปตามกฎหมาย ศุลกากรและตรวจคนเข้า เมือง	รวบรวมเอกสารผ่านแดน ของผู้ประกอบการทั้ง 18 คน ไปขออนุญาตเข้า-ออก พรมแดนของทั้งสอง ประเทศนับตั้งแต่การออก เรือให้บริการเที่ยวแรก และรับเอกสารผ่านแดนคืน ในการเดินเรือเที่ยวสุดท้าย ของวันนั้นๆ	ทางการมาเลเซีย กำหนดให้ผู้ประกอบการ เรือข้ามฝั่งต้องขอ อนุญาตผ่านแดนทุกครั้ง ทุกเที่ยว ซึ่งในความเป็น จริง ผู้ประกอบการเรือ ข้ามฝั่งไม่ได้ปฏิบัติตาม และต้องเสี่ยงกับการถูก จับกุมได้ทุกเมื่อ
ความสัมพันธ์ ระหว่างเจ้าหน้าที่ กับผู้ประกอบการ เรือข้ามฝั่ง	ทำความเข้าใจและอาศัย การความคุ้นเคย จัดการ เรื่องความปลอดภัย เช่น แนะนำให้มีเสื้อชูชีพ โดย ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการ	ชมรมชาวเรือท่าเรือบัก ก่อตั้งมากว่า 60 ปี หน่วยงานของรัฐให้อิสระ ในการจัดการกันเอง แม้ใน บางช่วงที่มีข้าราชการย้าย	ความสัมพันธ์กับ หน่วยงานรัฐของไทย เป็นไปด้วยดี มี กิจกรรมที่ทำด้วยกัน ต่อเนื่อง แต่มักมีปัญหา

ประเด็น เปรียบเทียบ	เชียงใหม่	เชียงใหม่	ดาดง
	ประกอบการส่วนอื่น	มาใหม่จะเข้ามาจัดเก็บ รายได้เข้ารัฐ แต่ข้าราชการ ที่อยู่มาก่อนได้ทำความ เข้าใจจนลืมนึกความคิดที่ จะควบคุมกิจการของชมรม ชาวเรือฯ	กรณีที่ทางการมาเลเซีย ปิดด่าน หรือไม่อนุญาต ให้เรือข้ามฝั่งที่ไม่จด ทะเบียนอย่างถูกต้อง เดินเรือ ซึ่งอยู่นอกเหนือ กำลังของชมรมฯ ที่จะ จัดการได้ จึงต้องอาศัย หน่วยงานราชการของ ไทยเข้ามาช่วยเป็น สื่อกลางในการเจรจา
สินค้านำเข้า	ผัก ผลไม้ เช่น แอปเปิล ทับทิม สาลี่ เป็นต้น	เสื้อผ้า แร่ ต้นไม้ ดอกไม้ ผักชนิดต่างๆ โดยเฉพาะ กะหล่ำปลี และผลไม้	น้ำมันปาล์ม กระเทียม หอมหัวใหญ่ ขนบึง ผ้าอ้อมสำเร็จรูป ดอกไม้ ประดิษฐ์ ภาชนะ เครื่องครัว ฯลฯ
สินค้าส่งออก	ยางพารา	น้ำมัน ของกินของใช้ส่ง ขายลาว ส่วนสินค้าที่ ส่งออกปจีน เช่น ข้าวโพด ปอ เป็นต้น	ผัก ผลไม้ ผักคลุมผสมสตรี มุสลิม (มาเลเซียจำ ผลิต) ของกินของใช้ เบ็ดเตล็ด ฯลฯ
ปัญหาการกระทำ ผิดกฎหมาย	ปัญหาลักลอบค้า ยาเสพติด และปัญหา ขบวนการลักขโมยรถส่ง ขายข้ามแดน	ปัญหาลักลอบค้ายาเสพติด เช่น ยาบ้า เฮโรอีน ลักลอบ นำพันธุ์พืช พันธุ์ไม้ต้องห้าม ไม้เถื่อนเข้าประเทศ ลักลอบขับรถที่ขโมยมา ออกต่างประเทศ การค้า มนุษย์ และแรงงานต่างด้าว เกี่ยวกับน้ำมันเถื่อน ฯลฯ	การลักลอบสินค้า ต้องห้ามจากฝั่งไทยไป ขายในมาเลเซีย เช่น ข้าวสาร เปียร์ และการ ลักลอบนำเข้าสินค้าจาก มาเลเซียอย่างผิด กฎหมาย เช่น น้ำมัน เถื่อน น้ำตาล แป้ง ฯลฯ หนีภาษี
การใช้ประโยชน์ อื่นๆ จากแม่น้ำ นอกเหนือจากการ เดินเรือ	ตักน้ำจากเทือกเขา หิมาลัยที่เกิดจากการ ละลายของน้ำแข็ง ทำใ้ น้ำมีความเย็นจัด ไหล เชี่ยว ประกอบกับมีโขด หินเกาะแก่งจำนวนมาก จึงไม่นิยมทำการประมง ในลำน้ำโขงที่ไหลผ่าน	มีการทำประมงตามแนวลำ น้ำโขง โดยเฉพาะเทศกาล การจับปลาบึกที่มีขึ้นทุกปี นอกจากนี้ยังใช้เนินทราย เกาะกลางแม่น้ำ ริมตลิ่ง ปลูกผักและเพาะถั่วงอก เพื่อจำหน่าย	เป็นเส้นทางเดินเรือเพื่อ ออกไปทำประมงชายฝั่ง และประมงในคลองสาย ย่อย บางจุดใช้เป็นที่ ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อ การอนุรักษ์

ประเด็น เปรียบเทียบ	เชียงใหม่	เชียงใหม่	ตาก
	บริเวณด้านเชียงใหม่ มากนัก		
แนวโน้มการพัฒนา	- การเป็นประชาคมอาเซียนในอนาคต เช่น ได้เห็นถึงการขยายตัวของถนนในประเทศลาวเป็น 8 เลน เพื่อความสะดวกในการคมนาคมมากขึ้น - บ่อนคาสีโน - สนามบินนานาชาติ	กำลังจะมีโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแดน ซึ่งจะส่งกระทบกับอาชีพเรือข้ามฝั่งโดยตรง	มีโครงการแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2) เป็นเงิน 69 ล้านบาท เพื่อก่อสร้างสะพานข้ามฝั่งพรมแดนไทย-มาเลเซีย ขึ้นที่ตำบลเกาะสะท้อน อำเภอตากใบ อีก 1 จุด

ตารางเปรียบเทียบความเหมือน-ความแตกต่างของชายแดนที่มีแม่น้ำเป็นแนวแบ่งเขตแดน
ของจังหวัดเชียงราย และจังหวัดนราธิวาส

ภาพมุมสูง แสดงเขตแดนไทย-มาเลเซีย โดยมีแม่น้ำโก-ลก เป็นแนวแบ่งพรมแดนทางธรรมชาติ

แนวทางการร่วมมือระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งฯ กับหน่วยงานของมาเลเซียและไทย

รูปแบบความร่วมมือระหว่างชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย กับหน่วยงานของมาเลเซียและไทย มี 2 ลักษณะ คือ

1. ความร่วมมือเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

เกิดจากมีปัญหาขึ้นมาก่อนหน้านี้นี้แล้ว จนทำให้สถานการณ์บังคับให้ต้องจัดการร่วมกัน โดยชมรมฯ ต้องอาศัยหน่วยงานของไทยเข้ามาเป็นสื่อกลางในการจัดการ ซึ่งหน่วยงานหลักได้แก่ สถานีตำรวจน้ำ และสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขาธนบุรี

ที่ผ่านมา ปัญหาเกิดจากการความขัดแย้งของหน่วยงานมาเลเซียที่จับกุมเรือข้ามฝั่งที่ไม่ได้จดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายบ่อยครั้ง จนเกิดกรณีที่เรือพลิกคว่ำจากแรงคลื่นบ้าง ตัวเรือชนกันบ้าง นำไปสู่ทางการมาเลเซียประกาศปิดด่านชั่วคราว นอกจากนี้ยังมีการจับกุมเรือได้แล้วทางการมาเลเซียยึดเรือของกลางไว้ แล้วมีการลักลอบไปนำเรือของกลางกลับมาฝั่งไทย รวมไปถึงการอ้างกฎหมายบังคับใช้บางข้อที่มีความเห็นไปตรงกัน เป็นต้น

ลักษณะความร่วมมือจึงเป็นในรูปการตั้งโต๊ะเจรจา หาข้อยุติเพื่อให้แต่ละฝ่ายกลับไปจัดการเรือสัญชาติของตนเองให้ถูกต้อง พยายามหลีกเลี่ยงกล่าวโทษซึ่งกันและกัน ยึดหลักกฎหมายที่มีความชัดเจนอยู่แล้วเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นกลาง รักษาเกียรติของประเทศบนความเสมอภาคที่ไม่มีประเทศใดเหนือกว่าหรือได้เปรียบกว่าแต่อย่างใด

2. ความร่วมมือผ่านกิจกรรมสัมพันธ์ด้วยกลไกในระดับต่างๆ

ในสถานการณ์ปกติ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ได้มีกิจกรรมสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ มาโดยตลอด แต่ไม่สม่ำเสมอมากนัก อันอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจจนถึงขั้นต้องใช้ความสัมพันธ์ในรูปแบบการแก้ไขเฉพาะหน้า ในที่นี้ สามารถประมวลระดับความสัมพันธ์ตามกลไกฝ่ายต่างๆ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับทางชมรมฯ และโครงการวิจัยได้ดังนี้

2.1) กิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งด้วยกัน

ด้วยลักษณะการประกอบอาชีพที่ต้องตกลงร่วมกันในกติกาต่างๆ เช่น เรือสัญชาติไทยต้องส่งผู้โดยสารเฉพาะเที่ยวไปเท่านั้น เพื่อให้เรือสัญชาติมาเลเซียได้ให้บริการโดยสารอีกเที่ยวหนึ่ง ถ้อยทีถ้อยอาศัยในการประกอบอาชีพแบบนี้เรื่อยมา ทำความรู้จักเป็นเพื่อนสนิทกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ

2.2) กิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งกับหน่วยงานภาครัฐของประเทศที่ตนถือสัญชาติอยู่

ผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งสัญชาติไทยกับหน่วยงานราชการของไทยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับที่ดีมาก ด้วยโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่การปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นสามารถตัดสินใจได้เองในบางเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นกิจการในขอบเขตระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ราชการส่วนกลางให้สิทธิในการจัดการตนเองตามหลักการกระจายอำนาจ ที่ผ่านมา ทางชมรมฯ ได้ริเริ่มให้มีการแข่งเรือเป็นประจำทุกปี บางปีมีเรือจากมาเลเซียเข้าร่วมการแข่งขันด้วย ระยะหลังได้ผนวกเข้ากับงานวันต่อต้านยาเสพติดโลก ถือเป็นเทศกาลสำคัญของคนชายแดนตากใบที่ร่วมจัดกับหน่วยงานระดับอำเภอตากใบ สถานศึกษาในอำเภอตากใบ และภาคเอกชนที่ออกบูธจัดแสดงและจำหน่ายสินค้า ฯลฯ

ขณะที่ผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งสัญชาติมาเลเซียกับหน่วยงานราชการของมาเลเซีย กลับไม่พบกิจกรรมสัมพันธ์อย่างชัดเจนนัก เนื่องด้วยหน่วยงานระดับท้องถิ่นไม่มีอำนาจตัดสินใจ ต้องสื่อสารกับรัฐบาลกลางหรือ "รัฐบาลกัวลาลัมเปอร์" โดยเฉพาะกิจการที่ขัดต่อระเบียบ เช่น กิจกรรมสัมพันธ์ด้วยการแข่งเรือร่วมกับของสองประเทศ ทางกรมมาเลเซียไม่อนุญาตให้เรือสัญชาติมาเลเซียเข้าร่วมได้ เนื่องจากติดปัญหาที่เรือบางลำไม่มีทะเบียนอย่างถูกต้อง และไม่สามารถดำเนินการขอเอกสารผ่านแดนข้ามมาได้ ซึ่งก่อนหน้านี้ที่เข้าร่วมได้ เนื่องจากอนุโลมให้ด้วยความที่เป็นข้าราชการที่มาประจำอยู่นานและเข้าใจ แต่เมื่อมีการปรับเปลี่ยนกำลัง มีข้าราชการมาประจำใหม่ จึงไม่เสี่ยงตัดสินใจในเรื่องที่ขัดกับระเบียบ

2.3) กิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐของทั้งสองประเทศ

กิจกรรมสัมพันธ์มีลักษณะที่เป็นทางการ อาทิ การผลัดกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุมพร้อมการแสดงศิลปวัฒนธรรม ทำความรู้จักบุคคลสำคัญเพื่อการติดต่อประสานงานได้อย่างสนิทใจมากขึ้น และยังไม่มียุทธศาสตร์รูปแบบอื่น นอกเหนือจากการประชุมเนื่องด้วยภารกิจงานตามปกติ

บทเรียนของทมิววิจัย พบว่า การคิดกิจกรรมเพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไว้ในโครงการวิจัยนั้น สามารถทำได้กับหน่วยงานของไทยด้วยตนเองเท่านั้น เนื่องจากทางกรมมาเลเซียไม่สามารถตัดสินใจจัดกิจกรรมที่นอกเหนือจากแผนงานได้ ฉะนั้น โครงการความร่วมมือควรผ่านการพัฒนาโครงการร่วมกันตั้งแต่ต้น เพื่อให้แต่ละฝ่ายไปจัดทำโครงการเสนอรัฐบาลของประเทศตนเอง แล้วใช้อธิบายแผนงานกันภายหลัง จะช่วยให้เกิดความคล่องตัวในการจัดกิจกรรมร่วมกันได้ และผ่อนคลายความกังวลใจ โดยเฉพาะข้าราชการระดับปฏิบัติของมาเลเซีย

การปรับตัวของชมรมเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซียจากโครงการพัฒนาเพื่อแสวงหาทางเลือกอาชีพ

เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2553 ณ ห้องประชุมสำนักงานด้านศุลกากรตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ได้หยิบยกโครงการพัฒนาพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2) เป็นเงิน 69 ล้านบาท เพื่อดำเนินการจัดจ้างโครงการพัฒนาด้านตากใบ ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับอำเภอตุมปัส รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย และทำการก่อสร้างสะพานข้ามฝั่งพรมแดนไทย-มาเลเซีย ขึ้นที่ตำบลเกาะสะท้อน อำเภอตากใบ อีก 1 จุด เพื่อรองรับเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและการค้าชายแดนระหว่าง 2 ประเทศ

บรรณานุกรม

กระทรวงมหาดไทย.2542.ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น : ความเป็นมาของอำเภอสำคัญในประวัติศาสตร์.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

เชียงรายดอทเน็ต.2555.ข้อมูลอำเภอเชียงของ.(http://www.chiangkhong.net/html/chaingkhong_city.html)

เชียงรายโฟกัส.2555.ข้อมูลอำเภอเชียงของ.(<http://www.chiangraifocus.com/2010/aumpher.php?aid=2>)

ดลยา เทียนทอง.2545.ความร่วมมือไทย-มาเลเซีย ในการพัฒนาพื้นที่ใกล้ทวีปทัชชั่นในอ่าวไทย.
กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ด่านศุลกากรเชียงของ.2555.กว่าจะเป็นด่านศุลกากรเชียงของ.
(<http://www.chiangkhongcustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&id=418026>)

ด่านศุลกากรเชียงแสน.2555.ประวัติด่านฯ เชียงแสน.(<http://www.chiangsaencustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539162801&Ntype=3>)

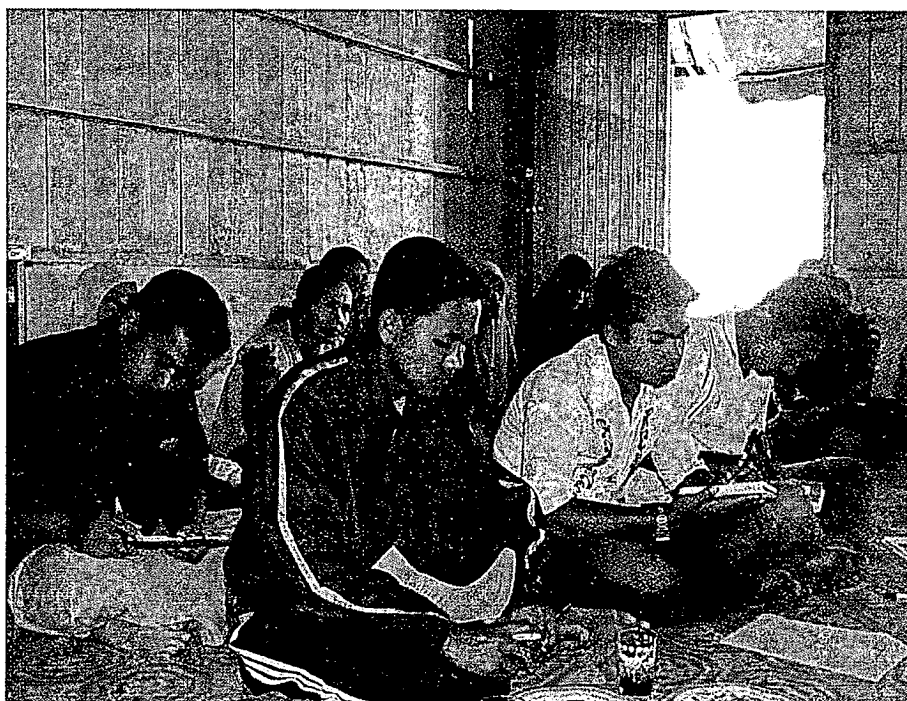
สามารถ วราดิศัย.2545.เอกสารอำนวยความสะดวกไทย - มาเลเซีย.ยะลา :
ศูนย์ประสานงานปกครองจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปต.)

สำนักศุลกากรภาคที่ 4.2555.ด่านศุลกากรตากใบ.(http://customs4.org/index.php?option=com_content&view=article&id=52&Itemid=64)

สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ.2555.ข้อมูลทั่วไปของอำเภอตากใบ.
(<http://takbai.narathiwat.doe.go.th>)

อรุณ ไทยสนิท และคณะ.2546.โครงการจัดตั้งตลาดนัดฟรีเดียไทย-มาเลย์ (Thai-Malay Freeday Market) อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส.ปัตตานี : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (รายงานการวิจัย)

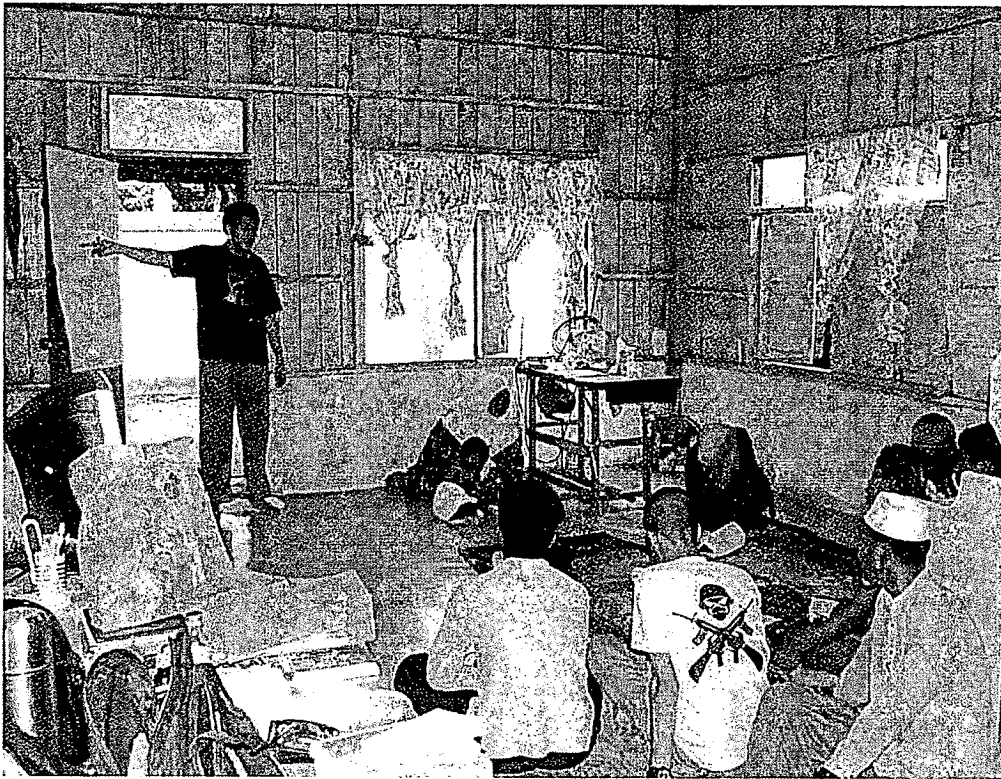
ภาคผนวก
ภาคผนวก 1 ภาพกิจกรรม

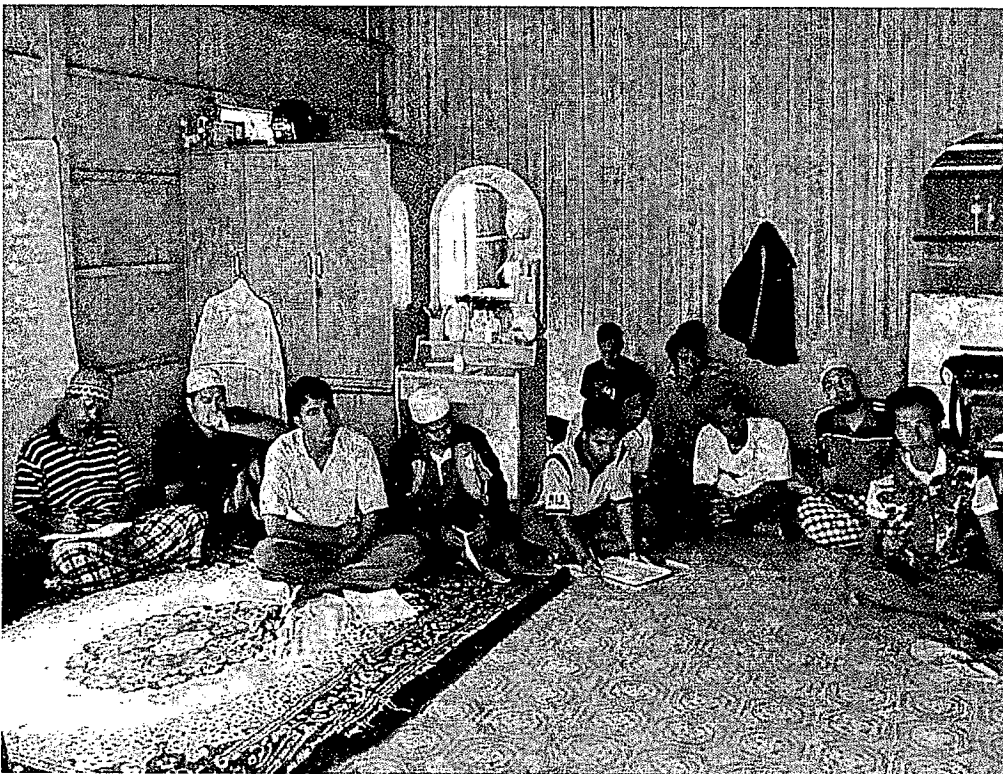
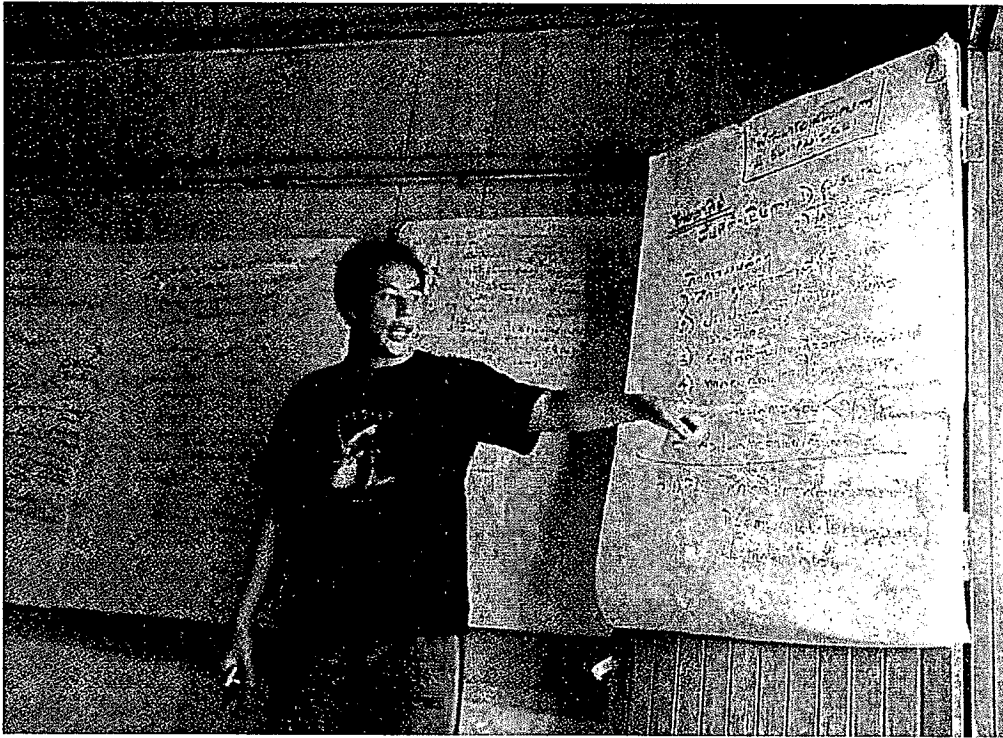
พัฒนาจิตวิทยวิจัย วันที่ 22 สิงหาคม 2551
ณ บ้านคุณแวรุกรมา อาแด หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

พัฒนาโจทย์วิจัย วันที่ 16 กันยายน 2551
ณ มัสยิดยาแมะตาบาฮูลู ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

พัฒนาจิตวิทยวิจัย วันที่ 13 พฤศจิกายน 2551
ณ บ้านคุณแวรูกมา อาตต หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

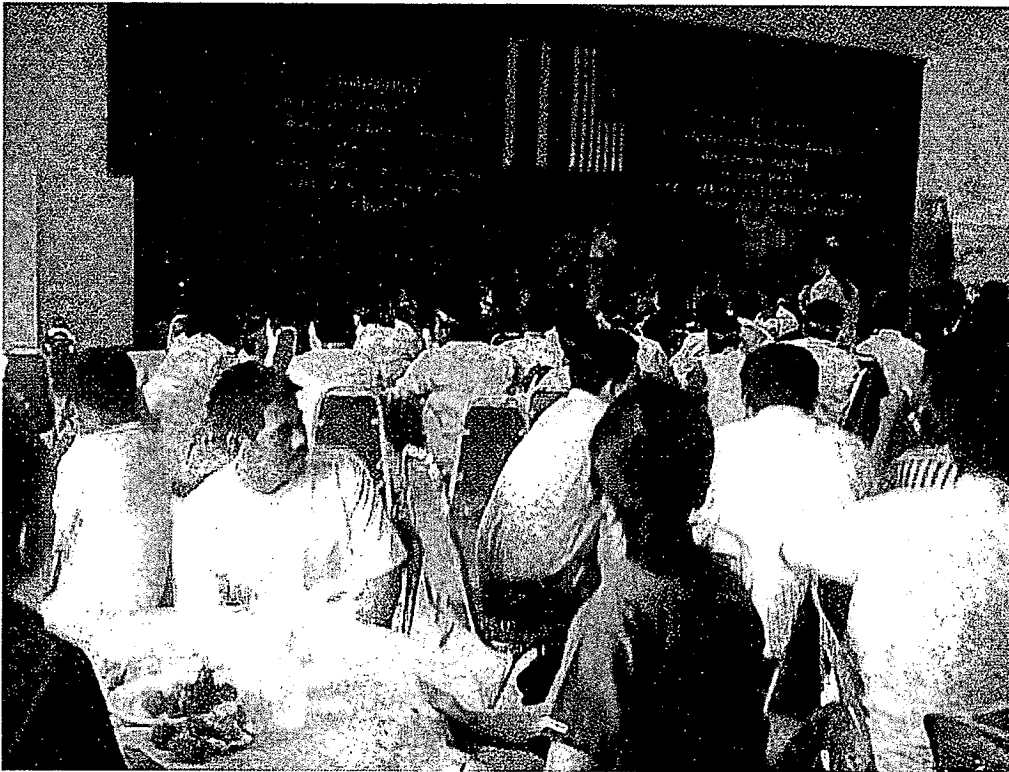
พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย วันที่ 14 ธันวาคม 2551
ณ บ้านคุณแวรูกมา อาแด หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

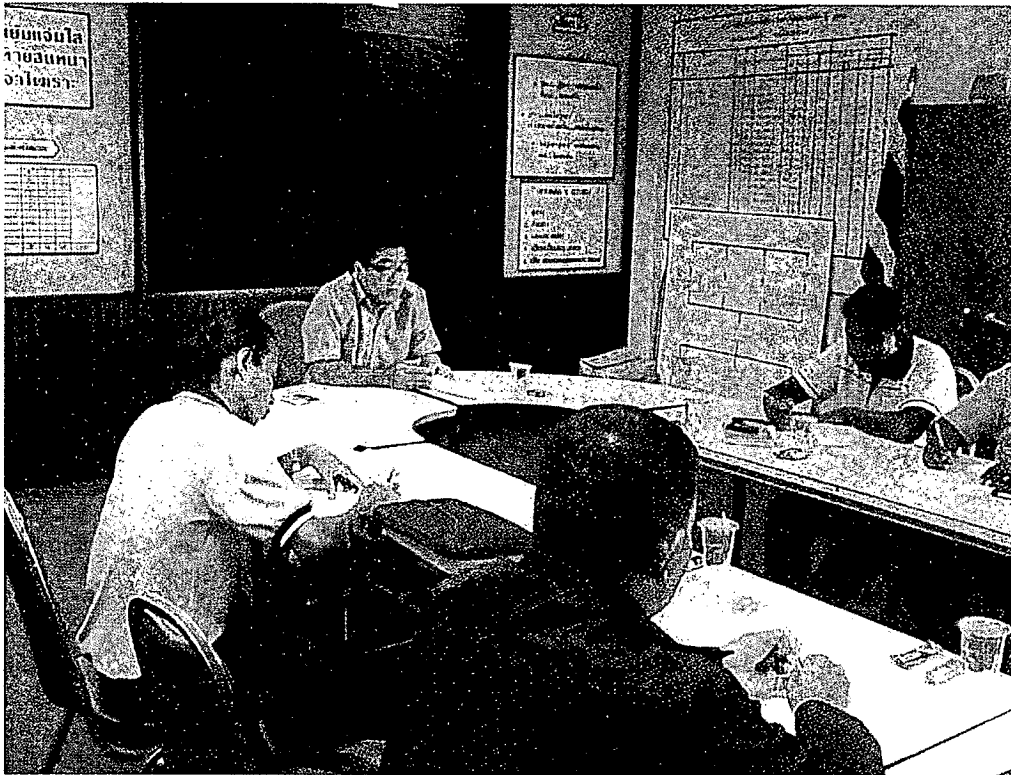
กิจกรรมแข่งเรือข้ามฝั่งไทย-มาเลเซีย ครั้งที่ 2 วันที่ 15 มกราคม 2552
ณ ตำบลชายแดนตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

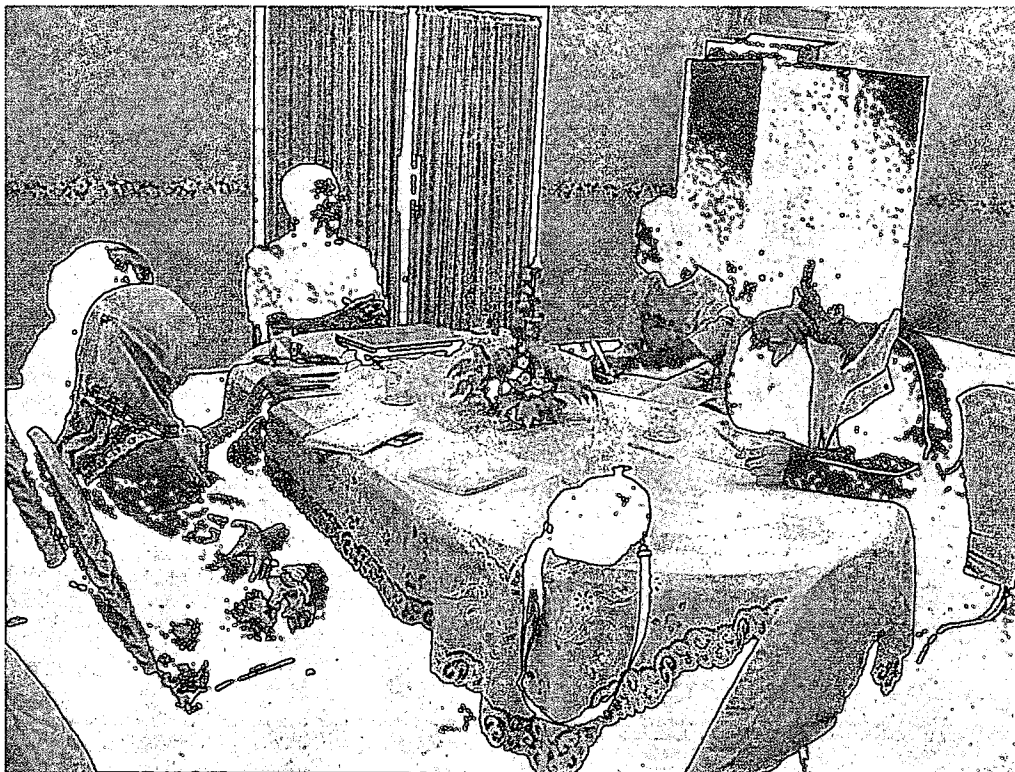
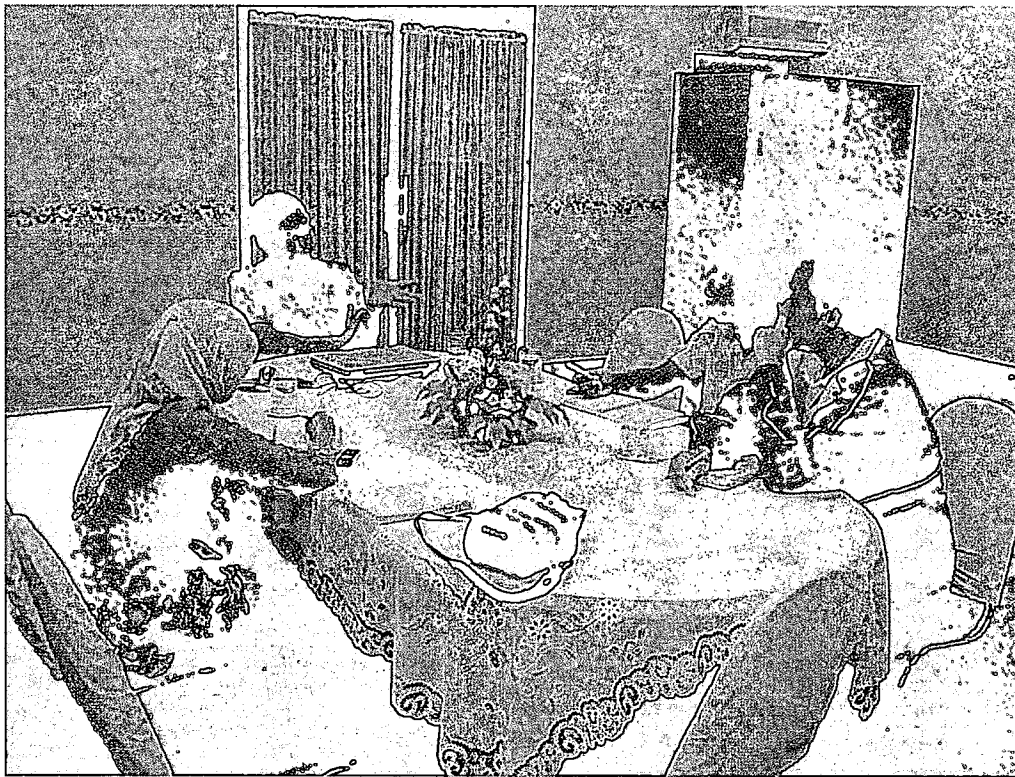
กิจกรรมเตรียมความพร้อมทีมวิจัย วันที่ 20 มิถุนายน 2552
ณ อาคารตลาดรวมสินค้าเกษตรชายแดน อำเภอดากโบ จังหวัดนราธิวาส

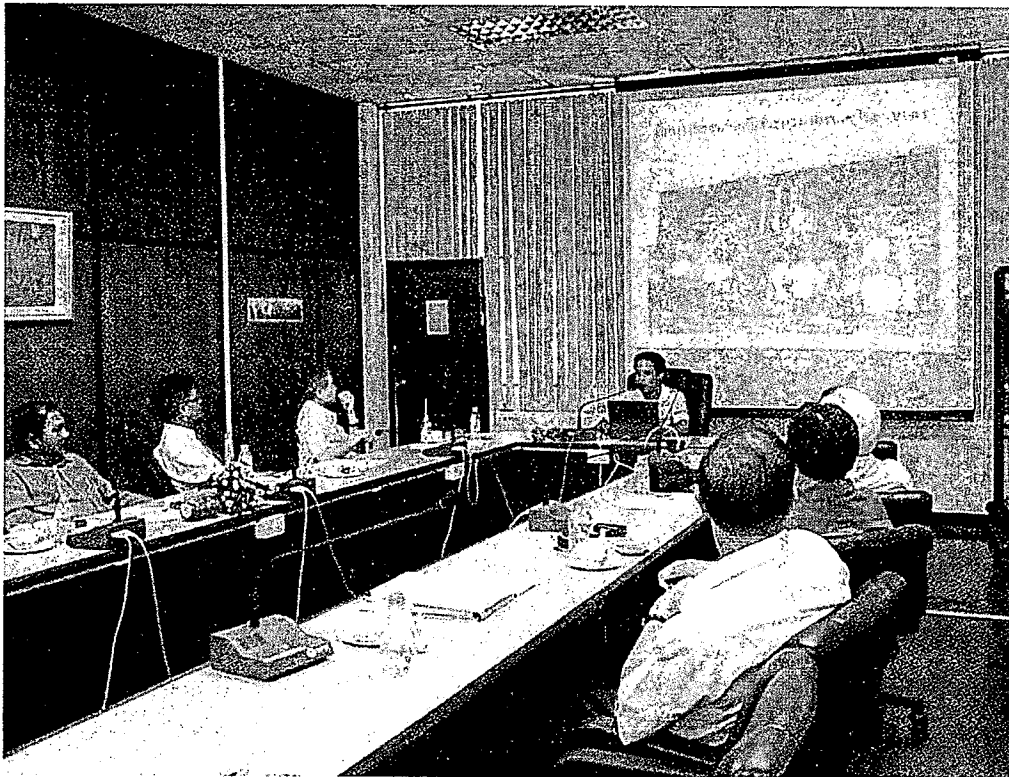
กิจกรรมสัมพันธ์หน่วยงานภาครัฐไทย-มาเลเซีย วันที่ 13 สิงหาคม 2552
ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลเมืองตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

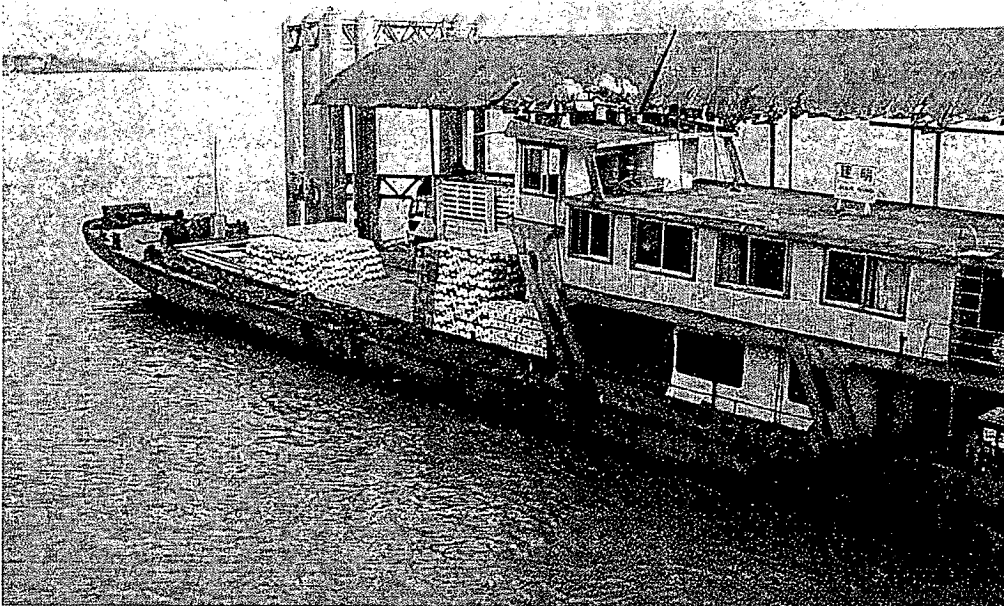
ประชุมเครือข่ายเรือข้ามฟากร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ วันที่ 26 สิงหาคม 2552
ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

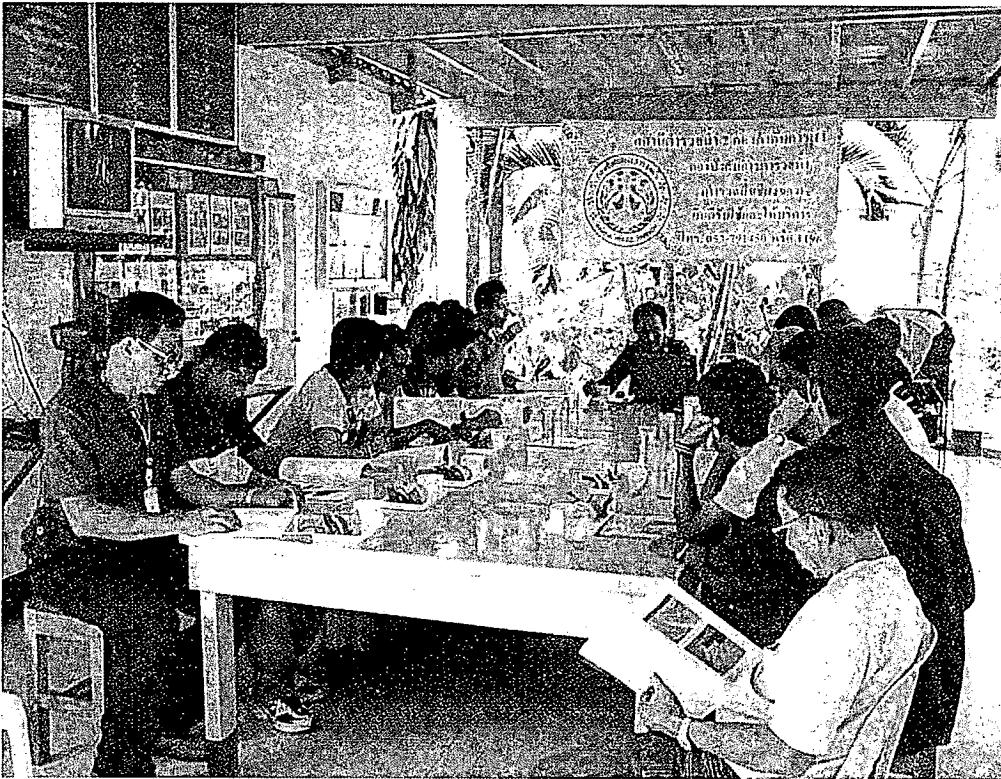
หารือกับนายอำเภอตากใบและเชิญร่วมกิจกรรมโครงการวิจัย
วันที่ 17 พฤศจิกายน 2552 ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

นำเสนอความก้าวหน้าโครงการวิจัยต่อผู้บริหารและผู้ทรงคุณวุฒิของ สกว.
วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2553 ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

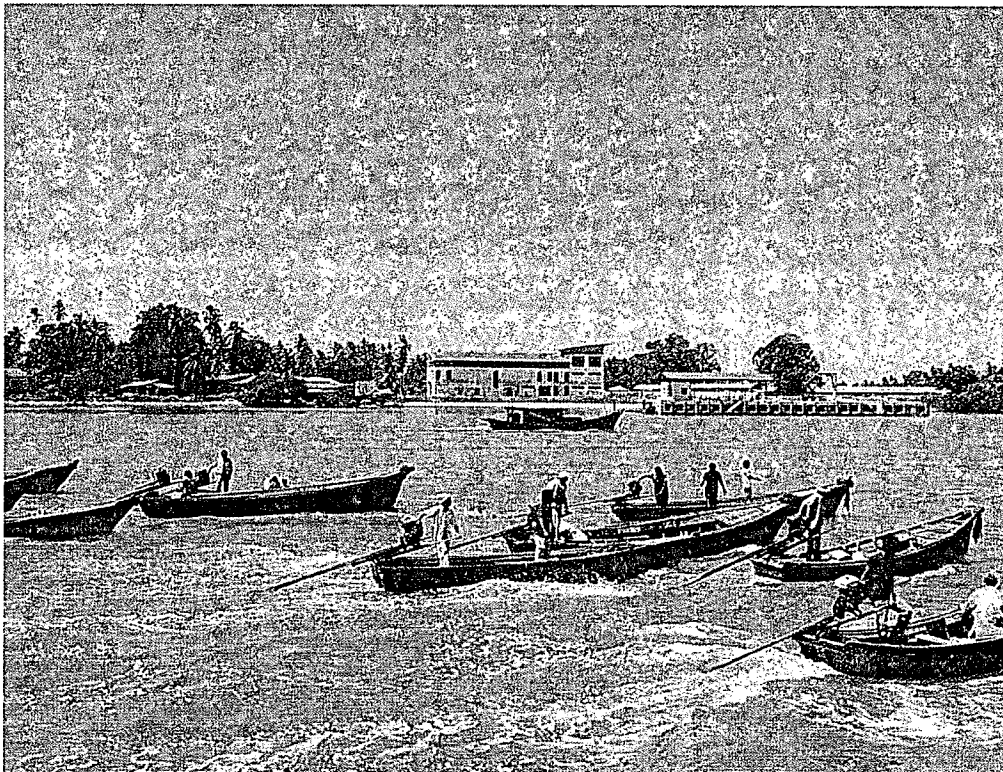
ศึกษาดูงาน การบริหารจัดการด้านศุลกากรเชียงแสน วันที่ 13 ตุลาคม 2555
ณ ด่านชายแดนเชียงแสน ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ฟังบรรยายสรุปการดำเนินงานของสถานีตำรวจน้ำ 2 กองกำกับการ 11
กองบังคับการตำรวจน้ำ (ตำรวจน้ำเชียงของ)
วันที่ 14 ตุลาคม 2555 ณ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

สัมภาษณ์ประธานชมรมชาวเรือท่าเรือปัก วันที่ 14 ตุลาคม 2555
ณ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ชมรมเรือข้ามฝั่งร่วมจัดกิจกรรมวันรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดโลก
วันที่ 26 มิถุนายน 2553 ณ ด่านชายแดนตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ประชุมจัดระเบียบเรือรับจ้างข้ามฝั่งชายแดนไทย-มาเลเซีย
ระหว่างหน่วยงานของไทยและมาเลเซีย วันที่ 8 กรกฎาคม 2553
ณ ห้องประชุมสถานีตำรวจน้ำมาเลเซีย รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย

ภาคผนวก 2 บันทึกการรับฟังบรรยายสรุป สำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 1 สาขาเชียงราย (ด้านเชียงแสน)

ท่าเรือเชียงแสน โดยมากเป็นเรือสินค้า มีทั้งสัญชาติไทย จีน ลาว และพม่า ซึ่งสินค้านำเข้ามาไทยส่วนใหญ่จะเป็นจำพวกผัก ผลไม้ จากจีน ขณะที่สินค้าส่งออกไปจีนในปริมาณและมูลค่ามากที่สุด คือ ยางพารา แต่มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากเวียดนามปลูกและกรีดยางเพื่อส่งได้ ตลอดจนประเทศจีนในฐานะผู้ซื้อยางพารารายใหญ่ หันมาเข้าพื้นที่ปลูกที่ประเทศลาว

ปัญหาสำคัญของด้านเชียงแสน คือ ขบวนการลักลอบค้ายาเสพติด จนต้องมีข้อตกลงกับผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้คำมั่นสัญญาว่าจะดูแลพื้นที่ตนเอง เพื่อไม่ให้มีการลักลอบส่งยาเสพติด ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตกลงและยืนยันร่วมกันว่า "ถ้าจับขบวนการค้ายาเสพติดได้ให้จับนายก อบต.ไปพร้อมกันด้วยเลย" นอกจากนี้ ยังมีปัญหาขบวนการลักขโมยรถจากไทยและส่งขายต่างประเทศ ซึ่งรถที่ถูกลักลอบข้ามฝั่งมากที่สุดจะเป็นรถโตโยต้า (วิโก้) โดยใช้เรือเล็กสองลำพายไม้กระดานตอกยึดกันไว้แล้วขับรถขึ้น ก่อนจะแล่นเรือข้ามไปอีกฝั่ง หลายครั้งที่เจ้าหน้าที่ฝั่งไทย ลาดตะเวนพบและนำเรือออกจับคนร้าย คนร้ายจะสละเรือแล้วว่ายน้ำเข้าฝั่งลาวหรือฝั่งพม่า และถ้าหากเรือของคนร้ายจมฝั่งประเทศไทย ทางเจ้าหน้าที่ก็ต้องดำลงไปชักลากขึ้นมา แต่ถ้าหากเรือคนร้ายจมนอกแนวเขตของไทย ทางเจ้าหน้าที่ก็ไม่สามารถทำอะไรได้ ทั้งรถ ทั้งเรือ ก็จะเป็นที่อยู่ของสัตว์น้ำในลุ่มแม่น้ำโขง (เหมือนปะการังเทียม)

ภาคผนวก 3 บันทึกการรับฟังบรรยายสรุป สถานีตำรวจน้ำเชียงของ จังหวัดเชียงราย

หน้าที่ของตำรวจน้ำ

รักษาความปลอดภัย ความเรียบร้อย ความมั่นคงแห่งชาติ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
รักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล ค้นหาและช่วยเหลือทางน้ำ อำนาจความสะอาดแก่ประชาชน

ค่านิยม

ประชาสุข ทุกหน่น้ำ

ความเป็นมาของตำรวจน้ำเชียงของ

ตั้งขึ้นเมื่อปี 2514 ครั้งแรกเป็นหน่วยย่อย ต่อมาปี 2518 เริ่มเป็นสถานีหลักขึ้นที่เชียงแสน
รับการยกฐานะเป็นงานตำรวจน้ำ ตาม พรบ.ตำรวจน้ำ พ.ศ.2548 ยกฐานะเป็นสถานีตำรวจน้ำเชียง
ของ มีสารวัตรเป็นหัวหน้าสถานี

พื้นที่รับผิดชอบ

พื้นที่ทั้งหมด 42 กิโลเมตร ตามแนวเขตแดนทางน้ำติดต่อกับประเทศลาว

กำลังพล

ชั้นสัญญาบัตร (ตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป) จำนวน 3 นาย ชั้นประทวนที่ระบุไว้ว่าต้องมี 24
นาย แต่ปัจจุบันมีกำลังพลจริงเพียง 9 นาย กำลังพลขาดไป 15 คน

ปัญหา

ด้วยพื้นที่ดูแลรับผิดชอบตามแนวลำน้ำโขงที่ยาวและไกล ทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง ประกอบกับ
ภารกิจของตำรวจน้ำซ้ำซ้อนกับตำรวจภูธร และตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)

เครื่องมืออุปกรณ์/สถานที่ในการปฏิบัติงาน

มีเรืออยู่ 4 ลำ รถยนต์ 1 คัน มีอายุราชการ 40 กว่าปี อาคารที่ทำการ 1 หลัง บ้านพักเป็น
อาคารไม้ 10 ห้อง อาคารปูน 5 ห้อง วิทยุสื่อสาร 5 เครื่อง อาวุธปืน 3 แบบ

กิจกรรมสัมพันธ์

มีการคัดเลือกตำรวจดีเด่นในแต่ละเดือน ด้วยวิธีเลือกกันเอง ฝึกอบรมการใช้อาวุธ ทดสอบ
ร่างกาย ตรวจสุขภาพ จัดให้มีการทานอาหารร่วมกัน มีการทำสมุดบัญชีครัวเรือนรายรับ-รายจ่าย
กิจกรรมทำบุญตักบาตร จัดทำเสื้อที่มีเครื่องหมายแสดงตนว่าเป็นทีมเดียวกัน

ลักษณะการปฏิบัติงานที่ผ่านมา

- มีการจับยาบ้า เฮโรอีน
- จับการนำพันธุ์พืช พันธุ์ไม้ต้องห้าม ไม้เถื่อนเข้าประเทศ
- จับกุมการลักลอบขี้นรถที่ขโมยมา ออกต่างประเทศ
- จับกุมการค้ามนุษย์ และแรงงานต่างด้าว
- การปราบปรามยาเสพติด น้ำมันเชื้อเพลิง รถเข้า-ออก เกี่ยวกับน้ำมันเถื่อน

การสนับสนุนกิจกรรมของท้องถิ่น

- งานประเพณีสงกรานต์ การแข่งเรือ
- งานสัมพันธ์ไมตรีระหว่างไทย-ลาว จัดขึ้นทุกเดือน สลับกันเป็นเจ้าภาพ แต่ฝ่ายลาวจะอ้างว่าไม่มีงบประมาณในการจัด ทำให้ฝ่ายไทยต้องจ่ายค่าจัดงานเป็นหลัก
- กิจกรรมการละเล่นกีฬาระหว่างส่วนราชการด้วยกัน เช่น ฟุตบอล เปตอง ฯลฯ ซึ่งจะจัดทุกๆ เดือน

การทำงานกับชมรมเรือข้ามฝั่ง

ชมรมเรือท่าเรือบัก ตั้งมาประมาณ 60 ปี โดยรวมแล้วไม่ค่อยมีปัญหา แต่กำลังจะมีโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแดน ซึ่งจะส่งกระทบกับอาชีพเรือข้ามฝั่งโดยตรง

การค้าชายแดน

- สินค้าขาออก คือ น้ำมัน
- สินค้าขาเข้า คือ เสื้อผ้า แร่ ต้นไม้ ดอกไม้ ผลไม้และสินค้าจากจีน

ภาคผนวก 4 บันทึกการสัมภาษณ์สมาชิกชมรมชาวเรือท่าเรือบัก อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

การจัดตั้งชมรมฯ

- การตั้งชมรมท่าเรือบัก ชาวบ้านจัดตั้งและบริหารจัดการมาตั้งแต่ต้น ไม่ได้เกิดจากรัฐ หรือ การประมูลโดยเอกชน เคยมีกรณีที่เจ้าหน้าที่มาประจำใหม่ๆ แล้วถามนายอำเภอเชียงของว่า รายได้ ของชมรมฯ เข้ารัฐบ้างหรือไม่ ซึ่งนายอำเภอก็ตอบกลับไปว่า อย่าเข้าไปยุ่งกับชมรมฯ เว้นแต่ถ้ามี ปัญหาที่พูดคุยกันได้ หลังจากนั้นก็ไม่มีเจ้าหน้าที่มาวุ่นวายกับงานของชมรมฯ เพราะจัดการกันเองได้
- ระเบียบของชมรมเรือฯ ได้จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งเป็นข้อตกลงที่มาจากการ ประชุม มีการออกแบบตราสัญลักษณ์ จดทะเบียนชมรมเรือฯ และแจ้งให้ทางราชการรับทราบ และได้ ชี้แจงว่าต้องทำอะไร โดยอาศัยการพูดคุยกันแบบพี่ๆ น้องๆ มีการประชุมกันเดือนละครั้งบ้าง 2-3 เดือน/ครั้งบ้าง โดยใช้บริเวณท่าเรือบักเป็นสถานที่ประชุม
- สมาชิกชาวเรือท่าเรือบัก จะรับเฉพาะคนที่อยู่ในพื้นที่เท่านั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนใน พื้นที่ได้มีอาชีพ มีรายได้ และเท่าที่มีอยู่ มีจำนวนมากแล้ว หากมีการรับเพิ่ม นอกจากจะทำให้วัน ทำงานของชาวเรือในแต่ละเดือนน้อยลงแล้ว หากมีปัญหาระหว่างการทำงานจะพูดคุยกันยาก เดือน กันลำบาก เนื่องจากไม่ใช่คนในพื้นที่ ไม่ใช่คนบ้านเดียวกัน

การบริหารจัดการเพื่อให้บริการเรือข้ามฝั่งของชมรมฯ

- ชมรมชาวเรือฯ มีเรือทั้งหมด 72 ลำ หากเข้าคิวให้บริการทั้งหมด จะมีเรือจำนวนมากที่จะ ไม่ได้ออกเรือ ไม่มีรายได้ และเสียเวลามารอเข้าคิว จึงได้กำหนดว่าในวันหนึ่งๆ กำหนดให้เรือเข้าคิว ให้บริการ 18 ลำ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ทำให้เจ้าของเรือได้วางแผนว่าในวันที่ไม่ได้ออกเรือให้บริการ จะหาอาชีพอะไรเพื่อหารายได้ ช่วยให้การจัดการของชมรมฯ ดีขึ้น มีการจัดคิวการออกเรือก่อน-หลัง ไม่มีการแทรกคิวหรือแย่งผู้โดยสารกัน ในวันที่ชาวเรือไม่ได้เข้าคิวรับจ้าง ก็จะประกอบอาชีพตาม ความถนัดของแต่ละคน เช่น ทำไร่ ทำนา หาหน่อไม้ หาผืนตามป่า ฯลฯ
- การจดทะเบียนเรือ ขึ้นอยู่กับผู้ที่เป็นเจ้าของเรือนั้นๆ ถือสัญชาติใด ถ้าเป็นสัญชาติไทยก็จด ทะเบียนเรือกับทางการไทย หากเป็นสัญชาติลาวก็จดทะเบียนกับทางการของ สปป.ลาว กรณีของ ไทยจะจดทะเบียนเรือกับสำนักงานขนส่งทางน้ำฯ ปีละ 275 บาท/ลำ
- คนขับเรือจะมีสมุดประจำตัวอยู่ 1 เล่ม ภายในเล่มจะระบุชื่อ รูปถ่าย ในตอนเช้า เรือเที่ยว แรกจะนำสมุดประจำตัวเรือที่เข้าคิวให้บริการทั้ง 18 คน ให้เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองฝั่งไทยและฝั่ง ลาวดำเนินการตรวจลงตราเพื่ออนุญาตแล่นเรือรับส่งผู้โดยสารในวันนั้นๆ ในคราวเดียวกัน และเรือ โดยสารเที่ยวสุดท้ายจะรับสมุดประจำตัวคืนในช่วงเย็น
- จำนวนผู้โดยสารขึ้นอยู่กับขนาดเรือที่ให้บริการ จำนวนที่เหมาะสมจะอยู่ที่ 8 คน แต่ทั้งนี้ไม่ ควรโดยสารเกิน 12 คน แม้จะสามารถนั่งได้มากกว่านี้ก็ตาม แต่ได้คำนวณน้ำหนักสัมภาระของ ผู้โดยสารได้ด้วยแล้ว โดยจะส่งเที่ยวขาไปเพียงเที่ยวเดียว หากต้องการเดินทางจากลาวมาฝั่งไทย ต้อง ใช้บริการเรือข้ามฝั่งของลาวเท่านั้น

- กรณีเช่าเหมาเพื่อบรรทุกของเต็มลำเรือ จะคิดเหมาจ่าย 300 บาท โดยจะส่งเที่ยวขาไปเพียงเที่ยวเดียว ไม่มีการรับของบรรทุกตอนขากลับ หากต้องการขนส่งจากลาวมาฝั่งไทย ต้องใช้บริการเรือข้ามฝั่งของลาวเท่านั้น

โอกาสของรายได้

- ช่วงที่ชมรมเรือฯ มีรายได้มากที่สุด คือช่วงเดือนตุลาคมเป็นต้นไป เนื่องจากเป็นช่วงปิดเทอมด้วยช่วงเทศกาลท่องเที่ยวใกล้ปีใหม่ และอีกช่วงหนึ่งคือเดือนเมษายน ในเทศกาลสงกรานต์ที่มีวันหยุดต่อเนื่องกัน

- ประเพณีการแข่งเรือ โดยใช้เรือพาย เรือขุด จัดเป็นประจำทุกปีหลังสงกรานต์ ประมาณวันที่ 17-18 เมษายนของทุกปี โดยมีเรือของทั้ง 2 ฝั่ง คือ ลาวและไทยเข้าร่วมแข่งขัน

การจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกชมรมฯ

- การจัดสวัสดิการ ได้กำหนดให้เรือทุกลำที่ออกให้บริการ ต้องทำประกันอุบัติเหตุกับบริษัทประกันเป็นรายปี โดยคำนวณจากผู้โดยสารที่รับได้ของเรือแต่ละลำ เช่น เรือที่รับผู้โดยสารได้ 8 คน จะทำประกันอุบัติเหตุ 800 บาท/ปี เป็นต้น หากมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น จะชดเชยให้กับผู้โดยสารรายละ 50,000 บาท

- ชมรมเรือฯ สนับสนุนให้มีการออมทรัพย์เพื่อช่วยเหลือกันในกรณีซ่อมแซมเรือที่เสียหาย โดยเรือในแต่ละลำที่ออกทำงานในวันนั้นๆ จะเก็บออมทรัพย์ 100 บาท จากรายได้ที่ออกเรือ 3-5 เที่ยว/วัน เรือลำหนึ่งๆ จะมีรายได้เฉลี่ย 400-500 บาท

การค้าขายแดน

- ประเภทสินค้าขาออก จะเป็นของกินของใช้ ซึ่งลาวจะรับซื้อทุกอย่างรวมไปถึงสินค้าเงินด้วย สินค้าที่ส่งออกไปจีน เช่น ข้าวโพด ปอ เป็นต้น โดยจะขนส่งมาลงที่ท่าเรือบัก ก่อนจะทยอยลงเรือสินค้าขนาดใหญ่

- ประเภทสินค้าขาเข้า โดยมากจะเป็นสินค้าจากจีน จำพวกดอกไม้ ผักชนิดต่างๆ โดยเฉพาะกะหล่ำปลี และผลไม้ เข้ามาขายยังฝั่งไทย

หมายเหตุ เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 085-0338645 สมาชิกชมรมเรือท่าเรือบัก

ภาคผนวก 5 บันทึกการเดินทางแห่งความทรงจำ “เจ้านกขมิ้น คำไหน นอนนั้น”

“เจ้านกขมิ้น คำไหน นอนนั้น” อีกครั้งกับการเดินทางไปภาคเหนือ การเดินทางครั้งนี้ได้รับความเอื้อเฟื้อจากโหนดนราธิวาส เป้าหมายการเดินทางสู่ จ.เชียงราย

วันที่ 10 ตุลาคม 2552 จุดนัดพบ ห้องอาหารคุณสาทร่าย เวลาประมาณห้าทุ่มถึงเที่ยงคืน แนนอนที่สุด ฉันต้องเดินทางออกจากบ้านเพื่อไปให้ทันเวลานัด ฉันนั่งรถโดยสารประจำทาง สาย กรุงเทพฯ – ภูเก็ต เดินทางไปถึงจุดนัดพบห้องอาหารคุณสาทร่ายเวลาประมาณสี่ทุ่ม เป็นจุดจอดพักรถที่ใหญ่ที่สุดของภาคใต้เลยก็ว่าได้ มีรถทัวร์โดยสารขาขึ้นกรุงเทพฯและขาล่องลงใต้เข้ามาจอดสลับสับเปลี่ยนกันตลอดทุก 20 นาที เสียงประชาสัมพันธ์ของพนักงาน แจ้งให้ผู้โดยสารทราบเป็นระยะๆ “ท่านผู้โดยสารที่เดินทางมากับรถกรุงเทพฯ – ภูเก็ต ของบริษัทเซ็นทรัลทัวร์ VIP 24 เที่ยวบิน 17.30 น. ขอเชิญรับประทานอาหารที่ห้องอาหาร VIP ทางบริษัทได้จัดเตรียมเจ้าหน้าที่พร้อมให้บริการท่านแล้วค่ะ” ฉันมองหานั้นรอคณะดูงานจาก จ.นราธิวาส มองเห็นร้านกาแฟสด นั่งจิบกาแฟสดคาปูชิโนเย็นระหว่างนั้นฉันนั่งมองผู้คนเดินผ่านไปผ่านมา ทำทางเร่งรีบจำนวนมากมายหลากหลายปะปนกัน ทั้ง ชาย หญิง เด็ก ผู้ใหญ่ วัยรุ่น และผู้สูงอายุ ฉันไม่ได้นับจำนวนผู้คนที่ผ่านไปมาหรอกนะ แต่นั่งดูทำทาง การแต่งตัวของแต่ละคนทีผ่านไปผ่านตาฉันไป รู้สึกเพลิดเพลินดี ช่วยค่าเวลารอคอยได้ ไม่นานนัก (3 ชั่วโมง) คณะดูงานจากนราฯ เดินทางโดยรถตู้ จำนวน 2 คัน เดินทางมาถึงจุดนัดพบ หยุดพักให้พี่น้องจากนราฯละหมาด และรับประทานอาหารประมาณหนึ่งชั่วโมง หลังจากนั้นเดินทางกันต่อ “เจ้านกขมิ้นเอ๋ย คำไหน นอนไหน”

เช้าวันใหม่ 11 ตุลาคม 2552 จุดหมายอยู่ที่ จ.อยุธยา “อยุธยาเมืองเก่าของเราแต่ก่อน จิตใจอาวรณ์มาเล่าสู่กันฟัง อยุธยาแต่ก่อนนี้ยัง เป็นดังเมืองทองของพี่น้องเผ่าพงศ์ไทย เดียวนี้ซึ่งเป็นเมืองเก่า ชาวไทยแสนเศร้าถูกข้าศึกกรุงธน ชาวไทยทุกคนหัวใจร้าวราน ข้าศึกเผาผลาญแหลกลาญวอดวาย เราชนชั้นหลังมองแล้วเศร้าใจ อนุสรณ์เตือนให้ชาวไทยจงมั่น สมครสมานร่วมใจกันสามัคคี คงจะไม่มีใครกล้ารุกรานชาติไทย” คงยังจำเพลงนี้กันได้ละ ร้องกันตั้งแต่สมัยเรียนประถม ครึ่งนี้ได้แวะมาเยือนเมืองเก่า เมืองอู่ข้าวอู่น้ำ อยุธยาตั้งอยู่ในบริเวณภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มอันอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูก และยังมีแม่น้ำไหลผ่านถึงสี่สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย ทำให้เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม การประมง และค้าขายในอดีตเคยเป็นเมืองหลวงเก่าของไทย แม้เมื่อกรุงศรีอยุธยาต้องเสียกรุงให้แก่พม่าถึงสองครั้งสองครา แต่ก็ยังสามารถกอบกู้เอกราชกลับคืนมาได้ ก็ด้วยเหตุเพราะมีคนดีที่มีความสามารถนั่นเอง จนมีคำกล่าวถึงว่า “กรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี” พยายามเล่าสิ่งที่เคยรำเรียนมาเมื่อในสมัยประถม แต่อีกสิ่งทีพลาดไม่ได้เมื่อมาเยือนกรุงเก่า การนั่งหลังช้างชมเมือง ณ ปางช้างอยุธยาแลเพนียด หรือวังช้างอยุธยา ไอ้ครั้งแรกของฉันนะนี่ กล้าๆ กลั้วๆ แต่เอาเถอะ ไม่ลองไม่รู้ ná “เจ้าดาวเรือง ช้างเพชเมียวาฉันเดินชมกรุงเก่า (แต่ไม่ใช่ช้างจับตักแตน) เป็นอีกประสบการณ์หนึ่งที่ได้จากการเดินทางครั้งนี้ โอ้เจ้านกขมิ้นเอ๋ย คำที่อยุธยา นอนที่ The Lima Place ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยา บรรยากาศโดยรอบโรงแรม ตั้งอยู่กลางท้องทุ่งนาอันเขียวชอุ่ม ความชุ่มชื้นจากสายฝนที่ตกลงมาหล่อเลี้ยงชาวกรุงเก่าเพิ่งหยุดไปไม่นาน อากาศโดยรวมเย็นสบายดี

เช้าวันรุ่งขึ้น 12 ตุลาคม 2552 นัดเจอกันเจ็ดโมงเช้าทุกคนพร้อมกันหน้าโรงแรม พร้อมออกเดินทาง รับประทานอาหารเช้าในชุมชนมัสยิดนูรุลยะมาล เป็นชุมชนที่เกิดขึ้นพร้อมกับการตั้งถิ่นฐานของชาวมุสลิมที่มายูในตำบลลุมพลี แต่เดิมเรียกว่า "ทุ่งลุมพลี" ตามประวัติกล่าวไว้ว่าชาวบ้านบางส่วนนั้นสืบเชื้อสายมาจากชาวไทยมุสลิมที่ย้ายมาจากปัตตานี ไทรบุรี และหัวเมืองปักษ์ใต้ของประเทศไทยมาตั้งรกรากสมทบอยู่กับชาวมุสลิมกลุ่มเดิมที่อยู่มาตั้งแต่ยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์ มัสยิดนูรุลยะมาลเป็นศูนย์กลางในการประกอบกิจกรรมและทำพิธีทางศาสนา เป็นมัสยิดโบราณที่มีอายุนับศตวรรษ โดยมีประวัติว่ากลุ่มทายาทที่มีเชื้อสายของฮูเซ็นผู้เป็นชาวเปอร์เซียที่นับถือศาสนาอิสลามได้พากันสร้างมัสยิดที่บ้านสระบัวแห่งทุ่งลุมพลีมาตั้งแต่สมัยพระนเรศวรมหาราช แสดงให้เห็นถึงความ เป็นมาที่ยาวนานของชุมชนมุสลิมในตำบลลุมพลีแห่งนี้ ต่อมาในยุคที่เกิดสงครามคราวที่เสียกรุงศรีอยุธยาในครั้งที่สอง ชุมชนที่อยู่บริเวณนี้ ชะตากรรมไม่ต่างจากชุมชนอื่นในกรุงศรีอยุธยาที่ถูกทำลายลงอย่างราบคาบด้วยไฟสงคราม โดยข้าศึกได้ใช้ทุ่งลุมพลีเป็นที่มั่น ตั้งกองทัพเพื่อล้อมพระนคร ภายหลังจากที่เสียกรุงศรีอยุธยาแล้ว ทุ่งลุมพลีก็กลายเป็นพื้นที่รกร้างไร้ผู้คน ในต้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีชาวไทยมุสลิมจากเมืองปัตตานี และหัวเมืองปักษ์ใต้อพยพมาอาศัยที่นี้จำนวนมาก และได้ร่วมกันสร้างมัสยิดรูปทรงศิลปะสถาปัตยกรรมแบบอียิปต์ อาคารเป็นทรงปั้นหยา หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ พื้นปูด้วยหินอ่อน ภายในมีมิมบรหรือदानแลฮา หรือแท่นบรรยายธรรมไม้สักที่เกาะสลักข้อความในพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานแบบศิลปกรรมตะวันออกกลาง มีความประณีตสวยงาม มัสยิดแห่งนี้เป็นศูนย์กลางรวมจิตใจของชุมชนมุสลิมใหญ่แห่งกรุงเก่า

หลังจากเยี่ยมชมเยือนพื้นที่ของมุสลิมชุมชนลุมพลี (จุดหมายปลายทางของพวกเราวันนี้ อ.เชียงใหม่ จ.เชียงราย พอนึกถึงจุดหมายปลายทาง วันนี้ฉันต้องนั่งอยู่ในรถอีกกว่าสิบชั่วโมง

พวกเราเดินทางออกจากอยุธยามุ่งหน้า สู่ทางหลวงหมายเลข 1 แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่าน จ.สิงห์บุรี ชัยนาท นครสวรรค์ จากนั้นให้ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 11 พิษณุโลก-เด่นชัย) จากพิษณุโลก ผ่าน จ.อุตรดิตถ์ จนถึง อ.เด่นชัย ให้เลี้ยวไปทาง จ.แพร่ ตามทางหลวงหมายเลข 101 (แพร่-น่าน) จนถึง อ.ร้องกวาง เลี้ยวซ้าย ไปตามทางหลวง หมายเลข 103 ผ่าน อ.งาว เข้าสู่ จ.พะเยา แล้วตรงไปจนถึง จ.เชียงราย ระยะทางจาก อยุธยา ถึง อ.เชียงใหม่ จ.เชียงราย ระยะทางประมาณ จำนวน 860 กิโลเมตร ขบวนดูงานจากใต้สุดของไทย เดินทางมาถึง เหนือสุดยอดในสยาม ชายแดนสามแผ่นดิน ถิ่นวัฒนธรรมล้านนา เวลาประมาณห้าทุ่ม เจ้าพนักงานน้อย ค่าที่ อ.เชียงใหม่ นอนที่ เชียงแสน โกลเด้นท์ แลนด์ รีสอร์ท

เช้าวันใหม่ 13 ตุลาคม 2552 พระอาทิตย์ขึ้นจากขอบฟ้า ริมฝั่งโขง เช้านี้คณะดูงานปฏิบัติหน้าที่ประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการคมนาคมทางน้ำและการทำงานของสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 1 สาขาเชียงราย รวมถึงการทำงานของตำรวจน้ำด่านชายแดนอำเภอ เชียงแสน จ.เชียงราย โดยมีเจ้าหน้าที่บรรยายการบริหารจัดการท่าเรือเชียงแสน มีเรือสินค้ากับเรืออื่นๆ นานาชนิดทั้งสัญชาติไทย จีน ลาว และพม่า จอดกันเรียงราย ส่วนเรือสินค้าจีนจอดบริเวณท่าศุลกากร ติดกับท่าเรือพาณิชย์ที่เชียงแสนมาที่นี้พร้อมสินค้า จอดที่นี้เพื่อจะกลับไปพร้อมสินค้า ซึ่งสินค้านำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นจำพวกผัก ผลไม้ เช่น แอปเปิล ทับทิม สาลี่ เป็นต้น สินค้าส่งออกที่มีปริมาณมากที่สุดที่ส่งออกจากท่าเรือเชียงแสนจะเป็นยางพารา แต่สองปีให้หลังปริมาณการส่งออกยางพาราลดลงเนื่องจากเวียดนามสามารถส่งออกยางพาราได้ แต่อย่างไรก็ตามก็ยังถือว่ายางพาราจัดเป็นสินค้าส่งออกกระด้างต้นๆ ของไทย ส่วนภาพรวมของการจัดการท่าเรือ นั้น ไม่มีปัญหาอะไรมาก

ทางเจ้าหน้าที่เชียงแสนจะใช้วิธีการจัดการปัญหาแบบค่อยเป็นค่อยไป ยกตัวอย่างเช่น การเข้าไปจัดระบบผู้ประกอบการเรือข้ามฝาก ซึ่งมีทั้งเรือขนาดใหญ่ และผู้ประกอบการเรือขนาดเล็ก ซึ่งจากเดิมไม่มีชูชีพให้กับผู้ให้บริการ ทางเจ้าหน้าที่ก็ต้องเข้าไปทำความเข้าใจและอาศัยการความคุ้นเคยบอกว่าให้ทางผู้ประกอบการเรื่องนี้ ชื้อมาไว้ที่ละตัวสองตัวก็ได้ ปัจจุบันผู้ประกอบการเรือข้ามฝั่งก็มีเสื้อชูชีพครบทุกลำ ส่วนสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ปัญหายาเสพติด และปัญหาขบวนการลักขโมยรถ ด้วยพื้นที่อำเภอเชียงแสน เป็นพื้นที่รอยต่อกับสามประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า และลาว ที่เราเรียกกันว่า “สามเหลี่ยมทองคำ” จากสภาพบริบทของพื้นที่ทำให้ทางเจ้าหน้าที่ต้องกวาดขัน ลาดตะเวน ตามเขตตะเข็บชายแดน ตามเขตร่องน้ำโขง (การแบ่งเขตแดน ใช้เกณฑ์กึ่งกลางร่องน้ำที่ลึกที่สุดเป็นแนวเขตแดน แต่คนลาวมักพูดว่าน้ำถึงไหนลาวถึงนั้น) ส่วนปัญหาการลักขโมยรถยนต์นั้นส่วนใหญ่คนร้ายจะลักลอบลงเรือสองลำ ซึ่งรถที่ถูกลักลอบข้ามฝั่งมากที่สุดจะเป็นรถโตโยต้า (วิโก้) หลายครั้งที่เจ้าหน้าที่ฝั่งไทย ลาดตะเวนพบและนำเรือออกจับคนร้าย คนร้ายจะสละเรือแล้วว่ายน้ำเข้าฝั่งลาวหรือฝั่งพม่า และถ้าหากเรือของคนร้ายจมฝั่งประเทศไทย ทางเจ้าหน้าที่ก็ต้องดำลงไปชักลากขึ้นมา แต่ถ้าหากเรือคนร้ายจมนอกแนวเขตของไทย ทางเจ้าหน้าที่ก็ไม่สามารถทำอะไรได้ (ทั้งรถ ทั้งเรือ ก็จะเป็นที่อยู่ของสัตว์น้ำในลุ่มแม่น้ำโขง)

ทางเจ้าหน้าที่ยังเล่าให้ฟังอีกว่า การจัดการเรือข้ามฝั่งนั้น ฝั่งไทยกับลาวมีเงื่อนไขร่วมกันว่าเรือข้ามฝั่งจากไทยนำผู้โดยสารจากฝั่งไทยไปส่งฝั่งลาว แต่ไม่สามารถรับผู้โดยสารจากฝั่งลาวมาได้ ส่วนฝั่งลาวก็เช่นกัน นำผู้โดยสารจากฝั่งลาวมาส่งฝั่งไทย แต่ก็ไม่สามารถรับผู้โดยสารจากฝั่งไทยไปส่งฝั่งลาวได้ หลังจากนั้นคณะดูงานได้ลงไปชมการขนสินค้าลงเรือ พบว่า แรงงานส่วนใหญ่ 90% จะเป็นแรงงานต่างด้าว (ลาว/พม่า) มีคนไทยเพียง 10% เท่านั้น

ช่วงบ่ายคณะดูงานล่องเรือชมด้านชายแดนแม่น้ำโขง สองฝั่งโขงพี่น้องไทยลาวจะทำการเกษตร ปลูกผัก ปลูกข้าวโพด ตัดริมแม่น้ำโขง มีการใช้พื้นที่ว่างอย่างคุ้มค่า คณะดูงานได้ข้ามไปเหยียบประเทศลาว เสียค่าเหยียบประเทศคนละ 20 บาท เป็นจุดจำหน่ายสินค้าลักษณะคล้ายตลาด โดยสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นจำพวกผ้า และของประดับบ้าน เป็นสินค้าของจีนเป็นส่วนใหญ่ ด้านราคาก็ไม่ต่างจากบ้านเรามากนัก แม้ค้าคนลาวก็สื่อสารภาษาไทยกับเราก็คือเพราะภาษาไทยใกล้เคียงกัน บรรดาผู้ร่วมเดินทางพี่น้องจากภาคใต้ตอนล่าง สนุกกับการจับจ่ายสินค้า ก่อนพวกเราทั้งหมดจะลงเรือข้ามฝั่งกับสู่ประเทศไทย (เชียงแสน) ทุกคนกลับมาถึงที่พัก ส่วนเจ้าภาพ (โหนดนราธิวาส) ต้องเดินทางไปรับท่านนายอำเภอตากใบที่สนามบินเชียงราย ท่านนายอำเภอแวะมาเยี่ยม พูดคุย ให้กำลังใจคณะดูงานพี่น้องชาวราธิวาส (ตากใบ) เจ้ากษมน์แอ๋ คำที่เชียงแสน นอนที่เชียงแสน โกลเด้นท์ แลนด์ รีสอร์ท

เช้าวันที่ 14 ตุลาคม ทุกคนเก็บข้าวของสัมภาระเตรียมพร้อมในการเดินทางต่อ หลังจากรับประทานอาหารเช้า ร่วมเก็บภาพความทรงจำร่วมกับท่านนายอำเภอตากใบ พวกเราต้องเดินทางไปพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์มีของใช้โบราณสมัยล้านนา หลักศิลาจารึกในแต่ละยุคสมัย (แต่ไม่สามารถเก็บภาพถ่ายได้ ห้ามถ่ายภาพ) หลังจากชมพิพิธภัณฑ์ฯ ทุกคนพร้อมเดินทางต่อไปยังมัสยิดบ้านเวียงหมอก หมู่ที่ 10 ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ ทางเจ้าภาพประสานงานอาจารย์ฮารูน เป้าหมายที่เราจะไปกันนั้นเป็นชุมชนมุสลิมชนเผ่าอาข่า จากอำเภอเชียงแสนไปอำเภอเชียงของ ระยะทางประมาณ 60 กิโลเมตร ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง เพราะเส้นทางเรียบเนินเขา เป็นทางคดโค้ง ถนนค่อนข้างแคบ จนมาถึงในตัวอำเภอเชียงของ แต่หมู่บ้านที่เราจะไปกันนั้นต้องออกนอกตัวอำเภอไปอีก เราใช้เวลาอีกประมาณ 40 นาที ก็ถึงหมู่บ้านเวียงหมอก รถเลี้ยว

เข้าไปในมัสยิดบ้านเวียงหมอก พบเด็กๆ และอาจารย์สอนศาสนาต้อนรับ ภายในบริเวณมีอาคารเรียนสองชั้น มีห้องครัว และมีมัสยิดที่ประกอบศาสนธรรม เด็กๆ ที่มาเรียนอยู่ที่นี่ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่พ่อแม่มีฐานะยากจน มาฝากให้เรียนและอยู่ประจำที่นี่ เด็กๆ ทั้งหมดที่อยู่ที่นี่ประมาณยี่สิบกว่าคนทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ชุมชนนี้เป็นชุมชนที่มีหลายศาสนา หลายวัฒนธรรม มาอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เราได้เดินชมหมู่บ้าน พบว่าคนในชุมชนนอกจากประกอบอาชีพเกษตรกรรมแล้ว ยังมีกลุ่มแม่บ้านที่ว่างเว้นจากการทำงานรับจ้างเย็บผ้า ปักผ้าฉววม ค่าจ้างต่อผืนประมาณ 1,000 บาท ลักษณะการสร้างบ้านด้วยดินเหนียวผสมกับฟางข้าว และใช้โครงไม้ไผ่ ทำฝาบ้าน เอาดินเหนียวไปปะทับโครงไม้ไผ่ทั้งหลัง ภูมิปัญญาของชาวอาข่าเก่งจริงๆ เดินเข้าไปในบ้านอากาศเย็นสบาย พื้นบ้านเป็นดินหลั้ลคมุงด้วยหญ้าคา เจ้าของบ้านมีน้ำใจ รับประทานอาหารน้ำใจ รับประทานอาหารน้ำใจ มาให้พวกเรานั่ง พร้อมคำกล่าวเชิญทำทางสุภาพ พร้อมพูดว่า “เซ่นงักอะ” เป็นน้ำเสียงสำเนียงของเจ้าของบ้านผู้มีน้ำใจ

หลังจากชมบ้านดิน พวกเราเดินกลับไปยังมัสยิด พวกเด็กๆ หญิง ชาย กำลังนี้เตรียมสำหรับอาหารสำหรับแขกผู้มาเยือน อาหารมีเนื้ออร่อยมาก แกงไก่ก็อร่อย รสชาติดี เสียงชื่นชมของผู้ที่ลิ้มรสอาหารที่พี่น้องมุสลิมแห่งบ้านเวียงหมอกทำให้รับประทานในมื้อนี้ ทุกคนอึ้งหน้าสำราญ หลังจากนั้นแขกผู้มาเยือนได้ร่วมละหมาดกับเจ้าบ้าน ขอบคุนมากสำหรับการต้อนรับอย่างอบอุ่น พวกเราอยู่ที่นั่นไม่นานนัก ก็ต้องเดินทางกันต่อ ขบวนรถมุ่งหน้ากลับเข้ามาตัวอำเภอเชียงของ เพื่อพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำอำเภอเชียงของ เพื่อรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรือข้ามฝากและการทำงานของตำรวจน้ำด่านชายแดนเชียงของ

ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำเชียงของ เล่ากระบวนการทำงาน ภารกิจ บทบาทหน้าที่ ให้ฟังพอสังเขป ซึ่งภาพรวมการทำงานของตำรวจน้ำก็ไม่ต่างจากตำรวจน้ำเชียงแสนมากนัก แต่ที่นี่มีอัตรากำลังเพียง 9 นายเท่านั้น แต่มีภารกิจค่อนข้างหนัก การเฝ้าระวัง การลาดตระเวน ก็ต้องทำอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ผลงานที่ผ่านมาทางเจ้าหน้าที่เล่าต่อว่า สามารถจับคนร้ายลักลอบขนเฮโรอีนล็อตใหญ่ แต่กว่าจะจับได้นั้นก็ตามข่าวมาเป็นปี ส่วนการติดต่อประสานงานกับทางฝั่งลาวหน่วยงานราชการชายแดนอำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ จะต้องมีการประชุมกับหัวหน้าส่วนราชการจากฝั่งลาวเป็นประจำทุกเดือน สลับสับเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพ แต่ในความเป็นเจ้าภาพนั้น ถ้าหากเดือนนี้มาประชุมฝั่งไทย เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยก็ต้องดูแลค่าใช้จ่าย ข้าวปลาอาหาร เครื่องดื่ม ส่วนเดือนต่อไปทางลาวก็รับเป็นเจ้าภาพ แต่ค่าใช้จ่าย ข้าวปลาอาหาร เครื่องดื่ม เจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยก็ต้องดูแล (ฉันนั่งฟัง ร้อง อ้าว! ในใจ) ก็ฝั่งลาวขอบพูดว่าไทย-ลาว เป็นพี่น้องกัน (อ้อ! เข้าใจแล้ว ก็ไทยเป็นพี่ ลาวเป็นน้อง พี่ก็ต้องมีหน้าดูแลน้อง)

หลังจากพูดคุยกับตำรวจน้ำเชียงของ พวกเราได้ล่องเรือชมแม่โขงอีกครั้ง ลงเรือที่ทำเรือบักจำนวนเรือสองลำล่องชมสองฝั่งโขง ไม่แตกต่างกัน สองสองริมฝั่งโขงเป็นพื้นที่เกษตรกรรมปลูกผักปลูกข้าวโพด เพาะถั่วถั่วอก เป็นต้น ส่วนในเขตที่อยู่ในตัวอำเภอจะเห็นโรงแรมที่พักอยู่เรียงราย ริมแม่น้ำโขงฝั่งไทย คำบอกเล่าของคนขับเรือ บอกว่าฝั่งลาวนั้น เรียกว่าบ้านห้วยซาย

เป็นเมืองเล็กๆ ตั้งอยู่ บนเขาริมแม่น้ำโขง ฝั่งตรงข้ามกับอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีความสำคัญมาแต่โบราณ เพราะเป็นเมืองทำการค้าที่ใหญ่ที่สุดริมแม่น้ำโขง ขึ้นกับแขวง (จังหวัด) บ่อแก้ว (Bokeo) เป็นแขวงที่ติดต่อกับเขตสามเหลี่ยมทองคำ ที่ขึ้นชื่อลือชาในเรื่องการค้าของเถื่อน

อากาศเริ่มเย็นลง ฉันรู้สึกว่าการล่องเรื่อนานมากกว่าจะกลับขึ้นฝั่ง อาจเป็นเพราะว่าร่างกายอ่อนล้า อยากพักผ่อนเต็มที่ โอ้! เจ้านกขมิ้นเอย คำที่เชียงของ นอนที่โรงแรมบ้านริมน้ำ พอถึงที่พักต่างคนต่างก็แยกย้ายกันเข้าที่พัก พักผ่อนตามอัธยาศัย นิดเจอกันอีกที่ตอนทุ่มครึ่ง ทางเจ้าภาพและ

คณะดูงานมาสรุปบทเรียนการเรียนรู้ จากการดูงาน บรรยายภาคริมฝั่งโขงเห็นแสงไฟสลัวๆ มองแสงสะท้อนจากแม่น้ำโขง ลมพัดเบาๆ มาเป็นระยะๆ เมื่อทุกคนมาทันพร้อม การพูดคุยเริ่มขึ้นด้วยประโยคคำถาม และต้องการคำตอบจากผู้ฟัง ทุกคนเริ่มเงียบ คำถามประโยคเดิมดังขึ้นอีกครั้ง “สามคนนั้นรู้ไม่รู้ว่าประชุม” เริ่มมองหน้ากัน เสียงของเจ้าของคำถาม สื่อให้รู้ว่ากำลังอยู่ในภาวะอารมณ์ไม่ขบขัน ฉันเริ่มนั่งมองสีหน้าของแต่ละคน สังเกตได้ว่าสีหน้าของคนที่นั่งตรงหน้าฉัน เริ่มขมวดคิ้ว นั่งนิ่งๆ หันมองหน้าเพื่อนที่นั่งติดกัน สื่อสารกันด้วยภาษายาวี ซึ่งฉันฟังไม่รู้เรื่องหรอก แต่พยายามสังเกตท่าทาง อาการเวลาพูด ก็พอจะเดาทางออกบ้างตามความเข้าใจของตนเอง ทางเจ้าภาพเริ่มการประชุมถอดบทเรียนทำที่เป็นทางการ ตั้งคำถามเพื่อต้องการคำตอบที่ทำให้ฉันรู้สึก “ผู้ที่นั่งฟังเหมือนเป็นนักเรียน ที่โดนอาจารย์ตั้งคำถามอย่างคาดคั้นคำตอบที่ถูกต้อง” ซึ่งในความคิดเห็นของฉัน มองว่าการเรียนรู้ของคนเราไม่เท่ากัน การรับรู้ก็ไม่เท่ากัน แต่ก็เข้าใจว่าสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยสาเหตุที่ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงานครั้งนี้ จึงเก็บเกี่ยวความรู้ได้ไม่เต็มที่ อย่างที่ควรจะเป็น สาเหตุมาจาก 1) การรักษเวลาของผู้ร่วมเดินทาง 2) ความไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการศึกษาดูงานครั้งนี้ สาเหตุทั้งสองข้อฉันสรุปเอาเองจากการนั่งฟังมาทั้งหมด แต่ที่เหตุและผลที่นอกเหนือจากนั้น ที่ทางคณะดูงานสื่อสารกันด้วยภาษายาวีนั้นฉันฟังไม่รู้เรื่องจริงๆ เมื่อได้ข้อสรุปต่างคนต่างแยกย้ายเข้าห้องพัก ฉันรู้สึกว้าวุ่นใจ ฉันเลือกวิธีการผ่อนคลายด้วยการออกมานั่งคุยโทรศัพท์ และเขียนโปสการ์ดถึงเพื่อนๆ และพบว่าหลายคนก็มีวิธีการผ่อนคลาย ด้วยการเดินออกไปท่องราตรี บ้างก็หาซื้อขนมมากิน นั่งคุยกันในห้อง ราตรีนี้ก็ผ่านไป

เช้าวันใหม่ วันที่ 15 ตุลาคม 2552 คณะดูงานปรับแผนจากข้ามฝั่งไปประเทศลาว เป็นเดินทางไป “แม่สาย” จุดเหนือสุดแดนสยาม ที่หลายคนเคยได้ยินประโยคคำพูดที่ว่า “มาเชียงรายไม่ได้ไปแม่สาย แสดงว่ามาไม่ถึงเชียงราย” เย้! แสดงว่าฉันเดินทางมาถึงเชียงรายแล้ว เป้าหมายของผู้คนที่มาเยือนแม่สาย เพื่อย่ำ จ.ท่าซี้เหล็ก ประเทศพม่า เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน “ตลาดท่าลื้อ” มีสินค้าหลากหลายตั้งแต่ของใช้ส่วนตัวเล็กๆ น้อยๆ ตลอดจนเครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดใหญ่ ที่ไม่เหมือนแห่งอื่น คือเป็นสินค้าขายแดนมาจากแดนไกลที่ไม่เหมือนแห่งอื่นคือเป็นสินค้าขายแดนมาจากแดนไกล หลายอย่างไม่มีขายทั่วไป ผู้คนที่เดินขวักไขว่ก็หลากหลายเชื้อชาติ แต่อยู่ร่วมกันอย่างสงบ สินค้าขายประจำที่ขายดีเป็นเทน้ำเทท่ายังคงเป็นสินค้าจากประเทศจีนสารพัดรูปแบบ ทุกประเภท ทั้งเสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องใช้ไฟฟ้า แผ่นซีดี นาฬิกา รองเท้า กระเป๋า โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ ราคาที่พอต่อรองรับได้สาละ มีหลายเกรดให้เลือกซื้อ ก่อนอื่นการเข้าประเทศพม่านั้นจะต้องมี ไปทำบัตรผ่านแดนชั่วคราว (บอเดอร์พาส) ณ ที่ว่าการอำเภอแม่สาย แสดงเพียงบัตรประชาชน และเสียค่าธรรมเนียมเพียงคนละ 30 บาทเท่านั้น ส่วนค่าเหยียบประเทศพม่านั้นเสียคนละ 10 บาท มีข้อมูลเพิ่มเติมมาบอกต่อๆ กันนะ ว่าถ้าหากเรามีพาสปอร์ต (Passport) อยู่แล้วนั้นก็สามารเยินพาสปอร์ตได้ แต่ทราบมั๊ยคะว่า พม่าจะเก็บค่าธรรมเนียมเหยียบประเทศคนละ 500 บาท (โอ้! แม่เจ้า ฉันนึกในใจ ยังดีที่ไหวตัวทัน ไม่เช่นนั้นฉันต้องเสียเงินจำนวนห้าร้อยบาท ขอบคุณมอไซร์รับจ้างที่ให้ข้อมูลฉัน)

คณะดูงานทุกคนได้ข้ามไปจับจ่ายซื้อของตามความต้องการของแต่ละคน นัดเจอกันหน้าด่านชายแดน 12.30 น. เวลาซึ่งเดินเร็วจึงเลย ฉันรู้สึกว่าย่ำหาซื้อของที่บรรดาเพื่อน ญาติพี่น้องฝากซื้อ ยังไม่ได้เลย เดินอยู่พักใหญ่เพื่อสอบถามราคา ฉันจึงตัดสินใจซื้อของได้ตามเป้าหมาย จนไม่สามารถพากลับบ้านได้หมด ก็เลยตัดสินใจส่งไปรษณีย์ตามมา ทุกคนมาพร้อมกันที่นัดหมาย เสียงพูดคุยกันอย่างสนุกสนานกับการเดินซื้อของในตลาดท่าลื้อ จ.ท่าซี้เหล็ก ประเทศพม่า แต่ละคนก็มีเรื่องราวเก็บไปเล่าสู่กันฟังกันต่อ ทุกคนพร้อมเดินทางต่อ ความอ่อนล้าจากการเดินทาง ทุกคนได้พักผ่อนในรถตู้ที่มี

อุปกรณ์ เครื่องเสียงชุดใหญ่ สร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้เดินทาง แต่อีกสิ่งที่น่าสนใจ และรับรู้ได้ คือ โขร์เฟอร์ของเราซึ่งเป็นคนอารมณ์ดีจริงๆ เราจะได้ยินเสียงหัวเราะ และรอยยิ้มของแกตลอดเลย และเป็นคนที่ขับรถด้วยความระมัดระวังมาก ตลอดการเดินทางเลยทีเดียว (ขอชื่นชมจากใจจริงค่ะ) เป้าหมายต่อไป จ.เชียงใหม่ เส้นทางภาคเหนือภูเขาเยาะ ทางคดเคี้ยว มีโค้งสลับซ้าย ขวาตลอดเส้นทาง จนถึงตัวเมืองเชียงใหม่ โอ้! เจ้านกขมิ้นเอ๋ย คำเชียงใหม่ นอนที่ Al-Farooq Hotel (อัลฟารูคส์) เมื่อเข้ามาถึงตัวเมืองเชียงใหม่ ฉันโทรศัพท์หาเพื่อนที่อยู่เชียงใหม่ทันที (โชคดียังเค้าอยู่เชียงใหม่พอดี เป็นเพื่อนสมัยเรียนที่ มอ. เสียงจากโทรศัพท์ “พักที่ไหน เดียวพี่ไปรับนะ”) ฉันเข้าที่พักได้ไม่นานเพื่อนของฉันก็มาถึงรับฉันไปกินข้าว ชมเมืองเชียงใหม่ยามราตรี ฉันเลยต้องผินผินกับพี่สาว. (ขอโทษจริงๆค่ะ)

เช้าวันวันที่ 16 ตุลาคม 2552 คณะดูงานพร้อมกันที่หน้าโรงแรม เก็บสัมภาระเพื่อเดินทางกลับบ้าน (ปักขไต้บ้านเรา) แต่ก่อนเดินทางกลับตามกำหนดการ คณะดูงานต้องเดินทางเข้าไปเยี่ยมชมการทำงานของ สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น คณะเกษตรศาสตร์ ม.เชียงใหม่ ชั้น 2 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ทราบมาว่ากำลังจะขนย้ายข้าวของขึ้น ชั้น 5 ตั้งแต่ทำงาน สกว.มา 4 ปีแล้ว เพิ่งเคยมีโอกาสดำเนินการเยี่ยมเยียนเจ้าหน้าที่สำนักงานภาค และสถานที่ตั้งสำนักงานภาค คณะดูงานได้รับฟังข้อมูลการทำงานของ สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้แนะนำตัวเจ้าหน้าที่ บทบาท ภารกิจ หน้าที่ของแต่ละคน ส่วนตัวฉันนั้นไม่ได้เข้าร่วมรับฟังจนจบ เพราะฉันต้องแยกจากคณะดูงาน (ฉันไม่ได้เดินทางกลับพร้อมคณะดูงาน ยังติดใจเชียงใหม่อยู่จริงๆ แล้วอยากไปเที่ยวดอยสุเทพก่อน)

การเดินทางร่วมกันมาตลอดระยะเวลา 7 วัน ฉันได้เรียนรู้กับประสบการณ์ใหม่มากมาย ได้รู้จักเพื่อน พี่น้องจาก อ.ตากใบ จ.นราธิวาส ได้เห็น และเข้าใจความเป็นตัวตนของแต่ละคน ฉันคิดว่าชีวิตก็เหมือนการเดินทาง ทุกคนมีเส้นทางที่ต้องเลือก จงเลือกเส้นทางที่ดีที่สุดสำหรับตนเองตามที่คุณคิดไว้ และยอมรับมันในสิ่งที่จะเกิดขึ้น เพราะเราเป็นคนเลือกเอง อย่งให้ใครมาบังคับคุณได้ จงเลือกเอง เพราะฉันมีความเชื่อว่าทุกคนมีความฝัน แต่ในโลกความเป็นจริงมีกี่คน ที่สามารถทำตามความฝันนั้นได้ ฉันขอเป็นคนหนึ่งในจำนวนที่น้อยนิด ทำความฝัน ให้กลายเป็นจริง การเดินทางครั้งนี้ เป็นอีกหนึ่งประสบการณ์ที่ฉันจะจดจำไว้อย่างไม่ลบเลือน

เจ้านกขมิ้น..... บันทึก

20 ตุลาคม 2552

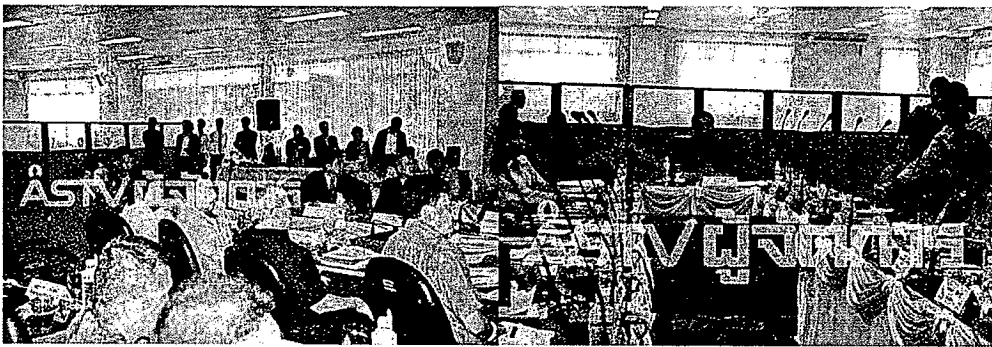
ภาคผนวก 6 รวมข่าวและบทความที่เกี่ยวข้อง

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 28 เมษายน 2555 21:14 น.

รองนายกทุนสะพานมิตรภาพไทย-มาเลเซียที่ตากใบ

นราธิวาส - รองนายกรัฐมนตรีลงพื้นที่นราธิวาส เผยมีศักยภาพในการเป็นประตูส่งออกสินค้าแบบ Logistic พร้อมเตรียมเสนอรัฐบาลสร้างสะพานมิตรภาพไทย-มาเลเซีย ตรงด่านตากใบ

วันนี้ (28 เม.ย.) นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พร้อมด้วยนายประชา เตรรัตน์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย และคณะเดินทางลงพื้นที่จังหวัดนราธิวาสเพื่อตรวจเยี่ยมการดำเนินงานต่างๆ ในพื้นที่โดยเฉพาะด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยคณะได้เข้าร่วมประชุมเพื่อบรรยายสรุปเกี่ยว “การเปิดประตูการค้าชายแดนจังหวัดนราธิวาส” ที่ห้องประชุมของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยมีนายอภิรักษ์ โกษะโยธินกุล ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นผู้บรรยายสรุป

ทั้งนี้ในที่ประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสได้นำเสนอเศรษฐกิจในภาพรวมของพื้นที่จังหวัดนราธิวาส โดยสามารถคิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อคน 66,654 ต่อปี คิดเป็นลำดับที่ 14 ของภาคใต้ และลำดับที่ 49 ของประเทศ โดยรายได้ทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของประชากรในพื้นที่มาจากภาคการเกษตร

นอกจากนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสได้กล่าวถึงศักยภาพของจังหวัดนราธิวาสที่มีเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซียทั้งทางบกทางน้ำ ซึ่งปัจจุบันในพื้นที่มีด่านชายแดนรวม 3 ด่าน คือด่านตากใบ ด่านสุโงโกะ-ลก และด่านอำเภอแว้ง โดยรายได้จากการค้าชายแดน 4 ปีย้อนหลังมีรายได้ 3,559 ล้านบาท และในอนาคตจังหวัดนราธิวาสกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเมืองชายแดน นราธิวาสให้เป็นประตูส่งออกสินค้าเน้นการส่งออกแบบ Logistic และหวังเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของภูมิภาคเพื่อรองรับเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ด้วย และหลังจากรับฟังบรรยายสรุปแล้วคณะได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมด่านศุลกากรตากใบ และด่านศุลกากรบูเกะตา อ.แว้ง ก่อนที่จะเดินทางต่อไป จ.ยะลา

นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวขณะตรวจเยี่ยมด่านชายแดนตากใบ จ.นราธิวาส ว่าปัญหาที่จะต้องเร่งพัฒนาในส่วนของจังหวัดนราธิวาสที่เกี่ยวกับด้านเศรษฐกิจเป็นปัญหาด้านโครงสร้าง ซึ่งบริเวณด่านตากใบมีอาคารไม่เพียงพอกับการให้บริการ มีประชาชนที่ต้องการเดินทางเป็นจำนวนมากแต่ด้วยอาคารที่มีจำกัดทำให้ต้องต่อคิวยาว แต่ในไม่ช้าอาคารใหม่กำลังจะสร้างเสร็จปัญหาดังนี้น่าจะหมดไป นอกจากนี้ยังมีโครงการสร้างสะพานเชื่อมไทย มาเลเซีย ที่จะต้องเร่งหารือกับรัฐบาลทั้งรัฐบาลไทยและรัฐบาลมาเลเซีย เพราะจะเป็นอีกโครงการหนึ่งที่ช่วยในเรื่องของเศรษฐกิจในพื้นที่

รองนายกรัฐมนตรี กล่าวถึงศักยภาพของจังหวัดนราธิวาสที่จะเป็นประตูในการส่งสินค้าแบบโลจิสติกส์ด้วยว่า จังหวัดนราธิวาสมีศักยภาพเพียงพอเนื่องจากเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งประเทศมาเลเซียเองมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจที่ดีหากมีการเชื่อมโยงกันจังหวัดนราธิวาสจะได้รับผลทางเศรษฐกิจมากขึ้นด้วย ในขณะเดียวกันสินค้าทางเกษตรจะได้ส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านด้วย ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 24 กุมภาพันธ์ 2555 16:47 น.
 ศุลกากรไทย-มาเลเซียร่วมหารือ เคลื่อนย้ายยานพาหนะชายแดน

ศุลกากรไทยและมาเลเซียร่วมหารือกันที่กระบี่

กระบี่ - จังหวัดกระบี่ เป็นเจ้าภาพประชุมทวิภาคี ระหว่างศุลกากรมาเลเซียและศุลกากรไทย ครั้งที่ 3 เพื่อรับรองร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) กระชับสัมพันธระดับทวิภาคีของศุลกากรทั้งสองประเทศ ในการฝึกอบรมแลกเปลี่ยนข้อมูล การป้องกันและปราบปราม รวมทั้งการบริหารจัดการ เคลื่อนย้ายยานพาหนะชายแดนไทย-มาเลเซีย

วันนี้ (24 ก.พ.) ที่โรงแรมเมอร์เคียว ติวานา ต.อ่าวนาง อ.เมือง จ.กระบี่ นายสมชาย พูลสวัสดิ์ อธิบดีกรมศุลกากร เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมทวิภาคี ระหว่างศุลกากรมาเลเซียและศุลกากรไทย ครั้งที่ 3 โดยมีเจ้าหน้าที่ศุลกากรของประเทศไทย และมาเลเซีย จำนวน 30 คน เข้าร่วม

สำหรับประเด็นสำคัญของการประชุม ที่ไทยเป็นเจ้าภาพในครั้งนี้ ประกอบด้วยการรับรอง Terms Of Reference ในการจัดตั้งคณะทำงานระหว่างด้านศุลกากรบริเวณชายแดนของไทยและมาเลเซีย การพิจารณารับรองร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างศุลกากรไทยและศุลกากรมาเลเซีย เพื่อกระชับสัมพันธระหว่างทวิภาคี ของศุลกากรทั้งสองประเทศในด้านศุลกากร อาทิ การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนข้อมูลการป้องกันและปราบปราม

นายสมชาย พูลสวัสดิ์ อธิบดีกรมศุลกากร กล่าวว่า ประเด็นสำคัญสำหรับการประชุมครั้งนี้ เป็นการพิจารณารับรองร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างศุลกากรมาเลเซีย และ ศุลกากรไทย โดยการจัดการประชุมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 ซึ่งทางประเทศไทยจะได้ประโยชน์ในเรื่องของการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับโครงการขอรับสถานภาพเป็นผู้ประกอบการทางเศรษฐกิจ ที่ได้รับอนุญาต คือการรับรองผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้า ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานว่ามีการดำเนินการปลอดภัยตั้งแต่ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ตัวแทน ผู้ขนส่ง ผู้รวบรวม คนกลางท่าเรือ ท่าอากาศยาน ผู้ประกอบการท่าเรือ คลังสินค้า เป็นต้น

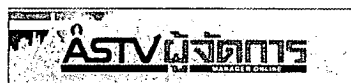
นอกจากนี้เป็นการประชุมความร่วมมือระหว่างศุลกากรไทย มาเลเซีย ด้านการปราบปราม
บริเวณแนวชายแดน การบริหารจัดการด้านการเคลื่อนย้ายยานพาหนะ ผ่านชายแดนไทยมาเลเซีย
อันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองประเทศ

ศุลกากรไทย-มาเลเซียร่วมกันในหลายๆ ด้าน

เจ้าหน้าที่ศุลกากรไทยและมาเลเซีย ร่วมหารือกันที่จังหวัดกระบี่

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 25 พฤษภาคม 2554 20:05 น.

ชาวตากใบไวยแพขนานยนต์ไทย-มาเลเซียข้ามข้า ลุ้นสิ้นเดือนหน้าเสร็จ

นายอุทาร์ พิษณุภรณ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เดินทางตรวจสอบสภาพ
ของแพขนานยนต์ ที่ได้หยุดให้บริการชั่วคราว เนื่องจากไม่มีความปลอดภัย
ในการให้บริการ

นราธิวาส - ชาวบ้านไวยได้รับผลกระทบ จากการหยุดบริการของแพขนานยนต์ข้ามฝากไทย - มาเลเซีย บริเวณด้านตากใบ หน่วยงานภาครัฐคาดเร่งเจรจาสรุปการจัดซ่อมแล้วเสร็จก่อน 30 มิถุนายนนี้

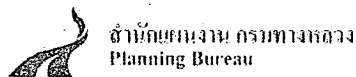
วันนี้ (25 พ.ค.) นายอุทาร์ พิษณุภรณ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส พร้อมด้วย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเดินทางตรวจสอบความเรียบร้อย บริเวณท่าเทียบแพขนานยนต์ข้ามฝั่งอำเภอ ตากใบ-มาเลเซีย จ.นราธิวาส พร้อมกับตรวจสอบสภาพของแพขนานยนต์ ที่ได้หยุดให้บริการชั่วคราว เนื่องจากไม่มีความปลอดภัยในการให้บริการ

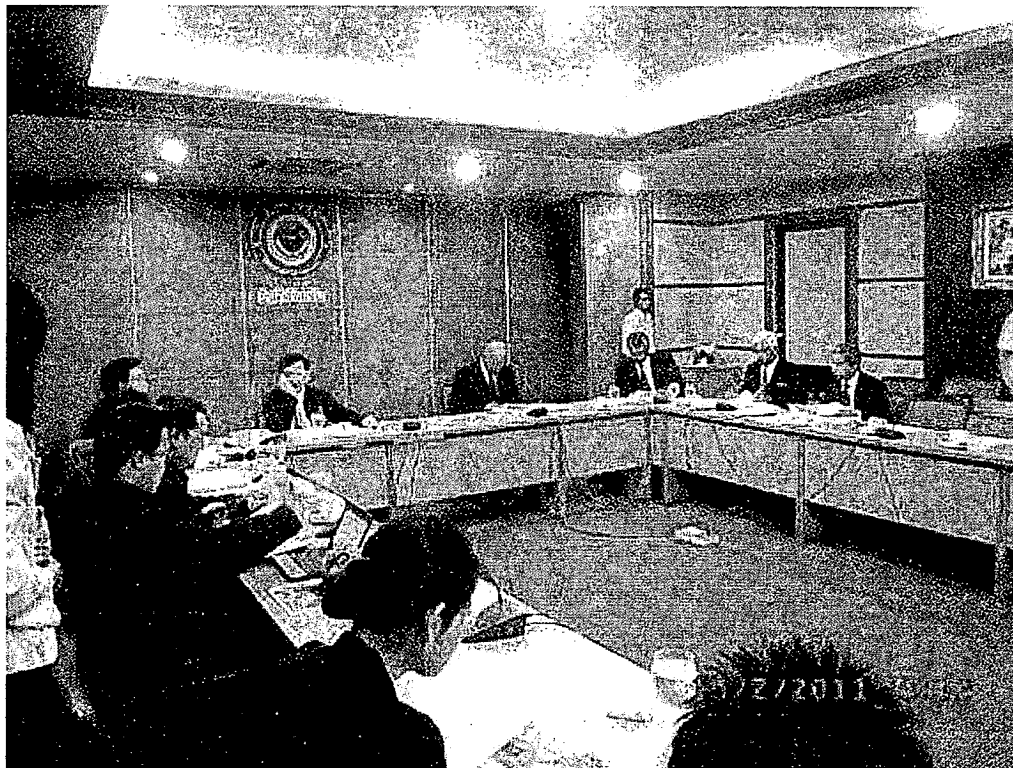
ทั้งนี้ ก่อนหน้าได้มีประชาชนในพื้นที่ร้องเรียนผ่านสายด่วนสนธิสุข ศอ.บต. (1880) ถึงการ ให้บริการเนื่องจากไม่มีความปลอดภัย แพมีสภาพเก่าและชำรุดในบางส่วน ทำให้ต้องหยุดให้บริการ และดำเนินการซ่อมแซมโดยด่วน โดยได้มีการสั่งการไปยังสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4 สาขานราธิวาส ได้จัดเรือหางยาวให้บริการจำนวนทั้งสิ้น 50 ลำ เรือขนาดเล็กอีก 2 ลำเป็นเรือจากประเทศไทย 1 ลำ และมาเลเซีย 1 ลำ มาให้บริการกับประชาชนบริเวณดังกล่าวแทน

ด้านนายสุรชัย จันทรวิสูตร ผู้ประกอบการค้าส่งผัสดังไทย-มาเลเซีย เปิดเผยว่า ขณะนี้ตนเองได้รับความเดือดร้อนมากในการส่งสินค้า จากที่เคยขนส่งสินค้าได้รวดเร็วกลับมีความล่าช้ากว่าเดิมมาก จึงส่งผลกระทบโดยตรงกับกลุ่มพ่อค้าในพื้นที่ นอกจากนี้ เรือที่มาให้บริการ มีข้อจำกัดในการรับจำนวนคนทำให้ต้องมีความล่าช้าในการเดินทาง

อย่างไรก็ตาม ในการตรวจสอบครั้งนี้ นายอุทาร์ พิษญาภรณ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เตรียมเจรจาหาข้อสรุป ในการดำเนินการซ่อมแซมแพขนานยนต์ของไทย ซึ่งมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสเป็นผู้ดำเนินการจัดซ่อม โดยจะต้องให้ซ่อมแล้วเสร็จภายใน 30 มิถุนายน 2554 นี้

สำนักแผนงานจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านเทคนิคระหว่างประเทศไทยและมาเลเซีย ครั้งที่ 3 (โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโลกที่ อ.ตากใบ)

การประชุมของคณะกรรมการร่วมด้านเทคนิคระหว่างประเทศไทยและมาเลเซียครั้งที่ 3 โครงการศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโลกที่ อ.ตากใบ จังหวัดนราธิวาส/เปิงกัลันกูโบร์ เมืองทุมปัด รัฐกลันตัน ได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2554 ณ ห้องประชุมสนั่น ศรีรุ่งโรจน์ โดยมีนายเหม โจ้วศิริ วิศวกรใหญ่ด้านวางแผนและวางโครงการก่อสร้าง และ Dato' Ir. Dr. Azmi Bin Hassan ผู้อำนวยการส่วนวางแผนทางหลวง กระทรวงโยธาธิการ ประเทศมาเลเซีย ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมร่วมกัน

การประชุมมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรายงานขั้นสุดท้าย (Draft Final Report) รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นต่อบริษัทที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงรายงานขั้นสุดท้าย (Final Report) ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ หลักจากศึกษาความเหมาะสมฯ โครงการแล้วเสร็จ ทั้งสองฝ่ายจะได้พิจารณาดำเนินการสำรวจและออกแบบรายละเอียดต่อไป

โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโกลกที่ อ.ตากใบ/เปิงกาลัยบุรีนี้ เป็นโครงการภายใต้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ชายแดนไทย - มาเลเซีย (Malaysia - Thai Committee on Joint Development Strategy for Border Areas: JDS) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่าง ประเทศไทยและมาเลเซียบริเวณแม่น้ำโกลก ที่ อ.ตากใบ ซึ่งปัจจุบันไม่มีความสะดวกเนื่องจากต้องใช้ เรือเฟอร์รี่และแพขนานยนต์ในการขนส่งคนและสินค้า ดังนั้น หากการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโกลกที่ อ.ตากใบ/เปิงกาลัยบุรีแล้วเสร็จ จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคใต้ รองรับ การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนของประเทศไทยและมาเลเซียได้เป็นอย่างดี

นิตยสารผู้จัดการ 360 องศา ตุลาคม 2553

2 โครงการคู่แข่งในมาเลเซีย

โดย ปิยะโชติ อินทรนิवास

นับตั้งแต่ปี 2550 มาเลเซียได้ทุ่มงบประมาณเกือบ 1.8 ล้านล้านบาท เพื่อทำสอง โครงการพัฒนาขนาดใหญ่ในพื้นที่ตอนเหนือที่มีชายแดนติดกับภาคใต้ของไทย ซึ่งแม้จะมียุทธศาสตร์การพัฒนาในเชิงแข่งขันกับไทย แต่ในอีกมิติก็ถือเป็น แรงผลักดันให้ไทยต้องเร่งเดินหน้า “โครงการเซาเทิร์นซีบอร์ด” นั่นเอง

สองโครงการพัฒนาของมาเลเซียที่ถือว่าเป็นคู่แข่งสำคัญของโครงการเซาเทิร์นซีบอร์ดของไทยคือ 1) โครงการการพัฒนาเศรษฐกิจในบริเวณแนวพื้นที่ภาคเหนือ (Northern Corridor Economic Region: NCER) และ 2) การพัฒนาในบริเวณแนวพื้นที่ชายฝั่งทะเล ด้านตะวันออก (East Coast Economic Region: ECER)

ทั้งนี้ ได้มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่เป็นหลัก และเชื่อมโยงกับไทยภายใต้กรอบความร่วมมือที่จะพัฒนาร่วมกันคือ กรอบ IMT-GT กับกรอบ JDS โดยทั้ง 2 โครงการได้เริ่มดำเนินการไปแล้วตั้งแต่ปี 2550 และจะไปแล้วเสร็จในปี 2568

ในเรื่องนี้ ว่าที่ ร.ต.กิตติพล โชติพิมาย นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่ สศช.สรุปรายละเอียดทั้งโครงการ NCER และ ECER ของมาเลเซียไว่น่าสนใจ ดังนี้

โครงการ NCER เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อเร่งรัดการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่และยกระดับรายได้ของประชาชน ประกอบด้วยพื้นที่รัฐปีนัง ปะลิส เกดะห์ และภาคเหนือของรัฐเปเร ซึ่งติดต่อกับจังหวัดสตูล สงขลา และยะลาของไทย โดยเป็นพื้นที่ที่สร้าง GDP ให้แก่มาเลเซียร้อยละ 20.1

มีวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาไปสู่การเป็นภูมิภาคเศรษฐกิจระดับโลกในด้านหลักๆ ได้แก่ ด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (E&E) ด้านการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว และด้านเทคโนโลยีชีวภาพ

ผู้ดำเนินการได้แก่ Sime Darby Berhad เป็นบริษัทใหญ่อันดับหนึ่งของมาเลเซีย และอินโดนีเซียตะวันออกเฉียงใต้ งบประมาณดำเนินการ 177 พันล้านริงกิต คิดเป็นเงินไทยก็กว่า 1.7 ล้านล้านบาท (51.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในช่วงระยะเวลา 18 ปี โดยรัฐบาลเตรียมงบประมาณราว 1 ใน 3 ขณะที่เป็นการลงทุนของภาคเอกชนประมาณ 2 ใน 3

เป้าหมายเพื่อเพิ่ม GDP ของภูมิภาคจาก 52.7 พันล้านริงกิต ในปี 2548 เป็น 214.1 พันล้านริงกิต ในปี 2568 สร้างงาน 500,000 ตำแหน่งภายในปี 2555 และอีก 1,000,000 ตำแหน่งภายในปี 2561

สำหรับการจัดแนวพื้นที่การพัฒนาย่อยภายใน NCER ประกอบด้วย

แนวพื้นที่เกาะ ได้แก่ เกาะลังกาวีและปีนัง พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำ และศูนย์กลางกระจายสินค้าของโลกทางด้านอากาศและทางทะเล ส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางแพทย์ คงความเป็นศูนย์กลาง ด้านการศึกษาและการผลิตเครื่องไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งยกระดับด้านโลจิสติกส์โดยพัฒนาท่าเรือ ถนน และสะพานปีนังแห่งที่ 2 เพิ่มเติม

แนวพื้นที่ชายฝั่ง ได้แก่ การพัฒนาแนวพื้นที่ด้านเหนือเชื่อมโยงปาตังเบฮาร์สู่ไทย โดยพัฒนาเมืองคองง่า เมืองหลวงของรัฐปะลิสเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาเชื่อมโยงกับเมืองอาโรและสินธก โดยให้เมืองกัวลาเกดะห์และเมืองกัวลาลุมปูตา เป็นศูนย์กลางด้านการประมง แปรรูปอาหาร การท่องเที่ยว ชายฝั่ง และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ส่วนเมืองยานพัฒนาเป็นศูนย์กลางด้านปิโตรเลียมเคมี อุตสาหกรรม กลั่นน้ำมันและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง คลังน้ำมัน

แนวพื้นที่ตอนกลาง ได้แก่ พื้นที่ข้าง North-South Expressway จากเมืองอโปห์ รัฐเประไปยังเมืองบูกิตกาเยอติม รัฐเกดะห์ ติดชายแดนไทยที่อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ให้เป็นฐานอุตสาหกรรมแปรรูป โดยมีศูนย์กลางที่เมืองบัตเตอร์ เวอร์ธ คูลิม และกูรูน โดยเน้นธุรกิจ SME ที่ผลิตวัตถุดิบให้กับโรงงานเครื่องไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ โดยมีแผนการพัฒนารถไฟรางคู่และการขนส่งระบบรางไปยังท่าเรือและท่าอากาศยาน

แนวพื้นที่ตอนใน ได้แก่ พื้นที่เชื่อม โยงระหว่างเมืองโกตาปุตรา และเมืองโกตา กังซาร์ เน้นกิจการด้านการเกษตรเพื่อการพาณิชย์ เช่น ยางพาราและปาล์ม และการรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นพื้นที่ประตูเชื่อมโยงกับไทยแห่งที่สองเมืองเปิงกาลีฮูลู รัฐเประกับอำเภอเบตง จังหวัดยะลา

(อ่านเรื่อง “หนิห่าว สลามัท เบตง” เรื่องจากปก นิตยสารผู้จัดการ 360° ฉบับ เดือนมีนาคม 2552 หรือใน www.goto manager.com ประกอบ)

แนวพื้นที่บัตเตอร์เวอร์ธ-คูลิม-บาลิง-เปิงกาลีฮูลู เพื่อเชื่อมโยงระหว่างศูนย์โลจิสติกส์ที่เมืองบัตเตอร์เวอร์ธ รัฐปีนัง กับเมืองคูลิม รัฐเประ โดยจะพัฒนาระดับถนนเชื่อมโยงระหว่างฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก

มีโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ได้แก่ โครงการปีนังโมโนเรล สร้างสะพานปีนังแห่งที่สอง โครงการ Kedah Hydrocarbon Hub หรือการพัฒนาโรงกลั่นน้ำมัน คลังน้ำมัน และการสร้างท่อส่งน้ำมันในรัฐเกดะห์ (เมือง Yan) ผ่านไปรัฐกลันตัน (เมือง Bachok) ปัจจุบันโครงการต่างๆ อยู่ระหว่างการทบทวน เนื่องจากผลกระทบวิกฤติ เศรษฐกิจสหรัฐฯ และราคาน้ำมัน

องค์กรบริหาร ได้แก่ Northern Corridor Implementation Authority (NCIA) โดยมีผู้แทนจากรัฐต่างๆ ในพื้นที่และรัฐบาลมาเลเซียร่วมดำเนินการ

ความเชื่อมโยงกับไทยคือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานใน NCER ที่สำคัญ เช่น การพัฒนาด่านศุลกากรแห่งใหม่ที่ดูเรียนบุหรัง รัฐเกดะห์ ตรงข้ามกับด่านศุลกากรบ้านประกอบ อำเภอนาหวี จังหวัดสงขลา ซึ่งฝ่ายมาเลเซียมีความก้าวหน้ากว่าฝ่ายไทยมาก การพัฒนาด่านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ตรงข้ามด่านบูกิตกาเยอติม ฝ่ายไทยยังอยู่ระหว่างการจัดหาที่ดิน ขณะที่ฝ่ายมาเลเซียพัฒนาตามโครงการ Kota Perdana ไปตามแผนแล้ว

ด้านโครงการ ECER เปิดโครงการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2550 ในพื้นที่ 3 รัฐ ได้แก่ กลันตัน ตรังกานุ ปาหัง และอำเภอเมอร์ซิง รัฐยะโฮร์ โดยเชื่อมโยงกับไทยในบริเวณจังหวัดนราธิวาสกับรัฐกลันตัน

มีวัตถุประสงค์ใช้การพัฒนาด้านปิโตรเลียมภายใต้ Petronas Nasional Bhd. เป็นตัวกระตุ้นการพัฒนาในภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาด้านท่องเที่ยวและเป็นศูนย์โลจิสติกส์ทางภาคตะวันออก

พื้นที่ ECER เดิมค่อนข้างยากจน โดยมีสัดส่วน GDP ของประเทศเพียงร้อยละ 12 เป็นระดับต่ำสุด แต่มีทรัพยากรน้ำมันนอกชายฝั่งทะเลรัฐกลันตันจำนวนมาก สามารถพัฒนาเป็นฐานการผลิตปิโตรเคมี เช่นเดียวกับฐานการผลิตปิโตรเลียมเคมีขนาดใหญ่ที่เมืองเกอเตอร์ ในรัฐตรังกานู

ผู้ดำเนินการคือ Sime Darby Bhd. และ Southern Corridor Bhd. งบประมาณ 22.3 พันล้านริงกิต โดยรัฐบาลจัดสรรให้ และลงทุนโดย Petronas Nasional Bhd. ในด้าน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติประมาณ 40 พันล้านริงกิต โดยมีระยะเวลาดำเนินการถึงปี 2563

สำหรับโครงการ ECER มีแผนพัฒนาที่สำคัญๆ ประกอบด้วย

ความเป็นศูนย์กลางด้านท่องเที่ยว ได้แก่ แนวพื้นที่ชายฝั่ง เช่น เมืองตุมปัต (ตรงข้ามอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส) กัวลาปาหัง ศูนย์กลางการท่องเที่ยวชายแดน เช่น เมืองเปิงกาลีงกูโบร์ (ตรงข้ามท่าเรือเฟอร์รีตาบา) เมืองรันตาปันยัง (ตรงข้ามอำเภอสุไหงโก-ลก) เมืองบูกิตบุหงา (ตรงข้ามบ้านเกะตา ปัจจุบันมีสะพานข้ามแม่น้ำโกลกแห่งใหม่สร้างแล้วเสร็จ) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี บริเวณเมืองเกอโรเต และเมืองเกบัง สนับสนุนด้วยการพัฒนาโครงข่ายทางรถไฟชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ทางด่วนพิเศษและทางด่วน ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ขยายท่าเรือกวตัน เคมามัน และเกอโรเต

การพัฒนาศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูปหลัก ได้แก่ แนวพื้นที่ Eastern Region Primary Manufacturing Corridor เชื่อมโยงระหว่างเมืองเกอโรเต-ท่าเรือกวตัน-กวตัน-แกมบัง-เปกัณ โดยพัฒนาเขตการค้าเสรีที่ทำเรือกวตัน และท่าเรือเคมามัน คลัสเตอร์ อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มที่เมืองท่าเรือกวตัน ศูนย์การค้าและการกระจายสินค้าประเภทยานยนต์ ณ เมืองท่าเรือกวตัน อู่ต่อเรือซ่อมเรือที่เมืองชูไค อุตสาหกรรมหลักที่เมืองเตลุก คาลอง และชูไค สวนอุตสาหกรรมยานยนต์ที่เมืองเปรามู และสวนอุตสาหกรรมฮาลาลที่เมืองแกมบัง

การพัฒนาศูนย์อุตสาหกรรมแปรรูประดับรอง ได้แก่ แนวพื้นที่ Secondary Manufacturing Zone (ตามอเตอร์ลอท-เมนตากับ-เบนตา-กัวลาตรังกานู-โกตาบารู) ประกอบด้วยสวนอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางที่เมืองที่เมืองตามอเตอร์ลอท สวนอุตสาหกรรมผสมผสานที่เมืองเบนตอง หมู่บ้านหัตถกรรมที่เมืองกัวลาตรังกานู เขตเสรีที่ทำอากาศยานกัวลาตรังกานู และเมืองเปิงกาลีงกูโบร์ สวนอุตสาหกรรมฮาลาลที่เมืองปาเสมัส

การแปรรูปอื่นๆ ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปจากน้ำยางชั้นที่เมืองมาจิง การทำสวนไม้ยางในทุกรัฐของ ECER การแปรรูปอาหารระดับ SME ที่เมืองตอกบาลิ บาจอก เซนเดอริง ชูไค กวตัน และสวนอุตสาหกรรม เฟอร์นิเจอร์ไม้ยาง ที่เมืองกัวลาลิมไกร บันดา อัล-มุกตาฟี บิลลา-ซาท

ความเชื่อมโยงกับไทยคือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโกลกที่บ้านบูเกะตา อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส กับบ้านบูกิต บุงา รัฐกลันตัน โดยมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการไปเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2550 การศึกษาความเหมาะสมการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโกลกแห่งที่สอง บริเวณเมืองรันเตาปันยัง รัฐกลันตัน และอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส และสะพานข้ามแม่น้ำโกลก ที่ท่าตาบา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส กับเมืองเปิงกาลีงกูโบร์ อำเภอตุมปัต รัฐกลันตัน

ดังนั้นแล้ว ทั้งโครงการ NCER และโครงการ ECER นอกจากจะมียุทธศาสตร์เชิงแข่งขันกับไทยแล้ว ยังจะเป็นตัวกระตุ้นให้ประเทศไทยให้รับดำเนินการโครงการเซาเทิร์นซีบอร์ดให้เป็นจริงขึ้นมาโดยเร็ว

โดย ASTVผู้จัดการออนไลน์ 14 มกราคม 2553 11:10 น.

รัฐบาลทุ่ม 69 ล้าน สร้างศูนย์ราชการชายแดน/สะพานข้ามไทย-มาเลเซีย ที่ อ.ตากใบ

นราธิวาส - รัฐบาลอนุมัติงบ 69 ล้าน เร่งสานโครงการพัฒนาพื้นที่พิเศษ 5 จชต. แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 บริเวณตรงข้าม อ.ตุมปัส รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซียและก่อสร้าง สะพานข้ามฝั่งพรมแดนไทย-มาเลเซีย ชั้นที่ ต.เกาะสะท้อน อ.ตากใบ อีก 1 จุด

วันนี้ (13 ม.ค. 53) ที่ห้องประชุม สำนักงานด้านศุลกากรตากใบ อ.ตากใบ จ.นราธิวาส นาย ธน เวชกรกานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นประธานในที่ประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับ โครงการพัฒนาด่านตากใบโดยมีนายสายัณห์ ชัยชนะวงศ์ นายอำเภอตากใบ นายประคัลภ์ แก้วอัมพร นายด้านศุลกากรตากใบ พ.ต.อ.รุ่งเกียรติ สนแจ้ง ผกก.ด่านตรวจคนเข้าเมือง จ.นราธิวาส นายอนุชิต ตระกูลมุกดา โยธาธิการและผังเมือง จ.นราธิวาสและผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม 30 คน

นายธน เวชกรกานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เปิดเผยภายหลังการประชุมว่า ขณะนี้ รัฐบาลได้อนุมัติเงินงบประมาณจากโครงการพัฒนาพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้ แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 (แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2) เป็นเงิน 69 ล้านบาท เพื่อให้ จ.นราธิวาส ดำเนินการจัดจ้างโครงการพัฒนาด่านตากใบ ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับ อ.ตุมปัส รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย เพื่อให้มีความเจริญทัดเทียมกับด้านชายแดนของรัฐกลันตันและทำการก่อสร้าง สะพานข้ามฝั่งพรมแดนไทย-มาเลเซีย ชั้นที่ ต.เกาะสะท้อน อ.ตากใบ อีก 1 จุด

ทั้งนี้ เพื่อรองรับเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและการค้าชายแดนระหว่าง 2 ประเทศ ทั้งนี้โครงการ ดังกล่าวถือเป็นผลดีกับประชาชนในพื้นที่อย่างมาก โดยเฉพาะตามแนวชายแดนที่จะมีรายได้ หมุนเวียนมากขึ้น

คมชัดลึก 21 ธันวาคม 2552

หนุนสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสุโข-ลก3

ภาคใต้-เทศบาลเมืองตากใบ ออกโรงหนุนรัฐบาลไทย-มาเลเซีย ผุดสะพานข้ามแม่น้ำสุโข-ลก3 แห่งที่ 3 เชื่อมเศรษฐกิจ การค้า และท่องเที่ยวพรมแดน

นายราชี รอนิง นายกเทศมนตรีเมืองตากใบ จ.นราธิวาส เปิดเผยว่า ภายหลังจาก นาย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี และดาโต๊ะ ชรี มุฮัมหมัด นาจิบ บิน ตุน อับดุล ราซิก นายกรัฐมนตรีมาเลเซีย เดินทางไปยังสะพานด่านพรมแดนที่ บ.บูเก๊ะตา ต.โละจูด อ.แว้ง จ.นราธิวาส เพื่อเปลี่ยนชื่อสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลกแห่งที่ 2 เป็นสะพานมิตรภาพ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม ที่ผ่านมา ทำให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เชิงเศรษฐกิจชัดเจนขึ้น

ล่าสุดมีแนวโน้มที่รัฐบาลไทยและมาเลเซียจะร่วมมือกันสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสุโงโก-ลก แห่งที่ 3 ใน อ.ตากใบ เพิ่มอีก 1 แห่ง หลังจากทีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการศึกษาผลกระทบทาง สิ่งแวดล้อม และศึกษาผลความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐกิจไว้ระดับหนึ่งแต่เรื่องได้เงียบหายไป จนนำมาสู่ ความสนใจในครั้งนี โดยคาดว่าจะในปี 2553 จะได้นำข้อมูลและรายละเอียดทั้งหมดเสนอต่อรัฐบาลทั้ง สองประเทศตัดสินใจต่อไป

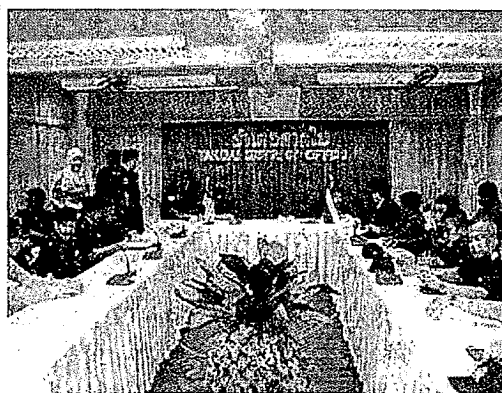
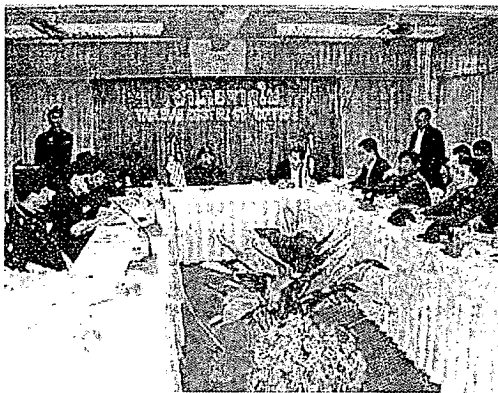
“ในฐานะองค์กรท้องถิ่น พร้อมสนับสนุนโครงการนี้อย่างเต็มที่ เพราะ อ.ตากใบ เป็นพื้นที่ หนึ่งซึ่งมีการทำการค้าขายกับมาเลเซียมายาวนานและสามารถสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะผลผลิตทางการเกษตร แต่ช่วงที่ผ่านมาต้องอาศัยการขนส่งทางน้ำ ดังนั้นหากมีสะพาน เกิดขึ้นในพื้นที่จะเป็นผลดีต่อประชาชนอย่างมาก”

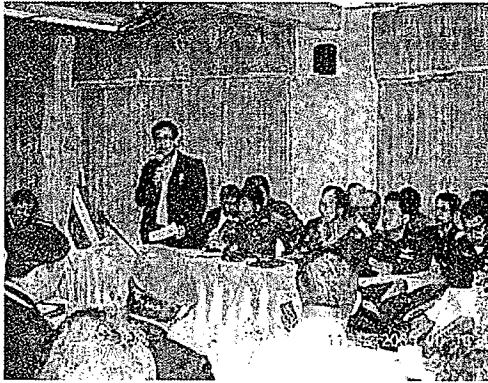
นายกเทศมนตรีเมืองตากใบ กล่าวต่อว่า ไม่เพียงเท่านั้นหากมีการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำสุ โงโก-ลก แห่งที่ 3 จะทำให้การค้าบริเวณชายแดนฝั่ง อ.ตากใบ กับประเทศมาเลเซียคึกคัก เป็นการ ช่วยกระตุ้นภาวะทางเศรษฐกิจของ จ.นราธิวาส ทั้งระบบอีกด้วย เนื่องจากประชาชนทั้งสองประเทศ สามารถเดินทางผ่านช่องทางได้หลากหลายมากขึ้น

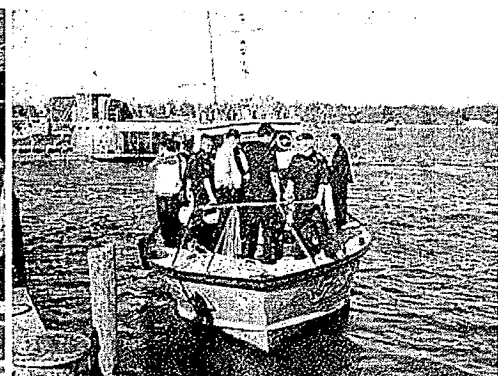
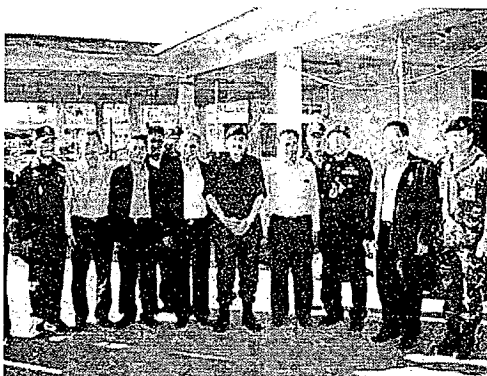
“ชาวมาเลเซียมาเที่ยวราอิवासผ่านด่านปีหนึ่งนับล้านคน ทั้งนี้หากเราเพิ่มช่องทางเชื่อมโยง ที่ง่ายและสะดวกขึ้นจะเป็นการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวได้มากกว่าปัจจุบัน ขณะเดียวกันการขนส่ง สินค้าเกษตรกรรมของชายแดนใต้ไปยังประเทศเพื่อนบ้านจะร่นระยะทาง ลดเวลา และลดค่าใช้จ่าย ได้มากขึ้นด้วย ซึ่งหากรัฐผลักดันให้เกิดสะพานข้ามแม่น้ำสุโงโก-ลก แห่งที่ 3 ขึ้นได้จะเป็นหนึ่งในการ แก้ไขปัญหาความไม่สงบชายแดนใต้ระยะยาวอีกทางหนึ่ง” นายกเทศมนตรีเมืองตากใบ กล่าว

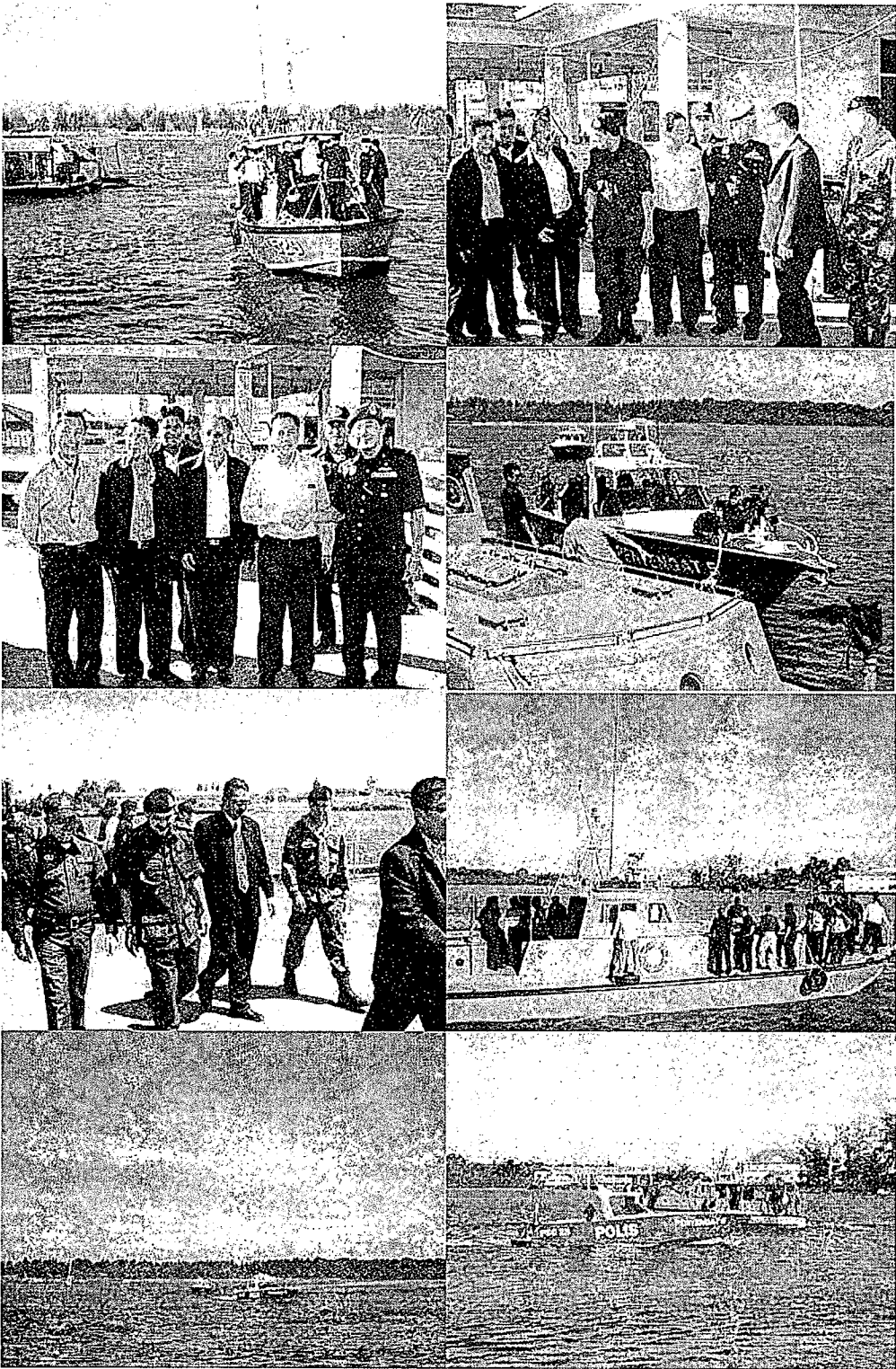

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2552 ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส นายสันธ ณะ จันทร หัวหน้าสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 4 สาขานราธิวาส เข้าร่วมประชุมหารือและแก้ปัญหา ในเรื่องข้อเรียกร้องของกลุ่มเรือรับจ้างข้ามฝั่ง (เรือหางยาว) กับกลุ่มค้าขายตามแนวชายแดน และ กลุ่มแพขนานยนต์ สำหรับกรณีปัญหาด่านชายแดน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส ร่วมกับเจ้าหน้าที่จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ของประเศมาเลเซีย

นิตยสารผู้จัดการ สิงหาคม 2550

ผกายมาศ เวียร์รา ผู้ล้างอาถรรพ์แม่น้ำโขง

โดย ปณิพ ตั้งศรีวงศ์ เอกรัตน์ บรรเลง

จากประสบการณ์ค้าขายในพื้นที่มานานับ 10 ปี วันนี้ ผกายมาศ เวียร์รา มองเห็นแล้วว่าช่องทางลงทุนที่ดีที่สุดในย่านสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจคืออะไร แม้ว่าช่องทางนี้เหมือนมีอาถรรพ์ เพราะมีหลายรายที่เคยเข้ามาทำแล้ว แต่ไปไม่รอด

ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา ผู้คนที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำโขง ช่วงตั้งแต่หลวงพระบางของลาวขึ้นมาถึงเชียงของ เชียงแสนของไทย ผ่านพม่าขึ้นไปถึงเชียงรุ่ง สิบสองปันนา ต้องแปลกใจที่เห็นเรือรูปร่างไม่ชินตา 3-4 ลำ อาทิ เรือสำราญขนาดใหญ่ เรือยอชต์ สปีดโบ๊ต วิ่งขึ้น-ลงบนเส้นทางนี้ โดยมีผู้โดยสารที่เป็นนักท่องเที่ยวอยู่บนเรือจำนวนมาก

เหตุเพราะความคุ้นเคยของชาวบ้านแถบนี้ เรือส่วนใหญ่ที่อาศัยลำน้ำโขง ถ้าไม่เป็นเรือพายหรือเรือหางยาวของชาวบ้าน ก็ต้องเป็นเรือขนส่งสินค้า จะมีบ้างที่เป็นเรือขนส่งนักท่องเที่ยว แต่ก็ไม่หรูหราเหมือนเรือสำราญที่พวกเขาเพิ่งพบเห็นในช่วงนี้

"วันก่อนเราเอาเรือลำนี้วิ่งไปหลวงพระบาง ชาวบ้านตกใจกันใหญ่ เพราะไม่เคยเห็น ออกมายืนดูกันเต็มฝั่งแม่น้ำ" ผกายมาศ เวียร์รา กรรมการผู้อำนวยการ บริษัทแม่โขง เดลต้า ทราเวล เอเจนซี บอกกับ "ผู้จัดการ"

เรือลำที่เธอว่า ชื่อเรือ "นกยูงทอง" เป็นเรือท่องเที่ยวที่มีห้องพักอยู่ในตัว จำนวน 22 ห้อง สามารถจุผู้โดยสารได้ถึง 76 คน และสามารถขายได้ถึง 130 คน หากผู้โดยสารไม่พักบนเรือ

แม่โขง เดลต้า ทราเวล เอเจนซี ได้เปิดให้บริการเดินเรือโดยสารในลำน้ำโขงตั้งแต่เดือนธันวาคม 2549 ในเส้นทางระหว่างเชียงแสน-สิบสองปันนา กับเชียงของ-หลวงพระบาง

ปัจจุบันมีเรืออยู่ทั้งสิ้น 4 ลำ นอกจากเรือนกยูงทองที่กล่าวถึงข้างต้นแล้วยังมีเรือ "สามเหลี่ยมทองคำ 8" ที่สามารถจุผู้โดยสารได้ 68 คน กับเรือ "เทียนดำ" 1 และ 2 ที่สามารถจุผู้โดยสารได้ละละ 48 คน

จุดเด่นของเรือทั้ง 4 ลำ คือได้รับการออกแบบมาสำหรับวิ่งในลำน้ำโขงเป็นการเฉพาะ โดยบริษัทต่อเรือในจีน การออกแบบเรือ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างวิศวกรที่ชำนาญการ ต่อเรือในลำน้ำต่างๆ ของจีน กับ "นายน้ำ" ที่รู้จักร่องน้ำในลำน้ำโขงเป็นอย่างดี เนื่องจากแม่น้ำโขงช่วงตั้งแต่สิบสองปันนาลงมาถึงหลวงพระบาง นอกจากกระแสน้ำจะเชี่ยวกรากแล้วยังมีเกาะแก่ง โขดหินเป็นจำนวนมาก ซึ่งเคยเป็นอุปสรรคต่อการเดินเรือแถบนี้มาแล้วในอดีต ดังนั้นเรือส่วนใหญ่ที่สามารถวิ่งขึ้น-ลงบริเวณนี้ได้ นอกจากคนควบคุมเรือจะต้องรู้จัก กระแสน้ำ ร่องน้ำ เกาะแก่งต่างๆ อย่างดีแล้วเรือจะต้องกว้าง เพื่อให้ท้องเรือกินน้ำไม่ลึก

"อย่างเรือสามเหลี่ยมทองคำ 8 นี้ กินน้ำประมาณ 80 เซนติเมตรถึง 1 เมตร"

เรือทั้ง 4 ลำเป็นเรือสัญชาติจีน กัปตัน ผู้ควบคุมเรือ ก็เป็นชาวจีน ที่เคยมีประสบการณ์ในการคุมเรือขนส่งสินค้าในย่านนี้มาก่อนแล้ว สำหรับเส้นทางจากเชียงแสนขึ้นไปถึงสิบสองปันนา ทั้ง

กับตัน ข่างเครื่อง และลูกเรือ จะใช้คนจีนทั้งหมด ส่วนเส้นทางจากเชียงของ ลงมายังหลวงพระบาง นอกจากกับตันกับข่างเครื่องที่เป็นคนจีนแล้วยังเสริมกับตันมือ 2 กับลูกเรือบางส่วนที่เป็นคนลาว

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้แม่โขง เดลต้า ทราเวล เอเจนซี กำลังสั่งต่อเรือเพิ่มอีก 2 ลำ เพื่อนำมาเสริม โดยเรือทั้ง 2 ลำ จะจดทะเบียน เป็นเรือสัญชาติไทย

แม่โขง ทราเวล เอเจนซี เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างผกายมาศกับบริษัทขนส่งเทียนต้าสิบสองปันนา (CICS) รัฐวิสาหกิจทางด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาลมณฑลยูนนานของจีนโดย CICS จะรับผิดชอบเรื่องเรือและการเดินเรือ ขณะที่ผกายมาศรับผิดชอบเรื่องการบริหารการตลาด

แม้จะเริ่มเปิดดำเนินการมาตั้งแต่เดือน ธันวาคมปีที่แล้ว แต่ผกายมาศเพิ่งทำพิธีเปิดตัวบริษัทอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน ที่ผ่านมา โดยมี พล.อ.อ.กำธน สินธวานนท์ องคมนตรี เดินทางมาเป็นประธานในพิธี

ผกายมาศเป็นนักธุรกิจหญิงที่เข้าของการค้าในพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจมานานนับสิบปี

เธอไม่ใช่คนในพื้นที่ ปุ่มหลังของเธอเคยเป็น ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ดาวสยาม และบรรณาธิการ นิตยสารเปรี้ยว ก่อนจะออกมาทำสารคดีโทรทัศน์ เกี่ยวกับพื้นที่ชายแดนในแถบประเทศอินโดจีน

งานสารคดีโทรทัศน์ทำให้เธอสามารถสร้าง สายสัมพันธ์กับคนในพื้นที่ จนถูกขอให้เป็นผู้ประสานงานให้กับนักธุรกิจที่ต้องการเข้าไปลงทุน ในย่านนี้ เริ่มจากเวียดนามเป็นจุดแรกจนเธอมองเห็นช่องทางและออกมาค้าขายด้วยตัวเอง

ก่อนออกมาเปิดบริษัทแม่โขง เดลต้า ทราเวล เอเจนซี ผกายมาศเป็นผู้บริหารร้านสินค้าปลอดภาษีในเมืองท่าหลักของพม่า 2 สาขา คือ Tachileik Inter Shop Duty Free กับ Allure Duty Free Shop และร้านค้าปลอดภาษี ในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วของลาว ในชื่อ Lao Duty Free Shop รวมถึงร้าน Chiang Rai Intershop ในสนามบินนานาชาติเชียงราย

เธอเล่ากับ "ผู้จัดการ" ว่าจากประสบการณ์ที่ค้าขายในย่านสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจมานานนับสิบปี ทำให้เห็นช่องทางว่าถึงที่สุดแล้วการลงทุนที่ดีที่สุดในย่านนี้ก็คือการคมนาคมขนส่ง โดยเฉพาะทางน้ำ ผ่านทางแม่น้ำโขง ซึ่งมีต้นทุนต่ำ

แต่ในอดีต คนส่วนใหญ่มักมองว่าการเดินทางในแม่น้ำโขงเป็นอันตราย ซึ่งตรงข้ามกับความเป็นจริงในปัจจุบัน เธอจึงใช้วิธีการเปิดบริษัทเดินเรือท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้คนทั่วไปได้เข้ามารับรู้ว่าการเดินเรือในแม่น้ำโขงทุกวันนี้มีความปลอดภัยแล้ว

กับแนวคิดที่คนส่วนใหญ่กำลังมองว่าโครงข่ายคมนาคมที่กำลังได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นรูปธรรม จะเป็นโอกาสทางการค้าของไทยที่สามารถส่งสินค้าเข้าไปขายในจีนได้นั้น เธอมีมุมมอง ที่แตกต่างและน่าสนใจว่า การค้าขายกับจีนนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือการควบคุมต้นทุนให้ต่ำ เพื่อให้เกิดข้อได้เปรียบในการแข่งขัน เพราะจีนเป็นประเทศที่มีพื้นที่และประชากร จำนวนมาก หากสินค้าใดที่ส่งเข้าไปขายในจีน มีราคาแพงเกินไป จีนสามารถผลิตเองได้ก็จะผลิต

เธอยกตัวอย่างสินค้า 2 ชนิดคือน้ำมันปาล์ม และยางพารา ซึ่งเป็นสินค้าหลักที่ส่งออก จากไทยทางเชียงแสนเข้าไปในจีนเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันจีนเริ่มปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันขึ้นมาเองแล้ว ซึ่งจะผลต่อตลาดของสินค้าทั้ง 2 ชนิดในจีนในอนาคตที่อาจเปลี่ยนไป ถ้าไม่สามารถแข่งกับยางพาราหรือน้ำมันปาล์มที่จีนผลิตออกมาขายเองได้

"ถ้าเราไม่สามารถส่งของเข้าไปขายเขา ได้ ก็เปลี่ยนเป็นว่าทำยังไง ที่จะดึงให้เขาเดินทางเข้ามาใช้จ่ายในประเทศไทย จะดีกว่า" เธอให้แง่คิด

ปัจจุบัน ลูกค้าหลักของแม่โขง เดลต้า ทราเวล เอเจนซี นอกจากนักท่องเที่ยวทั่วไปแล้ว ยังมีข้าราชการและนักธุรกิจจีน ที่เดินทาง เข้าออกระหว่างสิบสองปันนากับประเทศไทย เพื่อประชุมและดูงาน ซึ่งเที่ยวหนึ่งๆ จะมีลูกค้า ในกลุ่มนี้ประมาณ 40-50 คน

แม่โขง เดลต้า ทราเวล เอเจนซี ใช้จุดขายที่เป็นการคมนาคมทางเลือกระหว่างสิบสองปันนากับเชียงราย ที่มีราคาถูกกว่า เพราะปัจจุบัน การเดินทางจากสิบสองปันนา มาเชียงราย มีเพียงบริษัท บางกอกแอร์เวย์สเพียงรายเดียว ที่เปิดเที่ยวบินตรงอยู่ และมีราคาแพงกว่าการเดินทางโดยเรือโดยสาร มิเช่นนั้น คนที่จะเดินทางก็ต้องไปขึ้นเครื่องบินจากเมืองคุนหมิง ซึ่งมีสายการบินให้เลือกมากกว่า สำหรับเส้นทางระหว่างเชียงแสนถึงสิบสองปันนานั้น แม่โขง เดลต้า ทราเวล เอเจนซี คิดค่าโดยสารราคาเที่ยวละ 750 หยวน หรือประมาณ 4,000 บาท แต่ถ้าไปกลับเท่ากับ 1,500 หยวน หรือประมาณ 7,500 บาท ภายภาคนี้เป็นนักธุรกิจหญิงรายล่าสุดที่อาจหาญเข้ามาลงทุนในลำน้ำโขง ซึ่งในอดีตมีคนที่เจ็บปวดกับที่นี่ไปแล้วหลายราย อาทิ

- กลุ่ม "วัฒนา อัสวเหม" แห่ง MP กรุป ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ในการลงทุนทำอุตสาหกรรมที่เชียงแสน-ห้างสรรพสินค้าห้าแยกตัวเชียงราย ได้รับใบอนุญาตเดินเรือท่องเที่ยวในแม่น้ำโขง รวมมูลค่าการลงทุนหลายพันล้านบาท ตั้งแต่ 10 กว่าปีก่อน แต่ปัจจุบันกลับมีเพียงสิ่งปลูกสร้างที่ถูกต้อง

- กลุ่ม "ตะวันอีสาน" ของ "สมหญิง เสรี วงศ์" ที่เข้ามาลงทุนต่อจากกลุ่ม MP ของวัฒนา ทั้งเข้าพื้นที่ห้าแยกตัวเชียงราย เปิดเดินเรือในแม่น้ำโขงระหว่างเชียงแสน-เชียงรุ่ง สิบสองปันนา เปิดห้างสรรพสินค้าที่เมืองเชียงรุ่ง เพื่อให้เป็นโชว์รูมสินค้าจากประเทศภาคีสหประชาชาติ เพื่อทำตลาดในจีนตอนใต้ สุดท้ายก็ต้องม้วนเสื่อกลับเช่นกัน

- กลุ่ม "มณีดำหมิง" ของ "กัลยาณี รุทธภาณูจน์" ที่เข้าไปลงทุนเปิดศูนย์กระจายสินค้าในมณฑลตอนใต้ของจีน รวมทั้งเปิดเดินเรือ "คอนเทนเนอร์" ระหว่างเชียงแสน-เชียงรุ่ง เพื่อขนส่งสินค้าทางตู้ผ่านแม่น้ำโขง แต่ก็ยังไม่สามารถแจ้งเกิดได้อย่างเต็มตัว แม้ว่าจีนจะพัฒนาท่าเรือ กวนเหล่ย์เมืองเชียงรุ่ง ให้เป็นท่าเรือสำหรับการขนส่งทางตู้ พร้อมกับลงทุนทำทางด่วนจากท่าเรือกวนเหล่ย์-เชียงรุ่ง แล้วก็ตาม

มีเพียงกลุ่มทุนท่องเที่ยวท้องถิ่นเชียงราย เช่น แม่สลองทัวร์ของถนนอมศักดิ์ เสรีวิชัยสวัสดิ์ อดีตประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย สี่เลนทัวร์ ของชูศักดิ์ ไตรศรีศิลป์ อดีตรองประธานหอการค้าเชียงราย ที่ยังคงทำทัวร์ผ่านแม่น้ำโขงมาถึงปัจจุบัน แต่เป็นลักษณะการเช่าเรือสัญชาติ จีนเป็นครั้งคราวตามกรุ๊ปทัวร์ที่มีเข้ามา ไม่เสี่ยงที่จะเข้าไปร่วมทุน หรือลงทุนในสินทรัพย์ถาวรแต่อย่างใด รวมทั้งกลุ่ม "แม่เลี้ยงติบ" ทิพย์วรรณ เชื้อเจ็ดตน ทุนชายแดนแม่สายที่เติบโตมาจากการค้าพืชผลทางการเกษตรระหว่างไทย-พม่า และไทย-จีน มานานจนมีสายสัมพันธ์แนบแน่นทุกระดับ ที่เหลือจะเป็นกลุ่มทุนจากจีนแทบทั้งสิ้น ที่ยึดครองลำน้ำโขงตอนบนอยู่ โดยเฉพาะในธุรกิจเดินเรือสินค้าที่ปัจจุบันมีมากกว่า 100 ลำนั้น ทั้งหมดล้วนแต่เป็นเรือสัญชาติจีนทั้งสิ้น

ภายภาคเชื่อว่า การท่องเที่ยวผ่านลำน้ำโขงตอนบนจะขยายตัวอีกมาก เพราะปัจจุบัน คนไทยสามารถเดินทางเข้าจีนได้โดยนำพาสปอร์ตไปประทับตราเข้าที่เชียงรุ่งได้เลย ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้าจีนด้านอื่นๆ สามารถเดินทางออกทางเชียงรุ่ง เข้าไทยที่เชียงแสนได้เช่นกัน นอกจากนี้ตลอดเส้นทางแม่น้ำโขงยังมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพดึงดูดนักท่องเที่ยวได้อีกมาก ภายภาค และแม่โขง เดลต้า ทราเวล เอเจนซี จึงเป็นที่น่าจับตาว่าจะเป็นบุคคลที่สามารถ ครอบงำในอดีตของการเดินเรือท่องเที่ยวผ่านลำน้ำโขงในเส้นทางนี้ได้หรือไม่

ภาคผนวก 7 ประวัติทีมวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเจ้มุขอ เจ้โชะ
หมายเลขประจำตัวประชาชน	3 9602 00155 74 8
วัน เดือน ปี เกิด	13 กันยายน 2506
ที่อยู่ปัจจุบัน	286/7 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ้เห อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
ระดับการศึกษาสูงสุด	ประถมศึกษาปีที่ 6
อาชีพปัจจุบัน	เรือข้ามฝาก

การเงินโครงการวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายมุฮัมมัดสากรี อาแซ
หมายเลขประจำตัวประชาชน	3 9602 00016 34 9
วัน เดือน ปี เกิด	11 มิถุนายน 2511
ที่อยู่ปัจจุบัน	133/1 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ้เห อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
ระดับการศึกษาสูงสุด	มัธยมศึกษาปีที่ 3
อาชีพปัจจุบัน	เรือข้ามฝาก

ทีมวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายกามารุดิง บูล๊ะ
หมายเลขประจำตัวประชาชน	3 9602 00349 04 6
วัน เดือน ปี เกิด	30 พฤษภาคม 2514
ที่อยู่ปัจจุบัน	287/9 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ้เห อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
เบอร์โทรศัพท์	082 729 5617
ระดับการศึกษาสูงสุด	ประถมศึกษาปีที่ 6
อาชีพปัจจุบัน	เรือข้ามฝาก

ทีมวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเจ้ฮืออ เจ้แฉ
หมายเลขประจำตัวประชาชน	3 9602 00027 91 0
วัน เดือน ปี เกิด	1 กุมภาพันธ์ 2506
ที่อยู่ปัจจุบัน	236/8 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ้เห อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
ระดับการศึกษาสูงสุด	ประถมศึกษาปีที่ 6
อาชีพปัจจุบัน	เรือข้ามฝาก

ทีมวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายخمรี มะซอเฮาะ
หมายเลขประจำตัวประชาชน	3 9602 00003 90 5
วัน เดือน ปี เกิด	20 ตุลาคม 2525
ที่อยู่ปัจจุบัน	24/1 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
เบอร์โทรศัพท์	086 598 7075
ระดับการศึกษาสูงสุด	ประถมศึกษาปีที่ 6
อาชีพปัจจุบัน	รับจ้างทั่วไป
ความสามารถพิเศษ	ขับเรือ
ประวัติการฝึกอบรม	คณะอาสาสมัครหมู่บ้าน
บทบาทในหมู่บ้าน	อาสาพัฒนาหมู่บ้าน

ทีมวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายอาซี มูซอ
หมายเลขประจำตัวประชาชน	3 9602 00153 63 0
วัน เดือน ปี เกิด	19 มกราคม 2496
ที่อยู่ปัจจุบัน	236/13 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
ระดับการศึกษาสูงสุด	ประถมศึกษาปีที่ 6
อาชีพปัจจุบัน	เรือข้ามฝาก

เลขานุการ

ชื่อ-สกุล	นายแวรูกมา อาแด
หมายเลขประจำตัวประชาชน	3 9602 00016 58 6
วัน เดือน ปี เกิด	1 ตุลาคม 2521
ที่อยู่ปัจจุบัน	138 หมู่ที่ 1 ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
เบอร์โทรศัพท์	084 749 3225
Email Address	warefia@thaimail.com
ระดับการศึกษาสูงสุด	ปริญญาตรี
อาชีพปัจจุบัน	ครู, เรือข้ามฝาก
ความสามารถพิเศษ	เล่นบอลล
ประวัติการฝึกอบรม	อบรมคัดแยกขยะ
บทบาทในหมู่บ้าน	ประธานชมรมเยาวชนบ้านตาบา